

Medeni Hukuk Soru Bankası

Medeni Hukuk Soru Bankası

ÇÖZÜMLÜ
MEDENİ HUKUK
SORU BANKASI

Makro Akademi | Hukuk

İçindekiler

BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ7

KİŞİLER HUKUKU29

EŞYA HUKUKU.....51

MİRAS HUKUKU.....83

BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ

1. Sosyal düzeni sağlayan kurallara uyulmaması hâlinde bu aykırılığa hukuk düzeninin verdiği tepkiye ne ad verilir?

- A) Cebri icra
- B) Tazminat
- C) Kınama
- D) Ceza
- E) Yaptırım

ÇÖZÜM

Sosyal düzeni sağlayan kurallara uymayan, anti-sosyal davranışlara hukuk düzeni bir sonuç bağlamıştır. Her hukuk dalında farklı görünümüleri olan bu sonuçlara genel olarak yaptırım adı verilir.

Yanıt: E

2. Aşağıdakilerden hangisi Türk Medeni Kanunu'nda yer bulan yaptırım türlerinden değildir?

- A) Tazminat
- B) Yokluk
- C) Ceza
- D) Cebri icra
- E) Geçersizlik

ÇÖZÜM

Ceza yaptırım türü Türk Medeni Kanunu'nda değil; Türk Ceza Kanunu'nda yer alır.

Yanıt: C

3. Mutlak haklara ilişkin olarak aşağıda verilenlerden hangisi doğru bir bilgi değildir?

- A) Herkese karşı ileri sürülebilen haklardır.
- B) Sınırlı sayı ilkesine tâbidirler.
- C) Eşyaya ilişkin mutlak haklara aynı hak adı verilir; kişiye her durumda kullanma, yararlanma ve tasarrufta bulunma yetkisini bir arada verir.
- D) Eşyaya ilişkin mutlak haklar mülkiyet hakkı ve sınırlı aynı hak olmak üzere ikiye ayrılır.
- E) Mutlak hak maddi varlığa ilişkin olabileceği gibi gayrimaddi mallara ilişkin de olabilir.

ÇÖZÜM

Mutlak haklar, sahibine maddi veya maddi olmayan bütün mallar yahut da kişiler üzerinde en geniş yetkileri veren ve herkese karşı ileri sürülebilen haklardır. Herkes bu haklara say-

Başlangıç Hükümleri

gı göstermekle yükümlüdür. Mutlak haklar ya mallar ya da kişiler üzerinde olur. Aynî haklardan bir kısmı sahibine tam ve geniş yetkiler verdiği hâlde, bir kısmının tanıdığı yetkiler sınırlıdır; bu itibardır ki, aynı haklar sahibine tanıdığı yetkinin kapsamına göre "tam" ve "sınırlı" aynı haklar şeklinde bir ayırıma tabi tutulur. Nitekim Medeni Kanunumuz da aynı hakları "mülkiyet" ve "sınırlı aynî haklar" olmak üzere ikiye ayırmıştır. Mülkiyet hakkı, sahibine mülkiyet konusu eşyayı kullanma, ondan yararlanma ve onunla ilgili her türlü tasarrufta bulunma yetkilerini veren sınırsız ve tam bir aynî haktır. Sınırlı aynî haklar ise sahibine mülkiyet hakkı gibi tam ve geniş değil, sınırlı yetkiler veren aynî haklardır. Dolayısıyla aynı hakların tamamı kişiye her zaman kullanma, yararlanma ve tasarrufta bulunma yetkisi sağlamaz.

Yanıt: C

4. Aşağıdakilerden hangisinde şahsa sıkı sıkıya bağlı irtifaklar bir arada verilmiştir?

- A) Rehin hakları - Üst Hakkı
- B) Taşınmaz yükü – Geçit hakkı
- C) Kaynak Hakkı – İntifa hakkı
- D) İntifa hakkı – Oturma hakkı
- E) Üst hakkı – Kaynak hakkı

ÇÖZÜM

İrtifak hakları sahibine konusu olan eşyayı kullanma ve/veya yararlanma yetkisi veren sınırlı aynı haklardır. İrtifak hakkı, bir kişi lehine kurulabileceği gibi bir taşınmaz lehine de kurulabilir. Kanun irtifak haklarını; taşınmaz lehine irtifak hakkı, üst hakkı, kaynak hakkı, intifa hakkı, oturma hakkı ve diğer irtifaklar olarak düzenlemiştir. Bunlardan intifa hakkı ve oturma hakkı şahsa sıkı sıkıya bağlı irtifaklardır. Başkasına devredilemez, miras yoluyla geçmezler.

Yanıt: D

5. Velayetle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Ergin olmayan çocuk, ana ve babasının velayeti altındadır.
- B) Evlilik devam ettiği sürece ana ve baba velayeti birlikte kullanırlar.
- C) Ana ve baba evli değilse çocuğun kimin velayetinde olacağına hâkim karar verir.
- D) Ana veya babadan birinin ölmesinin ardından çocuğun velayeti sağ kalan eşe aittir.
- E) Kısıtlanan küçükler kendilerine vasi atanması hakim tarafından gerekli görülmedikçe velayet altında kalmaya devam eder.

ÇÖZÜM

Anne ve baba evli değillerse çocuğun velayeti anneye aittir.

Yanıt: C

6. Belirli bir işi görmek veya malvarlığını yönetmek üzere kanunda belirtilen hallerde sulh mahkemesi tarafından atanan kişiye ne ad verilir?

- A) Kayyım
- B) Vesayet makamı
- C) Vasi
- D) Veli
- E) Temsilci

ÇÖZÜM

Sadece belirli bir işi görmek veya malvarlığını yönetmek üzere kanunda belirtilen hallerde sulh mahkemesi tarafından atanan yasal temsilciye kayyım denir.

Yanıt: A

7. Paylı mülkiyette yasal önalım hakkı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Önalım hakkından feragatın resmi şekilde yapılması ve tapuya şerh verilmesi gerekir.
- B) Kişiye değil paya bağlı bir haktır.
- C) Paydaşlar arası satışlarda uygulama alanı bulmaz.
- D) Belirli bir satışta önalım hakkını kullanmaktan vazgeçmek mümkün değildir
- E) Satışın bildirildiği tarihten itibaren üç ay ve herhâlde satışın üzerinden iki yıl geçmekle önalım hakkı düşer.

ÇÖZÜM

Yasal önalım hakkından, resmi şekilde yapılacak bir sözleşmeyle ve tapuya şerh verilmesi suretiyle feragat edilebilir. Buna ön alım hakkından feragat denir. Öte yandan, yalnız bir paydaş da bir satışta önalım hakkını kullanmaktan vazgeçebilir. Buna da önalım hakkını kullanmaktan vazgeçme denir. Belirli bir satışta ön alım hakkını kullanmaktan vazgeçmek adi yazılı şekle tâbidir ve satıştan önce veya sonra yapılabilir.

Yanıt: D

Başlangıç Hükümleri

8. Aşağıdakilerden hangisi medeni hukukun asli kaynaklarından değildir?

- A) İçtihadı birleştirme kararları
- B) Kanunlar
- C) Tüzükler
- D) Örf ve âdet hukuku
- E) Yönetmelikler

ÇÖZÜM

Medeni hukukun yazılı kaynaklarını beş grupta toplayabiliriz: “Kanunlar”, “kanun hükmünde kararnameler”, “tüzükler”, “yönetmelikler” ve “içtihadı birleştirme kararları”. Örf-âdet hukuku ise medeni hukukun tali kaynaklarındandır.

Yanıt: D

9. Aşağıdakilerden hangisi hâkimin takdir yetkisi ile ilgili yanlış bir bilgidir?

- A) Hâkime takdir yetkisi veren hükümlerde kural içi boşluk söz konusudur.
- B) Hâkimin takdir yetkisi ancak kanunda yer verilen hallerde gündeme gelir.
- C) Hâkimin takdir yetkisi kanunda açıkça zikredilmiş olmalıdır. Yorum teknikleriyle hâkimin bu sonuca varması mümkün değildir.
- D) Takdir yetkisi verildiği hâllerde hâkim bu yetkiyi kullanmak zorundadır.
- E) Hâkimin takdir yetkisi üst yargı denetimine tâbidir.

ÇÖZÜM

Hakimin takdir yetkisinin söz konusu olduğu hâllerde, kanunda hakimin önündeki somut olaya uygulayabileceği bir hüküm vardır. Fakat bu hükümde sadece olaya uygulanabilecek bir çözüm yolu ana hatlarıyla gösterilmiş, bundan bütün ayrıntılarıyla sonuç çıkarılarak bu hukuk kuralının somut olaya uydurulması yetkisi hakime bırakılmıştır. Medeni Kanun bazen açık ve seçik olarak hakimin takdir yetkisinden söz eder. Örneğin MK m. 182 hükmü; hakimin boşanma hâlinde çocuğun velâyetini kime vereceğini de karara bağlaya-

çağını ifade eder. Medeni Kanun'da açıkça takdir yetkisinden söz edilmemekle birlikte, kullanılan bazı belli deyimlerden takdir yetkisinin verilmek istendiği anlaşılır. Örneğin "haklı veya önemli sebep", "hakkaniyet", "uygun önlemler", "işin niteliği gereği", "uygun tazminat" gibi deyimler hakime takdir yetkisi verildiğini gösterir. Hakime takdir yetkisi verilmek istendiği, bazen de maddelerin yazılış biçiminden anlaşılır. Örneğin "verilebilir", "yetkili kılınabilir", "karar ortaya çıkan yeni durumlar dikkate alınarak verilir" gibi ifadelerden hakim'in takdir yetkisi bulunduğu sonucu çıkar.

Yanıt: C

10. Medeni Kanun m. 202'de yer bulan "Eşler arasında edinilmiş mallara katılma rejiminin uygulanması asıldır. Eşler, mal rejimi sözleşmesiyle kanunda belirlenen diğer rejimlerden birini kabul edebilirler." hükmü ne tür bir hukuk kuralıdır?

- A) Emredici
- B) Tanımlayıcı
- C) Yorumlayıcı
- D) Nisbi emredici
- E) Tamamlayıcı

ÇÖZÜM

Tamamlayıcı hukuk kuralları, uyulması zorunlu olmayan ve ancak kişiler tarafından aksi kararlaştırılmadığı takdirde uygulanması gerekli olan hukuk kurallarıdır. MK'nın 202. maddesi uyarınca, eşler edinilmiş mallara katılma rejimini uygulama konusunda zorunlu değildir; kanunda yer alan diğer mal rejimlerinden birini seçebilirler. Seçmedikleri takdirde ise edinilmiş mallara katılma rejiminin uygulanacağını öngören bu hüküm tamamlayıcı bir hukuk kuralıdır.

Yanıt: E

11. Medeni Kanun'un, "Kimse hak ve fiil ehliyetlerinden kısmen de olsa vazgeçemez" hükmü, hukuk kuralı türlerinden hangisine örnek teşkil eder?

- A) Yedek
- B) Yorumlayıcı
- C) Tanımlayıcı
- D) Emredici
- E) Tamamlayıcı

ÇÖZÜM

Emredici hukuk kuralları, ilgililerin iradesi ne yönde olursa olsun, uygulanmaları mutlaka zorunlu olan hu-

Başlangıç Hükümleri

kuk kurallarıdır. Kişiler, aralarında yapacakları anlaşmayla bu kuralların aksini kararlaştıramayacakları gibi, bu kuralların aralarındaki ilişkiye uygulanmayacağına da karar vermezler. Kişinin ehliyetlerinden kısmen veya tamamen vazgeçemeyeceğini belirten söz konusu hüküm emredici bir hukuk kuralıdır.

Yanıt: D

12. Saklı pay oranlarına ilişkin aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Saklı pay oranı kardeşler için yasal miras payının dörtte biridir.
- B) Saklı pay oranı altsoy için, yasal miras payının yarısıdır.
- C) Saklı pay oranı ana ve babadan her biri için, yasal miras payının dörtte biridir.
- D) Sağ kalan eş; altsoy ve ana-baba ile birlikte mirasçı olduğunda yasal miras payı oranında; diğer hallerde yasal miras payının dörtte üçü oranında saklı paylı mirasçıdır.
- E) Saklı paya ilişkin kanun hükmü emredici hukuk kuralıdır. Aksi kararlaştırılmaz.

ÇÖZÜM

Saklı paylı mirasçılar ve saklı payları şöyledir (MK m. 506):

1. Mirasbırakanın altsoyu için yasal miras payının yarısı (1/2),
2. Mirasbırakanın ana ve babasından her biri için yasal miras payının dörtte biri (1/4),
3. Mirasbırakanın sağ kalan eşi için altsoyu veya ana baba zümresiyle birlikte mirasçı olması hâlinde miras payının tamamı, diğer hâllerde yasal miras payının dörtte üçü (3/4).

Yasal mirasçılardan yukarıda belirttiklerimizin dışında kalanlar, örneğin mirasbırakanın kardeşleri, kardeşinin altsoyu (yeğenleri) ile büyük ana ve babaları ve onların altsoyu, yani amca, hala, dayı ve teyzesi saklı paylı mirasçı değildirler.

Yanıt: A

13. Bir konuya ilişkin olarak kanunda hüküm olması gerekirken olmaması hâli ne tür bir boşluğu ifade eder?

- A) Hukuk boşluğu
- B) Gerçek olmayan boşluk
- C) Örtülü boşluk
- D) Açık boşluk
- E) Bilinçli boşluk

ÇÖZÜM

Kanunda bir konunun çözümü için hüküm olması gerekirken olmadığı durumlara “açık boşluk” adı verilir.

Yanıt: D

14. Hâkimin hukuk yaratmasına ilişkin aşağıdaki bilgilerden hangisi doğrudur?

- A) Benzer olaylar için, başta hüküm veren hâkim olmak üzere, herkesi bağlar.
- B) Kanunda uyuşmazlığa çözüm getiren bir hüküm bulunmaması hâlinde hâkim re’sen başvurabilir.
- C) Hâkim hukuk yaratmaktan kaçınmaz.
- D) Kural içi boşluk ile karşılaşıldığında müracaat edilir.
- E) Üst yargı denetimine tâbi değildir.

ÇÖZÜM

Hâkim, önüne gelmiş olan bir medeni hukuk anlaşmazlığını çözüme bağlamak üzere ilk önce yazılı kaynaklarda bununla ilgili bir hukuk kuralı arayacaktır. Burada herhangi bir hüküm bulamadığı takdirde tali kaynaklara başvuracak, önce örf ve adet hukukunda bir kural arayacaktır. Örf ve âdet hukukunda da an-

laşmazlığı çözüme bağlamaya yarayacak bir kural bulamazsa, “bu anlaşmazlıkla ilgili bir hukuk kuralı mevcut değildir” diyerek anlaşmazlığı bir sonuca bağlamaktan kaçınmayacaktır; zira kanun koyucu bu gibi hallerde ona bu anlaşmazlığı çözmeye yarayacak bir kural koyma yetkisini tanımaktadır. Hakim bu yetkiyi kullanacak ve koyacağı kurala anlaşmazlığı bir sonuca bağlayacaktır. Buna hakimin hukuk yaratması denir. Hakim, kendisine tanınmış olan bu yetkiyi kullanmamazlık edemez; yani “ben bu anlaşmazlığı çözüme bağlayamayacağım” diyemez. Aksi takdirde, zarara uğrayan taraf hakim aleyhine “tazminat davası” açabilir.

Yanıt: C

15. Aşağıdaki hallerden hangisinde tapuya güven ilkesi uygulama alanı bulur?

- A) Yolsuz tescil halinde
- B) Özel mülkiyete konu olamayacak taşınmazlara ilişkin kayıtlar
- C) Aynı hak niteliği olmayan haklara ilişkin kayıtlar
- D) Çift tapunun söz konusu olduğu haller
- E) İşlemin ehliyet yönünden sakat olduğu hallerde

Başlangıç Hükümleri

ÇÖZÜM

Güven ilkesi, tapu sicilinin hukuki durumu iyi niyetli üçüncü kişilere karşı tam ve doğru biçimde yansıttığının kesin bir karine olarak kabul edildiği anlamına gelir. Güven ilkesi sayesinde taşınmazlar üzerindeki aynı hakların, hak sahibi olmayan bir kimseden edinilmesi mümkün olmaktadır. Tapuya güven ilkesi sayesinde gerçek durumu yansıtmayan ve adına yolsuz tescil bulunan kimse ve külli haleflerinden edinilen taşınmazlarda edinim geçerlidir. Bunun dışında özel mülkiyete konu olamayacak taşınmazlara ilişkin kayıtlarda, çift tapu halinde, aynı hak niteliği olmayan haklara ilişkin kayıtlarda ve işlemin ehliyet yönünden sakat olduğu hâllerde tapuya güven ilkesi uygulanmaz.

Yanıt: A

16. Aşağıdaki durumların hangisi için dürüstlük kuralı uygulama alanı bulmaz?

- A) Hakların kullanılmasında
- B) Borçların ifasında
- C) Hukuki ilişkilerin esaslı noktalarının tamamlanmasında
- D) Sözleşmelerin yorumlanmasında
- E) Bir hukuki müessesenin kanuna karşı hile teşkil edecek şekilde kullanılıp kullanılmadığının tespitinde

ÇÖZÜM

Hukuki işlemin esaslı noktalarının tamamlanmasında dürüstlük kurallarının rolü yoktur.

Yanıt: C

17. Hakkın kötüye kullanılmasının şartları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Bir hakkın varlığı
- B) Hakkın dürüstlük kuralına açıkça aykırı kullanılması
- C) Kişinin hakkı kötüye kullanmada zarar verme kastının bulunması
- D) Karşı tarafın bu nedenle zarar görmüş veya zarar görme tehlikesine maruz kalmış olması
- E) Hakkın geçerli bir hak olması

ÇÖZÜM

Bir hakkın kötüye kullanılması demek, o hakkın dürüstlük kurallarına apaçık (aşikâr) derecede aykırı kullanılmış ve bundan başkalarının zarar görmüş veya zarar görme tehlikesiyle karşılaşmış olmaları demektir. Pek tabii, bir hakkın kullanılması başkalarının menfaatlerini zarara uğrattınca hemen "bu hak kötüye kullanılıyor" demek doğru olmaz; zira bir hakkın kullanılması çoğu kez başka bir kimsenin menfaatinin zedeleyebilir.

Yanıt: C

18. 17 yaşındaki K, 22.03.2008'de annesiyle kavga ederek evi terketmiş ve o tarihten bu yana kendisinden haber alınamamıştır.

Bu olaya ilişkin verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) İlgililer 5 yıllık sürenin dolumu olan 22.03.2013 tarihinde mahkemeye başvurabilir.
- B) Gaiplik davası sulh hukuk mahkemesinde açılacaktır.
- C) Mahkeme tarafından verilecek ilanla, gaipliğine karar verilecek kişi hakkında bilgisi bulunanlara çağrıda bulunur.
- D) Gerekli şartların oluşması halinde K hakkında gaiplik kararı verilecektir.
- E) Somut olayda ölüm karinesi için yeterli ve gerekli şartlar olduğundan ilgililer bu yönde bir başvuruda bulunmalıdır.

ÇÖZÜM

“Ölümüne kesin gözle bakılmayı gerektiren durumlar içinde kaybolan” ve “cesedi bulunamamış olan” bir kimse gerçekten ölmüş sayılır (MK m.31). O yerin (kişinin nüfusa kayıtlı olduğu yerin) en büyük mülki amirinin emriyle kütüğe ölü kaydı düşürülür (MK m.44/1). Buna ölüm karinesi denir. Olayda K, ölümüne kesin gözle bakılmayı gerektiren bir durum

içinde kaybolmamıştır. Dolayısıyla burada ölüm karinesi uygulanamaz.

Yanıt: E

19. A, yerde hamiline yazılı 50 bin TL değerinde senet bulmuştur.

Bu olayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) A kötüniyetli de olsa malik olur.
- B) A, ancak iyiniyetli ise malik olur.
- C) A kötüniyetli ise A'ya karşı 5 yıl içinde taşınır davası açabilir.
- D) A, bulunmuş eşya hükümlerinden yararlanabilir.
- E) A'ya karşı istihkak davası açamaz.

ÇÖZÜM

Hamiline yazılı senet ya da para bulan kimsenin iyi niyetli olduğundan söz edilemez; bu bakımdan bu kimsenin malik olması mümkün değildir. A ancak bulunmuş eşya hükümlerinden yararlanabilir.

Yanıt: D

Başlangıç Hükümleri

20. Önüne gelen uyuşmazlığa ilişkin kanunda bir hüküm bulamayan hâkim aşağıda verilenlerden hangisine başvurur?

- A) Hukuk yaratmak zorundadır.
- B) Takdir hakkını kullanır.
- C) Örf ve âdet hukukuna başvurur.
- D) Davayı Anayasa Mahkemesi'ne gönderir.
- E) Yorum metodlarını uygular.

ÇÖZÜM

Örf ve âdet hukuku (gelenek hukuku), medeni hukukun yazılı olmayan kaynağıdır. MK m.1/1'de "Kanunda uygulanabilir bir hüküm yoksa, hakim, örf ve adet hukukuna göre karar verir" denilmektedir. O halde örf ve âdet hukuku hakimin yazılı bir hukuk kuralı bulunmayan durumlarda başvuracağı tâli (ikincil) bir hukuk kaynağıdır.

Yanıt: C

21. Küçük bir kasabada kuyumculuk yapan M'ye ait hamiline yazılı senetler dükkan komşusu K tarafından çalınmıştır. K bu senetleri, aynı sokakta evi bulunan Ü'ye olan borcuna karşılık teslim etmiştir.

Yukarıdaki olaya ilişkin olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Ü iyiniyetli olduğundan teslim anında, senetlerin mülkiyetini kazanır.
- B) Olayda hamiline yazılı senet söz konusu olduğu için Ü, iyiniyetli de olsa kötünietli de olsa, bunları teslim aldığı anda rehin hakkını kazanır.
- C) Ü eğer gerçek durumu anlayabilecek durumdaysa, M ona karşı taşınır davasını 5 yıl içinde açmalıdır.
- D) Ü iyi niyetli olmadığı için, iyi niyetin tam koruyucu etkisinden yararlanamaz.
- E) Ü bedelinin ödenmesi karşılığında M'ye senetleri iade etmek zorundadır.

ÇÖZÜM

Sahibinin elinden isteği olmadan çıkan taşınır eşyalar üzerinde iyi niyetle aynı bir hak kazanmak kural olarak mümkün değildir. Ancak, Kanunumuz bu kurala bir istisna

getirmiştir. Gerçekten, MK m. 990 uyarınca “Zilyet, iradesi dışında elinden çıkmış olsa bile, para ve hamile yazılı senetleri iyi niyetle edinmiş olan kimseye karşı taşınır davası açamaz.” Demek ki, para ile hamile yazılı senetler, örneğin böyle bir çek veya pay (hisse) senedi, sahibinin elinden isteği olmadan çıkmış olsalar, yani çalınırsalar, kaybedilseler veya gasp edilseler dahi, bu durumu bilmeyen kimseler, yani iyi niyetli kişiler bunları kazanabileceklerdir.

Yanıt: A

22. İşyerinin kasasından bir miktar para çalan H, bu parayla kendisine K'dan ikinci el bir cep telefonu almıştır. Buna göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) K, parayı teslim aldığı andan itibaren 5 yıl boyunca zilyet olursa paranın maliki olur.
- B) İş yeri sahibi, parasını K'dan isteyemez.
- C) K'nin paranın maliki olabilmesi, 1 yıl boyunca kendisine dava açılmaması şartına bağlıdır.
- D) İş yeri sahibi, parasını K'dan her zaman isteyebilir.
- E) K, sattığı cep telefonu kendisine iade edilmedikçe parayı vermek zorunda değildir.

ÇÖZÜM

Sahibinin elinden isteği olmadan çıkan taşınır eşyalar üzerinde iyi niyetle aynı bir hak kazanmak kural olarak mümkün değildir. Ancak, Kanunumuz bu kurala bir istisna getirmiştir. Gerçekten, MK m. 990 uyarınca “Zilyet, iradesi dışında elinden çıkmış olsa bile, para ve hamile yazılı senetleri iyi niyetle edinmiş olan kimseye karşı taşınır davası açamaz.” Demek ki, para ile hamile yazılı senetler, örneğin böyle bir çek veya pay (hisse) senedi, sahibinin elinden isteği olmadan çıkmış olsalar, yani çalınırsalar, kaybedilseler veya gasp edilseler dahi, bu durumu bilmeyen kimseler, yani iyi niyetli kişiler bunları kazanabileceklerdir.

Yanıt: B

23. Aşağıda verilenlerden hangi kişiyi ispat yükünden kurtarmaz?

- A) Kişinin iddiasını herkesçe bilinen olgulara dayandırması
- B) Kişinin iddiasını varlığı alışılmış olgulara dayandırması
- C) Somut olaya ilişkin kesin karinenin varlığı
- D) Somut olaya ilişkin adi karinenin varlığı
- E) Somut olaya ilişkin hukuk boşluğunun varlığı

Başlangıç Hükümleri

ÇÖZÜM

İspat yükünde ilke, kanunda aksine bir hüküm bulunmadıkça taraflardan her birinin iddiasına veya savunmasına dayanak yaptığı olguların varlığı ve doğruluğu hakkında kanıt getirmek zorunda olmasıdır. Taraflardan herhangi biri bu zorunluluğu yerine getirmediği takdirde, bu durum hakkın yokluğunu, yani hakkın varlığının ispat edilmediğini gösterdiğinden, iddianın veya savunmanın reddi sonucunu doğuracaktır. Taraflardan her birinin iddiasını ispatla yükümlü olduğu ilkesinin istisnaları da vardır. Bu istisnalar, söz konusu ilkenin her somut olayda olduğu gibi uygulanamaz olmasından kaynaklanmaktadır. Bu gibi istisnaların söz konusu olduğu durumlarda, normal ispat yükü ilkesi tersine çevrilir. Normal ispat yükünü tersine çeviren bir başka durum da, taraflardan biri lehine kanuni karinenin bulunmasıdır. Böylece iddiasını veya savunmasını bir kanuni karineye dayandıran taraf, iddiasını ispat yükünden kurtulur; buna karşılık diğer taraf karinenin aksini ispat etmekle, yani karineyi çürütmekle yükümlü olur.

Yanıt: E

24. Bir hukukî işlemin kurucu unsurlarındaki eksiklik hâlinde karşılaşılan yaptırım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Butlan
- B) Askıda hükümsüzlük
- C) Yokluk
- D) Tek taraflı bağlamazlık
- E) İptal edilebilirlik

ÇÖZÜM

Kurucu unsurları ihtiva etmeyen bir sözleşme, kurulmamış, meydana gelmemiş bir sözleşmedir. Başka bir ifade ile bir hukuki işlemin kurucu unsurlarından en az birisinin eksik olması halinde o hukuki işlemin hiç meydana gelmemiş, kurulmamış sayılır. Kurulmamış sayılan bir sözleşme ise yok hükmündedir.

Yanıt: C

25. MK m. 4'te düzenlenen takdir yetkisiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlış bir ifadedir?

- A) Kural içi boşlukla karşılaşan hâkimin müracaat ettiği bir yoldur.
- B) Hakim örf ve âdet hukukunu öncelikle uygulamak zorundadır.
- C) Hâkim hukuka ve hakkaniyete göre karar verir.
- D) Üst yargı denetimine tâbidir.
- E) Kanunun takdir yetkisini tanımış olması gerekir.

ÇÖZÜM

Kanun hükmünün somut olaya olduğu gibi uygulanması, bazen kanunun amacına aşan sert sonuçlar doğurabilir veya tarafların durumuna hiç de uygun düşmeyebilir. Kısaca kanunda bir gerçek olmayan boşluk bulunabilir. Bu gibi hakkaniyete aykırı sonuçların doğmasını önlemek içindir ki, bazı hükümlerin olduğu gibi uygulanmasının gerekip gerekmediğini veya ne biçimde ve ne ölçüde uygulanması gerektiğini, hayat ile karşı karşıya bulunan hakimlerin anlayışına bırakmak uygun olur. İşte bu düşüncelerin etkisiyledir ki Medeni Kanunumuz hakimlere kanunu takdir yetkisine dayanarak uygulama serbestliğini vermiştir. Medeni Ka-

nun takdir yetkisinin nasıl kullanılacağı konusunda hakime yol da göstermektedir. Hakim takdir yetkisini, "hukuka ve hakkaniyete" uygun biçimde kullanmalıdır. Hakimin takdir yetkisini doğru kullanıp kullanmadığı üst yargı denetimine tâbidir.

Yanıt: B

Başlangıç Hükümleri

26. Kuşları Koruma Derneği'nin yönetim kurulu derneğe iki adet bilgisayar satın almak istemektedir. Elektronik eşya mağazası sahibi B bu iki bilgisayarı başka bir dükkandan çalmıştır. Yönetim kurulu üyelerinden biri bu durumu bilebilecek durumda olmasına rağmen geriye kalan altı üye bu durumu bilmemektedir. Durumu bilmeyen yönetim kurulu üyesi A, B'den bu bilgisayarları satın ve teslim alır.

Yukarıdaki olaya ilişkin olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Yönetim kurulu üyelerinden birisinin B'nin durumunu bilebilecek durumda olması yeterli değildir. B'nin durumunu bilmediği için A, bilgisayarları teslim aldığı andan itibaren 5 yıl sonra bilgisayarların mülkiyetini kazanır.
- B) Üyelerden birinin, durumu bilebilecek olması A'nın iyiniyetini zedeler ve A bilgisayarları teslim aldığı andan itibaren 5 yılın sonunda malik olur. Bu süre içinde gerçek malik, bilgisayarları bedel ödemededen geri alabilir.
- C) Üyelerden birinin bu durumu derneğin iyiniyetini zedeler ve A, hiçbir zaman bilgisayarların mülkiyetini kazanamaz.

D) Yönetim kurulu üyelerinin büyük bir çoğunluğu iyiniyetli olduğu için A da iyiniyetli sayılır. Ancak bilgisayarlar, malikinin elinden rızası dışında çıktığı için A, 5 yılın sonunda malik olur. Bu süre içinde bilgisayarların maliki bedel ödemededen mallarını geri alamaz. Zira A, bilgisayarları benzer eşyalar satan bir yerden satın almıştır.

E) Üyelerden birinin kötünüyeti geriye kalan üyeleri hiçbir şekilde etkilemez. Gerekirse o üye, yönetim kurulu üyeliğinden ve hatta dernek üyeliğinden uzaklaştırılır. A bilgisayarları teslim aldığı andan itibaren 5 yılın sonunda malik sıfatını kazanır.

ÇÖZÜM

İyi niyetin varlığından söz edebilmek için tüm üyelerin durumdan habersiz olmaları gerekir. Üyelerden birinin dahi bilmesi iyi niyeti engellediği için mülkiyet geçmez.

Yanıt: C

27. T, kardeşi K adına ve hesabına A'den bir saat satın almıştır. A'nın bu saatin maliki olmadığı, kendisine tamir için verildiği K tarafından bilinmekle birlikte T tarafından bilinmemektedir.

Yukarıdaki olayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Temsilcinin iyiniyeti temsil edilenin de iyiniyeti sayılır. T saati teslim aldığı anda K bu saatin maliki olur.
- B) İyiniyet ilkesi gereği K'nin malik olması mümkün değildir.
- C) T, saati teslim aldığı andan itibaren bu saati 5 yıl boyunca zilyetliğinde bulunduran K, saatin maliki olur.
- D) Sahibinin elinden rızası ile çıkan bir mal söz konusu olduğu için iyiniyetli T, bu saati teslim aldığı anda K malik sıfatını kazanır.
- E) K'nin kötüniyeti işlemi etkiler. Bu nedenle saatin mülkiyetini hemen değil 5 yılın sonunda kazanır.

ÇÖZÜM

A burada emin sıfatıyla zilyet durumundadır. Emin sıfatıyla zilyeden iyi niyetle yapılan kazanımlar MK uyarınca korunur; ancak olayda iyi niyet söz konusu olmadığı için K'nin malik olması mümkün değildir.

Yanıt: B

28. Tam ehliyetsiz bir kişi ile, karşı tarafın bu durumunu bilerek işlem yapan S'nin, karşı tarafın edimini yerine getirmesinden sonra kendi edimini ifa edeceği zaman kesin hükümsüzlüğü (butlanı) ileri sürmesi aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

- A) Hakkaniyet
- B) İyiniyet
- C) Takdir yetkisi
- D) Dürüstlük kuralı
- E) Sahip olunan yetkinin kullanılması

ÇÖZÜM

Medeni Kanunumuzun 2. maddesinde "Herkes, haklarını kullanırken ve borçların yerine getirirken dürüstlük kurallarına uymak zorundadır" denilmektedir.

Dürüst davranma, "bir hak sahibinin hakkını kullanırken veya bir borçlunun borcunu yerine getirirken iyi ve doğru hareket etmesi, yani dürüst, namuslu, makul, fiilin neticesini (sonucunu) bilen, orta zekâlı her insanın benzer olaylarda takip edecek olduğu yolda hareket etmesi demektir." Tam ehliyetsiz bir kimse ile işlem yapan S'nin bunu bildiği halde sonradan ileri sürmesi hakkın kötüye kullanımını da dürüstlük kuralı ile ilgilidir.

Yanıt: D

Başlangıç Hükümleri

29. "İşlem temelini çökmesi sonucu sözleşmenin yeni koşullara uyarlanması"nın dayanağını oluşturan hükmün içeriği aşağıdakilerden hangisine ilişkindir?

- A) Dürüstlük kuralı
- B) İyiniyet karinesi
- C) Bozucu şart
- D) Kural içi boşluk
- E) Hâkimin takdir hakkı

ÇÖZÜM

Emprevizyon Teorisi (Clausula Rebus Sic Stantibus) (İşlem temelini çökmesi nedeniyle sözleşmenin yeni koşullara uyarlanmasında): Sözleşme yapılırken önceden görülemeyen ve dolayısıyla hükmeye bağlanamayan olağanüstü bir halin ortaya çıkması yüzünden taahhüdün borçlu tarafından eski şartlarla aynen yerine getirilmesi, onun bütün servetini kaybetmesine sebep olabilir. Bu ise doğruluk ve dürüstlük kuralıyla bağdaşmaz. İşte, bu gibi durumlarda hakimin sözleşmeyi yeni şartlara uydurmak üzere değiştirebilmesi veya tamamen feshedebilmesi (ortadan kaldırabilmesi) mümkün olmalıdır. Bu ilke doktrinde dürüstlük kurallarıyla bağdaştırılmaktadır.

Yanıt: A

30. Aşağıdakilerden hangisi bir adi karine değildir?

- A) Zilyetlik karinesi
- B) Birlikte ölüm karinesi
- C) İyiniyet karinesi
- D) Tapu sicilinde var olan hususların herkes tarafından bilindiği karinesi
- E) Ölüm karinesi

ÇÖZÜM

Karine, mevcut ve bilinen olgulardan (vakıyalardan) bilinmeyen bir olgunun (vakıanın) mevcudiyeti sonucunu çıkarmaktır. Karinelerin en önemli fonksiyonu, iddiasını bir karineye dayandıran kimseyi ispat yükünden kurtarması, bunu karşı tarafa geçirmesidir. Karineler; adi ve kesin karineler olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Adi karineler; aksi ispat edilebilen, yani çürütülebilen karinelerdir. Hukukumuzdakilerin çoğu adi karinedir. Zilyetlik karinesi, birlikte ölüm karinesi, iyiniyet karinesi ve ölüm karinesi medeni hukukta aksi ispat edilebilen adi karinelere dendir.

Yanıt: D

31. Hakkın kötüye kullanılmasıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Hakkın kötüye kullanımından söz edilebilmesi için hakkın kullanılmasının kişiye zarar vermiş olması yeterlidir.
- B) Kişiler hakkın kötüye kullanılması yasağını sözleşmeyle bertaraf edebilirler.
- C) Bir kimsenin hakkını kullanırken başkasına vereceği zarar, elde edeceği yarardan çok daha fazla ise de, zarar kastı olmadığı sürece hak kötüye kullanılmış sayılamaz.
- D) Bir hak şekle aykırı olarak kullanılmışsa, hakkın kötüye kullanılmasında söz edilebilir.
- E) Hakkın kötüye kullanımından söz edilebilmesi için geçerli bir hakkın varlığı şarttır.

ÇÖZÜM

MK. m.2/II'ye göre, "Bir hakkın açıkça kötüye kullanılmasını hukuk düzeni korumaz." Bir hakkın kötüye kullanılması demek, o hakkın dürüstlük kurallarına apaçık (aşikâr) derecede aykırı kullanılmış ve bundan başkalarının zarar görmüş veya zarar görme tehlikesiyle karşılaşmış olmaları demektir. Dolayısıyla öncelikli olarak geçerli bir hakkın varlığı şarttır. Pek tabii, bir hakkın kullanıl-

ması başkalarının menfaatlerini zarara uğrattınca hemen "bu hak kötüye kullanılıyor" demek doğru olmaz; zira bir hakkın kullanılması çoğu kez başka bir kimsenin menfaatini zedeleyebilir.

Yanıt: E

32. Aşağıdakilerin hangisinde iyiniyetin rolünden söz etmek mümkündür?

- A) Sözleşmenin uyarlanmasında
- B) Bir hukuki sonucun doğmasında
- C) Sözleşmenin ikincil noktalarının tamamlanmasında
- D) Hakların kullanılmasında
- E) İrade beyanlarının yorumlanmasında

ÇÖZÜM

Sözleşmenin uyarlanması, sözleşmenin ikincil noktalarının tamamlanması, hakların kullanılması ve irade beyanlarının yorumlanması dürüstlük kuralının uygulandığı hallerdendir.

Yanıt: B

Başlangıç Hükümleri

33. Hâkim kanunda boşluk olması durumunda aşağıdaki yollardan hangisine başvurur?

- A) Kıyas
- B) Örf ve âdet
- C) Atıf
- D) Analiz
- E) Karşı kavram kanıtı

ÇÖZÜM

MK m.1/l'de "Kanunda uygulanabilir bir hüküm yoksa, hakim, örf ve adet hukukuna göre karar verir" denilmektedir. O halde örf ve âdet hukuku hakim yazılı bir hukuk kuralı bulunmayan durumlarda yani kanun boşluğunda başvuracağı tâli (ikincil) bir hukuk kaynağıdır.

Yanıt: B

34. K ve L aralarında bir sözleşme yapmışlardır. Bu sözleşmeye ilişkin aşağıdakilerden hangisinin varlığı butlan (kesin hükümsüzlük) sonucunu doğurmaz?

- A) Geçerlilik şartı olan şekle aykırı olarak yapılması
- B) Konusunun ahlaka ve hukuka aykırı olması
- C) Sözleşmenin konusunun imkânsız olması
- D) Öneri ve kabul niteliğinde bir irade beyanının bulunmaması
- E) L'nin ayırt etme gücünden yoksun olması

ÇÖZÜM

Butlan (kesin hükümsüzlük) bir hukuki işlemin baştan itibaren geçersiz olması ve sonradan da geçerli hâle gelmemesidir. Bir sözleşmenin geçerli olarak kurulabilmesi için sözleşmenin konusunun hukuka ve ahlaka aykırı olmaması, sözleşmenin konusunun imkânsız olmaması, bir hukuki işlemin geçerlilik şartı olan şekle aykırı olarak yapılmış olması ve ehliyet şartına uyulmuş olması gerekir. Dolayısıyla öneri ve kabul niteliğinde bir irade beyanının bulunmaması sözleşmenin geçerlilik şartlarından değildir.

Yanıt: D

35. İyiniyetin hukukî niteliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Örfi bir hükümdür.
- B) Kesin karinedir.
- C) Varsayımdır.
- D) Emaredir.
- E) Adi karinedir

ÇÖZÜM

Medeni Kanunumuz “Kanunun iyi niyete hukuki bir sonuç bağladığı durumlarda, asıl olan, iyi niyetin varlığıdır” demek suretiyle, herkesin iyi niyetli olduğunu varsaymış ve kabul etmiştir. Bu suretle de iyi niyet bir karine mahiyeti kazanmıştır. Karine, mevcut ve bilinen olgulardan (vakialardan) bilinmeyen bir olgunun (vakıanın) mevcudiyeti sonucunu çıkarmaktır. Karinelerin en önemli fonksiyonu, iddiasını bir karineye dayandıran kimseyi ispat yükünden kurtarması, bunu karşı tarafa geçirmesidir. Karineler; adi ve kesin karineler olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Adi karineler; aksi ispat edilebilen, yani çürütülebilen karinelerdir. İyi niyet karinesi de aksi ispat edilebilen ad karinelere dendir.

Yanıt: E

36. Hakimin hukuk yaratma yetkisine dayanarak koyduğu kural benzer bir olayda nasıl bir rol oynar?

- A) Sadece kuralı koyan hakimi bağlar.
- B) Bütün ilk derece hakimlerini bağlar, yüksek mahkeme hakimlerini bağlamaz.
- C) Tüm hukuk mahkemesi hakimlerini bağlar.
- D) Sadece sulh hukuk mahkemelelerinin hakimlerini bağlar.
- E) Kural koyan hakimi dahil olmak üzere bağlayıcı değildir.

ÇÖZÜM

Hâkimin yarattığı hukuk kuralı bir kanun hükmü değildir. Diğer bir deyişle hakimin yarattığı hukuk kuralının yazılı hukuk kuralları gibi bütün mahkemeleri bağlayıcı niteliği yoktur. Hâтта o kuralı bizzat yaratmış olan hakim dahi sonradan önüne gelecek benzer anlaşmazlıkta bununla bağlı değildir. Eğer yaratılmış olan hukuk kuralı bir İctihadı Birleştirme Kararı şeklinde ise, o takdirde bütün mahkemeler bununla bağli dirlar.

Yanıt: E

Başlangıç Hükümleri

37. Aşağıdakilerden hangisi kanunun yorumlanmasında başvurulacak yöntemlerden değildir?

- A) Zıt kanıt
- B) Kanunun evleviyetle uygulanması
- C) Lafzi yorum
- D) Daraltıcı yorum
- E) Amaçsal yorum

ÇÖZÜM

Sözel (lafzi) yorum, mantıksal yorum (zıt kanıt-kanunun evleviyetle uygulanması) ve amaçsal yorum kanunun yorumlanmasında başvuru yöntemlerdendir.

Yanıt: D

38. Aşağıdakilerden hangisi **Medeni Kanunun geriye yürümemesi ilkesinin istisnası değildir**?

- A) Kamu düzenini sağlamaya yönelik kurallar
- B) Genel ahlaka yönelik kurallar
- C) İçeriği kanunla belirlenen ilişkiler
- D) Tanımlayıcı hukuk kuralları
- E) Kazanılmış haklar

ÇÖZÜM

Bir hukuk kuralı; ilke olarak yürürlüğe girmesinden önceki olaylara uygulanmaz. Bunun nedeni kanunların geçmişe değil, geleceğe dönük olmasıdır. Aynı şekilde yürürlükten kaldırılan bir hukuk kuralı da meydana gelen yeni olaylara uygulanmaz. Ancak bu kuralın "eski kanunun, yeni kanun zamanında da etkisini sürdürmesi veya yeni kanunun geriye yürümesi" şeklinde istisnaları bulunmaktadır. Eski kanunun yeni kanun zamanında da etkisini sürdürmesine kazanılmış hak denilmektedir. Kazanılmış hak bir hukuk kuralının yürürlükte olduğu sırada kişilerin o kurala uygun olarak bütün sonuçları ile kazandıkları hakları ifade etmektedir. Kural olarak Medeni Kanunlar kazanılmış haklara dokunmazlar. Bu nedenle eski kanun zamanında kazanılmış haklar yeni kanun zamanında da korunurlar, ortadan kalkmış sayılmazlar. Ancak kazanılmış haklar konusunda eski kanunun, yeni kanun zamanında da etkisini sürdürmesi kuralının bazı istisnaları bulunmaktadır. Bu istisnalar şunlardır:

1. Beklemece (kazanılmamış) Haklar İçin Getirilen İstisna
2. Kamu Düzeni Nedeniyle Getirilen İstisna
3. Ahlaki Düşüncelerle Getirilen İstisna
4. Emredici Kurallardan Doğan İstisna.

Yanıt: D

39. Aksinin kararlaştırılmasına sadece zayıf tarafın lehine sonuç doğuracak durumlar için izin verilen hukuk kuralı türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Emredici hukuk kuralı
- B) Nisbi emredici hukuk kuralı
- C) Tanımlayıcı hukuk kuralı
- D) Yorumlayıcı hukuk kuralı
- E) tamamlayıcı hukuk kuralı

ÇÖZÜM

Emredici hukuk kuralları, ilgililerin iradesi ne yönde olursa olsun, uygulanmaları mutlaka zorunlu olan hukuk kurallarıdır. Uygulanmadıklarında kişi bir yaptırımla karşı karşıya kalır. Emredici hukuk kuralları mutlak emredici kurallar ve nispi emredici kurallar olarak ikiye ayrılır. Kişiler aralarında yapacakları anlaşmayla mutlak emredici kuralların aksini kararlaştıramayacakları gibi, bu kuralların aralarındaki ilişkiye uygulanmayacağına da karar veremezler. Ancak nispi emredici kurallar bakımından aynı durum geçerli değildir. Bu kuralların sadece zayıf tarafın lehine olacak şekilde aksinin kararlaştırılması mümkündür.

Yanıt: B

40. Aşağıdakilerden hangisi alelade bir kuralın örf ve âdet kuralı haline gelmesinin şartlarından değildir?

- A) Devamlılık ve tekrarlanma
- B) Toplumdaki genel inanış
- C) Kamu gücü ile desteklenmiş olma
- D) Yazılı olma
- E) Yaptırım

ÇÖZÜM

Alelade bir adetin, bir geleneğin örf ve adet hukuku kuralı olabilmesi için üç unsurun bir arada bulunması gerekir:

- a. Maddi unsur: Örf ve âdet hukukunun maddi unsuru süreklilik ya da tekrarlanmadır. Adetin sürekli (devamlı) şekilde uygulanması, belli bir olayda hep tekrarlanması gerekir.
- b. Manevî unsur: Örf ve âdet hukukunun manevi unsuru, genel inanıştır. Diğer alelade adetlerin örf ve âdet hukuku kuralı olabilmesi için, kişilerin sürekli olarak tekrarlanmakta olan bu davranışa uymak zorunda olduklarına genel olarak inanmış olmaları lazımdır.

Başlangıç Hükümleri

- c. Hukuki unsur: Hukuki unsur olarak isimlendirilen bu unsur da, maddi yaptırımdır. Uzun zamandan beri tekrarlanmakta olan ve kişilerin kendilerini ona uymaya mecbur hissettikleri adetin aynı zamanda devlet gücü ile de desteklenmiş olması gereklidir. Örf ve âdet hukukunun en önemli unsuru, hukuki unsurdur. Bu unsur bulunmadıkça ilk iki unsurun varlığı hiçbir anlam ifade etmez.

Yanıt: D

KİŞİLER HUKUKU

1. **Kişiliğin başlangıcına ilişkin verilenlerden hangisi yanlış bir ifadedir?**

- A) Kişiliğin başlangıcı için çocuğun ana rahminden tamamen ayrılması şarttır.
- B) Kişilik sağ ve tam doğumla başlar.
- C) Kişiliğin başlangıcı için çocuğun makul bir süre yaşamış olması şarttır.
- D) Çocuğun yaşama kabiliyetine sahip olmasının kişiliğin başlangıcı açısından önemi yoktur.
- E) Göbek bağının kesilmiş olması kişiliğin başlangıcı için önem taşımaz.

ÇÖZÜM

Medeni Kanunumuz, gerçek kişiliğin başlangıç anını 28. maddesinde belirlemiştir. Sözü geçen maddeye göre, "Kişilik, çocuğun sağ olarak tamamıyla doğduğu anda başlar." O halde kişiliğin başlangıcı, sağ olarak tamamen doğum anıdır. Çocuğun tamamen doğmuş olması, onun ana rahminden tamamıyla ayrılarak bağımsız bir varlık hâlinde dış aleme gelmiş olması demektir. Anasının vücudundan ayrılmış olan çocuğun göbek bağının kesilmiş olup olmasının önemi yoktur. Çocuğun sağ

doğması ise, onun ana rahminden tamamıyla ayrıldıktan sonra bir saniye dahi olsa yaşamış olması demektir. Bu itibardır ki, çocuk anasının vücudundan tamamıyla ayrılmış olsa bile, eğer sağ olarak doğmamışsa, yani dünyaya geldiğinde zaten ölmüş idiyse, kişilik kazanamaz.

Yanıt: C

2. **Ölüm karinesine ilişkin aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) Ölümüne muhtemel gözle bakılacak bir şekilde kaybolan kimşenin cesedi bulunamamış ise ölmüş sayılır.
- B) Kişinin olay tarihinde ölmüş olduğu kabul edilse de ölüm karinesi adi bir karinedir aksi ispatlanabilir.
- C) Ölüm karinesinin hükümlerinin işletilebilmesi için bir mahkeme kararına ihtiyaç yoktur.
- D) Hakkında ölüm karinesi uygulanan kişi evli ise evliliği kendiliğinden son bulur.
- E) Hakkında ölüm karinesi uygulananın mirası teminat şartı aranmaksızın mirasçılara verilir.

ÇÖZÜM

“Ölümüne kesin gözle bakılmayı gerektiren durumlar içinde kaybolan” ve “cesedi bulunamamış olan” bir kimse gerçekten ölmüş sayılır (MK m.31). O yerin (kişinin nüfusa kayıtlı olduğu yerin) en büyük mülki amirinin emriyle kütüğe ölü kaydı düşürülür (MK m.44/I). Buna ölüm karinesi denir. Dolayısıyla a seçeneğinde belirtilen ölümüne muhtemel gözle bakılacak şekilde kaybolan ve cesedi bulunamayan kimse hakkında ölüm karinesi uygulanamaz.

Yanıt: A

3. Gaiplik karinesine ilişkin olarak aşağıdakilerden hangisi yanlış bir ifadedir?

- A) İlgililer 1 veya 5 yıllık sürenin dolması ile mahkemeye başvuru yapılabilir.
- B) Hakları bu ölüme bağlı olanların başvurusu ile gaiplik kararı verilebilir.
- C) Mahkemenin yapacağı ilanda vereceği süre en az 6 ay olmalıdır.
- D) Gaiplik kararı verildiği tarihten itibaren ileriye dönük sonuç doğurur.
- E) Gaipliğe karar verilmesi ile gaibin evliliği kendiliğinden sona ermez.

ÇÖZÜM

Gaiplik kararı, o kişinin ölmüş olduğuna dair bir karine oluşturur. Gaiplik kararı, verildiği andan itibaren değil, fakat gaibin ölümüne olası gözle bakılabilecek bir durumda kaybolduğu veya ondan en son haber alındığı tarihten başlamak suretiyle hüküm ifade eder; yani geçmişe etkili (makalede şamil) sonuçlar doğurur (MK m. 35/II).

Yanıt: D

4. Aşağıdakilerden hangisi hak ehliyetinin sınırlandırılmasında rol oynayabilen istisnai durumlardan biri değildir?

- A) Yaş
- B) Cinsiyet
- C) Ayırt etme gücünün varlığı
- D) Medeni hal
- E) Irk

ÇÖZÜM

Yaş küçüklüğü, cinsiyet, ayırt etme gücünün varlığı ve medeni hal, hak ehliyetinin sınırlandırılmasında rol oynayan durumlar iken ırk bu durumlardan biri değildir.

Yanıt: E

5. Aşağıdakilerden hangisi fiil ehliyetinin varlığının tespitinde önem taşımaz?

- A) Ayırt etme gücüne sahip olmak
- B) 18 yaşını doldurmuş olmak
- C) Erken erginlik hallerinden biriyle ergin olmak
- D) Evli olmak
- E) Kısıtlı olmamak

ÇÖZÜM

Fiil ehliyeti (medeni hakları kullanma ehliyeti), bir kimsenin bizzat kendi fiil ve işlemleriyle kendi lehine haklar, aleyhine borçlar yaratabilme iktidarındır. MK m. 9'a göre, "Fiil ehliyetine sahip olan kimse, kendi fiilleriyle hak edinebilir ve borç altına girebilir."

Fiil ehliyetine sahip olabilme şartları aşağıdaki şekildedir:

1. *Olumlu Şartlar:*
 - a. Ayırt etme gücüne sahip olmak (temyiz kudreti)
 - b. Ergin olmak (reşit olmak)
2. *Olumsuz Şart:*
Kısıtlı olmamak.

Yanıt: D

6. I. Kanunda sınırlı olarak sayılmıştır.
- II. Uyuşturucu madde bağımlıları mahkemede dinlenilmelerine gerek olmadan kısıtlanabilir
- III. Asgari bir yıllık özgürlüğü bağlayıcı ceza ile mahkumiyet kısıtlama kararı için yeterlidir.
- IV. Kısıtlama kararı için görevli mahkeme Asliye Hukuk mahkemeleridir.
- V. İsteğe bağlı kısıtlama halinde sebep gösterilmesine gerek yoktur.
- VI. Kısıtlama kararı kural olarak ilandan önce bağlayıcı değildir.

Kısıtlama sebeplerine ilişkin yukarıda verilen bilgilerden hangileri yanlıştır?

- A) I,III ve VI
- B) III, IIIV ve VI
- C) II, IV ve V
- D) IV,V ve VI
- E) I ve III

ÇÖZÜM

Kısıtlı olmak, kısıtlanmış (hacir altına alınmış) bulunmak demektir. Kısıtlama (hacir), kanunun belirttiği sebeplerden birinin varlığı halinde

Kişiler Hukuku

ergin bir gerçek kişinin fiil ehliyetinin mahkeme kararıyla sınırlandırılması veya tamamen kaldırılması demektir. Kısıtlama sebeplerinin neler olduğu MK m. 405-408'de sayılmıştır. Bunlar, akıl hastalığı veya akıl zayıflığı, savurganlık, alkol veya uyuşturucu madde bağımlılığı, kötü yaşama tarzı, kötü yönetim, bir yıl veya daha uzun süreli özgürlüğü bağlayıcı cezaya mahkum olma ve istekte bulunma (yaşlılık, ağır hastalık, sakatlık ve tecrübesizlik gerekçeleriyle) halleridir. Kısıtlama kararı kesinleşince, hemen kısıtlının yerleşim yeri ile nüfusa kayıtlı olduğu yerde ilân olunur. Kısıtlama, iyiniyetli üçüncü kişileri ilândan önce etkilemez. Ayırt etme gücüne sahip olmamanın sonuçlarına ilişkin hükümler saklıdır. Yani, makul surette hareket etme iktidarından yoksunluk derecesinde akıl hastalığı nedeniyle verilmiş kısıtlama kararı ilan edilmese de, 3. kişiler iyiniyet iddiasında bulunamazlar. Bir kimse dinlenilmeden savurganlığı, alkol veya uyuşturucu madde bağımlılığı, kötü yaşam tarzı, kötü yönetimi veya isteği sebebiyle kısıtlanamaz.

Yanıt: C

7. **Aşağıda verilenlerden hangisi bir kısıtlama nedeni değildir?**

- A) Akıl hastalığı ve akıl zayıflığı
- B) Alkol ve uyuşturucu bağımlılığı
- C) Asgari bir yıllık hürriyeti bağlayıcı ceza
- D) Yaş küçüklüğü
- E) Kişinin istemine bağlı olarak deneyimsizliği

ÇÖZÜM

Kısıtlama sebeplerinin neler olduğu MK m. 405-408'de sayılmıştır. Bunlar, akıl hastalığı veya akıl zayıflığı, savurganlık, alkol veya uyuşturucu madde bağımlılığı, kötü yaşama tarzı, kötü yönetim, bir yıl veya daha uzun süreli özgürlüğü bağlayıcı cezaya mahkum olma ve istekte bulunma (yaşlılık, ağır hastalık, sakatlık ve tecrübesizlik gerekçeleriyle) halleridir.

Yanıt: D

8. Tam ehliyetsizlere ilişkin verilen bilgilerden hangisi doğrudur?

- A) Her durumda haksız fiillerinden dolayı sorumlu olurlar
- B) Yaptıkları hukuki işlemler geçersizdir ve asla geçerli hale gelemez.
- C) Bir hukuki işlemi yaptıktan sonra ayırt etme gücünün kazanılması işlemi geçerli hale getirir.
- D) Sebepsiz zenginleşmeden dolayı sorumlu olmazlar.
- E) Yaptıkları ölüme bağlı tasarruflar kendiliğinden geçersiz olurlar.

ÇÖZÜM

Tam ehliyetsizlerin, kural olarak *hukuki işlem ehliyeti* yoktur; zira hukuki işlem, bir hukuki sonuç elde etmek üzere irade açıklamasında bulunmaktadır. Hatta yasal temsilcilerin rızası ile dahi hukuki işlemlerde bulunmaları mümkün değildir; yaptıkları işlemler hiçbir hüküm doğurmaz. Bu işlemler bu kişilerin yasal temsilcilerinin onam vermeleriyle de geçerli hâle gelemezler. Karşı tarafın iyi niyetli olup olmamasının da işlemin geçerliliği bakımından hiçbir önemi yoktur (MK m. 15). Tam ehliyetsizlerin haksız fiillerden sorumlu olma ehliyeti de yoktur. Bu sebeple tam ehliyetsiz bir kişi, örneğin bir akıl

hastası haksız fiilleriyle başkalarına vermiş olduğu zararlardan bizzat sorumlu olmaz.

Yanıt: B

9. Sınırlı ehliyetsizlerin yaptıkları hukuki işlemlerin tâbi olduğu geçersizlik türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Butlan
- B) Yokluk
- C) Askıda hükümsüzlük
- D) Nisbi butlan
- E) İptal edilebilirlik

ÇÖZÜM

Sınırlı ehliyetsiz, kendisini borç altına sokan hukuki işlemleri, yasal temsilcisinin izni olmadan yaparsa, bu işlemler tek taraflı bağlamazlık yaptırımına tâbi olurlar; yani karşı taraf bu işlemlerle bağlı olduğu halde, sınırlı ehliyetsiz bağlı değildir. Bu işlemlerin sınırlı ehliyetsizi de bağlayabilmesi için, yasal temsilcisinin sonradan rızasını açıklaması, yani onama vermesi gereklidir. Yasal temsilci onama verirse, bu işlemler yapıldıkları andan itibaren sınırlı ehliyetsizi de bağlayan, yani onun için de "geçerli olan" bir işlem haline gelirler (MK m.451/1). Sınırlı ehliyetsiz ile bir hukuki işlem yapmış olan

Kişiler Hukuku

kimse, ya bizzat belirleyeceği veya hakime tayin ettireceği uygun bir süre içinde buna onama verip vermeyeceğini bildirmesini yasal temsilciden isteyebilir. Yasal temsilci bu süre içinde onam vermezse, işlem artık karşı tarafı da bağlamaz, yani "hükümsüz" olur (MK m.451/II).

Yanıt: C

10. 16 yaşındaki ayırt etme gücüne sahip K'nın, aşağıdaki işlemlerin hangisini yapabilmesi için sulh mahkemesinden izin alması yeterlidir?

- A) Evlat edinme
- B) Vatandaşlıktan çıkma
- C) Taşınmaz alım-satımı
- D) Vasi ile sözleşme yapma
- E) Mirasın reddi

ÇÖZÜM

Evlat edinme, vatandaşlıktan çıkma, vasi ile sözleşme yapma ve mirasın reddi denetim makamı olan asliye mahkemesince izin verilmeden yapılamayan işlemler arasındadır. Ancak K, taşınmaz alım-satımını denetim makamının izni olmaksızın vesayet makamı olan sulh mahkemesinin izniyle yapabilir.

Yanıt: C

11. Aşağıdakilerden hangisi sınırlı ehliyetlilerin tek başına yapabileceği işlemlerden değildir?

- A) İzinle gerçekleştirdiği mesleğin gerektirdiği olağan işleri yapma
- B) Bir başkasını temsilen hukuki işlem yapma
- C) Hakkı koruyan beyanlarda bulunma
- D) Şahsa sıkı sıkıya bağlı hakları kullanma
- E) Miras sözleşmesi yapma

ÇÖZÜM

Sınırlı ehliyetlilerin miras sözleşmesi yapılabilmesi, vesayet dairelerinin onayıyla mümkündür.

Yanıt: E

12. Aşağıdakilerden hangisi sınırlı ehliyetlilerin bizzat veya yasal temsilcisinin onayıyla yapamayacağı "yasak işlemler"den biri değildir?

- A) Kefil olmak
- B) Vakıf kurmak
- C) Önemli bağış yapmak
- D) Haksız fiillerinden sorumlu olmak
- E) Rekabet etmeme taahhüdünde bulunmak

ÇÖZÜM

Sınırlı ehliyetsizler bazı işlemleri hiç yapamazlar; yani bunları ne bizzat ne de yasal temsilcilerinin rızasıyla yapmaları mümkündür. Hatta yasal temsilciler dahi bu işlemleri sınırlı ehliyetsiz nâmına yapamazlar. Bunlara yasak işlemler denir. Yasak işlemler, yapıldıkları takdirde hiçbir hüküm ifade etmezler, yani “bâtil”dırlar. Bu işlemlerin neler olduğu MK. m. 449’da ifade edilmektedir. Bunlar;

- Önemli bağışlamada bulunma,
- Vakıf kurma, (Ancak, sınırlı ehliyetsizler, 15 yaşını doldurmaları şartıyla vasiyet yoluyla vakıf kurma hakkına sahiptirler)
- Kefil olma,
- Rekabet yasağı sözleşmesi yapma.

Yanıt: D

13. Evli kişilerin ehliyet durumu aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilir?

- A) Tam ehliyetli
- B) Tam ehliyetsiz
- C) Sınırlı ehliyetli
- D) Sınırlı ehliyetsiz
- E) Kendisine yasal danışman atanmış

ÇÖZÜM

Sınırlı ehliyetliler, aslında tam ehliyetli oldukları halde bazı sebeplerden dolayı ehliyetleri belli konularda sınırlandırılmış bulunan kişilerdir. Gerçekten, bu kategoriye giren kişiler ergin ve ayırt etme gücüne sahip oldukları gibi, kısıtlı da değildirler. Fakat kanun koyucu bu kişilerin ehliyetlerini bazı bakımlardan sınırlamıştır; bu kişilerde ehliyetlilik asıl, ehliyetsizlik ise istisnadır. Sınırlı ehliyetliler kategorisine giren kişiler “evli kişiler” ile “kendilerine “yasal danışman atanmış olan kişiler”dir.

Yanıt: C

14. Kişiliğin haricen korunması için aşağıdaki davalardan hangisine başvurulamaz?

- A) Önleme davası
- B) Tespit davası
- C) Men davası
- D) Tazminat davası
- E) Eski hale getirme davası

ÇÖZÜM

Kişiliği dışı karşı koruyan başlıca dört dava vardır. Bunlar aşağıdaki şekildedir:

- A. Tespit davası
- B. Men davası

Kişiler Hukuku

- C. Önleme davası
- D. Tazminat davaları
- 1. Maddi tazminat davası
- 2. Manevi tazminat davası
- E. Vekâletsiz iş görme davası.

Yanıt: E

15. Savurganlığı nedeniyle kısıtlanan A, hasta kardeşi B'ye böbreğini vermeyi taahhüt etmiştir. Fakat kardeşinin ameliyat sonrası yaşama ihtimalinin % 30 olduğunu öğrenen A, küçük bir umut için böyle büyük bir riske girmesinin gereksiz olduğunu düşünerek bağıştan vazgeçmiştir. Bu olaya göre aşağıdaki-lerden hangisi doğrudur?

- A) B, A'ya ifa davası açarak organ naklini gerçekleştirebilir.
- B) B, A'dan menfi zararının tazminini talep hakkına sahiptir.
- C) B'nin bu durum karşısında A'dan hiçbir talep hakkı yoktur.
- D) A'nın kısıtlı olması nedeniyle taahhüdü hüküm ve sonuç doğurmayacaktır.
- E) B cebri icra yoluyla ifayı sağlayabilir.

ÇÖZÜM

Herkesin maddi (bedensel) bütünlüğü üzerinde kişilik hakkı vardır. Herkes vücudunun, sağlığının ve hayatının her türlü haksız saldırılardan masun (dokunulmaz) kalmasını talep edebilir. Yazılı rıza üzerine insan kökenli biyolojik maddelerin alınması, aşılması ve nakli mümkündür. Ancak, biyolojik madde verme borcu altına girmiş olandan edimini yerine getirmesi istenemez; maddî ve manevî tazminat isteminde bulunulamaz.

Yanıt: C

16. Yerleşim yerine ilişkin olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Herkes ancak ve mutlaka bir yerleşim yerine sahip olmak zorundadır.
- B) Eşler bağımsız yerleşim yeri edinebilirler.
- C) Vesayet altındaki kişinin yerleşim yeri vasinin yerleşim yeridir.
- D) Ana ve babanın ortak yerleşim yeri yoksa çocuğun yerleşim yeri velayetin kendisine bırakıldığı ana veya babanın yerleşim yeridir.
- E) Ergin olmayan evlatlığın yerleşim yeri evlat edinenin yerleşim yeridir.

ÇÖZÜM

Vesayet altındaki kişilerin yerleşim yeri, bağlı oldukları vesayet makamının bulunduğu yerdir.

Yanıt: C

17. Kaan'ın eşinin teyzesinin torunu ile hısımlık ilişkisi kaçınıcı dereceden ne tür bir hısımlık ilişkisi vardır?

- A) 5. Derece yansoy kayın hısımlığı
- B) 4. Derece yansoy kan hısımlığı
- C) 4. Derece yansoy kayın hısımlığı
- D) 5. Derece altsoy kayın hısımlığı
- E) 3. Derece yansoy kayın hısımlığı

ÇÖZÜM

Hısımlık, "gerçek kişiler (insanlar) arasında kan veya işlemsel bir bağ dolayısıyla meydana gelen yakınlık ilişkisi" biçiminde tanımlanabilir. Kan hısımlığı, bir kimse ile onun kendilerine kan bağıyla bağlı bulunduğu kişiler, örneğin o kimsenin kendi ana ve babası, kardeşleri, ana ve babasının ana babaları (büyük ana ve büyük babaları) ve bunların çocukları (amca, hala, dayı, teyze), kendi çocukları ve onların çocukları (torunları) arasındaki hısımlıktır. Kan hı-

sımlığı birbirlerinden veya ortak bir asıdan *üreyen* kişiler arasında söz konusu olan hısımlıktır. Kan hısımlığının derecesi, "hısımları birbirine bağlayan doğum sayısı" belli olur (MK m.17). Diğer bir deyişle, bir kimse ile onun kan hısmı olan kişi arasında kaç doğum varsa, onlar arasındaki hısımlık derecesi de o kadardır. Kayın hısımlığı (sıhrî hısımlık), evlenme dolayısıyla meydana gelen hısımlıktır. "Eşlerden biri ile diğer eşin kan hısımları, aynı tür ve dereceden kayın hısımları olur". O halde karının anası, babası, kardeşleri, kardeş çocukları, büyük ana ve babaları ile koca kayın hısmıdır. Aynı şekilde karı da, kocasının bu tür hısımlarıyla kayın hısmıdır ve bu hısımlığın derecesi, kocasının onlarla olan hısımlığının derecesinin aynıdır. O hâlde, karı ile kocasının babası veya anası arasında "birinci dereceden" kayın üstsoy-altsoy hısımlığı, karı ile kocasının kardeşleri arasında ise "ikinci dereceden" kayın yansoy hısımlığı vardır. Kaan'ın teyzesinin torunu ile 5. Dereceden hısımlığı vardır ancak olayda eşinin teyzesinin torunu olduğu için kayın hısımlığı söz konusudur.

Yanıt: A

Kişiler Hukuku

18. Aşağıdakilerden hangileri arasında evlenme yasağı bulunmamaktadır?

- A) Üstsoy ile altsoy
- B) Tam ve yarım kan kardeşler arasında
- C) Evlilik sona ermiş olsa bile eşlerden biri ile diğerinin alt ve üst soyu arasında
- D) 4. derece dahil kan hısımları arasında
- E) Evlat edinen ve evlatlık ile birbirlerinin altsoy ve eşleri arasında

ÇÖZÜM

MK m. 129 uyarınca, üstsoy ile altsoy arasında; kardeşler arasında, amca, dayı, hala ve teyze ile yeğenleri arasında; kayın hısımlığını doğurmuş olan evlilik sona ermiş bulursa bile eşlerden biri ile diğerinin üstsoyu veya altsoyu arasında evlenme yasaktır. Evliliğin ortadan kalkmasından sonra artık bu evliliğe dayanan yeni bir hısımlık meydana gelemeyeceğine göre, kocasından boşanan bir kadının boşandıktan sonra ikinci evliliğinden dünyaya gelen kızı ile boşandığı eski kocasının evlenmesine hukuken bir engel yoktur. Evlatlık ile evlat edinen arasında veya bunlardan biri ile diğerinin altsoyu ve eşi arasında da kesin evlenme yasağı vardır. 4. Derece

kan hısımları arasında evlenme yasağı bulunmamaktadır.

Yanıt: D

19. Kadının soyadına ilişkin aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

- A) Kadının evlenmekle kocasının soyadını alması beraberinde kendi soyadını da kullanmasına engel değildir.
- B) Önceki soyadıyla birlikte kocasının soyadını kullanan kadın, sadece kocasının soyadını kullanmak isterse bu yönde bir mahkeme kararı almalıdır.
- C) Kocasını ölen kadın yeniden evlenmedikçe kocasının soyadını taşımaya devam eder.
- D) Evli kadınlar, Medeni Kanun'daki son değişikliklerle birlikte, evlendikten sonra yalnız kendi soyadını kullanma imkânını elde etmiştir.
- E) Kadın, şartları varsa hakim kararıyla boşandığı kocasının soyadını kullanmaya devam edebilir.

ÇÖZÜM

Boşanan kadın evlenmeden önceki soyadını yeniden alır. Eğer evlenmeden önce dul idiyse, hakimden

bekârlık soyadını taşımasına izin verilmesini isteyebilir. Şayet boşandığı kocasının soyadını kullanmakta menfaati bulunduğunu ve bunun kocaya bir zarar vermeyeceğini kanıtlarsa, istemi üzerine hakim, kocasının soyadını taşımasına izin verir. Ancak, koca şartların değişmesi hâlinde bu iznin kaldırılmasını isteyebilir (MK m.173). Boşanan kadın, tekrar evlenebilmek için üç yüz günlük müddet süresinin geçmesini beklemek zorundadır.

Yanıt: D

20. Cinsiyet değişikliği operasyon geçirmek isteyen K bu işlem için aşağıdakilerden hangisine ihtiyaç duymaz?

- A) İsmi değiştirilmesi
- B) Mahkemece bu yönde verilmiş izin
- C) 18 yaşını doldurmuş olmak
- D) Üreme yeteneğinden sürekli yoksunluğunu ispatlayan resmi sağlık raporu
- E) Transseksüel yapıda olduğunu gösterir resmi sağlık raporu

ÇÖZÜM

Cinsiyet değiştirmek isteyen kimse, şahsen başvuruda bulunarak cinsiyet değişikliğine mahkemece izin

verilmesini isteyebilir. Ancak, izin verilebilmesi için, istem sahibinin onsekiz yaşını doldurmuş bulunması ve evli olmaması; ayrıca transseksüel yapıda olup, cinsiyet değişikliğinin ruh sağlığı açısından zorunluğunu ve üreme yeteneğinden sürekli biçimde yoksun bulunduğunu bir eğitim ve araştırma hastanesinden alınacak resmi sağlık kurulu raporuyla belgelemesi şarttır. Cinsiyet değiştirme ancak mahkemeden alınacak izinle mümkün olabilecektir.

Yanıt: A

21. Tüzel kişilerin ehliyetlerine ilişkin olarak aşağıda verilenlerden hangisi doğru bir bilgi değildir?

- A) Yasalara uygun olarak kurulmakla hak ehliyetini kazanırlar.
- B) Fiil ehliyetini kazanmaları zorunlu organların varlığına bağlıdır.
- C) Bir uyuşmazlıkta davacı veya davalı sıfatıyla yer alabilirler.
- D) Organlarını sürekli olarak kaybeden tüzel kişiliğin hak sujeliği sona erer.
- E) Organlar yalnızca hukuki işlemleriyle tüzel kişiliği borç altına sokabilirler.

Kişiler Hukuku

ÇÖZÜM

Organlar hukuki işlemleri ve diğer bütün fiilleriyle tüzel kişiliği borç altına sokabilirler.

Yanıt: E

22. Aşağıdakilerden hangisi bir vakfın zorunlu organıdır?

- A) Hükümet komiseri
- B) Yönetim organı
- C) Genel Kurul
- D) Denetim Kurulu
- E) Vakıflar Genel Müdürlüğü Temsilcisi

ÇÖZÜM

Medeni Kanunumuz m. 109'da zorunlu organ olarak sadece yönetim organını belirtmiştir.

Yanıt: B

23. Sona eren tüzel kişilerin mallarının özgülmesiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğru bir ifadedir?

- A) Amacı hukuka aykırı hale geldiği için mahkeme kararıyla kapatılırsa malları ilgili kamu tüzel kişisine kalır.
- B) Kuruluş belgesinin belirlediği organ karar alamıyorsa mallar en yakın amacı güden kamu kurum veya kuruluşuna geçer.
- C) Kuruluş belgesinin belirlediği organ karar alamıyorsa malları kamu kurum veya kuruluşuna geçer.
- D) Amacı ahlâka aykırı hale geldiği için mahkeme kararıyla son bulan tüzel kişinin malları amacına en yakın ve kapatıldığı tarihte en fazla üyeye sahip tüzel kişiye geçer.
- E) Sona eren tüzel kişinin malvarlığı olanak ölçüsünde, daha önce özgülendiği amaç için kullanılır.

ÇÖZÜM

Tüzel kişilik sona erince ilk önce onun mallarının tasfiyesi işlemine girilir; yani alacakları tahsil edilerek, borçları ödenir. Bir derneğin tüzüğünde bunların kime kalacağı belirtilmiş olabilir veya yetkili organı dağıtmaya karar verirken malların nereye verileceğini de kararlaştırmış olabilir. Tüzel kişinin malvarlığı, daha doğru deyişle tasfiye sonucunda arta

kalan malları, kanunda veya kuruluş belgesinde başka bir hüküm bulunmadıkça veya yetkili organı başka türlü karar vermiş olmadıkça en yakın amacı güden kamu kurum veya kuruluşuna geçer. Ayrıca, eğer bir tüzel kişilik, hukuka veya ahlâka aykırı amaç güttüğü için mahkeme kararıyla sona erdirilmişse, yani dağıtılmasına yargı yoluyla karar verilmişse, bu tüzel kişinin malvarlığı her durumda ilgili kamu kuruluşuna geçer (MK m. 54/III).

Yanıt: A

24. Aşağıdakilerden hangisi tüzel kişilere ilişkin olarak yanlış bir ifadedir?

- A) Zorunlu organları geçici olarak kaybetmesi hak ehliyetini etkilemez.
- B) Fiil ehliyetini kazanabilmeleri, kanuna ve kuruluş belgelerine göre gerekli organlara sahip olmalarına bağlıdır.
- C) Organların kusurlu davranışları, kişisel sorumluluklarına da yol açar.
- D) Zorunlu organlarını sürekli olarak kaybederlerse hak ehliyetini de kaybederler.
- E) Malvarlığının tasfiyesi başladığı anda tüzel kişinin kişiliği son bulur.

ÇÖZÜM

Tüzel kişilik sona erince ilk önce onun mallarının tasfiyesi işlemine girilir; yani alacakları tahsil edilerek, borçları ödenir. Bir derneğin tüzüğünde bunların kime kalacağı belirtilmiş olabilir veya yetkili organı dağıtmaya karar verirken malların nereye verileceğini de kararlaştırmış olabilir.

Yanıt: E

25. Rüzgar Güllerini Yaşatma Derneği mahkeme kararıyla feshedilmiştir. Derneğin mal ve hakları aşağıdakilerden hangisine devredilir?

- A) Hazine
- B) İlgili kamu yararına tüzel kişiye
- C) Genel kurulun karar verdiği yere
- D) Tüzükte belirtilen yere
- E) Benzer amaç güden ve kapatıldığı tarihte en fazla üyeye sahip derneğe kalır.

ÇÖZÜM

Dernek mahkeme kararı ile feshedilmişse, derneğin bütün para, mal ve hakları, mahkeme kararıyla derneğin amacına en yakın ve kapatıldığı tarihte en fazla üyeye sahip derneğe devredilir (Dernekler Kanunu m.15). Bu kural, tüzel kişilere ilişkin MK m. 54 hükmünün istisnası niteliğindedir.

Yanıt: E

Kişiler Hukuku

26. Olağanüstü hallerde evlenme yaşı kaçtır?

- A) Kadınlarda 17 Erkeklerde 17
- B) Kadınlarda 16 Erkeklerde 16
- C) Kadınlarda 18 Erkeklerde 18
- D) Kadınlarda 14 Erkeklerde 15
- E) Kadınlarda 15 Erkeklerde 15

ÇÖZÜM

Olağanüstü hallerde evlenme yaşı kadınlarda ve erkeklerde 16 yaşın doldurulmasıdır.

Yanıt: B

27. B, ayırım gücü olmayan A ile evlenmiştir. Buna göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Bu evlilik, iptal edilinceye kadar geçerli bir evliliğin hüküm ve sonuçlarını doğurur.
- B) Bu evlilik baştan itibaren geçersizdir ve hiçbir şekilde hüküm ve sonuç doğurmaz.
- C) A'nın yasal temsilcisinin evliliğe rıza göstermesi evliliği geçerli hale getirir.
- D) B, A'nın bu durumunu bilmiyorsa evlilik geçerlidir.
- E) Evlilik, toplum için önemli bir müessese olduğundan evlilik geçerlidir.

ÇÖZÜM

Tam ehliyetsizlerin, kural olarak *hukuki işlem ehliyeti* yoktur; zira hukuki işlem, bir hukuki sonuç elde etmek üzere irade açıklamasında bulunmaktadır. Hatta yasal temsilcilerin rızası ile dahi hukuki işlemlerde bulunmaları mümkün değildir; yaptıkları işlemler hiçbir hüküm doğurmaz. Fakat bu kuralın sıkı sıkıya uygulanması hakkaniyete aykırı sonuçlar doğurabilmektedir. Bu nedenle, tam ehliyetsizler açısından da sonuç doğurabilecek bazı istisnai hâller de vardır. Bunlardan biri de tam ehliyetsiz bir kimsenin evlenmesidir. Yapılan evlilik, evliliğin iptaline kadar hüküm ve sonuçlarını doğurur.

Yanıt: A

28. Aşağıdakilerden hangisi vakflara ilişkin olarak yanlış bir ifadedir?

- A) Malvarlığı gelirlerinin vakfedilmesi mümkündür.
- B) Vakıflar genel müdürlüğü tarafından denetlenir.
- C) Vakıf, vakfedenin yerleşim yerindeki en büyük mülki amire vakıf senedi teslim edildiği anda kurulur.
- D) Vakıfların amacının sonradan değiştirilebilmesi mümkündür.
- E) Vakfın tek zorunlu organı yönetim organıdır.

ÇÖZÜM

Vakıflar, yerleşim yeri asliye mahkemesinde tutulan sicile tescil edilmekle tüzel kişilik kazanırlar.

Yanıt: C

29. Aşağıdakilerden hangisi derneklere ilişkin olarak yanlış bir ifadedir?

- A) Dernekler, dernek tüzüğü ve kuruluş belgelerini yerleşim yerinde bulunan en büyük mülki amire verdikleri anda tüzel kişilik kazanırlar.
- B) Dernekler, sadece gerçek kişiler tarafından kurulabilir.
- C) Dernek kurucularının fiil ehliyetine sahip olması gerekli ve yeterlidir.
- D) Derneklerin üç tane zorunlu organı vardır.
- E) Dernekler sadece tek amaç güdebilirler.

ÇÖZÜM

Dernekler kazanç paylaşma dışında, kanunlarla yasaklanmamış belirli ve ortak bir amacı gerçekleştirmek üzere, gerçek veya tüzel en az yedi kişinin bilgi ve çalışmalarını sürekli olarak birleştirmeleri suretiyle oluşturdukları tüzel kişiliğe sahip kişi topluluğudur.

Yanıt: B

30. Kayın hısımlığı ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Eşlerden biri ile diğer eşin kan hısımları, aynı tür ve dereceden kayın hısımları olur.
- B) Evliliğin sona ermesi kayın hısımlığını sona erdirir.
- C) Evlilik birliği sona erdikten sonra yeni bir kayın hısımlığı doğmaz.
- D) Evlilik sona erdikten sonra diğer eşin üst soyu ile evlenilemez.
- E) Evlilik sona erdikten sonra diğer eşin alt soyu ile evlenilemez.

ÇÖZÜM

Kayın hısımlığı (sıhrî hısımlık), evlenme dolayısıyla meydana gelen hısımlıktır. "Eşlerden biri ile diğer eşin kan hısımları, aynı tür ve dereceden kayın hısımları olur. Evlenmeyle meydana gelmiş olan kayın hısımlığı, evliliğin sonradan iptal, ölüm veya boşanma sebebiyle ortadan kalkması hâlinde sona ermez, yine devam eder.

Yanıt: B

Kişiler Hukuku

31. R Kartalkaya'ya tatile gideceğini söyleyerek 25.05.2007'de evden çıkmış 26.05.2007'de nişanlısına iyi olduğu yönünde bir mesaj atmış fakat bir daha haber alınamamıştır. Tüm aramalara rağmen R'ye ilişkin bir bulguya rastlanmamış ve R Kartalkaya'da hiçbir otele de giriş yapmamıştır. İlgililer 27.05.2012 tarihinde başvuru yapmış ve akabinde 27.11.2012 de hakkında gaiplik kararı çıkarılan R'nin mirasçılara teminat karşılığı miras payları 30.11.2012 tarihinde teslim edilmiştir.

Olaya göre teminat süresinin işlemeye başladığı tarih aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Son haber alma tarihi olan 26.05.2007'dir.
- B) İlgililerin başvurma tarihi olan 27.05.2012'dir.
- C) Gaiplik kararının alındığı tarih olan 27.11.2012'dir.
- D) Tereke mallarının teslimi tarihi olan 30.11.2012'dir.
- E) İlk ilân tarihidir.

ÇÖZÜM

Gaibin mirası, ölümden olduğu gibi mirasçılara hemen geçmez. Gaibin terekesi mirasçılara güvence (teminat) karşılığında teslim edilir. Miras-

çılar terekeye kanunda belirtilen süre içinde geçici zilyet olurlar; ölüm tehlikesi içinde kaybolma için 5, uzun zamandan beri haber alınmama için 15 yıllık süreler geçtikten sonra mirası kesin olarak kazanırlar (MK.m. 584). Her halde en çok gaibin yüz yaşına varmasına kadar geçecek süre için teminat gösterilir. Beş yıl tereke mallarının tesliminden; on beş yıl ise son haber tarihinden başlayarak hesaplanır.

Yanıt: D

32. Aşağıdakilerden hangisi derneklerde kendiliğinden sona erme nedeni değildir?

- A) Amacın gerçekleşmesinin olanaksız hale gelmesi
- B) Sürenin sona ermesi
- C) Amacın ahlâka aykırı hale gelmesi
- D) Borç ödemede sürekli olarak acze düşmesi
- E) Tüzük gereğince yönetim kurulunun oluşturulmasının imkânsız hale gelmesi

ÇÖZÜM

Dağılma (infisah) sebepleri, derneğin amacının gerçekleşmesi veya gerçekleşmesinin imkânsız hâle gelmesi; acz haline düşmesi; yöne-

tim kurulunu kuramayacak duruma gelmesi; kurulurken belirlemiş olan sürenin dolması, üst üste iki olağan genel kurul toplantısının yetersayı bulunmaması sebebiyle yapılamaması, ilk genel kurul toplantısının yapılmaması şeklindedir. Derneğin amacının ahlaka aykırı hale gelmesi ise infisah değil; fesih sebebidir.

Yanıt: C

33. Aşağıdakilerden hangisi bir derneğin kamuya yararlı dernek statüsünü kazanabilmesi için kararı gereken kurumdur

- A) TBMM
- B) Bakanlar Kurulu
- C) Danıştay İdarî İşler Kurulu
- D) Cumhurbaşkanı
- E) Başbakan

ÇÖZÜM

Kamu yararına çalışan dernekler, ilgili bakanlıkların ve Maliye Bakanlığının görüşü üzerine, İçişleri Bakanlığının teklifi ve Bakanlar Kurulu kararıyla tespit edilir. Bir derneğin kamu yararına çalışan derneklerden sayılabilmesi için, en az bir yıldan beri faaliyette bulunması ve derneğin amacı ve bu amacı gerçekleştirmek üzere giriştiği faaliyetlerin topluma yararlı sonuçlar verecek nitelik-

te ve ölçüde olması şarttır. Kamu yararına çalışan derneklerin mallarına karşı suç işleyenler Devlet malına karşı suç işlemiş gibi cezalandırılır.

Yanıt: B

34. Cenin ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Cenin, tam ve sağ doğmak şartıyla, ana rahmine düştüğü anda mirasçı olma hakkına sahip olur.
- B) Cenin evlat edinilebilir.
- C) Mirasçılar arasında cenin varsa mirasın taksimi doğuma kadar ertelenir.
- D) Cenin daha doğmadan tanınabilir
- E) Cenin kendisine verilen zararlardan dolayı, tam ve sağ doğmak şartıyla, tazminat talep etmek hakkına sahip olur.

ÇÖZÜM

Kişiliğin başlangıcı "doğum anı" olmakla beraber, Medeni Kanunumuz m. 28/II'de "Çocuk hak ehliyetini, sağ doğmak koşuluyla, ana rahmine düştüğü andan başlayarak elde eder" demek suretiyle hak ehliyetini çocuğun doğumundan önceki bir andan başlatmaktadır. Ana rahmine düşmüş olan, yani kendisine gebe kalınmış bulunan ve doğumu beklenen çocuğa hukukta cenin denir. Cenin sağ

doğduğu takdirde, hak ehliyeti onun doğduğu andan değil, fakat ana rahmine düştüğü, yani kendisine gebe kalındığı andan itibaren başlamaktadır. Bu hükmün bir takım pratik sonuçları vardır. Gerçekten, eğer mirasçılar arasında bir cenin varsa miras paylaşılmayarak doğuma kadar ertelenir (MK m. 643). Evlilik dışı cinsel ilişkiden olan cenin namına onun doğumundan önce de “babalık davası” açılabilir (MK m.303/1).

Yanıt: B

35. Ayırt etme gücünden yoksun K turistik gezi için gittiği Trabzon’da işportadan 5 TL karşılığında Trabzonspor atkısı almıştır. İşlemin akıbeti ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Satış işlemi kesin olarak sonuç doğurmaz.
- B) Satış işlemi askıda bir işlemdir. Yasal temsilcinin onayıyla geçerli hale gelir.
- C) Satış işlemi geçerlidir. Çünkü K bu atkıyı bedelinin çok altında bir bedel ödeyerek satın almıştır.
- D) Satış işlemi geçerlidir. Çünkü karşı taraf kişinin akıl hastası olduğunu bilmemektedir.
- E) Satış işlemi günlük alışverişle ilgili olduğu için geçerlidir.

ÇÖZÜM

Tam ehliyetsizler kategorisine giren kişilerin fiil ehliyetleri hiç yoktur; zira bunlar, fiil ehliyetinin en önemli şartı olan “ayırt etme gücünden” yoksun olan kimselerdir. Bunların küçük veya ergin olmalarının da hiç önemi yoktur (MK m.14). Tam ehliyetsizlerin, kural olarak *hukuki işlem ehliyeti* yoktur; zira hukuki işlem, bir hukuki sonuç elde etmek üzere irade açıklamasında bulunmaktadır. Hatta yasal temsilcilerin rızası ile dahi hukuki işlemlerde bulunmaları mümkün değildir; yaptıkları işlemler hiçbir hüküm doğurmaz. Bu işlemler bu kişilerin yasal temsilcilerinin onam vermeleriyle de geçerli hâle gelemezler. Karşı tarafın iyi niyetli olup olmasının da işlemin geçerliliği bakımından hiçbir önemi yoktur (MK m. 15).

Yanıt: A

36. Yeni bir daireye taşınmayı düşünen ve bundan da yasal temsilcisinin haberi olan sınırlı ehliyetli T, bedelinin çok altında olduğunu düşündüğü kiralık daireyi, sahibiyile anlaşarak bir yılına kiralamıştır. Olayla ilgili aşağıdaki-lerden hangisi doğrudur?

- A) Bedelinin altında olduğundan işlem T'nin lehinedir. Geçerli olarak sözleşme kurulmuştur.
- B) Sözleşme geçerli olarak kurulamamıştır ve asla geçerli hale gelemez.
- C) Sözleşme askıda hükümsüzdür, yasal temsilcinin onayıyla geçerli hale gelir.
- D) Sözleşmenin geçerli hale gelmesi için vesayet dairelerinin izni gerekir.
- E) T sözleşmenin geçersiz olmasından dolayı iyiniyetli daire sahibinin uğradığı zararı haksız fiil hükümlerine göre tazmin etmelidir.

ÇÖZÜM

Sınırlı ehliyetli, kendisini borç altına sokan hukuki işlemleri, yasal temsilcisinin izni olmadan yaparsa, bu işlemler tek taraflı bağlamazlık yaptırımına tâbi olurlar; yani karşı taraf bu işlemlerle bağlı olduğu halde, sınırlı ehliyetli bağlı değildir. Bu

işlemlerin sınırlı ehliyetli de bağlanabilmesi için, yasal temsilcisinin sonradan rızasını açıklaması, yani onama vermesi gereklidir. Yasal temsilci onama verirse, bu işlemler yapıldıkları andan itibaren sınırlı ehliyetli de bağlayan, yani onun için de "geçerli olan" bir işlem haline gelirler (MK m.451/I). Sınırlı ehliyetli ile bir hukuki işlem yapmış olan kimse, ya bizzat belirleyeceği veya hakime tayin ettireceği uygun bir süre içinde buna onama verip vermeyeceğini bildirmesini yasal temsilciden isteyebilir. Yasal temsilci bu süre içinde onam vermezse, işlem artık karşı tarafı da bağlamaz, yani "hükümsüz" olur (MK m.451/II).

Yanıt: C

37. Sınırlı ehliyetsiz K, bir lokantada yemek yemek için oturmuş, bu sırada içeriye giren arkadaşı L'yi masasına davet etmiş ve sırasıyla,

- I. Sohbet devam ederken sinirlenerek kadehi yere fırlatmış. Kadehten sıçrayan cam parçası garsonu yüzünden yaralamış,
- II. Biraz sonra nişanlısının kendisini araması üzerine, zaten sınırlı olması nedeniyle daha da kızıp nişanlısına onu terk ettiğini söylemiştir.
- III. Bu arada satmak için evden aldığı kendisine ait bir saati kendisiyle ilgilenen garsona bahşiş olarak bırakmıştır.
- IV. İlerleyen saatlerde L'ye kaçakçılık işine girmeyi teklif etmiş,
- V. Çıkışta valenin aracını geç getirmesi üzerine hakaret etmeye başlamıştır.

Bu olayların hangilerinden dolayı sınırlı ehliyetsiz K'nın haksız fiil sorumluluğu söz konusu olur?

- A) I ve III
- B) I ve IV
- C) I ve V
- D) II ve IV
- E) II ve V

ÇÖZÜM

Sınırlı ehliyetsizlerin haksız fiillerden sorumlu olma ehliyetleri vardır. Bu nedenle sınırlı ehliyetsizler, bir haksız fiil işleyerek üçüncü kişilere verdikleri zararları bizzat tazmin etmekle yükümlüdür.

Yanıt: C

38. **Amacının kanuna veya ahlaka aykırı hale gelmiş olması nedeniyle bir derneğin tüzel kişiliği ne şekilde sona erdirilebilir?**

- A) Kendiliğinden infisah (dağılma) yoluyla
- B) Üyelerden en az 1/7'sinin talebi üzerine genel kurul kararıyla
- C) Cumhuriyet savcısının talebi üzerine genel kurul kararıyla
- D) Cumhuriyet savcısının veya bir ilgilinin talebi üzerine mahkeme kararıyla
- E) Üyelerden en az 2/3'ünün talebi üzerine mahkeme kararıyla

ÇÖZÜM

Derneğin amacının kanuna veya ahlaka aykırı hale gelmesi bir fesih sebebidir. Mahkeme, cumhuriyet savcısının ya da bir ilgilinin başvurusu üzerine amacın kanuna veya ahlaka aykırı hale geldiği kanaatine varırsa derneğin feshine karar verir.

Yanıt: D

39. Kişilik hakkının korunmasıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Kişilik hakkına saldırı nedeniyle ileri sürülebilecek olan manevi tazminat talebi, karşı tarafça kabul edilmişse devredilebilir.
- B) Kişilik hakkını koruyucu nitelikte olan tüm davaların ortak şartı, kişilik hakkının hukuka aykırı bir saldırıya uğramasıdır.
- C) Kişilik hakkına yapılmış ve halen devam etmekte olan hukuka aykırı bir tecavüze karşı, men davası açılabilir.
- D) Kişilik hakkı hukuka aykırı olarak saldırıya uğrayan bir kimse, bu nedenle uğradığı maddi kaybı, saldırgandan, gerçek olmayan vekaletsiz iş görme hükümlerine dayanarak açacağı bir davayla talep edebilir.
- E) Kişilik hakkına yapılan tecavüze önceden verilen rıza, her durumda saldırıyı hukuka uygun hale getirmez.

ÇÖZÜM

Vekâletsiz iş görme davası, saldırıda bulunan saldırganın malvarlığında saldırı dolayısıyla sebepsiz olarak meydana gelmiş bulunan zenginleşmenin, saldırıya uğramış olan kişiye ödenmesini sağlayan davadır. Saldırıya uğramış olan kişi bu da-

vayla saldırgandan haksız olarak elde etmiş olduğu kazancı kendisine vermesini isteyebilecektir (MK m. 25/III, BK. m. 414).

Yanıt: D

40. Aşağıdakilerden hangisi kişilik haklarına yapılan saldırılarda açılacak davalardan biri değildir?

- A) Tazminat davası
- B) İptal davası
- C) Vekâletsiz işgörme davası
- D) Tespit davası
- E) Önleme davası

ÇÖZÜM

İptal davası kişilik hakkına saldırı gerçekleştiğinde açılacak davalardan biri değildir.

Yanıt: B

EŞYA HUKUKU

1. **Yalnızca belli bir kişi lehine kurulabilen irtifak hakkı aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Mecra irtifakı
- B) Oturma irtifakı
- C) Atış eğitimi irtifakı
- D) Üst irtifakı
- E) Spor alanlarına ilişkin irtifak

ÇÖZÜM

İrtifak hakları belirli bir eşya lehine kurulabileceği gibi belirli bir kişi lehine de kurulabilir. Belirli bir kişi lehine kurulabilen irtifak hakları düzenli (el değiştiremeyen) ve düzensiz (el değiştirebilen) irtifak hakları olarak ikiye ayrılır. Düzenli yani el değiştiremeyen şahsi irtifaklar intifa ve oturma hakkıdır. Düzensiz yani el değiştirebilen şahsi irtifaklar ise kaynak ve üst hakkıdır.

Yanıt: D

2. A sahte vekâletname düzenleyerek B'ye ait taşınmaz üzerinde, C'den aldığı %10 faizli 100 bin TL tutarındaki borç için 110 bin TL'lik ipotek tesis etmiştir. Daha sonra C, A'dan olan alacağını D'ye devreder.

Aşağıdakilerden hangisi yukarıdaki olaya ilişkin olarak doğrudur?

- A) C, ipotek hakkını, tapu siciline güven ilkesi gereği tescille kazanmıştır.
- B) C, bu ipoteği olağanüstü zamaşımıyla kazanabilir.
- C) C adına kurulan ipotek anapara ipoteğidir.
- D) D, tapu siciline güven ilkesi gereği hem alacağı hem de ipoteği kazanabilir.
- E) Rehin geçersiz olduğu için alacak da geçersizdir.

ÇÖZÜM

Tapu sicilindeki bir tescile iyi niyetle dayanarak mülkiyet veya bir başka ayni hakkı kazanan üçüncü kişinin bu kazanımı korunur, yani geçerli olur (MK m. 1023). Üçüncü kişilerin sicildeki yolsuz kayda dayanan kazanmalarından sadece ayni hak kazanımları korunur. Sicil kaydına

dayanarak kişisel hak kazanılması korumadan faydalanamaz. Örneğin, gerçekte malik olmayan fakat sicilde malik gözüken kimse ile yapılan kira, önalım veya alım anlaşmaları gerçek maliki etkilemez. Böyle bir hakkın şerh verilmiş olması da sonucu değiştirmez. Güven ilkesi sayesinde taşınmazlar üzerindeki aynı hakların, hak sahibi olmayan bir kimseden edinilmesi mümkün olmaktadır. Güven ilkesi, tapu sicilinin hukuki durumu iyi niyetli üçüncü kişilere karşı tam ve doğru biçimde yansıttığının kesin bir karine olarak kabul edildiği anlamına gelir.

Yanıt: D

3. Taşınır rehniyle ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Şarta bağlı veya ileride doğacak alacak da rehinle teminat altına alınabilir.
- B) Teslim şartlı bir rehindir.
- C) Aynı taşınır üzerinde birden çok rehin hakkı kurulmuşsa hak sahipliğinin sırası rehni kuruluş tarihine göre belirlenir.
- D) Taşınır rehni zamanaşımının işlemesine engel olur.
- E) Taşınır rehni zamanaşımını keser.

ÇÖZÜM

Bir taşınır eşya üzerinde rehin hakkı, ayrıık durumlar dışında ancak bu eşyanın zilyetliğinin alacaklıya devri suretiyle kurulabilir. Güvence oluşturacak taşınır, rehin verenin hakimiyetinde kaldığı sürece rehin hakkı doğmaz (MK m. 939). Rehni eklentileri de dahil olmak üzere rehin verilen taşınırın tamamını kapsar. Fakat aksine anlaşma olmadıkça rehin verilen taşınırın doğal ürünleri onun bütünleyici parçaları olmaktan çıkınca, rehin alan bunları malike geri vermek zorundadır. Taşınmaz rehniinden farklı olarak, taşınır rehni alacak hakkında zamanaşımını işlemesine engel olmaz.

Yanıt: D

4. **Bütünleyici parça kavramına ilişkin olarak aşağıda verilenlerden hangisi doğru bir bilgi değildir?**

- A) Bütünleyici parça asıl eşyadan bağımsız bir şekilde tasarruf işlemlerine konu olamaz.
- B) Asıl eşyanın maliki, bütünleyici parçanın da malikidir.
- C) Asıl eşyadan ayrılan bütünleyici parça, bağımsız eşya iken mülkiyetinde bulunduğu kişinin mülkiyetine geçer.
- D) Asıl şey üzerinde ayrı zilyetlik, bütünleyici parça üzerinde ayrı zilyetlik tesis edilebilir.
- E) Yapılar ve bitkiler kanundan dolayı bütünleyici parça sayılır.

ÇÖZÜM

MK m. 684/II bütünleyici parçayı: "Yerel adetlere göre asıl şeyin temel unsuru olan, asıl şey yok edilmedikçe, zarara uğratılmadıkça veya yapısı değiştirilmedikçe ondan ayrılması mümkün olmayan parça" şeklinde ifade etmiştir. Bütünleyici parça asıl eşya ile bir bütünlük teşkil ettiği için bütünleyici parça üzerinde ayrı bir mülkiyet söz konusu olamaz. Asıl şeye sahip olan bütünleyici eşyaya da sahiptir. Bütünleyici parça tek başına tasarruf işleminin konusu olamaz. Bir mal üzerinde tesis edilen sınırlı aynı haklar ve şahsi haklar bütünleyici

parçayı da kapsar. Bir şey bütünleyici parça haline gelince, onun üzerideki aynı haklar sona erer. Asıl şeyin maliki bütünleyici parçanın da maliki olur.

Yanıt: C

5. **Yeni bir ofis satın almak isteyen K bunun üçüncü kişilerce bilinmesini istemediğinden L'ye para vererek ofisi kendisi için satın almasını ister. Bu olay üzerine L, K'dan aldığı parayla kendi adına M'den taşınmaz satın alır ve taşınmaz L adına tescil edilir. Bu olayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?**

- A) Taşınmazın mülkiyetini kazanabilmesi K'nın taşınmazı L'den satın almasına bağlıdır.
- B) L adına yapılan tescille mülkiyet K'ya geçmiştir. K'nın L aleyhine sicilin düzeltilmesi davası açması gerekir.
- C) L ile M arasında yapılan işlem muvazaalıdır. Bu nedenle, taşınmazın mülkiyeti hâlen M'dedir.
- D) L ile M arasındaki işlem, kanuna karşı hile nedeniyle geçersizdir.
- E) Taşınmazın mülkiyetinin kendisine nakli konusunda alacak hakkına sahip olan K, L aleyhine tescile zorlama davası açar.

ÇÖZÜM

Taşınmaz mülkiyetinin naklinde, mülkiyetin asıl nakledilmek istenen kişi adına değil de, bu kişi gizlenerek üçüncü bir kişi adına tescil edilmesine, nam-ı müstear adı verilmektedir. Dolaylı temsil söz konusu ise, satıcı gerçekte malı vekile satmakta ve onu malik kılmak istemektedir. Aralarında gizlenmiş bir işlem yoktur. Satış sözleşmesinde taraflar yaptıkları işlemin bütün sonuçlarını arzu etmektedirler. Vekilin taşınmazı başkası hesabına alması, satıcıyı ilgilendirmemektedir. Örneğin (A) ile (B) arasında (B)'nin (C)'den aldığı taşınmazı, bir süre idare ettikten sonra (A)'ya devredeceği hususunda bir anlaşma yapılmışsa bu durumda ortada bir muvazaa bulunmadığı için inanç anlaşmasına dayanılarak, mülkiyetin geçirilmesini talep edebilir.

Yanıt: E

6. Dolaysız zilyedi olduğu taşınırı üzerinde bir başkası lehine dolaylı zilyetlik tesis etmek suretiyle devrenden şahsın, özel bir sebebe dayanarak o şey üzerinde dolaysız zilyetliğini devam ettirmesi hâli teslim türlerinden hangisini ifade eder?

- A) Araçların teslimi
- B) Hükmen teslim
- C) Kısa elden teslim
- D) Teslim
- E) Havale

ÇÖZÜM

Hükmen teslim, eşyanın dolaylı zilyetliğini devreden kişinin, özel bir sebebe dayanarak o eşya üzerinde dolaysız zilyetliğini devam ettirmesi demektir.

Yanıt: B

7. Aşağıdakilerden hangisi paylı mülkiyet ilişkisinde önemli işlerden biri olarak değerlendirilemez?

- A) İşletme usulünün değiştirilmesi
- B) Tarım ürününün değiştirilmesi
- C) Ağaçların budanması
- D) Toprağın ıslahı
- E) Paylı malın tamamına ilişkin olarak kira sözleşmesi yapılması

ÇÖZÜM

İşletme usulünün veya tarım türünün değiştirilmesi adi kiraya veya ürün kirasına ilişkin sözleşmelerin yapılması veya feshi, toprağın ıslağı gibi işler önemli yönetim işlerindedir.

Yanıt: C

8. Birikimlerini birleştirerek yatırım amacıyla bir arsa satın alan A, B ve C'nin mülkiyet ilişkilerine ilişkin olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Maliklerden her biri kendi payı üzerinde diğerlerinden bağımsız olarak tasarrufta bulunabilir
- B) Malikler kendi payları üzerinde maddi kullanmayı hedef alan haklar kuramazlar.
- C) Paydaşlardan birinin payını üçüncü kişiye devretmiş olması hâlinde diğer paydaşların kandan doğan önalım hakları mevcuttur.
- D) Arsanın tamamı rehnedilmiş ise, K artık kendi payı üzerinde rehin hakkı kuramayacaktır.
- E) Yönetim giderlerine K, L ve M payları oranında katlanırlar.

ÇÖZÜM

Birden çok kimsenin, maddi olarak bölünmüş olmayan bir şeyin tamamına belli paylarla malik olmasına paylı mülkiyet denir. Paylı mülkiyette, bu mülkiyete tâbi şey bir bütün olarak tek bir mülkiyet konusudur. Ortaklar mülkiyette bir paya sahip olmaktadır. Paydaşların her biri kendi payı bakımından malik hak ve yükümlülüklerine sahip olur. Pay devredilebilir, rehnedilebilir veya alacaklılar tarafından haczettirilebilir. Paydaş payının tamamını devredebileceği gibi, bir kısmını da devredebilir. Paylı mülkiyete tâbi malın tümü daha önce rehnedilmiş olsa dahi, paydaşın kendi payını rehnedebilmesi kabul edilmektedir. Buna karşılık, bir veya birkaç pay rehnedilmişse, paylı mülkiyete tâbi eşyanın tüm olarak rehnedilmesi mümkün değildir (MK m. 692/II).

Yanıt: D

Eşya Hukuku

9. A arkadaşı S'den saatini 300 TL'ye satın almış fakat saatin tamirde olması sebebiyle teslim alamamıştır. Bu ilişkiyi açıklayan devir türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Teslim
- B) Havale
- C) Emtia senetlerinin teslimi
- D) Kısa elden teslim
- E) Hazır olmayanlar arasında devir

ÇÖZÜM

Zilyetliğin havalesi, halen üçüncü bir kişinin dolaysız fer'i zilyetliğinde bulunmakta olan bir şeyin dolaylı asli zilyetliğinin önceki zilyet tarafından zilyetlik durumunda bir değişme olmaksızın irade açıklamasıyla yeni zilyede devredilmesidir (MK m. 979/1). Zilyetliğin havale suretiyle kazanılması için, zilyetliğe konu olan şeyin hâlen üçüncü bir kişinin dolaysız fer'i zilyetliğinde bulunması ve zilyetliği devreden ile kazanacak olan arasındaki anlaşmanın geçerli olması gerekir.

Yanıt: B

10. B, oğlu A'nın C'ye olan 30 bin TL borcuna karşılık taşınmazı üzerinde, C lehine 37 bin TL değerinde ipotek hakkı kurmuştur. B'nin, borcunu ödememesi üzerine A'ya ait taşınmaz 100 bin TL'ye satılmıştır. C'nin alacağı yan alacaklarla birlikte 42 bin TL'ye ulaşmıştır.

Yukarıdaki olaya ilişkin olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) C, satım bedelinden 42 bin TL'yi alır ve 58 bin TL A'ya iade edilir.
- B) C'nin rehnin paraya çevrilmesi yolu ile takip yapabilmesi bu durumu B'ye ihbar etmesine bağlıdır. A'ya ihbar yapılmasına gerek yoktur.
- C) Bir kişinin, taşınmazı üzerinde ipotek tesisi ancak kendi borcu için mümkündür. Bu nedenle ipotek geçersizdir. C, satım bedelinden hiçbir şey alamaz.
- D) C, satım bedelinden 37 bin TL alır ve 5 bin TL için sadece B'yi takip edebilir.
- E) B'nin, bu borcu ödemek istemesi ipoteğin paraya çevrilmesini engellemez.

ÇÖZÜM

Hâlen mevcut bir alacak için, anapara ipoteği, miktarı ipoteğin tesisi anında belli olmayan fakat ileride

doğması muhtemel alacaklar için ise azami meblağ (üst sınır) ipoteği kurulur. Ancak bu kural emredici değildir. Alacağın miktarını kesin olarak tayin etme imkânı yoksa, taraflar; taşınmazın en çok ne miktara kadar teminat teşkil edeceğini kendi aralarında rehin sözleşmesinde kararlaştırırlar ve belirlenen bu miktar tapuya tescil edilir. İşte bu tür ipoteğe üst sınır ipoteği, azami meblağ ipoteği, en çok miktar ipoteği veya maksimal ipotek denilmektedir. Azami meblağ ipoteğinde, tapuda gösterilen miktar rehinli alacaklının bütün taleplerinin (ana alacak, yan alacaklar, faizler ve takip masrafları) üst sınırını teşkil eder (MK m. 851). Rehinli alacaklının bütün talepleri ancak tapuda yazılı miktara kadar teminat altına alınmıştır. Üst sınır ipoteğinin kurulabilmesi için tapu kütüğünde ipoteğin hangi miktara kadar teminat teşkil edeceği gösterilecektir. Üst sınır ipoteği MK m. 882/1 uyarınca, tescil edildiği sıra ve teminat miktarını, teminat altına aldığı alacaktaki değişiklikten etkilenmeden korur.

Yanıt: D

11. Aşağıdakilerden hangisi bir hakkın bağımsız ve sürekli bir hak olmasına engel hususlardandır?

- A) Taşınmaz üzerindeki hakkın 30 yıl süre ile kurulmuş olması
- B) Devrinin yasaklanmamış olması
- C) Hak sahibinin talebi ile tapu kütüğünde ayrı bir sayfaya kaydedilmiş olması
- D) Tapu kütüğünde irtifaklar sütununa tescil edilmiş olması
- E) Belli bir taşınmaz lehine kurulmuş olması

ÇÖZÜM

Bağımsız ve sürekli haklar, taşınmazlar üzerinde kurulan irtifak haklarından sürekli ve bağımsız bir nitelik verilebilirler olup, hak sahibinin istemi (talebi) üzerine tapu kütüğünde bağımsız bir sayfaya taşınmaz olarak kaydedilirler. Böylece de bir taşınmaz olarak hukuki işlemlere konu olabilirler ve mirasçılara geçerler. Bir hakkın bağımsız olması ile kastedilen, bu irtifakın ne belirli bir taşınmaz ne de münhasıran belirli bir kişi lehine kurulmamış olması ve başkalarına devredilebilir olmasıdır. Böylece, eşyaya bağlı irtifaklar bu şartı haiz olmadıkları gibi, devir kabiliyeti olmayan kişiye bağlı irtifaklar da bu şartı haiz değildir. Sürekli olması ise en az 30 yıl süreyle kurulmuş olmaları anlamına gelir.

Yanıt: E

Eşya Hukuku

12. Aşağıdakilerden hangisi bütünleyici parça ile ilgili olarak yanlış bir ifadedir?

- A) Yapılar kanundan dolayı bütünleyici parça sayılır.
- B) Asıl eşyadan bağımsız olarak bütünleyici parça üzerinde zilyetlik kurulabilir.
- C) Kanun, bitkilerin de bütünleyici parça niteliğinde olduğunu hükme bağlamıştır.
- D) Bütünleyici parça, asıl eşyadan ayrı olarak tasarrufa konu olabilir.
- E) Asıl eşyadan ayrılan bütünleyici parça bağımsız bir nitelik kazanır.

ÇÖZÜM

MK m. 684/II bütünleyici parçayı: "Yerel adetlere göre asıl şeyin temel unsuru olan, asıl şey yok edilmedikçe, zarara uğratılmadıkça veya yapısı değiştirilmedikçe ondan ayrılması mümkün olmayan parça" şeklinde ifade etmiştir. Bütünleyici parça asıl eşya ile bir bütünlük teşkil ettiği için bütünleyici parça üzerinde ayrı bir mülkiyet söz konusu olamaz. Asıl şeye sahip olan bütünleyici eşyaya da sahiptir. Bütünleyici parça tek başına tasarruf işleminin konusu olamaz. Bir mal üzerinde tesis edilen sınırlı aynı haklar ve şahsi haklar bütünleyici parçayı da kapsar. Bir

şey bütünleyici parça haline gelince, onun üzerindeki aynı haklar sona erer. Asıl şeyin maliki bütünleyici parçanın da maliki olur. Bazı durumlarda bütünleyici parça olma özelliği kanunen kazanılmaktadır. Bunların başında; arazi üzerindeki yapılar, bitkiler ve kaynaklar gelir. Bunun yanında doğal ürünleri de bütünleyici parça saymıştır. Doğal ürünler de asıl şeyden ayrılıncaya kadar ve ayrıldıktan sonra aslın malikine aittir.

Yanıt: D

13. Zilyetliğin gaspı halinde iade davası ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangileri yanlıştır?

- I. Dava fiilin ve failin öğrenildiği tarihten itibaren iki ay ve herhalde fiilden itibaren bir yıl içinde açılmalıdır.
 - II. Birlikte zilyetler ancak hep beraber bu davayı açabilirler
 - III. Dava dolaylı zilyet tarafından açılırsa davacı, iadenin dolaysız zilyede yapılmasını istemelidir.
 - IV. Rehin veren kişinin rehin konusunu zorla geri alması halinde O'na karşı da iade davası açılabilir.
 - V. Dava konusu şeyi davacıdan geri almasını gerektirecek üstün bir hakka sahip olduğunu davalının derhal ispat etmesi O'nu iade yükümünden kurtarır.
 - VI. Zilyetlik davasına konu olan şey üzerindeki hakka ilişkin uyuşmazlığa çözüm getirir.
- A) I-IV
B) II-VI
C) III-VI
D) IV-VI
E) III-VI

ÇÖZÜM

Zilyetliğin geri verilmesi davası, uygulamadaki adıyla yeddin iadesi davası, zilyedin rızası dışında alınmış (gasbedilmiş) olan zilyetliğin zilyede geri verilmesini sağlayan davadır. Davacı, eşyanın eski zilyedi olduğunu ve eşya üzerindeki fiili hâkimiyetine kendi rızası olmaksızın son verildiğini ispat etmelidir. Medeni Kanununun 982. maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre, "başkasının zilyet bulunduğu bir şeyi gasbeden kimse, o şey üzerinde üstün bir hakka sahip olduğunu iddia etse bile, onu geri vermekle yükümlüdür". Eğer davalı, o şeyi davacıdan geri almasını gerektirecek üstün bir hakka sahip olduğunu derhal ispat ederse, geri vermektan kaçınabilir. Zilyedin açacağı dava, "şeyin geri verilmesine ve bu yüzden uğranılan zararın giderilmesine yönelik olur." Zilyetliğin geri verilmesi davası, zilyetliği haklı bir sebep olmaksızın ve rızası dışında zorla veya gizlice alınmış (gasbedilmiş) bulunan zilyet tarafından, zilyetliği zorla veya gizlice almış (gasbetmiş) olan kimseye karşı açılır.

Yanıt: B

Eşya Hukuku

14. Bir şey üzerinde fiili hakimiyetini başka bir kişi aracılığı ile sürdüren kimsenin zilyetliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aslı zilyet
- B) Dolaylı zilyet
- C) Fer'i zilyet
- D) Dolaysız zilyet
- E) Tek başına zilyet

ÇÖZÜM

Dolaylı (vasıtalı) zilyetlik, bir şey üzerinde fiili hakimiyetini bir başka kişi aracılığıyla sürdüren, yani o şeyi sınırlı aynı veya kişisel (şahsi) bir hak kurmak üzere başkasına vermiş olan kimsenin zilyetliğidir (MK m. 975).

Yanıt: B

15. Aşağıdakilerden hangisi zilyetliğin gasbı ve zilyetliğe saldırı halinde dava hakkına ilişkin olarak yanlıştır?

- A) Zilyetliğin gasbı halinde dava, şeyin geri verilmesine ve zararın giderilmesine yönelik olur.
- B) Başkasının zilyet bulunduğu bir şeyi gasbeden kimse, o şey üzerinde üstün bir hakka sahip olduğunu iddia etse bile onu geri vermekle yükümlüdür.
- C) Zilyetliğe saldırı halinde dava, saldırının sona erdirilmesine, sebebinin önlenmesine ve zararın giderilmesine yönelik olur.
- D) Gasp ve saldırıdan dolayı dava hakkı, zilyedin fiili ve failini öğrenmesinden başlayarak iki ay ve her halde fiilin üzerinden bir yıl geçmekle düşer.
- E) Saldırıda bulunan, şey üzerinde bir hak iddia ederse, zilyetliği saldırıya uğrayan, ona karşı dava açamaz.

ÇÖZÜM

Zilyetliğin geri verilmesi davası, uygulamadaki adıyla yeddin iadesi davası, zilyedin rızası dışında alınmış (gasbedilmiş) olan zilyetliğin zilyede geri verilmesini sağlayan davadır. Davacı, eşyanın eski zilyedi olduğunu ve eşya üzerindeki fiili hâkimiyetine kendi rızası olmaksızın son verildiğini

ispat etmelidir. Medeni Kanununun 982. maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre, “başkasının zilyet bulunduğu bir şeyi gasbenden kimse, o şey üzerinde üstün bir hakka sahip olduğunu iddia etse bile, onu geri vermekle yükümlüdür”. Eğer davalı, o şeyi davacıdan geri almasını gerektirecek üstün bir hakka sahip olduğunu derhal ispat ederse, geri vermekten kaçınabilir. Zilyedin açacağı dava, “şeyin geri verilmesine ve bu yüzden uğranılan zararın giderilmesine yönelik olur.”

Yanıt: E

16. Aşağıdakilerden hangisi taşınır davası ile ilgili olarak doğru bir ifadedir?

- A) Taşınırı elinden yalnızca irade dışı bir şekilde çıkan zilyet bu davayı açabilir.
- B) Halihazır zilyedin üstün hak karinesinin çürütülmesine gerek yoktur.
- C) Zilyetliği kötü niyetle kazanmış olan önceki zilyetler kendilerinden sonraki zilyetlere karşı taşınır davası açamazlar.
- D) Dolaysız fer'i zilyet malı kendisine veren dolaylı zilyede karşı dava açamaz.
- E) Taşınır eşya, açık artırmadan veya pazardan veya benzeri eşya satanlardan iyiniyetle edinilmiş ise, taşınır davası açılmaz.

ÇÖZÜM

Taşınır davasının açılabilmesi için davacının, yani önceki zilyedin zilyetliği iyi niyetle kazanmış bulunması şarttır. Zira, MK m. 991/II'ye göre, önceki zilyet de, zilyetliği iyi niyetle edinmemiş ise sonraki zilyede karşı taşınır davası açamaz. Bu hususta, “iki kötü niyetli zilyeden halihazır zilyed tercih edilir” kuralı uygulanır.

Yanıt: C

17. Aşağıdakilerden hangisi zilyetliğin idari yoldan korunmasına ilişkin olarak yanlıştır?

- A) Zilyetliğin yalnızca taşınmazlar için korunmasına yönelik bir müessesedir.
- B) Uyuşmazlıkla ilgili bir ihtiyati tedbir kararı varsa bu yola başvurulamaz.
- C) Zilyet veya kamuya ait taşınmaz için idari makam saldırıyı öğrendiği tarihten itibaren 60 gün ve her halde saldırıdan itibaren bir yıl içinde müracaat etmelidir.
- D) Yetkili mülki amir veya görevlendireceği memur en geç 15 gün içinde soruşturmayı tamamlar.
- E) İdarenin bu tür kararlarına karşı idarî yargı yolu açıktır.

ÇÖZÜM

İdari yoldan korunmanın istenebilmesi için, zilyedin saldırıyı öğrendiği tarihten itibaren altmış gün içinde ve her hâlde saldırının gerçekleştiği tarihten itibaren bir yıl içinde vali veya kaymakama başvurmuş olması şarttır. İdari makamın re'sen soruşturma açabildiği, kamu hukukuna tâbi taşınmaz mallar ve Devlet'in hüküm ve tasarrufuna tâbi yerlere saldırı veya müdahalelerde süre söz konusu değildir.

Yanıt: C

18. Devletin tapu sicilinin hukuka aykırı tutulmasına ilişkin sorumluluğu konusunda aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Devletin sorumluluğu için kusurun önemi olmasa dahi zarar doğmuş olması şarttır.
- B) Zarar sicilin tutulmasına ilişkin bir fiilden doğabileceği gibi bir kaçınma da bu zarara neden olmuş olabilir.
- C) Zarar gören bu davayı Devlet'e karşı açabileceği gibi; yine aynı süre içinde doğrudan kusurlu memura tazminat davası da açabilir
- D) Zarar görenin ortak kusurunun bulunmasının tazminat miktarına etkisine ilişkin hükümler Devlet'in sorumluluğunda da uygulama alanı bulur.
- E) Devletin sorumluluğu haksız fiile ilişkin zamanaşımı sürelerine tâbidir.

ÇÖZÜM

Devlet'in burada söz konusu olan sorumluluğu kusursuz sorumluluktur, yani tapu memurunun zararlı sonucun doğmasında kusuru bulunmasa bile, Devlet yine de sicilin usulüne uygun şekilde tutulmamış ve hak sahibinin bu yüzden zarara uğramış olmasından dolayı sorumlu olacaktır.

Bununla beraber, tapu memuru kusurlu ise, devlet ödediği zararlar için bu memura rücu edebilir (başvurabilir) (MK m.1007/II). Buna karşılık zarara uğrayan kişinin doğrudan doğruya kusurlu memurdan tazminat istemesi 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 13. maddesi karşısında mümkün değildir.

Yanıt: C

19. Aşağıdaki hallerden hangisinde tapuya güven ilkesi uygulama alanı bulur?

- A) Özel mülkiyete konu olamayacak taşınmazlara ilişkin kayıtlar
- B) Aynı hak niteliği olmayan haklara ilişkin kayıtlar
- C) Çift tapunun söz konusu olduğu haller
- D) Vakfa özgülenen taşınmazların kazanılmasında
- E) Yolsuz tescil halinde

ÇÖZÜM

Güven ilkesi, tapu sicilinin hukuki durumu iyi niyetli üçüncü kişilere karşı tam ve doğru biçimde yansıttığının kesin bir karine olarak kabul edildiği anlamına gelir. Güven ilkesi sayesinde taşınmazlar üzerindeki aynı hakların, hak sahibi olmayan bir kimseden edinilmesi mümkün ol-

maktadır. Tapuya güven ilkesi sayesinde gerçek durumu yansıtmayan ve adına yolsuz tescil bulunan kimse ve külli haleflerinden edinilen taşınmazlarda edinim geçerlidir. Bunun dışında özel mülkiyete konu olamayacak taşınmazlara ilişkin kayıtlarda, çift tapu halinde, aynı hak niteliği olmayan haklara ilişkin kayıtlarda ve işlemin ehliyet yönünden sakat olduğu hallerde tapuya güven ilkesi uygulanmaz.

Yanıt: E

20. Aşağıdakilerden hangisi tapu sicilinin beyanlar sütununa kaydedilen unsurlardan değildir?

- A) Teferruat
- B) Kanunen kurulan daimi geçit hakkı
- C) Devremülk hakkı
- D) Fiil ehliyetinin sınırlandırılmasına ilişkin kararlar
- E) Taşınmaz üzerindeki aynı haklar

ÇÖZÜM

Bir taşınmazın eklentileri, malikin istemi üzerine kütükteki beyanlar sütununa yazılır. Doğrudan doğruya kanundan kaynaklanan geçit haklarından sürekli nitelikli olanlar, taşınmaza ilişkin kamu hukuku kısıtlama-

ları, bir arazinin yetkili makamlarca belirlenmiş heyelan bölgesinde bulunduğu beyanlar hanesinde gösterilir. Kat Mülkiyeti Kanunu'na göre, her bağımsız bölüme ait eklentiler o bölüme ait sahifenin beyanlar sütununa kaydedilecektir. Devre mülk esasına tâbi taşınmazlarda devre mülk hakkı ve bunu düzenleyen sözleşme yine beyanlar sütununa kaydedilecektir. Finansal Kiralama Kanunu'nun 8. maddesine göre, finansal kiralama sözleşmesine konu olan taşınmaz mala ilişkin sözleşme tapu kütüğünün beyanlar hanesine işlenecektir. Vesayet altına alma veya vesayetin kaldırma kararları da beyanlar kısmında yer alacaktır.

Yanıt: E

21. Eklenti ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Sadece taşınırlar eklentiye vücut verebilir.
- B) Asıl şeyden bağımsız bir hukukî hak konusu olamaz.
- C) Taşınmazların beyanlar hanesinde gösterilir
- D) Asıl şeyden geçici ayrılması eklenti niteliğini etkilemez.
- E) Asıl şey üzerindeki tasarruflar aksi belirtilmedikçe eklentiye de kapsar.

ÇÖZÜM

Yerel adete göre veya asıl şey malikinın anlaşabilen arzusuna göre, bir şeyin işletilmesi veya muhafazası veya ondan istifade olunması için asıl şeye sürekli olarak özgülünen, kullanılmasında birleştirme, takma veya başka bir biçimde asıl şeye bağlı kılınan taşınır maldır (MK m. 686). Eklenti daima taşınır ve bağımsız bir eşyadır. Bir malın eklenti sayılıp sayılmayacağı yerel âdete göre veya malikin iradesine göre tespit edilir. Taşınmaz mallarda tapu sicilinin beyanlar hanesine yapılan kayıt, bu iradeyi açıklamayı sağlar. Medeni Kanun m. 686 "Bir şeye ilişkin tasarruflar aksi belirtilmedikçe eklentisini de kapsar" hükmünü getirmiştir. Buna göre eklenti kural olarak aslın kaderine tâbidir. Asla malik olan eklentiye de maliktir. Diğer taraftan eklenti vasfına haiz şey bağımsızlığını kaybetmemiştir. Bunun sonucu olarak, asıl şey üzerinde ayrı bir mülkiyet eklenti üzerinde ayrı bir mülkiyet söz konusu olabilir.

Yanıt: B

22. Paylı mülkiyette yasal önalım hakkı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Önalım hakkından feragatin resmi şekilde yapılması gerekmektedir.
- B) Payın bağışlanması hâlinde söz konusu olmaz.
- C) Paydaşlar arası satışlarda uygulama alanı bulmaz.
- D) Belirli bir satışta önalım hakkını kullanmaktan vazgeçmek mümkün değildir
- E) Satışın bildirildiği tarihten itibaren üç ay ve herhalde satışın üzerinden iki yıl geçmekle önalım hakkı düşer.

ÇÖZÜM

Yasal önalım hakkından, resmi şekilde yapılacak bir sözleşmeyle ve tapuya şerh verilmesi suretiyle feragat edilebilir. Buna ön alım hakkından feragat denir. Öte yandan, yalnız bir paydaş da bir satışta önalım hakkını kullanmaktan vazgeçebilir. Buna da önalım hakkını kullanmaktan vazgeçme denir. Belirli bir satışta ön alım hakkını kullanmaktan vazgeçmek adi yazılı şekle tâbidir ve satıştan önce veya sonra yapılabilir.

Yanıt: D

23. Elbirliği halinde mülkiyet ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Ortaklığın tüzel kişiliği vardır
- B) Tasarruf işlemleri için ortaklar oybirliği ile karar alır.
- C) Ortaklık sıfatı aksi öngörülmedikçe diğer ortakların onayı aranmaksızın devredilebilir.
- D) Paylaşma yapılması, sözleşmeden doğan topluluğun devamını etkilemez.
- E) Ortaklardan her biri aksi belirtilmemişse payını satabilir.

ÇÖZÜM

Elbirliği ortaklığı, ya kanunun öngördüğü hukuki olaylarla veya kanunun öngördüğü sözleşmelerle gerçekleşir. Hukuki olay ile vücut bulan elbirliği ortaklığının tipik örneği, miras ortaklığıdır. Sözleşmeden doğan elbirliği ortaklığı hâlleri ise şunlardır:

- Karı-koca arasındaki mal rejimlerinden genel mal ortaklığı (MK m. 257) ve sınırlı mal ortaklığı (MK m. 258).
- Aile malları ortaklığı (MK m. 373).
- Adi şirket (BK m. 520 vd.)

Elbirliği mülkiyetinde ortakların belirlenmiş payları olmayıp, her birinin hakkı ortaklığa giren malların tamamına yaygındır.

Eşya Hukuku

Kanunda veya sözleşmede aksine bir hüküm bulunmadıkça gerek yönetim gerek tasarruf işlemleri için ortakların oy birliği ile karar vermesi gerekir.

Yanıt: B

24. Taşınmazların olağan zamanışıyla kazanılmasına ilişkin olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Taşınmazın tapuya kayıtlı bir taşınmaz olması gerekir
- B) Malik sıfatıyla zilyetliğin davasız ve aralıksız olarak 10 yıl devam etmesi gerekir.
- C) Mülkiyeti kazanacak kişi adına yolsuz tescil bulunmalıdır
- D) İyiniyetin yalnızca tescil anında bulunması yeterlidir.
- E) Olağan zamanışıyla kazanmanın hükümleri geçmişe etkilidir. Tescil anından itibaren sonuç doğurur.

ÇÖZÜM

Taşınmaz mülkiyetinin olağan zamanışıyla kazanılabilmesi için aranan şartlar şunlardır:

- a. Ancak tapuya kayıtlı, özel mülkiyete konu olan taşınmazlar olağan zamanışıyla kazanılabilir.

- b. Gerçek hak durumuna uymayan bir tescil olmalı, yani yolsuz tescil olmalıdır.
- c. Adına yolsuz tescil yapılan kimse, o taşınmaza malik olmak iradesi ile 10 yıl zilyet olmalıdır.
- d. Zilyetlik davasız ve aralıksız olmalıdır. Zilyetliği aralıksız devam etmesi mutlaka aynı kişinin zilyetliğinde devam etmesi demek değildir. Zamanışıyla koşullarına sahip her zilyet kendinden önce gelen zilyedin süresini kendi süresine ekleyebilir
- e. Adına yolsuz tescil olan zilyet iyi niyetli (tescilin yolsuz olduğunu bilmemeli veya bilecek durumda olmamalıdır) olmalıdır. MK m. 712'den yararlanabilmek için bu iyi niyetin bütün zamanışıyla süresince varlığı şarttır. Tescil anında iyi niyetli olmayan miras bırakanın mirasçuları iyi niyetli iseler taşınmazı olağan zamanışıyla kazanabilirler. Zamanışıyla yoluyla kazanılan mülkiyet aslen kazanılmış olur. Bu kazanım geriye yürür. Yani yolsuz tescil sanki yapıldığı anda geçerliymiş gibi kabul edilir.

Yanıt: D

25. Taşkın yapılar ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangileri doğru bir bilgi değildir?

- I. Başkasına ait araziye taşan yapıya taşkın yapı denir.
 - II. Taşırılan arazi üzerinde yapı malikinin irtifak hakkı varsa, taşkın yapı, yapı malikine ait taşınmazın eklentisi olur.
 - III. Herhangi bir irtifak hakkı yoksa, zarar gören malik, taşmayı öğrendiği tarihten itibaren bir ay içinde itiraz edebilir.
 - IV. İtiraz edilmez ve şartlar da haklı gösterirse, iyiniyetli taşkın yapı maliki, uygun bir bedel karşılığında irtifak hakkı kurulmasını talep edebilir.
 - V. İtiraz edilmez ve şartlar da haklı gösterirse, iyiniyetli taşkın yapı maliki, uygun bir bedel karşılığında bu kısmın bulunduğu arazi parçasının mülkiyetinin kendisine devredilmesini isteyebilir.
- A) II-III
B) II-V
C) I-IV
D) III-V
E) I-II

ÇÖZÜM

Taşkın yapı, taşıdığı arazinin bütünleyici parçası değildir. Taşkın yapının mülkiyeti yapı sahibine aittir. Buna karşılık haksız yapı yer aldığı arazinin bütünleyici parçasıdır. Taşkın yapıda, uygun bir bedel karşılığında taşan kısım için bir irtifak hakkı kurulmasını veya bu kısmın bulunduğu arazi parçasının mülkiyetinin kendisine devredilmesi talep edilebilir. Arazi maliki, diğer arazideki yapının kendi arazisine taşmasına izin vermişse; taşan kısım, yapı malikinin mülkü olur. Bir diğer ifadeyle, yapı sahibine ait taşınmazın bütünleyici parçası olur. Böyle bir izin yoksa zarar gören malik taşmayı öğrendiği tarihten başlayarak 15 gün içinde itiraz edebilir. Bu itirazla taşan kısmın kaldırılması istenebilir. İtiraz, taşan yapının haksız yapıldığının, yapının malikine veya temsilcisine bildirilmesidir. Bu bildirim taşan kısmın kaldırılması talebinin kaybını önleyici beyandır. İtirazı arazi maliki yapabileceği gibi, yapının taşması yüzünden zarara uğrayan sınırlı aynı hak sahipleri de yapabilir. Fakat bunlar dışındaki bir kimsenin itirazı dahi, yapıyı yapanın iyi niyetini ortadan kaldırdığı oranda mevcuttur. Taşkın yapı komşu arazi malikine aitse itiraz malike, yapı bir üst hakkı sahibine aitse itiraz üst hakkı sahibine yapılmalıdır. Yapıyı yapan müteahhit inşaat malikinin temsilcisi sayı-

Eşya Hukuku

labilir ve itiraz ona da beyan edilebilir. Arazi maliki itiraz süresini geçirirse, taşkın yapıyı iyi niyetle yapan kimse, uygun bir bedel karşılığında taşan kısım için;

- kendi lehine bir irtifak hakkı kurulmasını veya,
- bu kısmın bulunduğu arazi parçasının mülkiyetinin kendisine devredilmesini talep edebilir.

Yanıt: A

26. Taşınır mülkiyetinin aslen kazanma yolları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Olağanüstü zamanaşımıyla kazanma
- B) Kaybolan birşeyi bulma
- C) Sahiplenme
- D) İşleme
- E) Karışma

ÇÖZÜM

Taşınır mülkiyetinin aslen kazanılma yolları şunlardır:

- A. Sahiplenme (ihraz) yolu ile kazanma
- B. Bulunmuş eşyanın (Lukata) mülkiyetini kazanma
- C. Define

- D. İşleme (Hukuki Tağyir)
- E. Karışma ve Birleşme ile Kazanma
- F. Kazandırıcı zamanaşımı.

Yanıt: A

27. Bulunmuş eşya ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Başkasının kovanına göçen arıoğulu, herhangi bir bedel ödenmesine gerek kalmadan kovan malikinin olur.
- B) Kayıp eşyayı bulan kimse, malik ortaya çıkınca yaptığı giderlerin ödenmesini ve uygun bir ödül verilmesini isteyebilir.
- C) Kayıp eşyanın maliki bilinmiyorsa kolluk kuvvetlerine bildirmek gerekir.
- D) Kayıp eşyanın maliki beş yıl içinde gelmezse (ortaya çıkmazsa) bulan kişi, eşyaya malik olur.
- E) Kayıp eşyayı ev, işyeri ve kamu hizmeti görülen yerde bulan kimse malik 10 yıl boyunca ortaya çıkmadığı takdirde eşyanın mülkiyetini kazanır.

ÇÖZÜM

Bulunan şeyin maliki ilan veya kolluk kuvvetlerine ya da muhtara bildirme tarihinden başlayarak 5 yıl içinde ortaya çıkmazsa; bulan kimse yükümlülüklerini yerine getirmiş olmak koşuluyla o şeyin mülkiyetini kazanır. Bulunan şey malikine geri verilirse, bulan kimse yaptığı giderlerin ödenmesini ve uygun bir ödül verilmesini isteyebilir.

Yanıt: E

28. Define ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Defineyi bulan kişi, öncelikle definenin malikine haber vermedir.
- B) Bilimsel değer taşımayan eşyalar define olarak nitelendirilemez.
- C) Defineyi bulan kişi değerinin en az yarısı kadar ödülle hak kazanır.
- D) Define, bulan kişinin mülkiyetine girer; bilimsel değeri olanlar bu kuralın istisnasıdır.
- E) Değersiz şeyler, define olarak nitelendirilemez.

ÇÖZÜM

Bulunmalarından çok zaman önce gömülmüş veya saklanmış olduğu ve duruma göre artık maliki bulunmadığı kesin olan kıymetli şeyler define sayılır (MK m. 772/I). Eğer definenin ilmi kıymeti varsa veya eski eser ise özel kanun hükümleri uygulanır. Aksi hâlde içinde bulunduğu veya saklandığı taşınmazın veya taşınırın sahibine ait olur (MK m. 772/II). Defineyi bulan kimse değerinin yarısını aşmamak üzere uygun bir ödül isteyebilir.

Yanıt: D

29. K'ya ait olan ahşap masa, L tarafından, kendi masası zannedilerek boyanmıştır.

Bu olayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Boyalı masa üzerinde K ve L'nin paylı mülkiyeti vardır.
- B) Boyalı masa üzerinde K ve L'nin elbirliği halinde mülkiyeti vardır.
- C) L iyiniyetli olduğu için masaya malik olur.
- D) K, masanın maliki olmaya devam eder.
- E) Boyanın değeri daha fazla ise masa L'nin mülkiyetine geçer.

ÇÖZÜM

Çeşitli kimselere ait taşınır mallar önemli bir zarara uğratılmadan ayrıl-mayacak şekilde birbirleriyle birleşmiş veya karışmışsa o kişiler, yeni şey üzerinde kendi taşınırlarının birleşme ve karışma zamanındaki değerleri oranında paylı mülkiyete sahip olurlar. Bir taşınır diğer bir taşınır ile onun ikincil nitelikte bütünleyici parçası olacak şekilde karışır veya birleşirse; eşyanın tamamı, ana parçanın malikine ait olur. Tazminat ve sebepsiz zenginleşmeden doğan istem hakları saklıdır.

Yanıt: D

30. Aşağıdakilerden hangisi intifa hakkını sona erdirmez?

- A) Tüzel kişiler için 100 yıllık süre-nin dolması
- B) Hakkın konusunun tamamen yok olması
- C) Gerçek kişiler için hak sahibinin ölümü
- D) Kamulaştırma
- E) Tüzel kişiliğin ortadan kalkması

ÇÖZÜM

Sigorta ve kamulaştırma gibi durum-larda intifa hakkı, hakkın konusu yerine geçen karşılık üzerinde de-vam eder (MK m. 798/II).

Yanıt: D

31. Tapu siciline yapılacak tesci-lin şartları arasında aşağıda-kilerden yer almaz?

- A) Yazılı bir tescil talebinin bulun-ması
- B) Geçerli bir hukuki sebebin varlı-ğı
- C) İtiraz edilmemiş olması
- D) Hukuki sebebin belgelenmesi
- E) Tasarruf yetkisinin belgelenmesi

ÇÖZÜM

Tescilin şartları Medeni Kanun (m.1013 vd) ve Tapu Sicili Tüzüğü (m. 24) tarafından düzenlenmiştir:

1. *Tescil istemi*: Tescil istemi ol-maksızın tapu memuru kendili-ğinden tescil yapamaz. Nitekim MK m.1013'te "tescil, tasarrufa konu olan taşınmaz malikinin yazılı beyanı üzerine yapılır" denilmektedir.
2. *Hukuki sebep*: Tescilin hukuki sonuçlar doğurabilmesi için, ge-çerli bir hukuki sebebe (kaza-nım sebebine) dayanmakta ol-ması gereklidir.
3. *Belgeleme*: İstemde bulunan kimse, kendisinin, sicilde hak sahibi görünen kişi veya bu ki-şinin temsilcisi olduğunu ispat etmek suretiyle tasarruf yetkisini belgelemiş olur.

Hukuki sebebin geçerliliğinin de belgelenmesi gerekir. Bu belgeleme, hukuki sebep bir hukuki işlem ise; bunun kanunun aradığı şekle uygun olarak yapılmış olduğunu ispat etmekle yerine getirilmiş olur (MK m. 1015/III).

Yanıt: C

32. Aşağıdakilerden hangisi taşınmazların olağanüstü zamanaşımıyla kazanılması için aranılan şartlardan değildir?

- A) Zilyetliğin iyiniyetle sürdürülmesi
- B) Zilyetliğin en az 20 yıl sürmesi
- C) Malik sıfatıyla zilyetlik
- D) Taşınmaz sahibinin kim olduğunun belli olmaması
- E) Özel mülkiyete konu olabilen bir taşınmaz olması

ÇÖZÜM

Olağanüstü zamanaşımı ile taşınmaz mülkiyetinin kazanımında, olağan zamanaşımı ile kazanımdan farklı olarak, kişinin iyiniyeti aranmaz.

Yanıt: A

33. Aşağıdakilerden hangisine ilişkin tapuya geçici şerh kaydı düşülebilir?

- A) Aile konutu
- B) Rehinli alacaklının boş dereceye ilerleme hakkı
- C) Sözleşmeden doğan ön alım hakkı
- D) Aile yurdu kurulması
- E) Sicilde malik olarak görünen kişiye karşı bir aynî hak iddiası

ÇÖZÜM

Medeni Kanunumuz “iddia edilen bir ayni hakkın güvence altına alınmasının” veya “tasarruf yetkisini belirleyen belgelerin sonradan tamamlanmasının” söz konusu olduğu hâllerde geçici tescilin şerhine imkân vermektedir. Dolayısıyla sicilde malik olarak görünen kişiye karşı bir ayni hak iddiasında bulunuyor ise, bu ayni hakkın güvence altına alınması için tapuya geçici şerh kaydı düşülebilir.

Yanıt: E

Eşya Hukuku

34. Zilyetliğin nakli yollarına ilişkin olarak aşağıdakilerden hangileri eşya üzerinde dolaysız zilyetlik sağlar?

- I. Teslim yerine geçen sözleşme
- II. Havale
- III. Emtiyayı temsil eden senetlerin teslimi
- IV. Fiili hakimiyeti sağlayacak araçların teslimi
- V. Hükmen teslim
- VI. Kısa elden teslim

- A) II, III ve V
- B) I, II, III ve V
- C) I, IV ve VI
- D) II, III ve IV
- E) I, II ve V

ÇÖZÜM

Teslim yerine geçen sözleşme, fiili hâkimiyeti sağlayacak araçların teslimi ve kısa elden teslim hâllerinde eşya üzerinde dolaysız zilyetlik sağlanmış olur.

Yanıt: C

35. K tapu kütüğünde kayıtlı olmayan bir taşınmazı 8 yıl boyunca ekip biçtikten sonra çalışmak için yurtdışına gitmiştir. Üç yıl Almanya'da kaldıktan sonra yurda dönen K, taşınmazı ekip biçmeye devam etmiştir. Bu taşınmazı 11 yıl daha kullandıktan sonra K vefat etmiş ve çocukları 15 yaşındaki L ve 21 yaşındaki F kalmıştır. L, bu taşınmaz üzerinde hiçbir şey yapmadan farklı bir şehirde yaşamını sürdürmeye başlamıştır. F, ise bu taşınmazı ekip biçmeye devam etmiştir.

Yukarıdaki olaya göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) F, babasının ölümünden itibaren bir yıl sonra bu taşınmazın kendi adına tescilini talep edebilir.
- B) L, bu taşınmazın bir bölümünün kendi adına tescil edilmesini talep edebilir.
- C) K, ölmeden önce bu taşınmaza malik olduğu için L ve M elbirliği halinde malik sıfatını kazanır.
- D) F'nin bu taşınmazın maliki olabilmesi zilyetliğini 9 yıl daha sürdürmesine bağlıdır.
- E) F, L'nin katılımı olmadan bu taşınmazın maliki olamaz.

ÇÖZÜM

Olağanüstü kazandırıcı zamanaşımından yararlanma şartları bulunan her zilyed, aynı şartlara sahip olan daha önceki zilyedin zilyedlik süresini kendi süresine eklemek yetkisine sahiptir.

Yanıt: D

36. Babasına ait taşınmaz, sahte bir vekaletname yoluyla kızı K tarafından durumdan haberi olan E'ye satılmış ve E adına tescil yapılmıştır. Bu taşınmazı 7 yıl kullanan E, taşınmazı iyiniyetli F'ye satmış ve taşınmaz F adına tescil edilmiştir.

Yukarıdaki olaya ilişkin olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) E, üç yıl sonra taşınmazın maliki olur.
- B) E, olağan zamanaşımıyla kazanmanın şartlarını gerçekleştirdiği anda malik olur.
- C) Bu taşınmazın maliki hâlen K'nın babasıdır.
- D) Taşınmazın maliki F'dir.
- E) E, kendi adına tescil yapıldığı anda malik sıfatını kazanmıştır.

ÇÖZÜM

Olayda F, tapu sicilindeki yolsuz tescile güvenerek taşınmazı iktisap eden 3. kişi konumundadır. Dolayısıyla kazanımı korunacaktır.

Yanıt: D

37. B'nin evinin bahçesine yaptığı kümes C'nin bahçesine taşımıştır. Buna ilişkin aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Taşırılan arazi üzerinde B'nin irtifak hakkı varsa taşınan bölüm B'nin mülkiyetindedir.
- B) Herhangi bir irtifak hakkının olmadığı ve durum ve koşullar da haklı gösterdiği takdirde iyiniyetli B, taşınan kısım üzerinde kendi lehine irtifak tesisini talep edebilir.
- C) B'nin taşkın yapıyı yapmasından itibaren onbeş gün içinde C'nin itiraz etme hakkı vardır.
- D) B, iyiniyetli ise taşkın yapının üzerinde bulunduğu arazi parçasının mülkiyetinin kendisine verilmesini talep edebilir.
- E) B'nin taşırılan arazi üzerinde irtifak hakkı söz konusu değilse taşkın yapı C'nin arazisinin bütünleyici parçası olur.

ÇÖZÜM

Arazi maliki, diğer arazideki yapının kendi arazisine taşmasına izin vermişse; taşan kısım, yapı malikinin mülkü olur. Bir diğer ifadeyle, yapı sahibine ait taşınmazın bütünleyici parçası olur. Böyle bir izin yoksa zarar gören malik "taşmayı öğrendiği tarihten başlayarak 15 gün içinde" itiraz edebilir. Bu itirazla taşan kısmın kaldırılması istenebilir. İtiraz, taşan yapının haksız yapıldığının, yapının malikine veya temsilcisine bildirilmesidir. Bu bildirim taşan kısmın kaldırılması talebinin kaybını önleyici beyandır. İtirazı arazi maliki yapabileceği gibi, yapının taşması yüzünden zarara uğrayan sınırlı aynı hak sahipleri de yapabilir.

Yanıt: C

38. Aşağıdakilerden hangisinde şerhin koruyucu etkisi 5 yıldır?

- A) Taşınmaz satış vaadi
- B) Kira
- C) Sözleşmeden doğan önalım hakkı
- D) Sözleşmeden doğan alım hakkı
- E) Boşalan rehin derecesinden yararlanma hakkı

ÇÖZÜM

Noterler tarafından düzenleme biçiminde yapılan satış vaadi sözleşmesi taraflardan birinin talebi üzerine tapuya şerh verilebilir. Kanun şerhin yapılması için ayrıca bir şerh anlaşmasına gerek duymamıştır. Şerhin etkisi beş yıldır. Beş yıllık sürenin sona ermesi ile birlikte söz konusu şerh, tapu memuru tarafından re'sen terkin edilir.

Yanıt: A

39. Üst hakkına ilişkin olarak aşağıdakilerden hangisi yanlış bir ifadedir?

- A) Üst hakkı sahibinin arazinin altında yapı yapma imkanı vardır.
- B) Üst hakkı, yapıların kanundan dolayı bütünleyici parça sayılmasının istisnasını teşkil eder.
- C) Üst hakkı bağımsız ve en az 30 yıl süreliyse tapu kütüğünün ayrı bir sayfasına taşınmaz olarak kaydedilir.
- D) Bağımsız bölümler üzerinde ayrıca üst hakkı kurulabilir.
- E) Üst hakkı en fazla 100 yıl süreyle verilebilir

ÇÖZÜM

Bir kimsenin taşınmazı üzerinde veya altında bir inşaat yapmak veya mevcut bir inşaatı muhafaza etmek yetkisi veren üst hakkı (MK m. 826), bir taşınmaz üzerindeki yapının arsa sahibine ait olabileceğine dair getirilen kuralın istisnasıdır. Üst hakkı sahibi, üst hakkının konusunu teşkil eden yapı üzerinde mülkiyet hakkına sahiptir. Bu irtifak hakkı aksi kararlaştırılmadıkça başkasına devredilebilir ve mirasçılara geçer. Üst hakkının kurulmasına ilişkin sözleşme, tapu memuru tarafından resmi şekilde yapılır.

Yanıt: D

40. Yeni yapılan bir yazlık siteye taşınan A, C'ye ait yapı malzemesiyle B'nin bahçesine köpeği için bir kulübe inşa etmiştir. Buna ilişkin aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Bu yapı, C'nin mülkiyetindedir.
- B) C, sökülmesi aşırı masrafa yol açmayacak ise bunun sökülmesini talep edebilir.
- C) Yapıyı sökme giderleri B'ye aittir.
- D) Tazminat miktarlarının belirlenmesinde tarafların iyiniyeti önem taşır.
- E) Arazi malikinin de bu yapının sökülmesini talep etme imkanı vardır.

ÇÖZÜM

Üçüncü bir kişinin başkasının arazi-sine haksız yapı inşa etmesi durumunda arazi maliki, malzemenin sökülüp yapının kaldırılması aşırı zarara yol açmıyorsa gideri yapıyı yapana ait olmak üzere malzemenin sökülüp kaldırılmasını talep edebilir. Yapının kaldırılmadığı hâllerde de arazi maliki, bu yüzden bir zarara uğrarsa bu zararı vekâletsiz iş görme veya sebepsiz zenginleşme hükümlerine göre yapıyı yapana tazmin ettirebilir. Malzeme maliki, yapı arazi malikinin rızası ile yapılmışsa ve kaldırılması aşırı zarara yol açmıyorsa malzemenin sökülüp yapının kaldırılmasını talep edebilir. Malzemenin kaldırılması talep edilmediği veya edilemediği hâllerde, malzeme maliki arazi malikinden zararın tazmin edilmesini talep edebilir. Yapıyı yapan ise, arazi malikine karşı onun inşaata rızası varsa vekâlet, rızası yoksa vekâletsiz iş görme hükümlerine dayanabilir.

Yanıt: A

41. Halk kütüphanesinde, temizlik görevlisi B tarafından pırlanta bir yüzük bulunmuştur. B, bu çok değerli pırlanta yüzüğü mücevher mağazası sahibi amcası A'ya satmıştır. Bu olaya ilişkin olarak aşağıdaki-lerden hangisi doğrudur?

- A) A, yüzüğü teslim aldığı anda malik olur.
- B) A'nın malik olabilmesi 5 yıl boyunca zilyetliğini sürdürmesine bağlıdır.
- C) Yüzük sahibi, bedelini ödemek koşuluyla dilediği zaman yüzüğü A'dan geri alabilir.
- D) A'nın bu yüzüğe malik olabilmesi mümkün değildir.
- E) A, 20 yıl sonra olağanüstü kazandırıcı zamanaşımı ile yüzüğü mülkiyetini kazanabilir.

ÇÖZÜM

Kanun, sahibinin elinden isteği olmadan çıkmış olan taşınır eşyalar söz konusu olunca iyi niyetli kimseleri değil, asıl hak sahiplerini korumakta ve aynı hakkın kazanılmasını mümkün kılmaktadır. Sahibinin elinden isteği olmadan çıkan taşınır eşyalar üzerinde iyi niyetle aynı bir hak kazanmak kural olarak mümkün değildir. Ancak, Kanunumuz bu kurala bir istisna getirmiştir. Gerçekten, MK m.990 uyarınca "Zilyet, iradesi dışında elinden çıkmış olsa bile,

para ve hamile yazılı senetleri iyi niyetle edinmiş olan kimseye karşı taşınır davası açamaz." Ancak Başkasına ait bir malın zamanaşımı ile kazanılabilmesi de mümkündür. İyi niyetli zilyet taşınır bir malın zilyetliğini davasız aralıksız 5 yıl süre ile devam ettirmişse, bu süre sonunda malın mülkiyetini kazanır. Zilyed iyi niyetli olmalı, yani henüz mülkiyeti kazandığını bilmemeli ve bilecek durumda olmamalıdır. İyi niyet zilyediğin kurulduğu anda mevcut olmalı ve bütün zamanaşımı süresinde devam etmelidir.

Yanıt: D

42. Sahipsiz taşınırların aslen kazanılması yoluyla; tapu kütüğünde kayıtlı olmayan bir taşınmaz üzerindeki mülkiyet hakkı yoluyla; maliki tarafından terk edilmesinden dolayı sahipsiz hale gelen tapuya kayıtlı taşınmazlar üzerinde mülkiyet hakkı ise yoluyla kazanılır?

- A) Tağyir/İşgal/Olağan zamanaşımı
- B) İhraz/Olağanüstü zamanaşımı/İşgal
- C) İşleme/Olağan zamanaşımı/İşgal
- D) Lukata/Olağanüstü zamanaşımı/İşgal
- E) İhraz/Olağan zamanaşımı/ Olağanüstü zamanaşımı

ÇÖZÜM

Sahipsiz taşınırın aslen kazanılması ihraz yoluyla mümkündür. Tapu kütüğünde kayıtlı olmayan bir taşınmazın mülkiyetinin kazanılması olağanüstü zamanaşımıyla söz konusu olabilir. Medeni kanunumuz tapuya kayıtlı olmayan taşınmazların işgal yoluyla kazanılmasını öngörmemektedir. Maliki tarafından terk edilen taşınmazların ise işgalle kazanımı mümkündür.

Yanıt: B

43. Paylı mülkiyette ortaklığın giderilmesine engel olan hâller arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Paylı mülkiyetin devamına ilişkin anlaşma
- B) Paylı malın sürekli amaca özgülenmesi
- C) Zamanlama açısından paylaşmanın malın değerini düşürecek olması
- D) Paydaşların oy çokluğuyla karar alamamış olması
- E) Paylı malın sürekli bir amaca tahsis edilmiş olması

ÇÖZÜM

Paylı mülkiyette paydaşlardan her biri paylaşmayı isteme hakkına sahiptir. Ancak paylaşma talebinde

bulunma bazı yönlerden sınırlandırılmıştır MK m. 698'e göre:

- Paylı mal sürekli bir amaca özgülenmiş ise (komşu iki taşınmazı birbirinden ayıran duvarda olduğu gibi)
- Paydaşlar yapacakları bir hukuki işlemle paylaşma isteme hakkının kullanılmasını 10 yıl için sınırlandırabilirler (idame-i şüyu sözleşmesi). Her ne kadar 10 senenin sonunda yeni bir sözleşme yapılması mümkün ise de paydaşlardan birinin, sözleşmeyi yenilemeye razı olmayıp paylaşma istemesi mümkündür. Böyle bir sözleşmeye rağmen önemli bir sebep varsa, paylaşma istenebileceği kabul edilmektedir. Taşınmaz dışındaki paylı malda paylı mülkiyetin devamına ilişkin sözleşme herhangi bir şekilde tâbi değildir. Taşınmazlarda ise söz konusu sözleşmenin resmi şekilde yapılması gerekmektedir ve bu sözleşme tapuya şerh verilebilir.
- Paylaşma uygun olmayan bir zamanda yapılamaz.
- Kat Mülkiyeti Kanunu'nun 7. maddesine göre, kat mülkiyetine veya kat irtifakına tâbi olan taşınmazlarda ortaklığın giderilmesi istenemez; ana taşınmazdaki ortak yerlerde zorunlu olarak devam etmesi gereken bir paylı mülkiyet kabul edilmiştir.

Yanıt: D

Eşya Hukuku

44. Paylı mülkiyetin devamına ilişkin yapılan anlaşma ile ilgili verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Azami 10 yıl için etkilidir.
- B) Taşınmazlara ilişkin olarak yapıldığında resmi şekle tâbidir.
- C) Tapu kütüğüne şerh verilmesi mümkün değildir.
- D) Ortaklığın giderilmesine engel olan durumlardan biridir.
- E) Şerh verildiği takdirde üçüncü kişileri de bağlayıcı etki kazandırmaktadır.

ÇÖZÜM

Paydaşlar yapacakları bir hukuki işlemle paylaşma isteme hakkının kullanılmasını 10 yıl için sınırlayabilirler (idame-i şüyu sözleşmesi). Her ne kadar 10 senenin sonunda yeni bir sözleşme yapılması mümkün ise de paydaşlardan birinin, sözleşmeyi yenilemeye razı olmayıp paylaşma istemesi mümkündür. Böyle bir sözleşmeye rağmen önemli bir sebep varsa, paylaşma istenebileceği kabul edilmektedir. Taşınmaz dışındaki paylı malda paylı mülkiyetin devamına ilişkin sözleşme herhangi bir şekle tâbi değildir. Taşınmazlarda ise söz konusu sözleşmenin resmi şekilde yapılması gerekmektedir ve bu sözleşme tapuya şerh verilebilir.

Yanıt: C

45. Aşağıdakilerden hangisi, taşınmaza ilişkin mülkiyet hakkının tescilsiz olarak kazanılmasına neden olmaz?

- A) Mahkeme kararı
- B) İşgal
- C) Kamulaştırma
- D) Bağışlama
- E) Cebri icra

ÇÖZÜM

MK m. 705'te tescilsiz kazanma halleri; miras, kamulaştırma, cebri icra, mahkeme kararı (MK m. 716) ve işgâl (MK m. 707) olarak sıralanmıştır.

Yanıt: D

46. İşadamı D, S'nin satışa çıkardığı ofisi satın almak istemekte fakat boşanma arifesinde olduğu için bunu üçüncü kişilerin bilmesini istememektedir. Bu nedenle ortağı E'ye bu taşınmazı kendisi adına alması için bir miktar para verir. E bu para ile taşınmazı alarak kendi adına tescilini sağlar.

Olayla ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Olayda kanuna karşı hile vardır. S ile E arasındaki satım sözleşmesi geçersizdir.
- B) D'nin taşınmazın mülkiyetinin kendisine devri konusunda bir alacak hakkı vardır; E aleyhine tescile zorlama davası açabilir.
- C) D, E'nin adına yapılan tescille mülkiyeti kazandığından, sadece E aleyhine sicil düzeltilmesi davası açmak suretiyle kendi adına tescili sağlar.
- D) D, taşınmazın mülkiyetini kazanabilmek için taşınmazı E'den satın almalıdır.
- E) E ile S arasındaki işlem muvazaalı olduğundan S halen taşınmazın malikidir.

ÇÖZÜM

Taşınmaz mülkiyetinin naklinde, mülkiyetin asıl nakledilmek istenen kişi adına değil de, bu kişi gizlenerek üçüncü bir kişi adına tescil edilmesin, nam-ı müstear adı verilmektedir. Dolaylı temsil söz konusu ise, satıcı gerçekte malı vekile satmakta ve onu malik kılmak istemektedir. Aralarında gizlenmiş bir işlem yoktur. Satış sözleşmesinde taraflar yaptıkları işlemin bütün sonuçlarını arzu etmektedirler. Vekilin taşınmazı başkası hesabına alması, satıcıyı ilgilendirmemektedir. Örneğin (A) ile (B) arasında (B)'nin (C)'den aldığı taşınmazı, bir süre idare ettikten sonra (A)'ya devredeceği hususunda bir anlaşma yapılmışsa bu durumda ortada bir muvazaa bulunmadığı için inanç anlaşmasına dayanılarak, mülkiyetin geçirilmesini talep edebilir.

Yanıt: B

47. Aşağıdakilerden hangilerinin varlığı taşkın yapıya katlanma yükümlülüğünün doğması için gereklidir?

- I. Yapıyı yapan iyi niyetli olmalıdır.
- II. Yapıyı yapanın kullandığı malzeme kendisine ait olmalıdır.
- III. Arazi maliki taşmayı öğrendiği tarihten başlayarak 15 gün içinde itiraz etmemiş olmalıdır.
- IV. Arazi maliki, malzemenin sökülmesini talep etmemiş olmalıdır.
- V. Durum ve koşullar taşkın yapının malikini haklı göstermelidir.

- A) II ve IV
- B) II ve V
- C) I, III ve V
- D) I, III ve IV
- E) II, III ve IV

ÇÖZÜM

Üçüncü bir kişinin başkasının arazi-sine haksız yapı inşa etmesi durumunda arazi maliki, malzemenin sökülüp yapının kaldırılması aşırı zarara yol açmıyorsa gideri yapıyı yapana ait olmak üzere malzemenin sökülüp kaldırılmasını talep edebilir. Yapının kaldırılmadığı hâllerde de

arazi maliki, bu yüzden bir zarara uğrarsa bu zararı vekâletsiz iş görme veya sebepsiz zenginleşme hükümlerine göre yapıyı yapana tazmin ettirebilir. Malzeme maliki, yapı arazi malikinin rızası ile yapılmışsa ve kaldırılması aşırı zarara yol açmıyorsa malzemenin sökülüp yapının kaldırılmasını talep edebilir. Malzemenin kaldırılması talep edilmediği veya edilemediği hâllerde, malzeme maliki arazi malikinden zararın tazmin edilmesini talep edebilir. Yapıyı yapan ise, arazi malikine karşı onun inşaata rızası varsa vekâlet, rızası yoksa vekâletsiz iş görme hükümlerine dayanabilir.

Yanıt: C

48. Aşağıdakilerden hangisi yalnızca gerçek kişi lehine kurulabilir?

- A) Üst hakkı
- B) İntifa hakkı
- C) Kaynak hakkı
- D) Oturma hakkı
- E) Taşınmaz yükü

ÇÖZÜM

Başkasına devredilmeyen ve mirasçılara geçmeyen oturma hakkı, bir binadan veya onun bir bölümünden konut olarak yararlanma, orada

oturma yetkisi veren kişisel irtifak hakkıdır (MK m. 823). Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça intifa hakkına ilişkin hükümler oturma hakkına da uygulanır. Ancak, intifa hakkının kullanılmasının bir başkasına devredilmesi imkânını öngören MK m. 806/I, oturma hakkında uygulanmaz. Oturma hakkının kullanılması bir başkasına bırakılamaz. Oturma hakkı bizzat kullanılması gerektiğinden, tüzel kişi lehine kurulamaz. Ancak gerçek kişi lehine kurulabilir.

Yanıt: D

49. Paylı mülkiyetin devamına ilişkin sözleşme en fazla kaç yıllık süre için yapılabilir?

- A) 1 yıl
- B) 3 yıl
- C) 5 yıl
- D) 10 yıl
- E) 20 yıl

ÇÖZÜM

Paydaşlar yapacakları bir hukuki işlemle paydaşma isteme hakkının kullanılmasını 10 yıl için sınırlayabilirler (idame-i şüyu sözleşmesi). Her ne kadar 10 senenin sonunda yeni bir sözleşme yapılması mümkün ise de paydaşlardan birinin, sözleşmeyi

yenilemeye razı olmayıp paylaşma istemesi mümkündür. Böyle bir sözleşmeye rağmen önemli bir sebep varsa, paylaşma istenebileceği kabul edilmektedir. Taşınmaz dışındaki paylı malda paylı mülkiyetin devamına ilişkin sözleşme herhangi bir şekle tâbi değildir. Taşınmazlarda ise söz konusu sözleşmenin resmi şekilde yapılması gerekmektedir ve bu sözleşme tapuya şerh verilebilir.

Yanıt: D

50. Aşağıda verilerden hangisi aynı haklara hâkim olan ilkeler arasında yer almaz?

- A) Aleniyet
- B) Güvenin korunması
- C) Sınırlı sayı ve tipe bağlılık
- D) Asllilik
- E) Zamanaşımına tâbi olmama

ÇÖZÜM

Aynı haklara hakim olan ilkeler belirlilik (muayyenlik) ilkesi, aleniyet ilkesi, güvenin korunması ilkesi, sınırlı sayı ve tipe bağlılık ilkesi ve hak düşürücü süre ve zaman aşımının işlememesi ilkesidir.

Yanıt: D

MİRAS HUKUKU

1. Ölümüne olası gözle bakılacak olayda kaybolan kişinin mirasının kazanılması için teminat süresi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1 yıl
- B) 3 yıl
- C) 5 yıl
- D) 10 yıl
- E) 15 yıl

ÇÖZÜM

Gaibin mirası, ölümdede olduğu gibi mirasçılara hemen geçmez. Gaibin terekesi mirasçılara güvence (teminat) karşılığında teslim edilir. Mirasçılar terekeye kanunda belirtilen süre içinde geçici zilyet olurlar; ölüm tehlikesi içinde kaybolma için 5, uzun zamandan beri haber alınmama için 15 yıllık süreler geçtikten sonra mirası kesin olarak kazanırlar (MK.m. 584). Her halde en çok gaibin yüz yaşına varmasına kadar geçecek süre için teminat gösterilir. Beş yıl tereke mallarının tesliminden; on beş yıl ise son haber tarihinden başlayarak hesaplanır.

Yanıt: C

2. Mirasın reddi için Medeni Kanun'da öngörölmüş olan süre kural olarak ne kadardır?

- A) 1 ay
- B) 3 ay
- C) 1 yıl
- D) 5 yıl
- E) 10 yıl

ÇÖZÜM

Mirasın açık reddi için, mirasçının üç ay içinde sulh mahkemesine yazılı veya sözlü olarak mirası reddettiğini açıklaması gerekir. Bu süre yasal mirasçılar için mirasbırakanın ölümünü öğrendikleri; vasiyetname ile atanmış mirasçılar için ise, mirasbırakanın tasarrufunun kendilerine resmen bildirildiği tarihten itibaren işlemeye başlar (MK m. 606). Önemli sebeplerin varlığı hâlinde sulh hâkimi, yasal veya atanmış mirasçılara tanınmış olan ret süresini uzatabilir veya yeni bir süre tanıyabilir. Ayrıca, mirasın reddi kayıtsız ve şartsız olmalıdır (MK m. 609).

Yanıt: B

Miras Hukuku

3. Miras bırakan A öldüğünde, geride eşi E, 19 yaşındaki evlatlığı K, annesi A, kardeşinin çocuğu B ve amcası C hayattadır.

Buna göre kimler, hangi oranda mirasçı olurlar?

- A) E $\frac{1}{2}$ B $\frac{1}{4}$ ve K $\frac{1}{4}$ alır.
B) E $\frac{1}{2}$, B $\frac{1}{4}$ ve C $\frac{1}{4}$ alır.
C) E $\frac{1}{2}$, A $\frac{1}{2}$ ve B $\frac{1}{4}$ alır.
D) E $\frac{3}{4}$, B $\frac{1}{8}$ ve C $\frac{1}{8}$ alır
E) E $\frac{1}{4}$ ve K $\frac{3}{4}$ alır.

ÇÖZÜM

Kan hısımları arasındaki mirasçılık zümrelere göre belirlenir; buna parantel sistemi denir. Parantel sistemi, kuşakların (nesillerin) birbirlerini izlemesi (takip etmesi) esasına dayanır. Önce gelen bir parantelde mirasçı varken, ondan sonra gelen paranteldekiler mirasçı olamazlar. Birinci parantel altsoy parantelidir. Eğer bu parantelde bir mirasçı varsa ikinci parantelde yer alan anne-baba mirastan pay alamazlar. Dolayısıyla mirasbırakanın evlatlığı olan k sağ olduğu için, daha sonraki parantelde yer alan mirasçılar mirastan pay alamayacaklardır. Sağ kalan eş ise her durumda mirasçıdır; ancak miras payı hangi paranteldeki mirasçılarla birlikte olduğuna göre değişkenlik gösterir. Altsoyla birlikte mirasçı olduğu için miras payı $\frac{1}{4}$ 'tür. Geri kalan $\frac{3}{4}$ altsoy parantelinde yer alan K'ya aittir. Evlatlık da miras bırakanın altsoyu gibi mirastan pay alır.

Yanıt: E

4. Saklı pay oranlarına ilişkin aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Saklı pay oranı altsoy için, yasal miras payının yarısıdır.
- B) Saklı pay oranı ana ve babadan her biri için, yasal miras payının dörtte biridir.
- C) Saklı pay oranı kardeşler için yasal miras payının sekizde biridir.
- D) Sağ kalan eş; altsoy ile birlikte ve ana-baba ile birlikte mirasçı olduğu zaman yasal miras payı oranında; diğer hallerde yasal miras payının dörtte üçü oranında saklı paylı mirasçıdır.
- E) Saklı paya ilişkin kanun hükmü emredici hukuk kuralıdır. Aksi kararlaştırılmaz.

ÇÖZÜM

Saklı paylı mirasçılar ve saklı payları şöyledir (MK m. 506):

1. Mirasbırakanın altsoyü için yasal miras payının yarısı (1/2),
2. Mirasbırakanın ana ve babasından her biri için yasal miras payının dörtte biri (1/4),
3. Mirasbırakanın sağ kalan eşi için altsoyü veya ana baba zümresiyle birlikte mirasçı olması hâlinde miras payının tamamı, diğer hâllerde yasal miras payının dörtte üçü (3/4).

Yasal mirasçılardan yukarıda belirttiklerimizin dışında kalanlar, örneğin mirasbırakanın kardeşleri, kardeşinin altsoyü (yeğenleri) ile büyük ana ve babaları ve onların altsoyü, yani amca, hala, dayı ve teyzesi saklı paylı mirasçı değildirler.

Yanıt: C

5. Mirasta tenkisle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Tenkis davası, ancak murisin ölümünden sonra açılabilir.
- B) Saklı paylı mirasçılardan saklı paylarına tecavüz edilmişse, mirasçılardan tenkis davasını birlikte açmaları gerekir.
- C) Saklı payı ihlal edilen mirasçı tenkis davasını açmadan ölmüşse, ölenin mirasçılardan saklı pay sahibi olmaları gerekmektedir, tenkis davası açabilirler.
- D) Tenkis davasını saklı paylı mirasçı açmıyorsa, şartları varsa onun alacaklıları veya iflas masası da bu davayı açabilir.
- E) Tenkis davası 1 ve 10 yıllık hak düşürücü sürelerle tabidir.

ÇÖZÜM

Tenkis davası, kural olarak saklı paylı mirasçılara ait olan bir davadır. Bununla beraber, tenkis davası açma yetkisi, saklı paylı mirasçının ölümü hâlinde, onun mirasçıları (ilk miras bırakanın saklı paylı mirasçısı olmasalar bile) ölen saklı paylı mirasçı için geçerli olan süreler içinde, külli halef sıfatıyla tenkis davası açabilirler. Saklı paylı mirasçının ölümü hâlinde, onun mirasçılarında geçer. Saklı paylı mirasçıların dava açmaması hâlinde, iflas masası (MK m.562), ödeme güçlüğü belgesi bulunan mirasçının alacaklıları (MK m.562/1), mirastan çıkarılmasına itiraz etmeyen saklı paylı mirasçıların alacaklıları ve iflas yönetimi (MK m.560/1) tenkis davası açabilirler. Vasiyeti yerine getirme görevlisi veya miras şirketine tayin edilen temsilci bu davayı açma hakkına sahip değildir. MK. m. 571 uyarınca saklı paylı mirasçının saklı payının zedelendiğini öğrendiği tarihten 1 ve her hâlde vasiyetnamelerin açıldığı veya diğer tasarruflarda mirasın açıldığı tarihten itibaren 10 yılın geçmesi ile tenkis davası açma hakkı düşer.

Yanıt: B

6. İş adamı N, kardeşi K ile bir miras sözleşmesi yaparak mal varlığında bulunan 2 taşınmazdan birini K'ye bırakmıştır. K, bütün mirasın kendisine kalması için N'nin eşi E'yi öldürmeye teşebbüs etmiş ancak bunda başarılı olamamıştır. **Bu durumla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?**
- A) N ile K arasındaki miras sözleşmesi, ancak N veya onun ölümünden sonra N'nin mirasçıları tarafından açılacak bir iptal davasıyla sona erdirilebilir.
- B) N ile K arasında yapılmış olan miras sözleşmesinin ortadan kalkması için N ile K'nın adi yazılı bir şekilde anlaşma yapmaları zorunludur.
- C) K'nın işlemiş olduğu fiil sonucu N ile K arasındaki miras sözleşmesi kendiliğinden sona ermiştir. Dolayısıyla bu miras sözleşmesinin sona erdirilmesi için herhangi bir işleme gerek yoktur.
- D) N ile K arasında yapılmış olan miras sözleşmesinin ortadan kalkması için N'nin, miras sözleşmesinden dönme iradesini, varması gerekli bir irade beyanı ile K'ya iletmesi yeterlidir.
- E) N ile K arasında yapılmış olan miras sözleşmesinin ortadan kalkması için N'nin, kural olarak vasiyetname türlerinden biriyle miras sözleşmesinden dönme iradesini açıklaması zorunludur.

ÇÖZÜM

Mirasbırakanın mirastan çıkarmanın sebebini de tasarrufunda belirtmesi, geçerlilik koşuludur (MK m.512/I). Mirasçılıktan çıkarılan kimse, mirastan çıkarılmaya itiraz edebilir. Bu halde ispat yükü, çıkarmadan yararlanan mirasçıya veya vasiyet alacaklısına düşer (MK m.512/III). Çıkarma sebebi ispatlanamazsa çıkarılmak istenilen mirasçı yine de tüm yasal miras payını alamaz; yalnızca saklı payı için tenkis davası açabilir.

Yanıt: E

7. Aşağıdakilerden hangisi miras payının devrine ilişkin olarak yanlıştır?

- A) Mirasın açılmasından sonra mirasçıların kendi aralarında yapacakları devir sözleşmesi adi yazılı şekle tâbidir
- B) Mirasın açılmasından sonra üçüncü kişilerle yapılacak miras payının devri sözleşmesi noterlikçe düzenlenmedikçe hüküm ve sonuç doğurmaz.
- C) Mirasbırakanın katılımı veya izni ile dahi mirasın açılmasından önce miras payının devrini konu alan bir sözleşme yapmak mümkün değildir
- D) Devir sözleşmesi, devralan kişiye mirasçılık sıfatı kazandırmaz.
- E) Üçüncü kişilerle yapılan miras payının devri sözleşmesi için diğer mirasçıların izin ve onayı aranmaz.

ÇÖZÜM

Miras bırakanın katılması veya izni olmaksızın bir mirasçının henüz açılmamış bir miras hakkında diğer mirasçılar veya üçüncü bir kişi ile yapacağı sözleşmeler geçerli değildir. Böyle bir sözleşme yapılmış olsa dahi, bu sözleşme uyarınca yerine getirilmiş olan edimlerin geri verilmesi istenebilir. Bununla birlikte, bir mirasçının mirasın açılmasından sonra; fakat paylaşılmasından önce miras

Miras Hukuku

payını üçüncü bir kişiye veya diğer bir mirasçıya devretmesi mümkündür. Miras payının diğer bir mirasçıya devrine ilişkin sözleşmenin geçerliliği yazılı şekilde yapılmasına bağlıdır. Bir mirasçının üçüncü kişiyle yapacağı böyle bir sözleşmenin geçerliliği ise noterlikçe düzenlenmesine bağlıdır. Devir sözleşmesi, bu kişiye paylaşmaya katılma yetkisi vermez. Sadece paylaşma sonunda mirasçıya özgülenen payın kendisine verilmesini isteme hakkını sağlar.

Yanıt: C

8. Aşağıdakilerden hangisi mirasın paylaşımını geciktiren nedenlerden biri değildir?

- A) Mirasçılarının bir süre miras ortaklığını devam ettirme hususunda anlaşmış olmaları
- B) Mirasçılar arasında bir ceninin varlığı
- C) Mirasçılarının tereke mallarıyla bir şirket kurmak istemeleri
- D) Mirasçılarının tereke borçları ödendikten sonra paylaşma yapılmasını istemeleri
- E) Mirasbırakanın bir ölüme bağlı tasarrufla, mirasçılar arasındaki miras ortaklığının tereke paylaşılmasından bir süre devam etmesini öngörmüş olması

ÇÖZÜM

Paylaşma davası zamanaşımına tâbi değildir. Bu itibarla her zaman açılabilir. Ancak, bazı hâller paylaşım davasının açılmasını geciktirir. Bu hâller:

- a. Mirasın paylaşılması bir sözleşme ile ertelenebilir. Bu sözleşme, mirasçılar arasında "miras ortaklığını devam ettirme" konusunda varılan anlaşmadır ki buna ortaklığı sürdürme (idame-i şuyu) sözleşmesi denilmektedir.
- b. Paylaşmanın derhal yapılması, paylaşım konusu malın veya terekenin değerini önemli ölçüde azaltacaksa, sulh hakimi, mirasçılardan birinin istemi üzerine bu malın veya terekenin paylaşılmasının ertelenmesine karar verebilir.
- c. Mirasın açıldığı tarihte, mirasçı olabilecek bir cenin varsa paylaşma doğumuna kadar ertelenir."
- d. Miras bırakanın yaptığı bir ölüme bağlı tasarrufla mirasın belli bir süre paylaşılmamasını öngörmesi halinde de miras paylaşılmaz.
- e. Mirasçılardan birinin tereke borçlarının paylaşmadan önce ödenmesini veya güvenceye bağlanmasını talep etmesi.

Yanıt: C

9. Aşağıdakilerden hangisi miras ortaklığının özellikleri arasında yer almaz?

- A) Kanun gereği kendiliğinden meydana gelir.
- B) Tüzel kişiliği yoktur.
- C) Sadece yasal mirasçılar terekenin borçlarından müteselsilen sorumludur ve bu sorumluluk mirasın paylaşılmasından sonra 5 yıl devam eder.
- D) Terekeye dahil mallar üzerinde elbirliği mülkiyetine ilişkin hükümler uygulanır.
- E) Mirasçılardan birinin istemi üzerine sulh mahkemesi, miras ortaklığına paylaşmaya kadar bir temsilci atayabilir.

ÇÖZÜM

Atanmış mirasçılar da aynen yasal mirasçılar gibi mirasbırakanın ölümü anında terekenin külli halefi olurlar (MK m. 599), yani terekedeki hak ve borçları bir bütün olarak kendilerine geçer; tereke borçlarından da müteselsilen sorumludurlar (MK m. 641).

Yanıt: C

10. Aşağıdakilerden hangisi saklı paylı mirasçılardan biri değildir?

- A) Mirasbırakanın çocuğu
- B) Mirasbırakanın torunu
- C) Mirasbırakanın annesi
- D) Mirasbırakanın kardeşi
- E) Mirasbırakanın eşi

ÇÖZÜM

Medeni Kanun'da yapılan değişikliklerle mirasbırakanın "kardeşleri" saklı paylı mirasçılık sıfatını kaybetmişlerdir.

Yanıt: D

11. 72 yaşındaki D, 16 yaşındaki torunu A'ya belirli mal bırakma yoluyla bankada bulunan 40 bin TL'sini bırakmak ister. Bunun için D ve A usulüne uygun bir miras sözleşmesi yaparlar. Buna göre, miras sözleşmesinin A'nın ehliyeti yönünden geçerliliğiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Miras sözleşmesinin geçerli olabilmesi için A'nın yasal temsilcisinin bu sözleşmeye icazet vermesi gereklidir; aksi takdirde yapılan miras sözleşmesi iptal ettirilebilir.
- B) Miras sözleşmesi yapma hakkı şahsa sıkı sıkıya bağlı bir hak olduğu ve ergin olmadığı için A, yasal temsilcisinin rızası olsa dahi söz konusu miras sözleşmesiyle belirli mal vasiyetini kabul edemez.
- C) A'nın söz konusu belirli mal vasiyetini kabul edebilmesi için yasal temsilcisinin rızasına ihtiyaç yoktur. M ile A'nın yapmış olduğu miras sözleşmesi geçerlidir.
- D) Miras sözleşmesinin geçerliliği için A'nın yasal temsilcisinin rızası yanında vesayet makamının da izni gereklidir.
- E) A'nın yasal temsilcisi yapılan miras sözleşmesine icazet vermediği takdirde bu miras sözleşmesi geçersizdir. Ancak, M'nin miras sözleşmesiyle yapmış olduğu ölümüne bağlı tasarruf vasiyetname şeklinde ayakta tutulabilir.

ÇÖZÜM

Sınırlı ehliyetsizler kendilerine karşılıksız kazandırma sağlayan işlemleri tek başlarına yapabilirler.

Yanıt: C

12. Mirasbırakan M, ölmeden bir yıl önce nişanlısı E ile yaptığı miras sözleşmesiyle tüm malvarlığını nişanlısına bırakmış ve İstanbul'da bulunan evinin kirasının yaşadığı sürece büyükannesini K'ya verileceğini belirtmiştir. M öldüğünde terekesinde, İstanbul'daki evi ile birlikte farklı şehirlerde bulunan toplam 4 taşınmaz ve bankada 500.000 TL parası bulunmaktadır. M hiç evlenmemiş olup, öldüğünde birinci, ikinci ve büyükannesi dışında üçüncü zümre mirasçısı mevcut değildir.

Bu olayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) M, E'ye belirli mal vasiyetinde bulunmuş olup E üst vasiyet alacaklısı, K alt vasiyet alacaklısıdır.
- B) Olayda olumlu bir miras sözleşmesi söz konusudur
- C) M, E'yi mirasçı olarak atamıştır.
- D) K vasiyet alacaklısıdır.
- E) E vasiyet borçlusudur.

ÇÖZÜM

Miras bırakanın, önce birisi, sonra ötekisi, art arda mirasçı olacak biçimde iki kişiyi mirasçı olarak atayabilir. Art mirasçı, aynen ön mirasçı gibi, doğrudan doğruya miras bırakanın mirasçısı sayılır. Miras bırakan, mirasın ne zaman art mirasçıya geçeceğini serbestçe kararlaştırabilir. Miras bırakan süre tayin eder ve bu süre dolmadan ön mirasçı ölürse, sürenin kalan kısmını ön mirasçının kendi mirasçıları tamamlar. Ön mirasçıya intikal eden tereke değerlerinin mahkeme tarafından bir defteri tutulur. Ayrıca, ön mirasçıdan bu değerleri koruyacağına dair güvence istenir. Miras bırakanın saklı pay sahibi zorunlu mirasçı sıfatı taşıyan ön mirasçının bu saklı payını art mirasçı atama yoluyla onun elinden alma olanağı yoktur. Ön mirasçı miras bırakanın ölümünde sağ değilse veya mirastan yoksunsa ya da mirası reddederse, miras art mirasçıya geçer. Mirasın art mirasçıya geçmesine herhangi bir sebeple olanak kalmadığı anda miras, ön mirasçıya; ön mirasçı ölmüşse onun mirasçılarına kesin olarak kalır (MK m. 522).

Yanıt: A

13. Aşağıdakilerden hangisi mirastan yoksunluk sebeplerinden biri değildir?

- A) Mirasbırakanı kasten ve hukuka aykırı olarak öldürmeye teşebbüs etmek
- B) Mirasbırakanı sürekli şekilde ölüme bağlı tasarruf yapamayacak duruma sokmak
- C) Mirasbırakanı bir ölüme bağlı tasarruf yapmaya zorlamak
- D) Mirasbırakanın eşine karşı ağır bir suç işlenmesi
- E) Mirasbırakanın vasiyetini, yeniden yapamayacağı durumda imha etmek.

ÇÖZÜM

Mirastan yoksunluğu gerektiren sebepler, Medeni Kanununun 578. maddesinde sınırlı (tahdidi) olarak sayılmıştır. Bu hükme göre, aşağıdaki kimseler yasal mirasçı olamayacakları gibi ölüme bağlı tasarruf yoluyla atanmış mirasçı veya vasiyet alacaklısı da olamazlar:

1. Mirasbırakanı kasten ve hukuka aykırı olarak öldüren veya öldürme girişiminde bulunanlar,
2. Mirasbırakanı kasten ve hukuka aykırı olarak sürekli şekilde ölüme bağlı tasarruf yapamayacak duruma getirenler,

Miras Hukuku

3. Mirasbırakanın ölüme bağlı bir tasarruf yapmasını veya böyle bir tasarruftan dönmesini aldatma, zorlama veya korkutma yoluyla sağlayanlar ve engelleyenler,
4. Mirasbırakanın artık yeniden yapamayacağı bir durumda ve zamanda ölüme bağlı bir tasarrufu kasten ve hukuka aykırı olarak kaldıranlar veya bozanlar.

Yanıt: D

14. Mirasın reddinin iptalinin alacaklılar tarafından istenebileceği süre aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1 ay
- B) 3 ay
- C) 6 ay
- D) 1 yıl
- E) 5 yıl

ÇÖZÜM

Malvarlığı borcuna yetmeyen mirasçı, alacaklılarına zarar vermek amacıyla mirası reddederse; alacaklıları veya iflâs idaresi, kendilerine yeterli bir güvence verilmediği takdirde, ret tarihinden başlayarak 6 ay içinde reddin iptali hakkında dava açabilirler. Reddin iptaline karar verilirse, miras resmen tasfiye edilir.

Yanıt: C

15. Terekenin resmî tasfiyesiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Resmî tasfiyede mirasçılar terekenin borçlarından şahsen sorumlu olmaya devam ederler.
- B) Resmî tasfiye iflas hükümlerine göre yapılır.
- C) Terekedeki taşınmazlar, açık artırma veya bütün mirasçıların kabulü halinde pazarlık yoluyla satılır.
- D) En yakın mirasçıların mirası reddetmesi halinde resmi tasfiye sulh mahkemesince süreye ve isteğe bağlı olmaksızın gerçekleştirilir.
- E) Mirasbırakanın alacaklıları, mirasçıların kendilerine güvence vermemesi halinde resmî tasfiye isteyebilirler.

ÇÖZÜM

Resmi tasfiye, miras bırakanın ölümü üzerine mirasçıların mirası kabul, mirası ret ve resmi defter tutma seçenekleri yanında başvurabilecekleri dördüncü yoldur. Resmi tasfiye talebe bağlı olarak gerçekleştirileceği gibi, kanundan dolayı da gerçekleştirilebilir. Külli halefiyet ilkesi gereğince mirası kül olarak kazanan mirasçılar mirasın resmi tasfiyesi talebinde bulunabilecekleri gibi, mirasın resmi defterinin tutulmasının

dan sonra; mirası ret veya resmî deftere göre kabul edebilecekleri gibi terekenin resmî tasfiyesini de isteyebilir. Seçim hakkını kullanmamış her bir yasal ve atanmış mirasçı ve şartlar gerçekleştiğinde miras bırakanın alacaklıları (tereke alacaklıları) resmi tasfiye talebinde bulunabilirler. Vasiyet alacaklılarının resmi tasfiye talebinde bulunma hakları yoktur. Birden fazla mirasçının bulunduğu durumlarda mirasın resmi tasfiyesinin istenebilmesi için mirasçılardan hiçbirinin mirası kabul etmemiş olmaları gerekir. Şayet, mirasçılardan birisi mirası kabul veya resmi defter tutulmasından sonra tutulan deftere göre kabul etmiş olursa, resmi tasfiye talebi sonuç doğurmaz. Hem yasal hem de atanmış mirasçılar yanında miras bırakanın alacaklıları (tereke alacaklıları) da mirasın resmi tasfiyesini talep edebilirler.

Yanıt: A

16. Aşağıdakilerden hangisi miras sebebiyle istihkak davası ile ilgili olarak doğru değildir?

- A) Yasal veya atanmış mirasçılar tarafından tereke mallarını elinde bulunduran herkese karşı açılması mümkündür.
- B) İstihkak davası hak düşürücü süreye tâbidir.
- C) İstihkak davasında davalı, tereke malını zamanaşımı yoluyla kazandığını ileri süremez.
- D) Miras sebebiyle istihkak davası, iyiniyetli zilyetlere karşı 10 yıl; iyiniyetli olmayan zilyetlere 20 yıl süreyle açılabilir.
- E) Birden fazla mirasçının miras sebebiyle istihkak davasını birlikte açmaları gerekir.

ÇÖZÜM

Mirasçı, kendisinin üstün haklı mirasçı olduğunu ve iyi niyetli davalının tereke malını elinde bulundurduğunu öğrendiği tarihten itibaren 1 yıl; miras bırakanın ölümünden veya vasiyetnamenin açılmasından itibaren 10 yıl içinde zamanaşımına uğrar. İyi niyetli olmayanlara karşı zamanaşımı süresi 20 yıldır.

Yanıt: B

Miras Hukuku

17. Aşağıdaki sebeplerden hangisi ölüme bağlı tasarrufun iptali için geçerli bir sebep değildir?

- A) Tasarrufun bağlandığı koşul ve yüklemelerin anlamsız olması
- B) Tasarrufun şekil şartına aykırı düzenlenmesi
- C) Tasarrufun mirasbırakanın tasarruf ehliyetinin bulunmadığı bir sırada yapılması
- D) Tasarrufun içeriğinin hukuka aykırı olması
- E) Tasarrufun yanılma, aldatma veya korkutma sonucunda yapılması

ÇÖZÜM

Medeni Kanunumuzun 557. maddesinde yazılı belirli durumlarda ölüme bağlı tasarruflar iptal edilebilir. Tasarruf miras bırakanın tasarruf ehliyetinin bulunmadığı bir sırada veya iradeyi sakatlayan sebepler altında yapılmışsa, tasarrufun içeriği hukuka veya ahlâka aykırı ise ve kanunda öngörülen şekillere uygun yapılmamışsa, mirasçılarının veya vasiyet alacaklarından birinin başvurusu (MK m.558) ve hakim kararı ile ölüme bağlı tasarrufların tamamı veya bir kısmı iptal edilebilir.

Yanıt: A

18. Aşağıdakilerden hangisi atanmış mirasçılarla ilgili olarak doğru bir ifadedir?

- A) Atanmış mirasçının mirası reddetme hakkı süreye tâbidir.
- B) Tüzel kişilerin mirasçı olarak atanması mümkün değildir.
- C) Türk Medeni Kanunu hükümleri uyarınca sadece yasal mirasçılık kabul edilmiş olup, mirasbırakanın kendi iradesi ile mirasçı atamasına izin verilmemiştir
- D) Mirasçı atanmış kişi, mirasçılara karşı ileri sürülebilecek bir alacak hakkına sahip olur
- E) Atanmış mirasçıların tereke borçlarından dolayı sorumlulukları yoktur.

ÇÖZÜM

Mirasın açık reddi için, mirasçının üç ay içinde sulh mahkemesine yazılı veya sözlü olarak mirası reddettiğini açıklaması gerekir. Bu süre yasal mirasçılar için mirasbırakanın ölümünü öğrendikleri; vasiyetname ile atanmış mirasçılar için ise, mirasbırakanın tasarrufunun kendilerine resmen bildirildiği tarihten itibaren işlemeye başlar (MK m. 606). Önemli sebeplerin varlığı hâlinde sulh hâkimi, yasal veya atanmış mirasçılara tanınmış olan ret süresini uzatabilir veya yeni bir süre tanıyabilir. Ayrıca, mirasın reddi kayıtsız ve şartsız olmalıdır (MK m. 609).

Yanıt: A

19. Aşağıdakilerden hangisinde vasiyetnameye ilişkin yanlış bir bilgidir?

- A) 15 yaşını dolduran ayırt etme gücüne sahip küçüklerin vasiyet ehliyeti vardır.
- B) Daktilo, bilgisayar vb. araçlarla el yazılı vasiyetname hazırlanamaz.
- C) El yazılı vasiyetname, mutlaka Türkçe olarak yazılmak zorundadır. Yabancı dilde yazılan vasiyetname geçerli değildir.
- D) Fiil ehliyeti bulunmayanlar, kamu hizmetinden yasaklılar, okur-yazar olmayanlar, miras bırakanın eşi, üstsoy ve altsoy kan hısımları, kardeşleri ve bu kişilerin eşleri için resmi vasiyetnamenin düzenlenmesine memur veya tanık olarak katılamazlar.
- E) Sözlü vasiyetname yapan kişinin diğer şekillerde vasiyetname yapma imkânı doğarsa, bu tarihin üzerinden 1 ay geçmekle sözlü vasiyetname kendiliğinden hükümden düşer.

ÇÖZÜM

Medeni Kanunumuza göre "el yazılı vasiyetnamenin yapıldığı yıl, ay ve gün gösterilerek başından sonuna kadar miras bırakanın el yazısıyla yazılmış ve imzalanmış olması zorunludur" (MK m.538/1). Bu hüküm karşısında, vasiyetçinin bizzat kendi el yazı ile yazılmamış, düzenleme tarihi ay ve gün olarak belirtilmemiş ve vasiyetçi tarafından imzalanmamış vasiyetnameler geçerli değildir. Yazının, güzel ve okunaklı olmaması veya eski yazıyla yazılmış bulunması vasiyetnamenin geçerliliğini etkilemez. Vasiyetnamenin mutlaka Türkçe yazılmış olması da şart değildir; yabancı dilde yazılmış olan vasiyetnameler de geçerlidir. Yeter ki el yazısı ile yazılmış, daktilo veya bilgisayar kullanılmamış olsun.

Yanıt: C

Miras Hukuku

20. Mirasbırakan öldüğü anda eşi A ve dayısının oğlu O hayattadır. Mirası paylaştınız.

- A) Mirasın tamamı A'ya kalır
- B) Mirasın dörtte üçü A'ya, dörtte biri O'ya kalır
- C) Mirasın yarısı A'ya, yarısı O'ya kalır
- D) Mirasın dörtte biri A'ya, dörtte üçü O'ya kalır
- E) Mirasın tamamı A'ya kalır

ÇÖZÜM

Medeni Kanunumuz mirasbırakanın sadece kan hısımlarını değil, sağ kalan eşini de yasal mirasçı kabul etmiştir. Sağ kalan eşin miras payı, onun tek başına veya birlikte mirasçı olduğu parantele göre değişiktir. Şöyle ki:

- Sağ kalan eş mirasbırakanın altsoyu, yani çocukları, torunları ile birlikte mirasçı olursa, mirasın dörtte birini alır (MK m. 499/I).
- Sağ kalan eş, mirasbırakanın ana ve babası ve bunların altsoyu, yani mirasbırakanın kardeşleri ve yeğenleri ile birlikte mirasçısı olursa, mirasın yarısını (1/2) alır (MK m. 499/II).
- Sağ kalan eş mirasbırakanın büyük anaları ve büyük babaları ve onların çocukları ile birlikte mirasçı olursa mirasın dörtte üçünü (3/4), bunlar da yoksa mirasın tamamını alır (MK m. 499/III).

Yanıt: A

MEDENİ HUKUK

- BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ -

- KİŞİLER HUKUKU -

- AİLE HUKUKU -

- EŞYA HUKUKU -

- MİRAS HUKUKU -

ÇÖZÜMLÜ SORU BANKASI

MEDENİ HUKUK - (BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ)

1. Ölüm ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Hukuksal olaydır.
- B) Ölüm ile birlikte, kişilik sona erer.
- C) Ölüm, evliliğin kendiliğinden sona erme nedenidir.
- D) Ölenin açmış olduğu manevi tazminat davasını takip etme yetkisi kendiliğinden mirasçılara geçer.
- E) Ceset eşya değildir.

Maddi tazminat davası devredilebilir ve mirasçılara intikal edebilirken, manevi tazminat davası karşı taraf kabul etmedikçe devredilemez ve davacı tarafından ileri sürülmedikçe (vasiyet edilmedikçe) mirasçılara intikal etmez. Dolayısıyla ölenin açmış olduğu manevi tazminat davasının mirasçılarının takip edebilmesi için ölenin bunu vasiyet etmesi gerekir. Dolayısıyla manevi tazminat davasını takip etme yetkisi kendiliğinden mirasçılara geçmez. Ayrıca unutmayalım ki iktisadi değer taşımayan varlıklar, organlar ve ceset taşınır eşya değildir.

YANIT: D

2. Aldatılma sonucu sözleşme yapan kişinin sözleşmeden dönmesi ne tür bir hakkın kullanımudur?

- A) Mutlak hak
- B) Kişilik hakkı
- C) Kurucu yenilik doğuran hak
- D) Değiştirici yenilik doğuran hak
- E) Bozucu yenilik doğuran hak

Hak sahibinin hakkını kullanması ile birlikte, yeni bir hukuksal durum yaratan (kurucu yenilik doğuran haklar), mevcut bir hukuki durumda değişiklik yapan (değiştirici yenilik doğuran haklar) veya mevcut bir hukuki durumu sona erdiren (bozucu yenilik doğuran haklar) haklara, yenilik doğuran haklar denir. Yenilik doğuran hakların özelliği tek taraflı irade beyanı ile hukuki sonucun doğmasıdır. Dolayısıyla bir kimsenin hukuki durumunda onun rızası ve katılımı olmaksızın değişiklik yapabilen haklardır. Sözleşmelerde kabul beyanı, önalım, alım hakları, sınırlı ehliyetsizlerin yaptıkları işlemlere icazet vermek, evlilik dışında doğan çocuğu tanıma, işgal ve ihraz yoluyla mülkiyetin kazanılması, kurucu yenilik doğuran haklara; sözleşmeden dönme, sözleşmeyi feshetme, iptal etme bozucu yenilik doğuran haklara; ayıplı mal karşısında satın alınan malın yenisi ile değiştirmeyi veya bedelin iadesini talep etme değiştirici yenilik doğuran haklara örnek olarak gösterilebilir. Bu nedenle

YANIT: E

3. Yenilik doğuran haklarla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Zamanaşımı süresine tabidirler.
- B) Varması gerekli tek taraflı hukuki işlemdirler.
- C) Bazı yenilik doğuran hakların dava yoluyla kullanılması gerekir.
- D) Hüküm ve sonuç doğurmaları için muhatabının rızasına gerek yoktur.
- E) Kullanımlara şarta bağlanamaz.

Medeni Hukuk - (Başlangıç Hükümleri) Çözümlü Soru Bankası

Yenilik doğuran haklar, alacak hakkı olmadıklarından, zamanaşımı değil, hak düşürücü süreye bağlıdır. Hak düşürücü süreler, zamanaşımından daha kısa olduğu gibi, hakim bunu re'sen dikkate alır, hak düşürücü sürenin geçmesi def'i değil, itiraz nedenidir, sadece hak sahibi tarafından değil herkes tarafından ileri sürülebilir.

YANIT: A

4. Aşağıdakilerden hangisi mutlak haklardan biri değildir?

- A) Kişilik hakkı
- B) Fikri hak
- C) Rehin hakkı
- D) Alacak hakkı
- E) Velayet ve vesayetten doğan haklar

Herkese karşı ileri sürülebilen, herkesin saygı göstermesi gereken haklara mutlak haklar denir. Mülkiyet ve mülkiyet dışında kalan aynı haklar (irtifak hakları, taşınmaz yükleri, rehin hakkı), fikri haklar, kişilik hakları, velayetten ve vesayetten doğan haklar, ev başkanının hakları, mutlak hak çeşitleridir. Ancak alacak, alım, önalım, geri alım, kira gibi haklar, nisbi haklardandır. Bu nedenle

YANIT: D

5. Aşağıdakilerden hangisi mutlak haklardan biri değildir?

- A) Taşınmaz yükü
- B) Fikri haklar
- C) Hapis hakkı
- D) Tapuya şerh edilmiş kira hakkı
- E) İntifa hakkı

Herkese karşı ileri sürülebilen, herkesin saygı göstermesi gereken haklara mutlak haklar denir. Mülkiyet ve mülkiyet dışında kalan aynı haklar (mülkiyet, irtifak hakları, taşınmaz yükleri, rehin hakkı), fikri haklar, kişilik hakları, velayetten ve vesayetten doğan haklar, ev başkanının hakları, mutlak hak çeşitleridir. Ancak alacak, alım, önalım, geri alım, kira gibi haklar, nisbi haklardandır. Bir şahsi hakkın tapuya şerh edilmesi halinde bu hak, eşyaya bağlı borç yaratmakla (aynı etki göstermekle) birlikte aynı hakka yani mutlak hakka dönüşmez.

YANIT: D

6. Aşağıdakilerden hangisi tanımlayıcı hukuk kurallarının özelliklerinden biridir?

- A) Bağlayıcı olma
- B) Değişken olma
- C) Yorumlayıcı olma
- D) Telafi edici olma
- E) Yedek kural olma

MEDENİ HUKUK - (BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ)

Bir hukuk kavramının veya kurumunun anlamını, gerekli yasal unsurlarını ve şartlarını belirleyen kurallara tanımlayıcı hukuk kuralları denir. Örneğin erginliğin, yerleşim yerinin, nişanlanmanın, bütünlüğü parçanın, teferruatın TMK'da tanımlanmıştır. Aynı şekilde derneğin, vakfın unsurlarının neler olduğuna kanunda yer verilmiştir. Tanımlayıcı hukuk kurallarının belirleyici niteliği statik (değişmez) olmasıdır. Aynı zamanda bu kuralar bağlayıcıdır. Zira kişiler bir kavrama, bunu tanımlayan kuraldan farklı bir mana veremezler.

YANIT: A

7. Hakim önüne gelen olaya uygulanacak yazılı hukuk kuralının yanı sıra örf ve adet hukuku kuralının da bulunmaması durumunda ne ad verilir?

- A) Kanun boşluğu
- B) Bilinçli boşluk
- C) Hukuk boşluğu
- D) Gerçek olmayan boşluk
- E) Kapalı boşluk

Somut olaya uygulanacak yazılı ve yazılı olmayan bir hukuk kuralının bulunmamasına hukuk boşluğu derir. Hukuk boşluğu halinde hakim hukuk yaratır. Somut olaya uygulanacak yazılı hukuk kuralının bulunmamasına ise kanun boşluğu denir. Kanun boşluğu halinde hakim örf ve adete göre karar verir.

YANIT: C

8. Kanunlar çatışması hallerine ilişkin aşağıda yer verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Kanunlar çatışmasından söz edilebilmesi için aynı hususa uygulanabilecek birden fazla hüküm bulunmalıdır.
- B) Sonraki kanunun önceki kanuna üstünlüğü vardır.
- C) Özel kanununun genel kanuna üstünlüğü vardır.
- D) Genel kanun sonraki tarihte, özel kanun önceki tarihte yürürlüğe girmişse genel kanun uygulanır.
- E) Özel kanun sonraki tarihte, genel kanun önceki tarihte yürürlüğe girmişse özel kanun uygulanır.

Hukukun uygulanmasında özel kanunun genel kanuna, sonraki kanunun ise önceki kanuna üstünlüğü vardır. Ancak özel kanun önce, genel kanun sonraki tarihte yürürlüğe girmişse genel kanunun amacına bakılarak uygulanacak kanun belirlenir. Yani bu durumda önceden bir yargıya varmak mümkün değildir. Bununla birlikte genel kanun önceki tarihte, özel kanun sonraki tarihte yürürlüğe girmişse özel kanun uygulanır.

YANIT: D

Medeni Hukuk - (Başlangıç Hükümleri) Çözümlü Soru Bankası

9. Aşağıdakilerden hangisi emredici hukuk kurallarının amaçlarından biri olarak değerlendirilemez?

- A) Taraf iradelerini korumak
- B) Şekli korumak
- C) Kamu düzenini korumak
- D) Kişilik haklarını korumak
- E) Ahlakı korumak

Uyulması ve uygulanması zorunlu hukuk kurallarına emredici hukuk kuralları denir. Emredici hukuk kurallarının amaçları;

- 1) *Kamu düzeni ve yararını korumak,*
- 2) *Zayıfları korumak,*
- 3) *Ahlakı korumak,*
- 4) *Kişiliği korumak,*
- 5) *Şekli korunmak, şeklinde sıralayabiliriz.*

Emredici hukuk kurallarının temel özelliği tarafların serbest iradeleri ile aksini kararlaştıramamalarıdır. Dolayısıyla emredici hukuk kurallarının taraf iradelerini korumak gibi bir amacından söz edilemez. Ayrıca emredici hukuk kurallarının örf ve âdeti korumak gibi bir amacı da olamaz. Zira örf ve adet yazılı hukuk kurallarına göre ikincil önemdedir.

YANIT: A

10. Belli bir zamanda belli bir ülkede uygulanmakta olan hukuk kurallarının tümüne birden ne ad verilir?

- A) Pozitif hukuk
- B) Örf ve adet hukuku
- C) Mevzu hukuk
- D) Tarihi hukuk
- E) Tabii hukuk

Belli bir zamanda belli bir ülkede uygulanmakta olan hukuk kurallarının tümüne birden pozitif hukuk denir. Pozitif hukuk yazılı ve yazılı olmayan (örf ve adet hukuku) kurallardan oluşur. Belirli bir dönemde belirli bir ülkede yürürlükte olan yazılı hukuk kurallarına ise mevzu hukuk denir. Bu bağlamda mevzu hukuk, bir ülkede yetkili makamlar tarafından konulmuş olan ve yürürlükte bulunan yazılı hukuk kurallarının tümü, şeklinde de tanımlanabilir. Mevzu hukukun pozitif (müspet) hukuktan farkı, yazılı olmayan hukuku kapsamamasıdır.

YANIT: A

MEDENİ HUKUK - (BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ)

11. Hakimin yarattığı hukuk ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Hakimin yarattığı hukuk, hakimin önüne gelen olayla sınırlı şekilde uygulanır.
- B) Bilinçli boşluk halinde hakim hukuk yaratma yoluna gidemez.
- C) Hakimin yarattığı hukuk kural dışı boşluk için söz konusudur.
- D) Olaya uygulanacak örf ve adet hukuku kuralı bulunması halinde hakim hukuk yaratma yoluna gidemez.
- E) Kanunun atıf yaptığı hallerde hakim hukuk yaratır.

Bilinçli (kural içi) boşluk, kanun koyucunun bilerek ve isteyerek bıraktığı boşluktur. Bu durumda bir hüküm, başka bir hükme göndermede (atıfta) bulunmakta ya da hâkime takdir yetkisi tanımaktadır. Örneğin nişanın bozulması durumunda, verilen malların iadesine ilişkin TMK'nın 122 nci maddesinde bir düzenleme yapılmamış olmakla beraber, TBK'nın sebepsiz zenginleşme hükümlerine atıfta bulunulmuştur. Başka bir kanun hükmüne atıf yanında, hak ve nesafete, mahalli teamüle, ahlaka, kişilik haklarına, dürüstlük kuralları gibi bir takım kurallara, olayın özellikleri, kusurun ağırlığı gibi hususlara atıf yapılması halinde de kanun içi boşluktan (bilinçli boşluktan) söz edilir. Dolayısıyla kanunun atıf yaptığı hallerde hakimin hukuk yaratması söz konusu olmaz.

YANIT: E

12. Türk Medeni Kanununun 1/1. maddesi hükmüne göre; "Kanun, sözüyle ve özüyle değindiği bütün konularda uygulanır".

Hakimin kanunu sözüyle ve özüyle uygulayabilmesi için yapması gereken faaliyete ne denir?

- A) Hakimin takdir yetkisini kullanması
- B) Hakimin kanunu yorumlaması
- C) Hakimin doktrin ve içtihatlardan yararlanması
- D) Hakimin kural dışı ve açık boşluğu doldurması
- E) Hakimin örf ve adet hukukunu uygulaması

Hâkimin kanunu, sözünün yanı sıra özüyle de uygulayabilmesi için yapması gereken faaliyete yorum denir. Ayrıca belirtmek gerekir ki TMK'nın 4 üncü maddesi hükmüne göre, "Kanunun takdir yetkisi tanıdığı veya durumun gereklerini ya da haklı sebepleri göz önünde tutmayı emrettiği konularda hâkim, hukuka ve hakkaniyete göre karar verir". Yani hakimin takdir yetkisini kullanması ile kanunu yorumlaması farklı iki şeydir. Yorum faaliyeti her zaman yapılırken, takdir yetkisinin kullanılması kanunun açıkça veya örtülü (kapalı) şekilde hakime bu yönde yetki vermesi halinde söz konusu olur. Örneğin hakim bir kanunda kullanılan cümlenin sözlük anlamını araştırırken yorum yapmaktadır. Ancak haksız fiil nedeniyle verilecek tazminatı belirlerken takdir yetkisini kullanır. Takdir yetkisinin hükmün anlamlandırılması ile bir ilgisi yoktur.

YANIT: B

Medeni Hukuk - (Başlangıç Hükümleri) Çözümlü Soru Bankası

13. Türk Medeni Kanununun 182/2. maddesi hükmüne göre; "Mahkeme boşanma veya ayrılığa karar verirken, olanak buldukça ana ve babayı dinledikten ve çocuk vesayet altında ise vasinin ve vesayet makamının düşüncesini aldıktan sonra, ana ve babanın haklarını ve çocuk ile olan kişisel ilişkilerini düzenler".

Bu hükümle ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Hükümde hakime takdir yetkisi tanınmak suretiyle bilinçli boşluk bırakılmıştır.
- B) Hakime hukuk yaratma yetkisi verilmiştir.
- C) Bu hükümde kanun koyucu kasıtlı olarak susmuştur.
- D) Hükümde örtülü boşluk söz konusu olup, hakim hükmü düzelterek uygular.
- E) Açık kanun boşluğu olduğundan hakim örf ve adet hukukuna müraعات eder.

Kanun koyucunun bilerek ve isteyerek bıraktığı boşluğa kural içi boşluk (hüküm içi, bilinçli) denir. Bu durumda hüküm, genelde başka bir hükme, hak ve nesafete, mahalli teamüle, ahlaka, kişilik haklarına, dürüstlük kuralları gibi bir takım kurallara, olayın özellikleri veya kusurun ağırlığı gibi hususlara atıf (gönderme) yapmaktadır. Kanun içi boşluk halinde yorum metodu kullanılır ve hakkaniyete göre karar verilir. Soruda yer verilen hükümde de hakime tanınan bir takdir yetkisi tanınmak suretiyle bilinçli boşluk bırakılmıştır.

YANIT: A

14. **Aşağıdaki hallerden hangisinde hakim hukuk yaratma yoluna gidebilir?**

- A) Çok genel nitelikteki bir hükmün somut olaya uygulanmasının hak ve nesfete aykırı sonuçlar doğuracak olması
- B) Kanun koyucunun bir konuda kasıtlı olarak susması
- C) Kanunun hakime takdir yetkisi tanınması
- D) Kanunda açık boşluk olup örf ve adet hukukunda da kural bulunmaması
- E) Kanunun yeteri kadar açık şekilde düzenlenmemiş olması

Kanunda açık boşluk bulunan durumlarda, hakim hukuk yaratır. Kural içi boşlukta hakim atıflardan yararlanır, hak ve nesfete göre karar verir; yani hukuk yaratmaz. Kanun koyucunun kasıtlı sustuğu durumlarda, sınırlayıcı düzenlemelere gidildiği sonucu doğar ve hakim susulan durumu doldurması diye bir şey söz konusu olamaz; yorum metotlarından biri olan aksi ile kanıtı başvurulur. Kanunda hüküm olmasına rağmen hükmün yetersiz, kanunun yapısına aykırı olması haline, gerçek olmayan boşluk denir. Gerçek olmayan boşlukta hâkim hukuk yaratmaz, kanunu düzelterek uygular ve dürüstlük ilkesini gözetir. Yine bir hususta genel bir hüküm olmakla beraber, bu genel hükmün istisnai halleri içermemesi nedeniyle bütün olaylara uygulanamaması, daha doğru bir ifade ile özel durumlara hükmün mutlak şekilde uygulanmasının adalete aykırı sonuçlar doğuracak olmasına kapalı boşluk denir. Kapalı boşluklar, kanun

MEDENİ HUKUK - (BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ)

dışı boşluk ve gerçek olmayan boşluk niteliklerini taşımaktadır. Kapalı boşluk halinde, hâkim hukuk yaratmaz, kanunu düzelterek uygular. Yani düzeltici yorum yapar.

YANIT: D

15. Hukuk boşluğuyla karşılaşan hakim aşağıdaki yöntemlerden hangisine başvurabilir?

- A) Atıf
- B) Yorum
- C) Takdir yetkisinin kullanımı
- D) Kanunun evleviyetle uygulanması
- E) Kıyas

Hakimin, hukuk boşluğu ile karşılaşması halinde önünde iki seçenek olmaktadır. Ya kıyas yoluna başvurur ya da kendisi bizzat hukuk kuralını koyar. Örf ve adete başvuramaz; çünkü örf ve adet kuralının olduğu yerde hukuk boşluğu doğmaz, hakimim hukuk yaratması söz konusu olmaz. Hukuk boşluğunda hakim atıflardan yararlanamaz; çünkü hakim, atıflardan kural içi (bilinçli) boşluk halinde yararlanır. Analiz ve karşı kavram kanıtı, birer yorum türüdür. Yorum ancak mevcut hukuk kuralı varsa gidilen bir yoldur. Yani hukuk boşluğunun bulunduğu bir durumda yorum metotlarının kullanılması söz konusu değildir.

YANIT: E

16. Aşağıdakilerde hangisi hâkimin yarattığı hukukun özelliklerinden biri değildir?

- A) Hâkimin yarattığı hukuk, kuvvetler ayrılığı ilkesini zedelemeyebilir.
- B) Hâkimin yarattığı hukuk, üst yargı denetimine tabidir.
- C) Hâkim, hukuk yaratırken Anayasa hükümleri ve kanunun özü ile bağlıdır.
- D) Hâkim, hukuk yaratırken bilimsel görüşlerden ve yargı kararlarından yararlanmalıdır.
- E) Hâkimin yarattığı hukuk, Anayasa yargısı denetimine tabidir.

Hakimin, hukuk boşluğu ile karşılaşması halinde önünde iki seçenek olmaktadır: Ya kıyas yoluna başvurur ya da kendisi bizzat hukuk kuralını koyar. Hakim hukuk yaratırken, çelişkisiz bir kural koymalı, boşluğun kıyas yoluyla veya evleviyetle doldurulup doldurulmayacağını araştırmalı, keyfi davranmamalı, hukukun genel ilkelerini, anayasal düzenlemeleri ve kanunun diğer hükümlerini dikkate almalıdır.

Hakimin yarattığı hukukun özellikleri ise şunlardır:

- Emredici ve bağlayıcı değildir. Bir başka olayda hakimin kendisini dahi bağlamaz.
- Kanun hükmü niteliği taşımaz. Çünkü bu hukuk sadece somut olayı çözmeye kavuşturmak için yaratılır.
- Kuvvetler ayrılığı ilkesini zedelemeyebilir.
- Anayasaya aykırılığı iddia olunamaz.
- Üst yargı denetimine tâbidir.

YANIT: E

Medeni Hukuk - (Başlangıç Hükümleri) Çözümlü Soru Bankası

17. Hakim, önüne gelen olaya uygulanacak bir hükmün olmadığını nasıl anlar?

- A) Hak ve nasfet kurallarını uygular.
- B) Kıyas yapar.
- C) Aksi ile kanıt yöntemine başvurur.
- D) Yorum yapar.
- E) Atıf yollarından yararlanır.

Bir duruma uygulanacak hukuk kuralının yazılı kaynaklardan (kanunlardan) yorum yoluyla dahi çıkartılamamasına kanun boşluğu denir. Bir hükmün yoruma muhtaç olması halinde kanun boşluğundan söz edilemez. Dolayısıyla hakim, kanun boşluğu olup olmadığını yorum yaparak tespit eder.

YANIT: D

18. Hâkimin hukuk yaratmasına ilişkin kurallarla ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Hakim, kural dışı boşlukla karşılaşırken hukuk yaratabilir.
- B) Hakim, kanun boşluğunun kıyas veya evleviyet yoluyla doldurulup doldurulmayacağını araştırmalıdır.
- C) Hakim, hukuk yaratırken çelişkisiz bir kural koymalıdır.
- D) Hakim, hukuk yaratırken hukukun genel ilkelerini, anayasal düzenlemeleri ve kanunun diğer hükümlerini dikkate almalıdır.
- E) Hakim, hukuk yaratırken atıf yollarından yararlanmalıdır.

Hakimin, hukuk boşluğu ile karşılaşması halinde önünde iki seçenek olmaktadır. Ya kıyas yoluna başvurur ya da kendisi bizzat hukuk kuralını koyar. Hakim, hukuk yaratırken kanun koyucu gibi davranmalı (genel ve soyut bir çözüm yolu bulmalıdır), bilimsel görüşlerden ve yargı kararlarından yararlanmalıdır. Hakim hukuk yaratırken, kanun koyucu gibi davranıp genel ve soyut bir norm getirmeli, çelişkisiz bir kural koymalı, boşluğun kıyas yoluyla veya evleviyetle doldurulup doldurulmayacağını araştırmalı, keyfi davranmamalı, hukukun genel ilkelerini, anayasal düzenlemeleri ve kanunun diğer hükümlerini dikkate almalıdır. Hakimin yarattığı hukuk, emredici ve bağlayıcı değildir. Bir başka olayda hakimin kendisini dahi bağlamaz. Hakimin hukuk yaratırken örf ve adet hukukundan ve atıf yollarından yararlanması ise mümkün değildir. Çünkü örf ve adet kuralının olduğu yerde hukuk boşluğu olmaz, hakim atıf yollarından ise bilinçli boşluk halinde yararlanır.

YANIT: E

19. Hâkimin takdir yetkisiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Hakim, önüne gelen her olayda takdir yetkisini kullanabilir.
- B) Hâkimin takdir yetkisi üst yargı denetimine tabidir.
- C) Hâkim, takdir yetkisini hukuka ve hakkaniyete uygun olarak kullanmalıdır.
- D) Takdir yetkisi, hakimin keyfi davranabilmesi anlamına gelmez.
- E) Hâkimin takdir yetkisini kullandığı hallerde kanun içi boşluk vardır.

MEDENİ HUKUK - (BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ)

Hakim takdir yetkisini, kanun tarafından bu yetki kendisine verilmişse kullanabilir. Dolayısıyla yorum faaliyetinin aksine hakimin her olayda takdir yetkisini kullanması söz konusu olamaz. Örneğin mutlak bir boşanma nedeni var ise hakim takdir yetkisi kullanarak evliliğin devamına hükmedemez.

YANIT: A

20. Aşağıdaki hallerin hangisinde dürüstlük kurallarının bir etkisi bulunmamaktadır?

- A) Sözleşmenin kurucu unsurlarının tamamlanmasında
- B) Sözleşmenin tali noktalarının tamamlanmasında
- C) Sözleşmeyi kuran iradelerin uyuşup uyuşmadığının tespitinde
- D) Aşırı ifa güçlüğü nedeniyle sözleşmenin yeni koşullara uyarlanmasında
- E) Kanunun yorumlanmasında

Dürüstlük, hakların kazanılmasında (hukukî bir sonucun doğumunda/iyiniyetin uygulandığı hâllerde), hukukî işlemlerin kurucu unsurlarının (birinci derecedeki noktalarının) tamamlanmasında ve yine sözleşmenin şekle tabi tutulmasında etkiye sahip değildir.

YANIT: A

21. Aşağıdaki hallerden hangisinde dürüstlük kurallarına müracaat edilemez?

- A) Hakların kullanılmasında
- B) Sözleşmenin şekle tabi tutulmasında
- C) Sözleşmenin yeni koşullara uyarlanmasında
- D) Kanuna karşı hilenin tespitinde
- E) Sözleşmenin yorumlanmasında

Dürüstlük ilkesi özellikle şu hususlarda önem taşır;

- Hakların kullanılmasında,
- Borçların yerine getirilmesinde,
- Sözleşmenin kurulmasında,
- Hukuk kurallarının ve hukuksal işlemlerin (hakim tarafından) yorumunda,
- Sözleşmeye hazırlık aşamasındaki görüşme ilişkilerinden doğan zararların tazmininde,
- Sözleşmelerin yeni şartlara uyarlanmasında (emprevizyon),
- Hukukî işlemlerde ikincil noktaların tamamlanmasında,
- Geçersiz kurulan bir sözleşmenin benzer bir sözleşmeye dönüştürülerek ayakta tutulmasında (sözleşmelerin tahvilinde),
- Yan yükümlülüklerde,
- Kanuna karşı hilenin tespitinde.

Bunla beraber dürüst davranma,

- 1) hakların kazanılmasında (hukukî bir sonucun doğumunda/iyiniyetin uygulandığı hâllerde),

Medeni Hukuk - (Başlangıç Hükümleri) Çözümlü Soru Bankası

- 2) hukukî işlemlerin kurucu unsurlarının (birinci derecedeki noktalarının) tamamlanmasında ve
- 3) yine sözleşmenin şekle tabi tutulmasında etkiye sahip değildir. Zira sözleşmeler, kanunla şekle tabi tutulur ve şekle tabi sözleşme dürüstlük ilkesi gereği, şekle tabi olmayan da çıkarılamaz.

YANIT: B

22. Hakkın kötüye kullanılması yasağıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Hakkın kötüye kullanımı dürüstlüğe aykırı bir davranış tarzıdır.
- B) Hakkın kötüye kullanımı yasağı emredici niteliktedir; taraflar sözleşme ile aksini kararlaştıramazlar.
- C) Hakkın kötüye kullanımı yasağı kanunun açıkça belirttiği hallerde hüküm ve sonuç doğurur.
- D) Bir hak amacına aykırı kullanılmışsa, hakkın kötüye kullanılmasından söz edilir.
- E) Hakkın kullanımı söz konusu değilse hakkın kötüye kullanımından söz edilemez.

Emredici nitelikteki dürüstlük kuralları hakların kullanılmasının ve borçların yerine getirilmesinin sınırlarını çizmektedir. Kanunda hakların kullanımının ve borçların yerine getirilmesinin sınırını oluşturan dürüstlük ilkesinin ve hakkın kötüye kullanımı yasağının uygulanabilmesi için kanunda bu hususta açık bir hükme yer verilmesine gerek

yoktur. Dürüstlük ilkesi ve hakkın kötüye kullanılması yasağı genel bir ilke niteliği taşımaktadır. Hakkın kullanımının kötüye kullanılması yasağı, hukukun şekilciliğinden doğan serbestliği gidermek amacıyla ortaya atılmıştır. Bu yasak özellikle gerçek olmayan kanun boşluklarını gidermek amacını gütmektedir. Hakkın kötüye kullanılması yasağının sözleşme ile bertaraf edilmesi mümkün değildir.

YANIT: C

23. Bir hakkın dürüstlük kurallarına aykırı şekilde kullanımına ne ad verilir?

- A) Hakkın kötüye kullanımı
- B) Haksız fiil
- C) Hakkın nisbiliği
- D) Kural içi boşluk
- E) İyiniyet kurallarının ihlali

TMK'nın 1 inci maddesinin ilk fıkrasında dürüstlük ilkesi ortaya konulmuş, ikinci fıkrasında ise dürüstlüğe aykırı davranışın hukuk tarafından koruma görmeyeceği belirtilmiştir. Yani hakkın kötüye kullanılması yasağına yer verilmiştir. Hakkın kötüye kullanılması yasağı, hukukun şekilciliğinden doğan serbestliği gidermek amacıyla ortaya atılmıştır. Dolayısıyla hakkın kötüye kullanılması ile dürüstlük ilkesi arasında sıkı bir ilişki vardır. Ayrıca belirtmek gerekir ki, bu yasak özellikle gerçek olmayan kanun boşluklarını gidermek amacını gütmektedir. Dolayısıyla kural içi boşlukların doldurulması ile bir ilişkisi bulunmamaktadır.

YANIT: A

MEDENİ HUKUK - (BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ)

24. Aşağıdakilerin hangisi kanunun iyiniyete sonuç bağladığı hallerden biridir?

- A) Hakların kazanılması
- B) Hakların kapsamının belirlenmesi
- C) Borçların ne şekilde yerine getirileceği
- D) Kanun hükmünün yorumlanması
- E) Kanuna karşı hilenin tespiti

İyiniyetin ne olduğunu anlayabilmek için öncelikle şunu belirtmek gerekir. Dürüstlük kuralları, hakların kullanımı ve borçların yerine getirilmesine ilişkin iken, iyiniyet kuralları hakların doğumu, kazanılması, yani hukuki sonucun doğması ile ilgilidir. Dolayısıyla iyiniyet asıl olarak etkisini hakların kazanılmasında, yani bir hukuki sonucun doğmasında göstermektedir.

YANIT: A

25. Aşırı ifa güçlüğü (işlem temelini çökmesi) nedeniyle sözleşmenin yeni koşullara uyarlanması aşağıdaki kavramlardan hangisi kapsamında talep edilebilir?

- A) Ahde vefa
- B) İyiniyet ilkesi
- C) Dürüstlük ilkesi
- D) Kural içi boşluk
- E) Bilinçsiz boşluk

Dürüstlük kuralının uygulama alanı bulunduğu durumlardan biri de sözleşmenin yeni koşullara uyarlanmasıdır. Nitekim Türk Borçlar Kanun m. 138/1 uyarınca Sözleşmenin yapıldığı sırada taraflarca öngörülmemiş ve öngörülmesi de beklenmeyen olağanüstü bir durum, borçludan kaynaklanmayan bir sebeple ortaya çıkar ve sözleşmenin yapıldığı sırada mevcut olguları, kendisinden ifanın istenmesini dürüstlük kurallarına aykırı düşecek derecede borçlu aleyhine değiştirir ve borçlu da borcunu henüz ifa etmemiş veya ifanın aşırı ölçüde güçleşmesinden doğan haklarını saklı tutarak ifa etmiş olursa borçlu, hâkimden sözleşmenin yeni koşullara uyarlanmasını isteme, bu mümkün olmadığı takdirde sözleşmeden dönme hakkına sahiptir. Sürekli edimli sözleşmelerde borçlu, kural olarak dönme hakkının yerine fesih hakkını kullanır. Dürüstlük kuralının uygulama alanı bulunduğu diğer durumlar şu şekilde sıralanabilir: Hakların kullanılması, borçların yerine getirilmesi, sözleşmenin kurulması, hukuk kurallarının ve hukuksal işlemlerin yorumu, sözleşmeye hazırlık aşamasındaki görüşme ilişkilerinden doğan zararların tazmini, hukuki işlemlerde ikincil noktaların tamamlanması, geçersiz kurulan bir sözleşmenin benzer bir sözleşmeye dönüştürülerek ayakta tutulması (sözleşmelerin tahvili), yan yükümlülüklerin belirlenmesi, kanuna karşı hilenin tespiti.

YANIT: C

Medeni Hukuk - (Başlangıç Hükümleri) Çözümlü Soru Bankası

26. A'nın antika heykelini çalan H, bunu satılmak üzere antika mağazası olan B'ye verir. B, bunu satarak Ü'ye teslim eder.

Bu olayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Ü, iyiniyetli ise heykelin mülkiyetini teslimle kazanır.
- B) Ü, heykeli antika eser satılan yerden aldığından, mülkiyetini kazanması için iyiniyetli olması gerekmez.
- C) A, her halükarda Ü'ye karşı herhangi bir süreye tabi olmaksızın taşınır davası açabilir.
- D) Ü iyiniyetli ise heykelin mülkiyetini ancak zamanaşımı ile kazanabilir.
- E) Ü, her halükarda herhangi bir bedel talep etmeksizin heykeli A'ya iade etmek zorundadır.

Olayda sahibinin elinden rızası dışında çıkan taşınırın benzeri eşya satılan yerden alımı söz konusudur. Sahibinin elinden rızası dışında çıkan örneğin çalınan, gasp edilen, kaybolan malların kural olarak iyiniyetle teslim anında kazanılması mümkün değildir (para ve hamiline yazılı senet hariç). Bunun için iyiniyetli olmak yanında taşınır davasız ve aralıksız olarak beş yıl malik sıfatıyla zilyet olunması gerekir. Elbette ki, bu süre zarfında gerçek malik (taşınır veya istihkak davası yoluyla) eşyayı iyiniyetli zilyetten geri alabilecektir. Beş yıl içinde malikin harekete geçerek malını geri almak istemesi hâlinde, hâlihazırdaki iyiniyetli zilyede bedel ödenip ödenmemesi konusunda, şeyin satım noktasına göre tekrar ikili bir ayırım yapılır. Taşınır, açık artırmadan, pazardan ya da benzeri eşya satanlardan iyiniyetle edinilmiş ise;

iyiniyetle ödenen bedelin geri verilmesi koşuluyla eşya (taşınır veya istihkak davası yoluyla) geri alınır. Pazar veya açık artırma ya da benzeri eşya satılan yerlerin dışında bir satım noktasından eşya satın alınırsa bedel ödenmesine gerek olmaksızın geri alınabilir. Bu duruma iyiniyetli zilyedin haklarına ilişkin hükümler uygulanır.

YANIT: D

27. A, B' den çaldığı altın bileziği, bir düğünde süs olarak takması için C' ye ödünç olarak vermiş; maddi sıkıntı içinde olan C de bunu düğünde gelin D'ye hediye olarak takmıştır.

Buna göre, aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) D, iyi niyetli de olsa bileziğin mülkiyetini hediye edildiği anda kazanmaz.
- B) C, bileziğin emin sıfatıyla zilyedi olduğu için D iyi niyetli ise bileziğin mülkiyetini kazanır.
- C) D, bu bileziği iyiniyetli şekilde 1 yıl süreyle zilyetliğinde bulundurursa, maliki olur.
- D) D iyi niyetli ise, bileziği B'ye ancak rayiç bedeli kendisine ödendiği takdirde geri vermekle mükelleftir.
- E) Mülkiyet hakkı süreye tabi olmadığından B her zaman bileziğin iadesi için dava açabilir.

MEDENİ HUKUK - (BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ)

Sahibinin elinden rızası dışında çıkan menkulün iyiniyetli olursa dahi kural olarak (para ve hamiline yazılı senet hariç) anında (teslimle) kazanılması mümkün değildir. Bunun için eşya üzerinde iyiniyetli şekilde, davasız ve aralıksız beş yıl boyunca malik sıfatıyla zilyetliğin sürdürülmesi gerekir. Eşyayı alan kişi iyiniyetli değilse zaten hiçbir zaman hak kazanamaz. Ayrıca olayda B'nin bedel ödemesine de gerek yoktur. Çünkü eşya açık artırmadan, pazardan veya benzeri eşya satılan bir yerden alınmamıştır.

YANIT: A

28. H, M'den çaldığı bilgisayarı arkadaşları A'ya rehin olarak bırakmış, A da bunu sahibi olduğu bilgisayar mağazasında ikinci el ürün olarak çalıntı olduğunu bilmeyen Ü'ye satmış ve teslim etmiştir.

Bu olayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) A, emin sıfatıyla zilyet olduğundan Ü, bilgisayarın mülkiyetini kazanır.
- B) M, Ü'ye karşı zilyetliğin iadesi davası açarak bilgisayarını geri alabilir.
- C) Süresi içerisinde açılan davada Ü, bilgisayarını ancak bedeli kendisine ödenmesi şartıyla M'ye iade etmek zorundadır.
- D) M, Ü'ye karşı her zaman taşınır davası açabilir.
- E) Ü, bilgisayarın çalıntı olduğunu bilseydi dahi davasız ve aralıksız 5 yıl zilyetliğini sürdürdüğünde mülkiyetini kazanırdı.

Sahibinin elinden rızası dışında çıkan (kaybolan, çalınan, gasp edilen) eşyayı (para ve hamiline yazılı senet dışında) elinde tutan kişi, haksız zilyettir. Sadece eşyayı çalan değil, aynı zamanda kaybolan eşyayı bulan, bunlardan alan kişiler de haksız zilyet olur. Dolayısıyla olayda H'nin yanında A da haksız zilyettir, yani emin sıfatıyla zilyet vasfı yoktur. Bu nedenle Ü iyiniyetli de olsa M, ona karşı eşyanın çalındığı tarihten itibaren 5 yıl içinde taşınır davası açarak eşyayı geri alabilir. Ancak iyiniyetli cüz'i halefe zilyetliğin iadesi davası açamaz. Ü, iyiniyetli olduğundan eşyayı malik sıfatıyla davasız ve aralıksız 5 yıl boyunca zilyetliğinde bulundurması halinde mülkiyetini kazanır. Kötüniyetli zilyedin mülkiyeti kazanması mümkün değildir. Taşınır, açık artırmadan, pazardan ya da benzeri eşya satanlardan iyiniyetle edinilmiş ise; iyiniyetle ödenen bedelin geri verilmesi koşuluyla eşya (taşınır veya istihkak davası yoluyla) geri alınır. Nitekim olayda bu türden bir durum söz konusudur.

YANIT: C

Medeni Hukuk - (Başlangıç Hükümleri) Çözümlü Soru Bankası

29. A, altın kolyesini rehin olarak R'ye bırakmış, R'nin ölümü üzerine mirasçısı M, kolyeyi iyiniyetli Ü'ye satıp teslim etmiştir.

Olayla ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) M, iyiniyetli ise kolyenin mülkiyetini kazanmıştır.
- B) Kolyenin Ü'ye teslimi ile beraber kolye üzerindeki rehin hakkı sona ermiştir.
- C) M, emin sıfatıyla zilyet olmadığı için Ü mülkiyeti teslimle kazanamaz.
- D) R'nin ölümü ile rehin sözleşmesi sona ereceğinden M, saat üzerinde bir hak iddia edemez.
- E) A, kolyenin rayiç bedelini Ü'ye ödemek kaydıyla kolyeyi geri alabilir.

Olayda rehin alan R, emin sıfatıyla zilyettir (aynı zamanda fer'i zilyet). M ise R'nin mirasçısı olması nedeniyle onun külli halefidir. Külli halefiyette intikale elverişli tüm hak ve borçlar halefe (bir kimsenin yerine geçen kimse) geçtiğinden rehin hakkı ve dolayısıyla emin sıfatıyla zilyetlik M'ye geçmiştir. M, üçüncü kişi sıfatına sahip olmadığından iyiniyetle mülkiyeti kazanması söz konusu olmaz. Ü, saati aldığı anda iyiniyetli olduğundan mülkiyeti kazanır. Çünkü emin sıfatıyla zilyetten malı iyiniyetli olarak alan kişinin bu hakkı korunur ve mülkiyeti teslimle kazanır. Ayrıca rehin olarak menkul mal başkasına satılıp teslim edildiğinde, üzerindeki rehin hakkı da sona ermiş olur.

YANIT: B

30. Hırsız H, lokantada yemek yiyen A'nın deri çantasını çalmış, çanta bulunan 2.000 TL ile C'den cep telefonu satın almış, çantayı da arkadaşı Ü'ye 250 TL'ye satıp teslim etmiştir.

Bu olayla ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Ü, iyiniyetli ise ödediği bedel iade edilmedikçe çantayı A'ya geri vermek zorunda değildir.
- B) C, iyiniyetli olmak koşuluyla paranın mülkiyet hakkını kazanmıştır.
- C) Ü, iyiniyetli ise çantanın mülkiyetini 5 yıl sonra kazanır.
- D) Ü, iyiniyetli ise A, Ü'ye karşı zilyetliğin iadesi davasını açamaz.
- E) A, Ü'ye karşı çantanın elinden çıktığı tarihten itibaren 5 yıl içinde taşınır davası açarak çantasını geri alabilir.

Olayda hırsız çalmış olduğu çantadan çıkan para ile telefon satın almıştır. Bilindiği üzere sahibinin elinden rızası dışında çıkan menkul eşyayı, iyiniyetli olursa dahi kural olarak anında (teslimle) kazanmak mümkün değildir. Bunun için taşınır davası ve aralıksız olarak beş yıl süre ile malik sıfatıyla zilyet olunması gerekir. Ancak para veya hamiline yazılı senet sahibinin elinden rızası dışında çıkmış olsa dahi bunu iyiniyetle iktisap eden kişi anında korunur ve bunun teslimle maliki olur. Bununla birlikte çanta bu nitelikte bir mal olmadığından Ü iyiniyetli olsa dahi A, çantanın elinden çıktığı tarihten itibaren 5 yıl içinde taşınır davası açarak çantayı hiçbir bedel ödemeksizin geri alabilir. Çünkü çanta pazardan, açık artırmadan veya benzeri eşya satılan yerden alınmamıştır. Ayrıca belirtmek gerekir ki iyiniyetli üçüncü şahsa karşı zilyetliğin iadesi davası açılmaz.

YANIT: A

MEDENİ HUKUK - (BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ)

31. Uzun süreden beri kira borcunu ödeyemeyen H, M'nin 2.500 TL'sini çalmış ve durumdan haberdar olmayan ev sahibi Ü'ye ödeme yapmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) M, parayı Ü'den talep edemez.
- B) M, parayı H'den talep edemez.
- C) Ü, beş yıl sonra paranın mülkiyetini kazanır.
- D) Ü, iyiniyetli olmasa dahi paranın mülkiyetini kazanırdı.
- E) H'nin yaptığı ödeme geçerli değildir.

Olayda hırsız çalmış olduğu para ile kirasını ödemiştir. Bilindiği üzere sahibinin elinden rızası dışında çıkan menkul eşyayı, iyiniyetli olursa dahi kural olarak anında (teslimle) kazanmak mümkün değildir. Bunun için taşınıra davasız ve aralıksız olarak beş yıl süre ile malik sıfatıyla zilyet olunması gerekir. Ancak para veya hamiline yazılı senet sahibinin elinden rızası dışında çıkmış olsa dahi bunu iyiniyetle iktisap eden kişi anında korunur ve bunun maliki olur. Ü de iyiniyetli olduğundan paranın mülkiyetini kazanmıştır.

YANIT: A

32. Hukukta, bilinen bir olgudan bilinmeyen bir olgunun varlığı sonucuna ulaşmaya ne ad verilir?

- A) Yorum
- B) İddia
- C) Karine
- D) Kıyas
- E) Aksi ile kanıt

Karine, kanunen mevcut ve bilinmekte olduğu kabul edilen belirli bir olaydan veya olgudan, bilinmeyen bir olayın veya olgunun mevcudiyeti konusunda çıkartılan sonuçtur.

YANIT: C

33. A, bilgisayarını B'ye rehin olarak bırakmış, B, bunu C'ye kiralamıştır. C ise bilgisayarı Ü'ye satıp teslim etmiştir.

Yukarıdaki olayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Bilgisayar C'nin elindeyken A dava açsaydı C iyiniyetli olduğunu kanıtlayarak kira süresi sonuna kadar bilgisayarı iadede kaçınılırdı.
- B) C, emin sıfatıyla zilyet niteliğindedir.
- C) Ü iyiniyetli olmak koşuluyla bilgisayarın mülkiyetini teslimle kazanır.
- D) Ü'nün iyiniyetli olmaması halinde A, süresiz olarak Ü'ye karşı taşınır davası açabilir.
- E) İyiniyetli Ü'nün mülkiyeti kazanması ile birlikte rehin hakkı sona erer.

İyiniyetle kazanılabilecek haklar, aynı haklardır. Kira bir aynı hak türü olmadığından iyiniyetle kazanılması mümkün değildir.

YANIT: A

Medeni Hukuk - (Başlangıç Hükümleri) Çözümlü Soru Bankası

34. Aşağıdakilerden hangisi bir olgunun varlığını iddia eden kişinin iddiasını ispatla yükümlü olmasının istisnalarından biri değildir?

- A) İddianın herkesçe bilinen olgulara dayandırılması
- B) İddianın varlığı alışılmış ve normal sayılan olgulara dayandırılması
- C) İddianın kesin karineye dayandırılması
- D) İddianın adi karineye dayandırılması
- E) İddianın meydana gelmiş bir olaya dayanması

İspat yükünün istisnalarını şu şekilde sıralayabiliriz:

- 1- *Dürüstlük kurallarından doğan istisnalar: Örneğin bir kimsenin hesabına para yatırıldığına iddia edilmesi halinde hesap sahibinin hesap dökümünü mahkemeye ibrazı daha kolay olabilir.*
- 2- *Hakkaniyet esaslarının gerektirdiği istisnalar: Örneğin mutat (olağan) olan bir durumu ispat etmek gerekmez. Örneğin iddiasını sözleşmeye dayandıran davacının ayrıca sözleşmenin geçerli olduğunu ispatına gerek yoktur. Hakeza iddiasını herkesçe bilinen olgulara dayandıran, varlığı alışılmış ve normal sayılan olgulara dayanarak bir hakkın varlığını ileri süren kişi iddiasını ayrıca ispatlamak zorunda değildir.*
- 3- *Taraflardan biri lehine kanuni karinenin bulunması: Kişiyi ispat külfetinden kurtaran en önemli durum*

karinelerdir. Karine, kanunen mevcut ve bilinmekte olduğu kabul edilen belirli bir olaydan veya olgudan, bilinmeyen bir olayın veya olgunun mevcudiyeti konusunda çıkartılan sonuçtur. Halbuki iddiasını olumlu bir olaya dayandıran kişi, bir olayın vuku bulduğunu iddia eder. Bu durumda da ileri sürdüğü bu iddiayı ispatla yükümlü olur.

YANIT: E

35. İyiniyet kuralları ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Bir hukuki sonucu doğmasında rol oynar.
- B) İyiniyetin varlığı adi karine olarak kabul edilir.
- C) Daha çok hakların devren kazanılmasında işlev üstlenir.
- D) Eşya üzerinde şahsi hakların kazanımında rol ifa etmez.
- E) Hakların kazanımında genel geçerli bir etken olarak kabul edilmiştir.

TMK m. 3/1'e göre Kanunun iyiniyete hukukî bir sonuç bağladığı durumlarda, asıl olan iyiniyetin varlığıdır. Dolayısıyla iyiniyet her zamana değil, kanunun açıkça kendisine sonuçlar bağladığı durumlarda başvurulabilecek bir hükümdür.

YANIT: E

MEDENİ HUKUK - (KİŞİLER HUKUKU)

36. Bir kimseden uzun süreden beri haber alınamaması nedeniyle hakkında gaiplik kararı talep edilebilmesi için en az ne kadar sürenin geçmiş olması gerekir?

- A) 1 ay
- B) 3 ay
- C) 6 ay
- D) 1 yıl
- E) 5 yıl

Gaiplik kararı için mahkemeye başvuru, ancak belli bir sürenin geçmesinden sonra mümkündür. Ölüm tehlikesi içinde kaybolma halinde süre, olayın meydana geldiği andan itibaren 1 yıl, uzun süreden beri haber alınamama halinde ise son haber alma anından itibaren 5 yıldır.

YANIT: E

37. G, ABD'ye çalışmak üzere gitmiş ve kendisinden en son 15.05.2008 tarihinde haber alınmıştır.

Bu kimse hakkında gaiplik kararının alınabilmesi için mahkemeye en erken hangi tarihte başvurulabilir?

- A) 15.11.2008
- B) 15.05.2009
- C) 15.05.2010
- D) 15.05.2013
- E) 15.05.2018

Olayda kişiden uzun süreden beri haber alınamaması söz konusudur. Zira kişi ölüm tehlikesi içinde kaybolmamıştır. Bu nedenle gaiplik kararı aldırma amacıyla mahkemeye başvuru için aradan en az 5 yıl geçmesi gerekir.

YANIT: D

38. Aşağıdaki karinelere hangisinin aksi kanıtlanamaz?

- A) İlan edilen bir hususun bilindiği karinesi
- B) Resmi sicil ve senetlerin doğruluğu karinesi
- C) Birlikte ölüm karinesi
- D) Babalık karinesi
- E) İyiniyet karinesi

Karine, kanunen mevcut ve bilinmekte olduğu kabul edilen belirli bir olaydan veya olgudan, bilinmeyen bir olayın veya olgunun mevcudiyeti konusunda çıkartılan sonuçtur. Aksi ispatlanabilen karineye adi karine denir. Nüfus kayıtları, tapu sicilleri, iyiniyet karinesi, resmi sicil ve senetlerin doğruluğu karinesi, ergin işinin ayırt etme gücüne sahip olduğu karinesi, birlikte ölüm karinesi, babalık karinesi, zilyetlikte mülkiyet ve hak karinesi, adi karineye örnek olarak gösterilebilir. Aksi ispatlanamayan kanuni karineye kesin kanuni karine denir. Kesin kanuni karine istisnadır. Bunlara örnek olarak, tapu sicilindeki kayıtların herkesçe bilindiği, yeni yerleşim yeri seçilmedikçe yenisinin korunduğu, usulüne göre ilan edilmiş

şeylerin herkesçe bilindiği, irade bozukluğunun öğrenildiği tarihten belli bir süre içerisinde hükümsüzlüğü ileri sürülmemesinin sözleşmeye onay verme anlamına gelmesi, gösterilebilir. Yine unutmayalım ki mahkeme kararları ile noterlikçe düzenleme şeklinde düzenlenen belgelerin içeriklerinin aksi kanıtlanamaz. Bunların sadece sahteliği ileri sürülebilir.

YANIT: A

39. Ölüm karinesi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Ölüm karinesi, ölüme kesin gözle bakılan bir olayda kaybolma halinde karşımıza çıkar.
- B) Ölüm karinesinin işletilebilmesi için olayın üzerinden belli bir sürenin geçmesi gerekmez.
- C) Ölüm karinesinin işletilebilmesi için mahkemeden karar almaya gerek yoktur.
- D) Bir kimse ölümüne kesin gözüyle bakılmayı gerektiren bir durum içinde kaybolmuş ve cesedi bulunamamışsa, nüfus kütüğüne o yerin en büyük mülki amirinin emriyle ölü kaydı düşülür.
- E) Ölüm karinesi halinde, kaybolan kişinin mirasçıları teminat göstermek şartıyla mirası alabilirler.

Bir kimse ölümüne kesin gözle bakılmayı gerektiren durumlar (pek muhtemel, muhtemel, ölüm tehlikesi içinde değil) içerisinde kayboluşsa, cesedi bulunmamış olsa dahi gerçekten ölmüş sayılır. Buna ölüm

karinesi denir. Örneğin denizde batan bir geminin içinde bulunanlar, okyanusa düşen uçaktakiler, ölümlerine kesin gözle bakılacak bir olayda kaybolmuştur. Ölüm karinesi halleri ölümle aynı sonuçları doğurur. Yani kişi ölmüş sayılır. Ölüm karinesi ile ilgili önemli noktalar; 1-Kişinin ölü olarak kabulü için ayrıca mahkeme kararına gerek duyulmaz. O yerin en büyük mülki amirinin emriyle kütüğe ölü kaydı düşülür. 2-Evlilik kendiliğinden sona erer. Çok düşük bir ihtimal olmasına rağmen kişi ortaya çıksa, evlilik yeniden kurulmuş olmaz. 3-Miras, teminat göstermelerine gerek olmaksızın mirasçılara geçer. Ancak kişi sonradan ortaya çıkarsa mirasçılardan iade borcu doğar. Ayrıca belirtmek gerekir ki, Türk hukukunda, ölüm karinesine dayanılarak nüfus kütüğüne ölü kaydı düşürülmesi imkânını düzenleyen hükümler, sadece Türk Medeni Kanununda yer almaz, aynı zamanda Nüfus Hizmetleri Kanununda da düzenlenme mevcuttur.

YANIT: E

40. Gaiplikle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Hakları ölüme bağlı olanlar gaiplik kararı için mahkemeye müracaat edebilirler.
- B) Gaiplik kararı için Cumhuriyet savcısı mahkemeye müracaat edebilir.
- C) Gaiplik kararı üzerine evlilik kendiliğinden sona ermez.
- D) Gaibin mirası, mirasçılara teminat karşılığı geçer.
- E) Gaiplik başvurusu üzerine mahkeme ilan vermeden karar veremez.

MEDENİ HUKUK - (KİŞİLER HUKUKU)

Ölüm tehlikesi içinde (ölümüne kesin gözle bakılacak olay değil) kaybolan veya kendisinden uzun zamandan beri haber alınamayan bir kimsenin ölümü hakkında kuvvetli olasılık varsa, hakları bu ölüme bağlı olanların başvurusu üzerine mahkemece bu kişinin gaipliğine karar verilebilir. Hakları ölüme bağlı olanlardan kasıt, yasal, atanmış mirasçılar, lehine vasiyet yapılanlar (belirli mal bırakılan), belli koşullar altında Hazine'dir. Dolayısıyla Cumhuriyet savcısının bu konuda başvuru yetkisi yoktur.

YANIT: B

41. Gaiplik kararı aldırarak üzere mahkemeye başvurabilmek için ölüm tehlikesi üzerinden en az ne kadar süre geçmiş olmalıdır?

- A) 1 ay
- B) 3 ay
- C) 6 ay
- D) 1 yıl
- E) 10 yıl

Gaiplik başvurusu için belli bir sürenin geçmesi gerekir. Ölüm tehlikesi içinde kaybolma halinde süre, olayın meydana geldiği andan itibaren 1 yıl, uzun süreden beri haber alınamama halinde ise son haber alma anından itibaren 5 yıldır.

YANIT: D

42. Ahmet ile kızı Ayşe'nin bindiği uçak okyanusa düşmüştür.

Bu durumun hukuki sonuçları ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Birlikte ölüm karinesi işletilir.
- B) Ölüm karinesi işletilir.
- C) Ahmet ile Ayşe birbirinin mirasçısı olamaz.
- D) Ahmet ile Ayşe'nin nüfus kütüğüne o yerin en büyük mülki amirinin emriyle ölüm kaydı düşülür.
- E) Ahmet'in evliliği kendiliğinden sona ermez.

Olayda şahıslar ölüme kesin gözle bakılan bir olayda kaybolmuştur. Bu nedenle ölüm karinesi vardır. Bu şahıslar aynı zamanda birbirinin kanuni mirasçısı olduğundan ve de hangisinin önce öldüğü tespit edilemediğinden birlikte ölüm karinesi de işletilir. Birlikte ölüm karinesinin en önemli sonucu şahısların birbirine mirasçı olamamasıdır. Ölüm karinesi evliliğin kendiliğinden sona erme nedenidir.

YANIT: E

43. Gaiplik ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Bir kimsenin gaipliğine ancak mahkeme kararı ile hükmedilebilir.
- B) Gaipliğe hükmedilse bile gaibin eşi talep etmedikçe evlilik sona ermez.
- C) Hakkında gaiplik kararı alınan kişinin evliliği devam ediyorsa, karardan sonra doğan çocuklar soybağı ile gaip olan babaya bağlıdırlar.
- D) Gaibin malvarlığı gaiplik kararının verilmesi üzerine teminat karşılığında mirasçılara geçer.
- E) Gaip, 10 sene içinde çıkıp gelmezse, mirasçılar aldıklarını iade ile yükümlü değildir.

Gaiplik kararı verilebilmesi için dava açmaya ve mahkeme kararına ihtiyaç duyulur. Gaiplik kararı üzerine evlilik kendiliğinden son bulmaz. Gaibin eşi ayrıca evliliğin feshini mahkemeden istemelidir. Bu yönde bir talep olmazsa evlilik devam eder ve doğan çocuklar evlilik içinde doğmuş sayılır. Gaiplik halinde, ölüm gibi miras açılır. Mirasçılar gaibin terekesini alır. Mirasçılar, gaipliğin hüküm ve sonuç doğurduğu anda hayatta bulunan kişilerdir. Ancak mirası alacak mirasçılar gaibin geri gelme veya üstün mirasçılarının ortaya çıkma ihtimali nedeniyle mirası alırken güvence göstermek zorundadırlar. Güvence belli bir süre ile sınırlıdır. Ölüm tehlikesi içinde kaybolma halinde, bu süre mirasın teslimi anından itibaren 5 yıl, uzun süreden beri haber alınmama halinde ise son haber tarihinden itibaren 15 yıldır. Bu süreler dolmadan gaip 100 yaşını doldurursa güvence kalkar. Güvence süresinin geçmesine rağmen gaip ortaya çıkarsa mirasçılar zilyetlik hükümlerine göre terekeyi iade etmek zorundadırlar.

YANIT: E

44. Gerçek kişilerin hak ehliyeti ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Kişinin haklara ve borçlara sahip olabilme ehliyetidir.
- B) Hak ehliyetinin genelliği ilkesi vardır.
- C) Tüzel kişiler amaçlarıyla sınırlı olarak hak ehliyetine sahiptirler.
- D) Hak ehliyetine sahip olmak için herhangi bir niteliğe sahip olmaya gerek yoktur.
- E) Hak ehliyeti sağ ve tam doğulduğu andan itibaren kazanılır.

Haklara ve borçlara ehil olma ehliyetine hak ehliyeti denir. Hak ehliyeti pasif karakterlidir. Zira hak ehliyetine sahip olmak için herhangi bir çaba göstermeye gerek yoktur. Herkesin haklara ve borçlara sahip olma ehliyeti vardır. İnsanlar hak ehliyetine sahip olmak bakımından eşittirler. Çocuk hak ehliyetini sağ ve tam doğmak koşuluyla, ana rahmine düştüğü andan itibaren elde eder. Dolayısıyla bu ehliyet, sağ ve tam doğmuş olmak kaydıyla kazanılır ve ana rahmine düştüğü ana kadar geriye yürür.

YANIT: E

MEDENİ HUKUK - (KİŞİLER HUKUKU)

45. Cenin ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

- A) Cenin, bekleyen hak sahibidir.
- B) Ceninin haklarını korumak için cenine vasi atanabilir.
- C) Üçüncü şahısların cenin lehine yaptıkları tasarruflar sağ ve tam doğumun gerçekleşmesi koşuluyla hüküm ve sonuç doğurur
- D) Cenin için doğmadan babalık davası açılabilir.
- E) Mirasçılar arasında cenin varsa miras paylaşamaz.

Kişilik sağ ve tam doğum ile kazanılır. Ancak, hukuk ana rahmindeki çocuğu, cenini de korumasız bırakmamış, bekleyen hak sahibi olduğu için, cenini koruyucu bir takım hükümler sevk edilmiştir. Bunlar;

- 1) *Terekede (kalan mirasta) ceninin haklarını korumak için mahkemece kayyım atanabilir.*
- 2) *Mirasçılar arasında cenin varsa mirasın paylaşımı onun doğumuna kadar ertelenir.*
- 3) *Evlilik dışı cinsel ilişki sonucunda varlık kazanan cenin adına doğumdan önce babalık davası açılabilir.*
- 4) *Vasiyetnamede veya miras sözleşmesinde iradi mirasçı olarak atanabilir, üçüncü şahıslar cenin lehine bir tasarrufta bulunabilir,*
- 5) *Doğumundan önce uğradığı zararların tazminini isteme hakkı vardır.*
- 6) *Boşanma davasında hakim ceninin velayetinin kime verileceğini tayin eder, cenin tanınabilir. 7) Art mirasçı olarak atanabilir.*

Vasi sadece velisi olmayan küçüklerle kısıtlılara atanan yasal temsilcidir. Cenine vasi atanması söz konusu olamaz.

YANIT: B

46. Türk Medeni Kanununa göre gerçek kişilik ne zaman başlar?

- A) Ana rahmine düşüldüğü anda
- B) Sağ ve tam doğum anında
- C) Ayırt etme gücünün kazanıldığı anda
- D) Erginliğin kazanıldığı anda
- E) Fiil ehliyeti koşullarına sahip olun duğu anda

TMK'nın 28 inci maddesinin 1 inci fıkrasına göre, "Kişilik, sağ ve tam doğum ile başlar". Ancak çocuk hak ehliyetini sağ ve tam doğmak koşuluyla, ana rahmine düştüğü andan itibaren elde eder. Dolayısıyla kişiliğin başlangıç anı, hak ehliyetinin elde edildiği andan daha sonraya tekabül eder.

YANIT: B

47. Aşağıdakilerden hangisi sınırlı ehliyetsizin tek başına yapabileceği işlem olmakla birlikte kanuni temsilci tarafından hükümsüz kılınabilir?

- A) Kendisine yapılan bağışı kabul
- B) Alacağı için kefalet sözleşmesi yapmak
- C) Temsilci olma
- D) Kendi serbest mallarıyla ilgili işlemler
- E) Aile dışında yaşayan çocuğun kazancıyla ilgili işlemler

TBK m. 287 uyarınca sınırlı ehliyetsizin bağışlamayı kabul etmesi için yasal temsilcisinin izni veya icazeti gerekli değilse de yasal temsilci bu kişinin bağışlamayı kabulünü yasaklar veya bağışlanılan şeyin geri verilmesini emrederse, bağışlama ortadan kalkar. Yani sözleşme hükümsüz hale gelir. Örneğin 15 yaşında ayırt etme gücüne sahip A'yı çok seven komşusu B, ona bir bilgisayar hediye etse bu sözleşme geçerli olur. Ancak A'nı velisi C, bağışı onaylamadığını beyan ederse sözleşme geçersiz hale gelir.

YANIT: A

48. 15 yaşında ayırt etme gücüne sahip A, B'den olan 15.000 TL alacağını C'ye karşılıksız olarak devreder.

Olayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) A, fiil ehliyeti olmadığından B'den alacaklı olamaz bu nedenle devir geçersizdir.
- B) İşlem geçerlidir ancak A'nın kanuni temsilcisi işlemi iptal edebilir.
- C) Alacağın devri ile A, borç altına girdiğinden işlemin geçerli olması için kanuni temsilcisinin icazeti gerekir.
- D) A, kanuni temsilcisinin izni veya icazeti olsa da alacağını karşılıksız olarak devredemez.
- E) İşlem, A'yı bağlamamakla beraber C'yi bağlar.

Bir kimsenin hak ve borç sahibi olabilmesi için fiil ehliyetine sahip olması gerekmez. Bu nedenle A'nın herhangi bir sebeple B'den alacaklı olması mümkündür. Ayırt etme gücüne sahip küçükler ve kısıtlılar (mahcurlar) sınırlı ehliyetsiz grubuna dâhildirler. Sınırlı ehliyetsiz, kendisini borç altına sokacak, ona edim yükleyecek işlemleri tek başına yapamaz. Bunları ya kanuni temsilcileri yapar, yasa kanuni temsilcinin izni veya icazeti ile yapabilirler (vesayet altında ise bazı işlemler için vesayet ve denetim makamının izni de gerekir). Bazı işlemler ise yasak işlem kategorisine girer. Yasak işlemlerin sınırlı ehliyetsiz adına yapılması mümkün olmadığı gibi sınırlı ehliyetsizin yaptığı bu işlemlere izin veya icazet verilemez. Yasak işlemler;

- 1- Vakıf kurmak,
- 2- Kefil olmak,

MEDENİ HUKUK - (KİŞİLER HUKUKU)

- 3- *Bağış yapmak ve*
- 4- *Rekabet yasağı sözleşmesi yapmaktır. Dolayısıyla sınırlı ehliyetsizin yaptığı bu tür işlemler kesin olarak hükümsüzdür (mutlak butlanla batıldır). Bedelsiz şekilde alacağın temlik de bağışlama hükmündedir. Yani işlem kesin olarak hükümsüzdür. Ayrıca alacağın devri borçlandırıcı değil, tasarrufi işlem niteliğindedir. Yine belirtmek gerekir ki kesin hükümsüz bir sözleşme karşı taraf için de bağlayıcı olamaz.*

YANIT: D

49. Savurganlığı nedeniyle kısıtlanmış ayırt etme gücüne sahip 35 yaşındaki A, B'nin borcuna kefil olmuştur.

Bu sözleşmenin geçerliliği ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) İşlem A'nın kanuni temsilcisinin icazeti ile geçerli olabilir.
- B) İşlem kesin olarak hükümsüzdür.
- C) İşlem geçerlidir ancak A'nın kanuni temsilcisi tarafından iptal edilebilir.
- D) İşlemin geçerli olabilmesi için vasiinin icazeti yanında vesayet makamının onayı gerekir.
- E) İşlemin hükümleri askıda geçersizdir.

Ayırt etme gücüne sahip küçükler ve kısıtlılar (mahcurlar) sınırlı ehliyetsiz grubuna dâhildirler. Sınırlı ehliyetsiz, kendisini borç altına sokacak, ona edim yükleyecek işlemleri tek başına yapamaz. Bunları ya

kanuni temsilcileri yapar, yasa kanuni temsilcinin izni veya icazeti ile kendileri yapabilir. Bazı borç altına girilecek işlemleri, yasal temsilci de yapamaz, bu işlemlere izin veya icazet veremez. Bunlara yasak işlemler denir.

Yasak işlemler;

- 1- Vakıf kurmak,
- 2- Kefil olmak,
- 3- Bağış yapmak ve
- 4- Rekabet yasağı sözleşmesi yapmaktır. Dolayısıyla sınırlı ehliyetsizin yaptığı bu işlem kesin olarak hükümsüzdür (mutlak butlanla batıldır).

YANIT: B

50. Aşağıdakilerden hangisi sınırlı ehliyetsizin bizzat yapabileceği işlemlerden biridir?

- A) Evlenme
- B) Nişanlanma
- C) Evlat edinme
- D) Evlilik dışında doğan çocuğu tanıma
- E) Soy bağının reddi davası açma

TMK madde 16/1'e göre, sınırlı ehliyetsizler kişiye sıkı sıkıya bağlı hakları kural olarak yasal temsilcilerinin rızası olmaksızın kullanabilirler. Örneğin 15 yaşını tamamlamış küçük kazai rüşt talebinde bulunabilir, soy bağının reddi, tanınmanın iptali, boşanma davası açabilir, nişanı bozup manevi tazminat talep edebilir. Ancak bazı kişiye sıkı şekilde bağlı hak-

ların kullanımı için ayrıca kanuni temsilcinin izni gerekir.

Bunlara;

- 1- Evlenme,
- 2- Nişanlanma,
- 3- Evlat edinme,
- 4- Evlilik dışında doğan çocuğu tanıma,
- 5- Kazai rüşte karar verilmesi,
- 6- Mal rejimi sözleşmesi yapmak,
- 7- İsim değiştirmek örnek olarak gösterilebilir. Soruda yer alan şıklardan tamamı şahsa sıkı şekilde bağlı hakkın kullanımı olmakla birlikte ilk dört şıkta verilen hakların kullanımı için izin gerekir.

YANIT: E

51. Ayırt etme gücüne sahip 15 yaşındaki A'yı çok seven bir teknomarket sahibi, 4.000 TL'lik bilgisayarı A'ya 1.000 TL'ye satmıştır.

Bu işlemin geçerliliğiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) İşlem geçerli olmakla beraber A'nın kanuni temsilcisi tarafından hükümsüz sayılabilir.
- B) İşlem kesin olarak hükümsüzdür
- C) A'nın kanuni temsilcisi icazet verirse işlem geçerli hale gelir.
- D) A vesayet altında ise işlemin geçerli hale gelmesi için vesayet makamının onayı gerekir.
- E) İşlemin geçerli olması için, işlemi yapan diğer tarafın, A'nın sınırlı ehliyetsiz olduğunu işlemi yaparken bilmiyor olması gerekir.

Karşılıksız yararlanma, kişiye herhangi bir borç yüklemeksizin sadece hukuki yarar ve hak sağlayan işlemdir. Sınırlı ehliyetsiz bu tür işlemleri izne veya icazete gerek olmaksızın yapabilir. Bu bağlamda bağış kabul edebilir, ibra sözleşmesi yaparak borçtan kurtulabilir, karşılıksız olmak kaydıyla miras sözleşmesi ile miras alacaklısı olabilir, alacağına kefil, rehin kabul edebilir. Ancak eğer sözleşme nedeniyle sınırlı ehliyetsiz bir miktar dahi olsa borç altına girmişse karşılıksız yararlanmadan söz etmek mümkün değildir.

YANIT: C

52. Fiil ehliyetinin kazanılması ve kapsamı ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Hak ehliyetine sahip herkesin fiil ehliyeti de vardır.
- B) Ayırt etme gücü olmayanlar küçük veya kısıtlı ise sınırlı ehliyetsiz grubuna dahil olur.
- C) Hukukumuzda 18 yaşından önce de tam ehliyetli olmaya imkan tanınmıştır.
- D) Kişiye kayyım atanması, fiil ehliyetinin kısıtlanmasının bir sonucudur.
- E) Kişi kendi isteği ile her zaman fiil ehliyetini sınırlayabilir.

Kişinin kendi fiilleriyle hak kazanabilmesi ve borç altına girebilmesine fiil ehliyeti denir. Hak ehliyeti ile fiil ehliyeti arasındaki temel fark, hak ehliyeti pasif bir

MEDENİ HUKUK - (KİŞİLER HUKUKU)

ehliyetken, fiil ehliyeti aktif bir ehliyettir. Yani kişinin hak ehliyetine sahip olması için herhangi bir davranışta bulunmasına veya niteliğe sahip olmasına gerek yoktur. Örneğin herkes mirasçı, malik, zilyet olabilir. Fiil ehliyeti için ise kişinin belli niteliklere sahip olması gerekir. Dolayısıyla kişi hak ehliyeti ile fiil ehliyetini aynı anda kazanmaz. Fiil ehliyetinin bir arada olması gereken üç tane koşulu vardır.

Bunlar;

- 1- Ergin olmak,
- 2- Ayırt etme gücüne sahip olmak ve
- 3- Kısıtlı olmamaktır. Ayırt etme gücüne sahip olmayanlar her ne olursa olsun tam ehliyetsiz grubuna dahil olur. Diğer üç gruba girenlerin hepsinin ayırt etme gücü vardır. Kişi kendi isteği ile fiil ehliyetini her zaman kısıtlayamaz. Ancak bir kimse, yaşlılığı, sakatlığı, deneyimsizliği veya ağır hastalığı sebebiyle işlerini gerektiği gibi yönetemediğini ispat ederse kısıtlanmasını isteyebilir. Kişinin kendi isteği ile fiil ehliyetinden tamamen vazgeçmesi ise söz konusu olamaz. Nitekim TMK m. 23/1 ve 2'ye göre kimse, hak ve fiil ehliyetlerinden kısmen de olsa vazgeçemez. Kimse özgürlüklerinden vazgeçemez veya onları hukuka ya da ahlâka aykırı olarak sınırlandırır. Kayyım bir işin görülmesi veya bir malvarlığının yönetilmesi için atanır. Kayyımın fiil ehliyeti ile ilgisi yoktur. TMK'da erken erginliğe imkan tanındığından mahkeme kararı ile ergin kılınanlar ile 18 yaşından önce evlenenlerin tam ehliyetli olması mümkündür.

YANIT: C

53. Ayırt etme gücüne sahip 17 yaşındaki A'nın öğretmeni, üniversite sınavını derece ile kazandığı için A'ya bir bilgisayar hediye etmiştir. A'nın öğretmeninden hediye almasına kesinlikle karşı olan annesinin ise bu durumu sonradan öğrenmiştir.

Bu işlemin geçerliliği ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) İşlem geçerlidir, çünkü bağışlama tek taraflı kazandırmadır.
- B) İşlem, A'nın anne babasının icazeti ile geçerli hale gelebilir.
- C) Yasak işlem nedeniyle bağışlama geçersizdir.
- D) İşlem geçerlidir, Fakat A'nın annesinin işlemi hükümsüz kılabilir.
- E) A, tam ehliyetsiz olduğundan işlem geçersizdir.

TBK m. 287 uyarınca sınırlı ehliyetsizin bağışlamayı kabul etmesi için yasal temsilcisinin izni veya icazeti gerekli değilse de yasal temsilci bu kişinin bağışlamayı kabulünü yasaklar veya bağışlanılan şeyin geri verilmesini emrederse, bağışlama ortadan kalkar. Yani sözleşme hükümsüz hale gelir.

YANIT: D

54. 16 yaşındaki ayırt etme gücüne sahip A,kendisine ait bilgisayarını B'ye rehin olarak bırakmıştır.

Olayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) İşlemin geçerli olabilmesi için A'nın kanuni temsilcisinin icazeti gerekir.
- B) Rehini vermek yasak işlem kategorisinde olduğundan işlem kesin olarak hükümsüzdür.
- C) İşlem geçerli olarak doğmuştur.
- D) İptal edilebilir bir işlem söz konusudur.
- E) İşlemin geçersiz olması halinde A, zilyetliğin iadesi davası açarak bilgisayarı geri alabilir.

Sınırlı ehliyetsiz, yasal temsilcisinin iznini alması gereken işlemlerde (satış sözleşmesi ve taşınır teslim bu türden işlemlerdendir), izin almadan bu işlemi tek başına yaparsa, işlem askıda geçersiz olur. Yani işleme kanuni temsilcisi icazet verirse işlem hüküm ve sonuç doğurur.

Unutmayalım ki yasak işlemler;

- 1- Vakıf kurmak,
- 2- Kefil olmak,
- 3- Bağış yapmak ve
- 4- Rekabet yasağı sözleşmesi yapmakla sınırlıdır. Rehini verme yasak işlem kapsamına girmez.

YANIT: A

55. Kendisine yasal danışman atanmış kişi aşağıdaki işlemlerden hangisini tek başına yapamaz?

- A) Taşınmazını kiraya verme
- B) Ödünç alma
- C) Taşınır malını satıp devretme
- D) Miras sözleşmesi yapma
- E) Evlat edinme

Kendisine yasal danışman atanmış kişi, şu işlemleri yapabilmek için yasal danışmanın iznini almalıdır:

- Dava açma ve sulh olma
- Taşınmazların alım satımı ve taşınmaz üzerinde başka bir aynı hak Kurulması
- Kıymetli evrakın alımı, satımı ve rehnedilmesi
- Olağan yönetim sınırları dışında kalan yapı işleri
- Ödünç verme ve alma
- Anaparayı alma
- Bağışlama
- Kambiyo taahhüdü altına girme
- Kefil olma

Burada dikkat edilmesi gereken noktalar;

- Taşınmaz kirası sözleşmeleri izne tabi değildir.
- Taşınır ile ilgili herhangi bir işlem (satım, devir, rehin vs.) izne tabi değildir.
- Kendi şahsına ilişkin işlemler izne tabi değildir.

MEDENİ HUKUK - (KİŞİLER HUKUKU)

Yasal danışmanın muvafakati alınmadan bu işlemlerin yapılması halinde, sınırlı ehliyetsizin tek başına yapamayacakları işlemler gibi sonuç doğar. Bu işlemler dışında kendilerine yasal danışman atananlar, tam ehliyetliler gibidir.

YANIT: B

56. Aşağıdakilerden hangisi belirli işleri görmek veya malvarlığını yönetmek için sulh hukuk mahkemesi tarafından atanır?

- A) İradi temsilci
- B) Yasal danışman
- C) Vasi
- D) Kayyım
- E) Tereke yöneticisi

Kayyım, belirli işleri görmek veya malvarlığını yönetmek için vesayet makamı tarafından atanan vesayet organıdır. Kayyım yasal temsilcidir ancak kimseye kayyım atanması onun fiil ehliyetini etkilemez.

YANIT: D

57. Evlilik dışında doğan çocuğun tanınması ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Tanıma, kişiye sıkı sıkıya bağlı bir hakkın kullanımı niteliğinde olsa da sınırlı ehliyetsizin evlilik dışında doğan çocuğunu tanıyabilmesi kanuni temsilcisinin iznine tabidir.
- B) Başka bir erkekle soybağı bulunan çocuk, tanındığında ilk soybağı geçersiz hale gelir.
- C) Tanıma geçmişe etkili sonuç doğurur, çocuğun ana rahmine düştüğü andan itibaren hüküm ifade eder.
- D) Tanıma şekle tabi tek taraflı hukuki işlemdir.
- E) Tanıma işleminin geçerliliği çocuğun rızasına bağlı değildir.

Tanıma, evlilik dışında doğan çocuğun kanunda yazılı şekil ve usullere uygun olarak baba tarafından benimsenmesidir. Tanıma geçmişe etkili sonuç doğurur, çocuğun ana rahmine düştüğü andan itibaren hüküm ifade eder. Tanıma şekle bağlı bir işlemdir. Babanın, nüfus memuruna veya mahkemeye yazılı başvurusu ya da resmî senette veya vasiyetnamesinde yapacağı beyanla olur. Tanıma yenilik doğuran tek taraflı bir hukuki işlemdir. Kural olarak bu irade açıklamasının herhangi bir kimseye yönelmesi ve ona varması veya rızası gerekmemektedir. Tanıma şahsa sıkı sıkıya bağlı bir haktır. Ancak beyanda bulunan kimse ayırt etme gücüne sahip küçük veya kısıtlı ise, veli veya vasisinin de rızası gereklidir. Tanıyanın velayeti anne ve babada ise mutlaka ikisinin de rızası gerekir. Tanımanın yapılabilmesi

Medeni Hukuk - (Kişiler Hukuku) Çözümlü Soru Bankası

İçin çocuğun başka bir erkekle soybağının bulunmaması gerekir. Dolayısıyla bu durumda öncelikle mevcut bağın ortadan kaldırılması gerekir. Bu nedenle evlilik içinde doğmuş çocuğun tanınması için öncelikle soybağının reddi davasının sonuçlanması gerekir.

YANIT: B

58. Ayırt etme gücüne sahip küçük, aşağıdakilerden hangisini yasal temsilcisinin izni olmadan yapabilir?

- A) İsmi değiştirmek
- B) Nişanlanmak
- C) Boşanma davası açmak
- D) Mal rejimi sözleşmesi yapmak
- E) Evlilik dışı doğan çocuğunu tanımak

TMK madde 16/1'e göre, sınırlı ehliyet-sizler kişiye sıkı sıkıya bağlı hakları kural olarak yasal temsilcilerinin rızası olmaksızın kullanabilirler. Örneğin 15 yaşını tamamlamış küçük kazai rüşt talebinde bulunabilir, soy bağının reddi, tanımanın iptali, boşanma davası açabilir, nişanı bozup manevi tazminat talep edebilir. Ancak bazı kişiye sıkı şekilde bağlı hakların kullanımı için ayrıca kanuni temsilcinin izni gerekir.

Bunlara;

- 1- Evlenme,
- 2- Nişanlanma,

- 3- Evlat edinme,
- 4- Evlilik dışında doğan çocuğu tanıma,
- 5- Kazai rüşte karar verilmesi,
- 6- Mal rejimi sözleşmesi yapmak,
- 7- İsim değiştirmek, örnek olarak gösterilebilir.

YANIT: C

59. Aşağıdakilerden hangisi herhangi bir süreye tabi değildir?

- A) Evlilik dışında doğan çocuğun tanınması
- B) Kocanın, soybağının reddi davası açması
- C) Çocuğun soybağının reddini davası açması
- D) Tanımanın iptali davası
- E) Babalık davası

Babalık davasında, ananın dava hakkı, doğumdan başlayarak bir yıl geçmekle düşer. Çocuğa doğumdan sonra kayyım atanmışsa, çocuk hakkında bir yıllık süre, atamanın kayyım tebliği tarihinde; hiç kayyım atanmamışsa çocuğun ergin olduğu tarihte işlemeye başlar. Çocuk ile başka bir erkek arasında soybağı ilişkisi varsa, bir yıllık süre bu ilişkinin ortadan kalktığı tarihte işlemeye başlar. Bir yıllık süre geçtikten sonra gecikmeyi haklı kılan sebepler varsa, sebebin ortadan kalkmasından başlayarak bir ay içinde dava açılabilir. Çocuğun babasının kim olduğunu bilmemesi, babanın hak düşü-

MEDENİ HUKUK - (KİŞİLER HUKUKU)

rücü süreyi kaçırmaması için çocuğu tanıyacağını söyleyerek oyalaması haklı sebebe örnek gösterilebilir. Soybağının reddi davasında, koca, davayı, doğumu ve baba olmadığını veya ananın gebe kaldığı sırada başka bir erkek ile cinsel ilişkide bulunduğunu öğrendiği tarihten başlayarak bir yıl, her hâlde doğumdan başlayarak beş yıl içinde açmak zorundadır. Çocuk, ergin olduğu tarihten başlayarak en geç bir yıl içinde dava açmak zorundadır. Tanınanın iptali davasını tanıyan veya ilgililer açabilir. Tanıyan, yanılma, aldatma veya korkutma sebebiyle tanımanın iptalini dava edebilir. Bu durumda iptal davası anaya ve çocuğa karşı açılır. Ana, çocuk ve çocuğun ölümü hâlinde altsoyu, Cumhuriyet savcısı, Hazine ve diğer ilgililer tanımanın iptalini dava edebilirler. Bu durumda dava tanıyana, tanıyan ölmüşse mirasçılarına karşı açılır. Tanıyanın dava hakkı, iptal sebebinin öğrenildiği veya korkunun etkisinin ortadan kalktığı tarihten başlayarak bir yıl ve her hâlde tanımanın üzerinden beş yıl geçmekle düşer. İlgililerin dava hakkı, davacının tanımayı ve tanıyanın çocuğun babası olamayacağını öğrendiği tarihten başlayarak bir yıl ve her hâlde tanımanın üzerinden beş yıl geçmekle düşer. Çocuğun dava hakkı, ergin olmasından başlayarak bir yıl geçmekle düşer. Yukarıdaki süreler geçtiği hâlde gecikmeyi haklı kılan sebep varsa, sebebin ortadan kalkmasından başlayarak bir ay içinde dava açılabilir. Evlilik dışında doğan çocuk cenin-ken tanınabileceği gibi, tüm hayatı boyunca hatta ölümünden sonra bile tanı- nabilir. Dolayısıyla tanıma bir süreye bağlı değildir.

YANIT: A

60. Aşağıdakilerden hangisi baba ile çocuk arasında soybağının kurulması için yeterli değildir?

- A) Doğum
- B) Tanıma
- C) Ana ile evlilik
- D) Babalık hükmü
- E) Evlat edinme

Çocuk ile ana arasında soybağı doğumla, yani kendiliğinden kurulur. Çocuk ile baba arasında soybağı ise üç ihtimalde kurulur.

Bunlar;

- 1- ana ile evlilik,
- 2- tanıma ve
- 3- Babalık hükmüdür (babalık davası). Evlat edinme halinde de yapay hı-sımlık kurulmuş olur. Dolayısıyla baba ile soybağının kurulması için doğum yeterli değildir.

YANIT: A

61. 3 yıllık evli eşler arasında devam eden boşanma davası devam ederken kadının hamile olduğu anlaşılmıştır.

Bu durumla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Cenin sağ ve tam doğarsa baba ile aralarında kendiliğinden soybağı kurulur.
- B) Boşanma davasının açılmış olması babalık karinesinin işletilmesine engel olmaz.
- C) Kadının dava açıldıktan sonra hamile kaldığı anlaşılırsa ve koca çocuğu reddederse, kadın çocuğun kocadan olduğunu kanıtlamalıdır.
- D) Boşanma davası devam ederken koca ölürse cenin sağ ve tam doğmak şartıyla mirasçı olur.
- E) Tam ve sağ doğan çocuğun başkasından olduğu anlaşılırsa bile koca ile aralarındaki soybağı sona erdirilmedikçe gerçek babası ile aralarında soybağı kurulamaz.

Evlilik devam ederken veya evliliğin sona ermesinden başlayarak üç yüz gün içinde doğan çocuğun babası, kocadır. Buna babalık karinesi denir. Evlenmeden başlayarak en az yüzseksen gün geçtikten sonra ve evliliğin sona ermesinden başlayarak en fazla üçyüz gün içinde doğan çocuk ise, evlilik içinde ana rahmine düşmüş sayılır. Önemle belirtmek gerekir ki, "evlilik içinde doğmak" kavramı ile "evlilik içinde ana rahmine" düşmeyi birbirine karıştırmamak gerekir. Evlilik devam ederken veya evliliğin sona ermesinden başlayarak üç yüz gün içinde doğan çocuk evlilik içinde doğmuş olduğundan kocanın, baba olduğu kari-

nesi işler. Ancak evlenmeden başlayarak en az yüzseksen gün geçtikten sonra ve evliliğin sona ermesinden başlayarak en fazla üçyüz gün içinde doğan çocuk evlilik içinde ana rahmine düşmüş sayılır. İşte evlilik sırasında doğmuş olsa bile evlilik üzerinden yüz seksen gün geçmeden doğan çocuk evlilik içinde ana rahmine düşmüş sayılmaz ve bu durumda kocanın çocuğun kendisine ait olmadığını ispat yükümlülüğü yoktur. Aksi takdirde davacı koca olmadığını ispat etmek zorundadır. Dolayısıyla olayda koca soybağının reddini dava ederse baba olmadığını kendisi kanıtlamalıdır.

YANIT: C

62. Evlilik dışında doğan bir çocuğun tanınması ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Sınırlı ehliyetsiz kanuni temsilcisinin izni ile çocuğunu tanıyabilir.
- B) Tanıma yenilik doğuran tek taraflı bir hukuki işlemdir.
- C) Tam ehliyetsizin, çocuğu tanınması mümkün olmadığı gibi kanuni temsilcisi de onun adına tanıyamaz.
- D) Tanıma işlemi, nüfus memuruna veya mahkemeye yazılı başvurusu ya da resmî senette veya vasiyetname yoluyla yapılabilir.
- E) Tanıma işleminin aile mahkemesi tarafından onanması gerekir.

MEDENİ HUKUK - (KİŞİLER HUKUKU)

Tanımanın geçerli olması için babanın ayırt etme gücüne sahip olması gerekir. Tam ehliyetsizin tanıma işlemi yapması mümkün olmadığı gibi kanuni temsilcisi de yapamaz. Ancak sınırlı ehliyetliler, veli veya vasisinin rızası ile tanıma işlemi yapabilirler. Tanıma şekle bağlı bir işlemdir. Babanın, nüfus memuruna veya mahkemeye yazılı başvurusu ya da resmî senette veya vasiyetnamesinde yapacağı beyanla olur. Ancak tanımanın geçerli olabilmesi için mahkeme kararına gerek yoktur.

YANIT: E

63. Evlilik dışında doğan çocuğun durumu ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Baba ile soybağı kurulmadıkça çocuk, annesinin soyadını taşır.
- B) Annenin küçüklüğü nedeniyle mahkeme velayeti anneye vermeyebilir.
- C) Baba tarafından tanıma halinde çocuk, babasının soyadını taşımaya başlar.
- D) Ana ve babanın birbiriyle evlenmesi hâlinde, çocuk kendiliğinden evlilik içinde doğan çocuklara ilişkin hükümlere tâbi olur.
- E) Ananın ölümü halinde çocuğun velayeti otomatik olarak babaya geçer.

Ana ve baba evli değilse velâyet anaya aittir. Ana küçük, kısıtlı veya ölmüş ya da velâyet kendisinden alınmışsa hâkim,

çocuğun menfaatine göre, vasi atar veya velâyeti babaya verir. Ancak velayetin babaya verilebilmesi için çocukla arasında soybağının kurulmuş olması gerekir. Ananın ölümü halinde çocuğun velayeti otomatik olarak babaya geçmez, bunun için mahkeme kararı gerekir.

YANIT: E

64. A, B'yi evlat edindikten 2 yıl sonra A'nın çocuğu olmuştur.

Bu doğum evlatlık ilişkisini nasıl etkiler?

- A) Evlatlık ilişkisine etki etmez.
- B) Evlatlık ilişkisi doğumla sona erer, ancak B mirasçı olmaya devam eder.
- C) Evlatlık ilişkisi hakkında mahkemece olumlu veya olumsuz karar verilmesi gerekir.
- D) Evlatlık ilişkisi, ancak B'nin talebiyle sona erer.
- E) Evlatlık ilişkisine etki etmez, ancak evlatlık mirasçı olamaz.

Bir kimsenin çocuğunun olması evlat edinmesine engel olmadığı gibi evlat edindikten sonra çocuğunun olması da evlatlık ilişkisine etki etmez.

YANIT: A

65. Evlat edinme ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Evlatlık ilişkisi ancak mahkeme kararı ile kurulur.
- B) Evli olmayan kişinin evlat edinmesi için otuz yaşını doldurmuş olması yeterlidir
- C) Eşlerin evlat edinebilmesi için en az beş yıldan beri evli olmaları veya otuz yaşını doldurmuş bulunmaları gerekir
- D) Evlat edinenin alt soyunun açık muvafakati olmadan ergin veya kısıtlı evlat edinilemez.
- E) Evlatlık küçük ise gerçek ana babasının soyadını taşımaya devam edebilir.

Alt soyun olması, evlat edinmeye engel değildir. Bununla birlikte küçüğün evlat edinilmesinde, evlât edinenin diğer çocuklarının yararlarının hakkaniyete aykırı bir biçimde zedelenmemesi; ergin veya kısıtlıların evlat edinilmesinde ise evlat edinenin alt soyunun açık muvafakati aranır. Evlâtlık küçük ise evlât edinenin soyadını alır. Ancak ergin olan evlâtlık, evlât edinilme sırasında dilerse evlât edinenin soyadını alabilir.

YANIT: E

66. Vesayet dairelerinde görevli olanların hukuka aykırı davranışlarından kim sorumludur?

- A) Vasi
- B) Devlet Hazinesi
- C) Adalet Bakanlığı
- D) Kayyım
- E) Asliye hukuk mahkemesi hâkimi

Devlet, vesayet dairelerinde görevli olanların hukuka aykırı olarak sebebiyet verdikleri zararlardan doğrudan doğruya sorumlu olduğu gibi; vasi, kayyım ve yasal danışmanlara tazmin ettirilemeyen zararlardan da sorumludur. Devletin sorumluluğu kusursuzdur. Ancak zararı tazmin eden Devlet, zararın meydana gelmesinde kusurlu olanlara rücu eder. Zararın doğmasına kusurları ile sebep olanlar, rücu hakkını kullanan Devlete karşı müteselsilen sorumludurlar.

YANIT: B

67. Yapay hısımlık ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Evlat edinenle evlatlık ve onlardan biri ile diğerinin altsoyu ve eşi evlenemez.
- B) Evlat edinen veya hısımları evlatlığın kanuni mirasçısı değildir.
- C) Evlat edinenle evlatlık karşılıklı olarak nafaka yükümlülüğü altındadır.
- D) Altsoyu bulunan bir kimse bir ergini evlat edinemez.
- E) Evli olmayanlar birlikte evlât edinemezler.

MEDENİ HUKUK - (KİŞİLER HUKUKU)

Alt soyun olması, evlat edinmeye engel değildir. Bununla birlikte küçüğün evlat edinilmesinde, evlât edinenin diğer çocuklarının yararlarının hakkaniyete aykırı bir biçimde zedelenmemesi; ergin veya kısıtlıların evlat edinilmesinde ise evlat edinenin alt soyunun açık muvafakati aranır. Evlâtlık küçük ise evlât edinenin soyadını alır. Ancak ergin olan evlâtlık, evlât edinilme sırasında dilerse evlât edinenin soyadını alabilir.

YANIT: D

68. Evlat edinmeyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Eşler, ancak birlikte evlât edinebilirler.
- B) Eşler, 2 yıldan beri evli olmaları şartıyla birbirlerinin çocuğunu evlat edinebilirler.
- C) Küçüğün evlat edinilmesi için alt soyun onayının alınması şart değildir.
- D) Küçükle evlat edinen arasında en az 18 yaş farkı olmalıdır.
- E) Evlat edinme için küçüğün ana babasının onayının alınması zorunlu değildir.

Evlat edinmede küçüğe ilişkin şartlar şunlardır:

- 1- Evlâtlığın, evlât edinenden en az onsekiz yaş küçük olması,
- 2- Ayırt etme gücüne sahip olan küçüğün rızası,
- 3- Küçüğün ana ve babasının (her ikisinin) rızası,
- 4- Küçük vesayet altında ise, ayırt etme gücüne sahip olup olmadığına bakılmaksızın vesayet dairelerinin izni.

Ancak şu durumlarda ana ve babadan birinin rızasına gerek yoktur:

- 1- Ana veya babanın kim olduğu veya uzun süreden beri nerede oturduğu bilinmiyorsa veya ayırt etme gücünden sürekli olarak yoksun bulunuyorsa,
- 2- Küçüğe karşı özen yükümlülüğünü yeterince yerine getirmiyorsa,
- 3- Küçük, gelecekte evlât edinilmek amacıyla bir kuruma yerleştirilir ve ana ve babadan birinin rızası eksik olursa, evlât edinenin veya evlât edinmede aracılık yapan kurumun istemi üzerine ve kural olarak küçüğün yerleştirilmesinden önce, onun oturduğu yer mahkemesi bu rızanın aranıp aranmamasına karar verir. Diğer hâllerde, bu konudaki karar evlât edinme işlemleri sırasında verilir.

YANIT: E

69. Kendisine yasal danışman atanmış kişi aşağıdaki işlemlerden hangisini tek başına yapamaz?

- A) Dava açma ve sulh olma
- B) Taşınır alım satımı
- C) Taşınır rehin
- D) Miras sözleşmesi yapma
- E) Evlat edinme

Kendisine yasal danışman atanmış kişi, şu işlemleri yapabilmek için yasal danışmanın iznini almalıdır: Dava açma ve sulh olma, taşınmazların alım satımı ve taşınmaz üzerinde başka bir aynı hak kurulması, kıymetli evrakın alımı, satımı ve rehnedilmesi, olağan yönetim sınırları dışında kalan yapı işleri, ödünç verme ve alma, anaparayı alma, bağışlama, kambiyo taahhüdü altına girme, kefil olma. Burada dikkat edilmesi gereken noktalar; taşınmaz kirası sözleşmeleri izne tabi değildir. Taşınır ile ilgili herhangi bir işlem (satım, devir, rehin vs.) izne tabi değildir. Yasal danışmanın muvafakati alınmadan bu işlemlerin yapılması halinde, sınırlı ehliyetsizin tek başına yapamayacakları işlemler gibi sonuç doğar. Bu işlemler dışında kendilerine yasal danışman atanmışlar, tam ehliyetli gibidir.

YANIT: A

70. Aşağıdakilerden hangi kişilik haklarına saldırıda hukuka uygunluk nedenlerinden biri değildir?

- A) Zarar görenin rızası
- B) Zarar görenin ağır kusuru
- C) Üstün nitelikteki bir kamu menfaatinin varlığı
- D) Üstün nitelikteki bir özel menfaatin varlığı
- E) Kanunun verdiği yetkinin kullanımı

Kişilik hakkına hukuka aykırı şekilde saldırılan kimse, saldırıda bulunanlara karşı korunmasını (mahkemedен) isteyebilir. Kişiliğin dışı karşı korunması, saldırıya karşı korunması anlamına gelmektedir. Kişiliğe yönelen saldırıya karşı hukuki himayeden yararlanılabilemesi için saldırının hukuka aykırı olması gerekir. Hukuka aykırılığı kaldıran sebepler (hukuka uygunluk sebepleri) şu şekilde sıralanabilir; rıza (kişilik hakkı zedelenen kişinin hukuka ve ahlaka uygun rızası, saldırıyı hukuka uygun hale getirir, bunun tipik örneği kişiye ilişkin olmayan zararlarda rızadır. Örneğin malvarlığı değerlerine ilişkin rıza), üstün nitelikte özel yarar, üstün nitelikte kamu yararı, diğer hukuka uygunluk nedenleri (kanun hükmünü icra, yetkili amirin emrini yerine getirme, meşru savunma, hakkın kullanımı, zorunluluk hali. Zarar görenin kusuru hukuka aykırılığı ortadan kaldırmaz, tazminatın tayininde dikkate alınabilir.

YANIT: B

MEDENİ HUKUK - (KİŞİLER HUKUKU)

71. Aşağıdakilerden hangisi fiil ehliyeti bakımından sınırlı ehliyetli sayılmaktadır?

- A) Ayırt etme gücüne sahip 16 yaşındaki çocuk
- B) Aldığı 5 yıllık hapis cezasının infazı amacıyla ceza evinde bulunan hükümlü
- C) Kendisine yasal danışman atanan kişi
- D) 17 yaşında evlenen kişi
- E) İstek üzerine kısıtlanan kişi

Kendisine yasal danışman atananlar sınırlı ehliyetli grubunu oluşturur. Ergin olmayan kişi sınırlı ehliyetsiz olabileceği gibi ayırt etme gücünün bulunmaması halinde tam ehliyetsiz olur. Yani ergin olmayan bir kimsenin sınırlı ehliyetli veya tam ehliyetli olması mümkün değildir. Her ne sebeple olursa olsun kısıtlananlar ya tam ehliyetsiz ya da sınırlı ehliyetsiz grubuna dahil olur.

YANIT: C

72. Vesayet altına alınan kısıtlının yaptığı aşağıdaki işlemlerin hangisinde, vesayet makamı olan sulh hukuk mahkemesinin yanı sıra denetim makamı olan asliye hukuk mahkemesinin de onayı gerekir?

- A) Kambiyo taahhüdü altına girme
- B) Taşınmaz alımı, satımı
- C) Vesayet altındaki kişinin bir sanat veya meslekle uğraşması
- D) Üç yıl veya daha uzun süreli taşınmaz kirası sözleşmeleri yapılması
- E) Vesayet altındaki kişinin evlât edinmesi veya evlât edinilmesi

Kısıtlanmış kişiler ile velisi olmayan küçüklere vasi atanır. Vesayet altındaki kişiler kural olarak vasi tarafından temsil edilir veya vasinin izni veya icazeti ile hukuki işlemler yapabilirler. Ancak bazı hukuki işlemlere vasinin izni ve icazeti yeterli değildir.

Aşağıdaki işlemler için vesayet makamının (sulh hukuk hakiminin) onayı gerekir.

1. Taşınmazların alımı, satımı, rehn edilmesi ve bunlar üzerinde başka bir aynî hak kurulması,
2. Olağan yönetim ve işletme ihtiyaçları dışında kalan taşınır veya diğer hak ve değerlerin alımı, satımı, devri ve rehn edilmesi,
3. Olağan yönetim sınırlarını aşan yapı işleri,
4. Ödünç verme ve alma,
5. Kambiyo taahhüdü altına girme,
6. Bir yıl veya daha uzun süreli ürün ve üç yıl veya daha uzun süreli taşınmaz kirası sözleşmeleri yapılması,

Medeni Hukuk - (Kişiler Hukuku) Çözümlü Soru Bankası

7. Vesayet altındaki kişinin bir sanat veya meslekle uğraşması,
8. Acele hâllerde vasiinin geçici önlemler alma yetkisi saklı kalmak üzere, dava açma, sulh olma, tahkim ve konkordato yapılması,
9. Mal rejimi sözleşmeleri, mirasın paylaşılması ve miras payının devri sözleşmeleri yapılması,
10. Borç ödemededen aciz beyanı,
11. Vesayet altındaki kişi hakkında hayat sigortası yapılması,
12. Çıracılık sözleşmesi yapılması,
13. Vesayet altındaki kişinin bir eğitim, bakım veya sağlık kurumuna yerleştirilmesi,
14. Vesayet altındaki kişinin yerleşim yerinin değiştirilmesi.

Ancak bazı işlemler vardır ki vesayet makamının onamı yanında denetim makamının (asliye hukuk hakimi) onamı gerekir. Söz konusu işlemler şunlardır:

1. Vesayet altındaki kişinin evlât edinmesi veya evlât edinilmesi,
2. Vesayet altındaki kişinin vatandaşlığa girmesi veya çıkması,
3. Bir işletmenin devralınması veya tasfiyesi, kişisel sorumluluğu gerektiren bir ortaklığa girilmesi veya önemli bir sermaye ile bir şirkete ortak olunması,
4. Ömür boyu aylık veya gelir bağlama veya ölünceye kadar bakma sözleşmeleri yapılması,
5. Mirasın kabulü, reddi veya miras sözleşmesi yapılması,
6. Küçüğün ergin kılınması,

7. Vesayet altındaki kişi ile vasi arasında sözleşme yapılması.

Yukarıdaki listenin ezberlenmesi kolay değildir. Ancak dikkat edelim ki vesayet makamının izni gereken haller daha ziyade önemli malvarlıksal işlemler, eğitim ve yerleşim yeri ile ilgilidir. Denetim makamının izni gereken haller ise daha ziyade vesayet altındaki kişinin şahsını ilgilendiren önemli kararlar, işletmesi ile ilgili önemli kararlar ve miras ile ilgili kararlar etrafında toplanmıştır.

YANIT: E

73. Aşağıdakilerden hangisi bir gerçek kişinin mahkeme kararıyla kısıtlanmasına yol açacak sebeplerden biri değildir?

- A) Küçüklük
- B) Akıl hastalığı
- C) Akıl zayıflığı
- D) Kötü yaşam tarzı
- E) Kötü yönetim

TMK'da sınırlı sayıda belirtilen kısıtlanma nedenleri şunlardır: 1-Akıl hastalığı veya zayıflığı, 2-Savurganlık, Alkol veya Uyuşturucu Madde Bağımlılığı, Kötü Yaşama Tarzı, Kötü Yönetim, 3- Özgürlüğü bağlayıcı ceza, 4-İstek üzerine kısıtlanma. Unutmayalım ki küçüklük veya tecrübesizlik kısıtlanma nedeni değildir

YANIT: A

MEDENİ HUKUK - (KİŞİLER HUKUKU)

74. I. Kefil olmak
II. Rehin vermek
III. Rekabet yasağı sözleşmesi yapmak
IV. Evlat edinmek
V. Vakıf kurmak
- Sınırlı ehliyetsiz kişilerin kanuni temsilcilerinin izni ile dahi yapamayacakları işlemler yukarıdakilerden hangisidir?**
- A) II, III ve IV
B) I, II ve IV
C) II, III ve IV
D) I, III ve V
E) II, IV ve V

Bazı işlemler vardır ki sınırlı ehliyetsizin kanuni temsilcilerinin izni ile dahi yapılmaları mümkün değildir. Bunlara yasak işlemler denir. Yasak işlemler, 1-Vakıf kurmak, 2-Kefil olmak, 3-Bağış yapmak ve 4-Rekabet yasağı sözleşmesi yapmaktır. Ancak unutmamak gerekir ki, sınırlı ehliyetsiz ölüme bağlı tasarrufla (vasiyetnameyle) vakıf kurabilir.

YANIT: D

75. **Hak ve fiil ehliyetiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**

- A) Tam ehliyetsizler haricindeki herkesin ayırt etme gücü vardır.
B) Her insan, sağ ve tam doğmak şartıyla ana rahmine düştüğü andan itibaren hak ve fiil ehliyetine sahiptir.
C) Ayırt etme gücü olmayanlar kısıtlanmadıkları takdirde sınırlı ehliyetsizdir.
D) Sınırlı ehliyetsizler kendileri borç altına sokmayan işlemleri tek başına yapabilirler.
E) Ayırt etme gücünün kaybı dışındaki bir nedenle kısıtlanan kişiler hakkındaki karar ilan edilmedikçe, kısıtlılık iyiniyetli üçüncü kişileri bağlamaz.

Ayırt etme gücü olmayanlar hakkında henüz kısıtlanma kararı verilmemiş olsa dahi bunlar tam ehliyetsiz grubuna girerler. Ayırt etme gücü hariç, kısıtlama kararı ilandan önce iyiniyetli üçüncü kişileri etkilemez. Dolayısıyla ilandan önce kısıtlının yapmış olduğu hukuki işlem geçerlidir.

YANIT: C

76. Savurganlığı nedeniyle hakkında kısıtlılık kararı alınmış ve karar ilan edilmiş olan ergin A, bu durumunu gizleyerek "yöneticisi olduğu şirketin mobilya ihtiyacı olduğunu söyleyip" B'den 25.000 TL'lik alış verişi yapar.

Bu olayla ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) İşlem geçerli olarak kurulmuş olmakla birlikte kanuni temsilci tarafından iptal edilebilir.
- B) İşlem geçersiz olarak kurulmuştur.
- C) A, kısıtlandığını gizlediği için işlem geçerli olarak kurulmuştur.
- D) A'nın kanuni temsilcisinin işleme icazet vermemesi halinde B, sözleşmenin geçersizliği nedeniyle tazminat talep edebilir.
- E) İşlem ancak vesayet makamının onayı ile geçerli hale gelebilir.

Kısıtlama kararı, kesinleşince hemen kısıtlının yerleşim yeri ile nüfusa kayıtlı olduğu yerde ilân olunur. Kısıtlama, iyiniyetli üçüncü kişileri ilândan önce etkilemez. Ayırt etme gücüne sahip olmamanın sonuçlarına ilişkin hükümler saklıdır. Karar ilan edilmiş olsa bile sınırlı ehliyetsiz (özellikle kısıtlı) fiil ehliyetine sahip olduğu hususunda karşı tarafı aldatırsa, işlemin geçersizliği yüzünden karşı tarafın uğradığı zararı tazmin etmelidir. Bu zarar menfi (olumsuz) zarardır. Yani hukuki işlem için yaptığı masraflar ile bu sözleşme nedeniyle kaçırdığı fırsatların tazminini isteyebilir. Ancak sözleşmeden elde edeceği kazancı, karı talep edemez.

YANIT: D

77. Olgun görünümlü 17 yaşındaki A, 18 yaşını tamamlamış olduğunu söyleyerek B'den bir bilgisayar satın almıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) B, iyiniyetli olduğundan satış sözleşmesi geçerlidir.
- B) Satım sözleşmesi yapıldığı anda B'yi bağlar.
- C) A, tam ehliyetli olmadığından sözleşme kesin olarak hükümsüzdür.
- D) Sözleşmenin geçersizliği nedeniyle B'nin tazminat talep hakkı yoktur.
- E) A'nın geçerli bir irade beyanı olmadığından sözleşme yok hükmündedir.

Sınırlı ehliyetsizin yapmış olduğu ve kendisini borç altına sokan işlem tek taraflı bağlamazlık yaptırımına tabidir. Yani sözleşme yapıldığı anda sınırlı ehliyetsizi bağlamamakla birlikte belli bir süre karşı tarafı bağlar. Ancak sınırlı ehliyetsiz (özellikle kısıtlı) fiil ehliyetine sahip olduğu hususunda karşı tarafı aldatırsa ve işlem geçersiz olursa işlemin geçersizliği yüzünden karşı tarafın uğradığı zararı tazmin etmelidir.

YANIT: B

MEDENİ HUKUK - (KİŞİLER HUKUKU)

78. Ehliyetle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Fiil ehliyeti olmayan bir kişiye karşı dava açılmaz.
- B) Herkes haklara ve borçlara sahip olmaya ehildir.
- C) Ayırt etme gücü olmayanlar tam ehliyetsizdir.
- D) Vasiyetname yapabilmek için 15 yaşını doldurmuş olmak gerekir.
- E) Kısıtlılar vasi olarak atanamazlar.

Bir davada davalı veya davacı olarak taraf olma, hak ehliyetinin bir yansımasıdır. Bu nedenle fiil ehliyeti açısından kişi hangi gruba dahil olursa olsun ona karşı dava açılabileceği gibi, davacı da olabilir. Ancak dava ehliyeti ile taraf ehliyeti birbirine karıştırılmamalıdır. Dava ehliyeti kişinin mahkemelerde davayı, davacı veya davalı olarak takip edebilmek, icra dairelerinde alacaklı veya borçlu sıfatıyla işlemler yapabilmek ehliyetidir. Tam ehliyetsizlerin ve kural olarak sınırlı ehliyetsizlerin dava ehliyetleri yoktur.

YANIT: A

79. Sınırlı ehliyetsizler, aşağıdaki işlemlerden hangisini kanuni temsilcisinin onayına bağlı olmadan yapabilir?

- A) Nişanın bozulması ve manevi tazminat talebi
- B) Mal rejimi sözleşmesi
- C) Taşınmaz kira sözleşmesi
- D) Taşınır satış sözleşmesi
- E) Evlenme

Sınırlı ehliyetsizler kendilerini borç altına sokacak satım, kira gibi sözleşmeleri tek başlarına yapamazlar. Sınırlı ehliyetsizler kişiye sıkı sıkıya bağlı hakları kural olarak yasal temsilcilerinin rızası olmaksızın kullanabilirler. Örneğin 15 yaşını tamamlamış küçük kazai rüşt talebinde bulunabilir (ancak mahkemenin olumlu kararı için velinin izni gerekir), soy bağının reddi, tanımanın iptali, boşanma davası açabilir, nişanı bozup manevi tazminat talep edebilir. Ancak bazı kişiye sıkı şekilde bağlı hakların kullanımı için ayrıca kanuni temsilcinin izni gerekir.

Bunlara;

- 1- Evlenme,
- 2- Nişanlanma,
- 3- Evlat edinme,
- 4- Evlilik dışında doğan çocuğu tanıma,
- 5- Kazai rüşte karar verilmesi,
- 6- Mal rejimi sözleşmesi yapmak,
- 7- İsim değiştirmek örnek olarak gösterilebilir.

YANIT: A

80. Tam ehliyetsizin sorumluluğuyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Kusursuz sorumluluk hallerinde tam ehliyetsiz doğan zarardan sorumludur.
- B) Tam ehliyetsize yapılan ihtar geçerlidir.
- C) Tam ehliyetsiz karşıma ve birleşme yoluyla mülkiyet kazanabilir.
- D) Tam ehliyetsiz, lehine yapılan vekâletsiz iş görmeden dolayı, vekâletsiz iş görene karşı sorumludur.
- E) Tam ehliyetsiz, sebepsiz zenginleşme hükümlerine göre sorumlu tutulamaz.

Tam ehliyetsizler, ayırt etme gücüne sahip olmadıkları için kural olarak gerçekleştirilmiş oldukları haksız fiillerden sorumlu değildirler. Çünkü haksız fiil sorumluluğu sebep sorumluluğu değil, kusur sorumluluğu esasına dayanır. Ancak kusursuz sorumluluk ilkelerinin kabul edildiği hallerde tam ehliyetsizin de sorumluluğu yoluna gidilebilir. Tam ehliyetsiz lehine yapılan vekaletsiz iş görmede tam ehliyetsizin iradesine ihtiyaç duyulmadığından vekaletsiz iş görene karşı sorumlu olur. Sebepsiz zenginleşmeden sorumluluğun doğması için kusurlu olma şartı aranmadığından tam ehliyetsizin de sebepsiz zenginleşmeden sorumluluğu doğabilir.

YANIT: E

81. Sınırlı ehliyetsizin önceden yasal temsilcisinden izin almadan yaptığı borçlandırıcı işlem aşağıdaki yaptırım türlerinden hangisine tabidir?

- A) Kısmi hükümsüzlük
- B) Askıda hükümsüzlük
- C) İptal edilebilirlik
- D) Kesin hükümsüzlük
- E) Yokluk

Sınırlı ehliyetsiz bir kimsenin yasal temsilcisinden, önceden izin almaksızın yaptığı bir borçlandırıcı işlem, askıda hükümsüzdür (tek taraflı bağlamazlık yaptırımına tabidir).

YANIT: B

82. Ayırt etme gücüne sahip 16 yaşındaki A, bankada hesap açma sözleşmesi yapmıştır.

Buna göre, aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) A, ehliyetsiz olduğu için işlem kesin olarak hükümsüzdür.
- B) A, ayırt etme gücüne sahip olduğu için işlem geçerli olarak kurulmuştur.
- C) A'nın kanuni temsilcisi işlemi iptal edebilir.
- D) A'nın yasal temsilcisinin izin veya icazeti ile işlem geçerli olur.
- E) Emredici hukuk kurallarına aykırı olduğu için işlem geçersizdir.

MEDENİ HUKUK - (KİŞİLER HUKUKU)

Sınırlı ehliyetsiz, kendisini borç altına sokacak, ona edim yükleyecek işlemleri tek başına yapamaz. Bunları ya kanuni temsilcileri yapar, ya da kanuni temsilcinin izni veya icazeti ile kendileri yapabilirler. Bunlara örnek olarak satım, kira, rehin sözleşmeleri yapmak, bir bankada hesap açtırmak gösterilebilir. Sınırlı ehliyetsiz bu türden işlemleri izin almadan yaptığı takdirde işlem askıda hükümsüz olur ve kanuni temsilci icazet verirse baştan itibaren geçerli, icazet vermezse baştan itibaren geçersiz hale gelir.

YANIT: D

83. Sınırlı ehliyetsizlerle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Kural olarak dava ehliyetleri yoktur.
- B) Kural olarak haksız fiil ehliyetleri yoktur.
- C) Kural olarak hukuki işlem ehliyetleri yoktur.
- D) Kural olarak tasarruf ehliyetleri yoktur.
- E) Ayırt etme güçleri vardır.

Sınırlı ehliyetsizlerin ayırt etme gücü olduğundan bunlar, gerçekleştirdikleri haksız fiillerden sorumlu tutulurlar.

YANIT: B

84. Türk Medeni Kanununa göre bir kimsenin mahkeme kararı ile ergin kılınabilmesi için kaç yaşını doldurmuş olması gerekir?

- A) 14
- B) 15
- C) 16
- D) 17
- E) 18

15 yaşını dolduran küçük, kendi isteği ve velisinin rızasıyla mahkemece ergin kılınabilir.

YANIT: B

85. Ahmet ile karısı Ayşe'nin yeğeni Mehmet arasındaki hısımlığın türü bakımından aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) İkinci dereceden yarım kan yan soy hısımlığı
- B) Üçüncü dereceden tam kan yan soy hısımlığı
- C) Üçüncü dereceden kayın yan soy hısımlığı
- D) İkinci dereceden kayın yan soy hısımlığı
- E) İkinci dereceden tam kan yan soy hısımlığı

Kan hısımlığı birbirinin soyundan veya ortak soydan gelmek suretiyle kurulan hısımlıktır. Birbirinin soyundan gelenler arasındaki hısımlığa usul fûru (altsoyüstsoy) hısımlığı, ortak soydan gelenler arasındaki hısımlığa ise civar (yansoy) hısımlığı denir. Örneğin anne ile çocuk, dede ile torun arasındaki hısımlık altsoy-üstsoy hısımlığı iken; kardeşler, kuzenler, yeğenler ile amca, hala, dayı, teyze arasındaki hısımlık yansoy hısımlığıdır. Yan son hısımlığı yarım olabilir. Buna yarım kan soy hısımlığı denir. Örneğin anne bir, baba ayrı kardeşler yarım yan soy hısımlıdır. Kan hısımlığında dereceyi hısımları birbirine bağlayan doğum sayısı belli eder. Bu nedenle anne ile çocuk arasında birinci dereceden, dede ile torun arasında ikinci dereceden, kardeşler arasında ikinci dereceden, amca, hala, dayı, teyze ile yeğen arasında üçüncü dereceden, kuzenler arasında dördüncü dereceden hısımlık oluşur. Evlenme neticesinde, eşlerden birinin diğer eşin kan hısımları ile kurduğu ilişkiye kayın hısımlığı denir. Eşlerden biri, diğer eşin kan hısımları ile aynı tür ve dereceden kayın hısımlı olur. Örneğin eşin teyzesi, diğer eşin üçüncü dereceden kayım hısımlıdır. Aynı şekilde eşin kardeşi diğer eşin ikinci dereceden kayın hısımlı olur. Dolayısıyla bir kimsenin eşinin yeğeni ile arasındaki hısımlık yürü, üçüncü dereceden yansoy kayın hısımlığıdır.

YANIT: C

86. A hakkında bir gazetede 1 hafta süresince hakaret içerikli yazılar yazılmıştır.

A, saldırı devam ederken veya saldırı sona erdikten sonra aşağıdaki davalardan hangisini açamaz?

- A) Vekâletsiz iş görme nedeniyle sebepsiz zenginleşme davası
- B) Tecavüzün durdurulması
- C) Tecavüzün tespiti davası
- D) Maddi ve manevi tazminat davası
- E) Haksız rekabet davası

Kişiliği koruyan davalar şunlardır; öncelikle belirtmek gerekir ki, kişilik haklarını koruyan davalardan tazminat davası haricinde saldırganın kusuru şartı aranmaz.

- 1- Önleme (men) davası: İleride meydana gelmesi mümkün görülen bir saldırının gerçekleşmesini önlemeyi sağlayan davadır.
- 2- Saldırının (tecavüzün) durdurulması (saldırıya son verme, saldırının ref'i) davası: Başlamış ve devam etmekte olan bir saldırının durdurulması ve tekrarının önlenmesi için açılan davadır. Saldırı sona ermişse artık bu dava açılmaz.
- 3- Tespit davası: Sona ermiş olsa bile etkileri devam eden saldırının hukuka aykırılığının tespitine yönelik bir davadır. Saldırı (tecavüz) bittikten sonra açılır. Dolayısıyla saldırı henüz başlamamış veya sona ermemişse tespit davası açılmaz. Davacı bu dava ile birlikte düzeltmenin veya kararın üçüncü kişilere bildirilmesi veya yayınlanması talebinde bulunabilir. Ancak bu talep,

MEDENİ HUKUK - (KİŞİLER HUKUKU)

bağımsız olarak ileri sürülemez, yani bağımsız bir dava konusu olamaz.

- 4- *Tazminat davası: Kişiliğe yönelik haksız saldırı neticesinde, saldırıya uğrayan maddi veya manevi zarar görülebilir. Örneğin bir kimse meydana gelen haksız fiil neticesinde sakat kalırsa, hem manevi zararı hem de işgücü kaybı ve tedavi giderleri nedeniyle maddi zararı oluşur.*
- 5- *Saldırıdan elde edile kazancın verilmesi davası: Haksız saldırı neticesinde, saldırgan bir gelir elde etmiş olabilir. Sırtından haksız yere gelir elde edilen mağdur bu kazancın kendisine iadesini, bu dava ile (gerçek olmayan vekâletsiz iş görme hükümlerine göre) talep edebilir. Bu davada kusurun varlığı şart değildir. Bu dava, tazminat davaları ile birlikte açılabilir. Ancak mağdurun herhangi bir zararı yok ise sadece bu davayı açabilir.*

Kişiliği koruyan davalar arasında haksız rekabet davası veya müdahalenin önlenmesi davaları bulunmamaktadır.

YANIT: E

87. A ile evli olan B'nin, A'nın eniştesi C ile olan ilişkisi ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) B ile C arasında hısımlık yoktur.
B) B ile C arasında yapay hısımlık vardır.
C) B ile C arasında 2. dereceden yansoy kayın hısımlığı vardır.
D) B ile C arasında 3. dereceden yansoy kan hısımlığı vardır.
E) B ile C arasında 3. dereceden üstsoy kayın hısımlığı vardır.

Evlenme neticesinde, eşlerden birinin diğer eşin kan hısımları ile kurduğu ilişkiye kayın hısımlığı denir. Eşlerden biri, diğer eşin kan hısımları ile aynı tür ve dereceden kayın hısımlı olur. Örneğin eşin teyzesi, diğer eşin üçüncü dereceden kayın hısımlıdır. Aynı şekilde eşin kardeşi diğer eşin ikinci dereceden kayın hısımlı olur. Eşler birbirinin hısımlı değildir. Bunlar arasındaki bağ hısımlıktan ayrı olan karı-kocalık bağıdır. Yine eşlerin birinin kan hısımlı ile diğerinin kan hısımlı arasında da bir hısımlık doğmaz. Örneğin kadının annesi ile kocanın annesi (dünürler) arasında hısımlık doğmaz. Ayrıca eşlerden birinin kayın hısımlı diğerinin kayın hısımlı olmaz. Örneğin kadının eniştesi ile kocası arasında hısımlık doğmaz.

YANIT: A

89. Soyadı ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Ana babası belli olmayan çocuğa nüfus müdürlüğünce ad, soyad ile anne ve baba adı verilir.
- B) Evlat edinilen küçükse evlat edinenin soyadını alır.
- C) Kadın boşandığı kocasının soyadını taşıyamaz.
- D) Ananın soyadını taşıyan çocuğun soyadı, ananın baba dışında biriyle evlenmesinden etkilenmez.
- E) Evlilik içinde doğan çocuğun soybağı baba tarafından reddedilmişse, çocuk ananın soyadını alır.

Nüfus hizmetleri Kanununun 19. maddesi hükmüne göre anne ve babası belli olmayan çocuğa nüfus müdürlüğünce ad, soyad ile anne ve baba adı verilir. Yani bunun için mahkeme kararına gerek yoktur. Soyadı soy bağı, evlenme, evlat edinme, idari kararlar kazanılabilir. Evlilik içinde doğan çocuğun babasının soyadını alması zorunludur. Evlenme yoluyla soyadının kazanılması kadınlar için söz konusudur. Evlenme ile kadın kocasının soyadını alır. Ancak kadın evlenme sırasında evlendirme memuruna veya daha sonra nüfus idaresine yapacağı yazılı başvuru ile kocasının soyadının önünde kendi soyadını kullanabilir. Evlat edinme halinde, evlat edinilen küçükse evlat edinenin soyadını alır. Eğer erginse dilediği takdirde bu soyadı alır. Evlat edinme ilişkisi sona ererse eski soyadına döner. Ölüm evlatlık ilişkisini sona erdirmeye devam eder. Boşanma hâlinde kadın, evlenme ile kazandığı kişisel durumunu korur; ancak, evlen-

meden önceki soyadını yeniden alır. Eğer kadın evlenmeden önce dul idiyse hâkimden bekârlık soyadını taşımasına izin verilmesini isteyebilir. Kadının, boşandığı kocasının soyadını kullanmakta menfaati bulunduğu ve bunun kocaya bir zarar vermeyeceği ispatlanırsa, istemi üzerine hâkim, kocasının soyadını taşımasına izin verir. Koca, koşulların değişmesi hâlinde bu iznin kaldırılmasını isteyebilir.

YANIT: C

88. Hak türleriyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Boşanma, kişiye sıkı sıkıya bağlı yenilik doğuran hakkın dava yoluyla kullanımıdır.
- B) Aynı haklar arasında şahıs lehine kurulanlar da vardır.
- C) Kişilik hakları mutlak haklardır.
- D) Kişiye sıkı sıkıya bağlı hakların temsilci eliyle kullanılması mümkündür.
- E) Kişi lehine kurulan irtifak hakları şahsi haklardır.

Aynı hakların kişiye veya eşyaya bağlı olması, onların mutlak hak türü olmasına etki etmez.

YANIT: E

MEDENİ HUKUK - (KİŞİLER HUKUKU)

90. Soyadıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Evlilik içinde doğan çocuk kocanın soyadını alır.
- B) Doğumdan sonra baba ile soybağı kurulan çocuk, babasının soyadını kazanır.
- C) Ananın soyadını taşıyan çocuk, ananın baba dışında biri ile evlenmesi halinde ananın yeni soyadını kazanmaz.
- D) Evlatlık evli bir erkek ise ve evlat edinilirken evlat edinenin soyadını almışsa, onunla birlikte eşinin ve ergin olmayan çocuklarının da soyadı değişir.
- E) Evlatlık, evlat edinenin soyadını almak zorundadır.

Evlilik birliği dışında doğmuş çocuk anasının soyadını taşır. Ancak evlilik dışında doğmuş çocuklar, ana ve babanın birbirleri ile evlenmesi veya babalarının tanınması ya da hakimin babalığa karar vermesi ile babanın soyadını alır. Ayrıca çocuğun anasının evli olduğu kişinin soyadını almaz, çünkü bu kişi ile arasında babalık ilişkisi kurulmaz. Evlat edinme halinde, evlat edinilen küçükse evlat edinenin soyadını alır. Eğer erginse dilediği takdirde bu soyadı alır.

YANIT: E

91. 01.06.1979 tarihinde doğan Ahmet'in nüfusa kaydı geç yapılarak doğum tarihi 01.06.1981 olarak yazılmıştır.

Kişisel durum sicilindeki (nüfus kütüğündeki) kayıta mevcut olan bu yanlışlığın düzeltilmesi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Nüfus memuru hatalı kaydı resen düzeltmelidir.
- B) Bu kayıt ancak Cumhuriyet savcısı tarafından açılacak dava ile düzeltilebilir.
- C) Nüfus memurluğu kaydı ancak bu konuda verilmiş bir mahkeme kararına dayanarak düzeltilebilir.
- D) Ahmet'in nüfus memurluğuna sunacağı doğum belgesi ile memurluk kaydı düzeltilebilir.
- E) Sulh hukuk mahkemesinde kaydın düzeltilmesi davası açılmalıdır.

Kesinleşmiş mahkeme kararı olmaksızın nüfus kütüklerinin hiçbir kaydı düzeltilemez ve kayıtların anlamı ve taşıdığı bilgileri değiştirecek şerhler konulamaz. Ancak olayların aile kütüklerine tescili sırasında yapılan maddi hatalar nüfus müdürlüğünce, dayanak belgesine uygun olarak yapılabilir. Bu şekilde belgeye dayanan bariz hataların mahkeme kararı olmaksızın değiştirilmesi mümkündür. Olaydaki kayıt niteliği itibarıyla ancak dava yoluyla düzeltilebilir. Yani dayanak belgesine dayanılarak düzeltilebilecek bir maddi (yazım) hatası söz konusu değildir. Nüfus kayıtlarına ilişkin düzeltme davaları, düzeltmeyi isteyen şahıslar ile ilgili resmî dairenin göstereceği lüzum üzerine Cumhuriyet savcılığı tarafından yerleşim yeri

adresinin bulunduğu yerdeki görevli asliye hukuk (sulh hukuk değil) mahkemesinde açılır. Dolayısıyla davayı Cumhuriyet savcısının açma zorunluluğu yoktur. Kayıt düzeltme davaları nüfus müdürü veya görevlendireceği nüfus memuru huzuru ile görülür ve karara bağlanır.

YANIT: C

92. Bir filmde Yönetmen A'ya ait taslak görüntüler izinsiz olarak kullanılmaktadır.

Yönetmen A'nın yapım şirketine açamayacağı dava aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tecavüzün men'i
- B) Tecavüzün sona erdirilmesi
- C) Manevi tazminat
- D) Maddi tazminat
- E) Vekaletsiz iş görmeden doğan dava

Tecavüzün men'i (önlenmesi) davası, ileride meydana gelmesi mümkün görülen bir saldırının gerçekleşmesini önlemeyi sağlayan davadır. Bu davada saldırı tehlikesi söz konusudur. Örneğin henüz basım aşamasında olan bir kitabın içeriği kişilik haklarına tecavüz niteliğindeyse, önleme davası açılarak kitabın yayınlanması durdurulabilir. Bir kez saldırı başlamış veya bitmişse bu dava açılmaz. Olayda saldırı başlamış ve devam etmekte olduğundan tecavüzün ref'i (kaldırılması) davası yanında tazminat davaları ve vekâletsiz iş görmeden doğan dava açılabilir.

YANIT: A

94. Aşağıdakilerden hangisi kişilik haklarını koruyucu dava türlerinden biri değildir ?

- A) Tecavüzün önlenmesi davası
- B) Tecavüze son verilmesi davası
- C) Haksız kazancın iadesi davası
- D) Tespit davası
- E) Eski hale getirme davası

Kişiliği koruyan davalar, önleme (men), durdurma (ref), tazminat, tespit, vekaletsiz iş görmeden doğan davalar şeklinde sıralanabilir. Bunlar arasında eski hale getirme davası veya haksız rekabetten kaynaklı dava türü yoktur.

YANIT: E

93. Yasal açıdan hiçbir sakınca bulunmayan bir durumda A böbreğinin B'ye nakli konusunda rıza göstermiş, ancak ameliyat günü organ bağışından vazgeçmiştir.

Buna göre B aşağıdaki yollardan hangisine başvurabilir?

- A) Aynen ifa davası açabilir.
- B) Duyduğu elem ve ızdırap nedeniyle manevi tazminat davası açabilir.
- C) Organ naklinin gerçekleşmemesi nedeniyle ileride doğacak tedavi giderlerini isteyebilir.
- D) A'dan herhangi bir hak talebinde bulunamaz.
- E) Organ naklinin gerçekleşmemesi nedeniyle iş görmezlikten kaynaklı zararlarını talep edebilir.

MEDENİ HUKUK - (KİŞİLER HUKUKU)

Yazılı rıza (bu rızayı 18 yılını tamamlamış ve ayırt etme gücüne sahip olanlar verebilir) üzerine insan kökenli biyolojik maddelerin alınması, aşılması ve nakli, yani organ nakli mümkündür. Ancak organ naklinin, vericinin yaşama şansını ve yaşama biçimini etkileyecek şekilde olmaması gerekir. Yine organ nakline rıza şahsa sıkı şekilde bağlı hakkın kullanımı niteliğindedir. Nakle razı olan verici, rızasına rağmen bundan cayabilir ve caydığı için hiçbir tazminat ödemez.

YANIT: D

95. Ünlü bir tiyatrocu olan A, yazdığı romanın objektif şekilde eleştirilebilmesi için kendi ismini gizleyerek yazar olarak B ismini kullanmıştır.

Bu durumda aşağıdakilerden hangisi söz konusudur?

- A) Müstear (takma) ad
- B) Marka
- C) Soyadı
- D) Lakap
- E) Öz ad

Müstear ad, bir kimsenin yaptığı bir iş, icra ettiği bir sanatta kullandığı takma addir. Lakap ise bir kimseye diğer kişiler tarafından eklenen addir.

YANIT: A

96. Aşağıdakilerden hangisi kişilik haklarını koruyan dava türlerinden biri değildir?

- A) Saldırının önlenmesi davası
- B) Saldırıya son verilmesi davası
- C) Tespit davası
- D) Haksız el atmanın önlenmesi (müdahalenin men'i) davası
- E) Saldırıdan elde edilen kazancın verilmesi davası

Kişiliği koruyan davalar arasında haksız el atmanın önlenmesi (men'i müdahale, müdahalenin men'i) davaları bulunmaktadır. Bu dava bir kimsenin taşınır veya taşınmaz malına yönelik gasp veya tecavüzlere karşı açılan ve aynı hakka dayanan bir davadır.

YANIT: D

97. Bir kimsenin vücut bütünlüğü, sağlığı, ismi, şeref ve haysiyeti, resmi, hürriyetleri, sır çevresi, ekonomik ve fikri faaliyetleri üzerindeki haklarıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Kişilik haklarını oluşturur.
- B) Mutlak haklarını oluşturur.
- C) Hak ehliyetini oluşturur.
- D) Fiil ehliyetini oluşturur.
- E) Şahsa sıkı sıkıya bağlı haklardır.

Bir kimsenin vücut bütünlüğü, sağlığı, ismi, şeref ve haysiyeti, resmi, hürriyetleri, sır çevresi, ekonomik ve fikri faaliyetleri üzerindeki hakları, kişilik haklarını oluşturur. Belirtmek gerekir ki kişilik hakları, mutlak hakların bir türüdür. Yani mutlak haklar, kişilik haklarıyla sınırlı değildir. Bu nedenle B şıkkı doğru değildir.

YANIT: A

98. A'ya ait olan bir bilimsel çalışma onun ismine yer verilmeden ve izinsiz şekilde yayımlanmıştır.

Buna göre A, aşağıdaki davalardan hangisini açamaz?

- A) İstirdat davası
- B) Durdurma davası
- C) Maddi tazminat davası
- D) Manevi tazminat davası
- E) Sebepsiz zenginleşme davası

Örnek olayda saldırı başlamış olduğu için saldırının önlenmesi haricinde kişilik haklarını koruyucu her türlü dava açılabilir. Ancak istirdat davası, gerçekte borçlu olmadığı halde bir kimsenin icra tehdidi altında ödediği parayı geri almak için açtığı davadır.

YANIT: A

99. Yerleşim yeriyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Vesayet altındaki kişinin yerleşim yeri, vasinin bulunduğu yerdir.
- B) Ana ve babanın ortak yerleşim yeri yoksa çocuğun kendisine bırakıldığı ana veya babanın yerleşim yeri, çocuğun yerleşim yeridir.
- D) Karı-koca ayrı yerleşim yerine sahip olabilirler.
- E) Sınırlı ehliyetsizlerin kendi yerleşim yerlerini seçmeleri mümkün değildir.

Velayet altında olan çocuğun yerleşim yeri, ana babasının, ana babasının ortak yerleşim yeri yoksa çocuğun kendisine bırakıldığı ana veya babanın yerleşim yeridir. Vesayet altında bulunan kişilerin yerleşim yeri bağlı buldukları vesayet makamının (sulh hukuk mahkemesi) bulunduğu yerdir. Yerleşim yeri olmayan kimselerin buldukları yer, yani konutlarının olduğu yer yerleşim yerleri sayılır. Karı koca dilerlerse ayrı yerleşim yerine sahip olabilirler.

YANIT: A

MEDENİ HUKUK - (KİŞİLER HUKUKU)

100. Yerleşim yeriyle ilgili aşağıdaki-lerden hangisi yanlıştır?

- A) Velayet altındaki ayırt etme gücüne sahip çocuk, velinin rızası ile velinin- kinden ayrı yerleşim yeri seçebilir.
- B) Eşler ayrı yerleşim yeri edinebilirler.
- C) Vesayet altındaki kişilerin yerleşim yeri, vesayet makamının bulunduğu yerdir.
- D) Evlilik dışı doğmuş ve ana babası evlenmemiş bir küçüğün yerleşim yeri, kural olarak ananın yerleşim yeridir.
- E) Ergin olmayan evlatlığın yerleşim yeri, evlat edinenin yerleşim yeridir.

Sınırlı ehliyetsizler veli veya vasinin izni olsa dahi kendi yerleşim yerlerini seçemezler. Bunların yerleşim yeri kanuni yerleşim yeridir.

YANIT: A

101. Velayet veya vesayet altında bulunan bir kişinin yerleşim yerinin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İradi
- B) Kanuni
- C) Sürekli
- D) Süreli
- E) Kolektif

Velayet ve vesayet altında bulunanların yerleşim yeri kanuni yerleşim yeri olarak adlandırılır.

YANIT: B

102. Aşağıdaki kişilerden hangisi bağımsız bir yerleşim yerine sahip olabilir?

- A) Evliler
- B) Küçükler
- C) Kısıtlılar
- D) Kendisine vasi atananlar
- E) Velayet altına konanlar

Velayet ve vesayet altında bulunanlar bağımsız bir yerleşim yerine sahip olamazlar. Ancak evliler bağımsız yerleşim yeri edinebilirler.

YANIT: A

103. Tüzel kişinin malvarlığı tasfiye edildikten sonra kalan malların tahsisine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Kanunda tüzel kişinin malvarlığının akıbetine ilişkin özel düzenlemeler getirilebilir.
- B) Tüzel kişinin malvarlığının akıbeti kuruluş belgesinde düzenlenebilir.
- C) Tüzel kişinin malvarlığının akıbeti ile ilgili olarak karar organınca kararlaştırılabilir.
- D) Hukuka veya ahlâka aykırı amaç güttüğü için kişiliği mahkeme kararıyla sona eren tüzel kişinin malvarlığı her hâlde ilgili kamu kuruluşuna geçer.
- E) Tüzel kişinin malvarlığının intikal ettiği kişi veya kuruluş, bunun üzerinde dilediği şekilde tasarrufta bulunabilir.

Tasfiyesi tamamlanan tüzel kişinin malvarlığı kalırsa, bu malvarlığı kanunda veya kuruluş belgesinde başka bir hüküm bulunmadıkça ya da yetkili organı başka türlü karar vermedikçe, en yakın amacı güden kamu kurum veya kuruluşuna geçer. Ancak olanak ölçüsünde daha önce özgülendiği amaç için kullanılır. Bununla birlikte hukuka veya ahlâka aykırı amaç güttüğü için kişiliği mahkeme kararıyla sona eren tüzel kişinin malvarlığı her hâlde ilgili kamu kuruluşuna geçer. Daha açık bir anlatımla, bu durumda kuruluş belgesinde yer alan kayıt dikkate alınmaz. Yalnız malvarlığı ile açıklanan bu ilkeler genel hüküm niteliğindedir. Zira dernek ve yeni vakıflar için özel hükümler sevk edilmiştir. Bu nedenle soruda tüzel kişi deniyorsa bu bilgiler doğru olur.

YANIT: E

104. Aşağıdakilerden hangisi derneğin kendiliğinden sona erme nedenlerinden biri değildir?

- A) Genel kurul toplantısının üst üste 2 defa yapılamaması
- B) Borç ödemedi aciz hale düşmesi
- C) Amacının kanuna ve ahlaka aykırı hale gelmesi
- D) Yönetim kurulunun oluşturulmasının imkânsız hale gelmesi
- E) Amacının gerçekleşmesi veya gerçekleşmesinin imkânsız hale gelmesi

Dernek üç şekilde sona erer. Bunlar;

- 1- Kendiliğinden,
- 2- Genel kurul kararı,
- 3- Mahkeme kararı, ile sona ermez.

Dernekler, aşağıdaki hâllerde kendiliğinden sona erer:

- 1- Amacın gerçekleşmesi, gerçekleşmesinin olanaksız hâle gelmesi veya sürenin sona ermesi,
- 2- İlk genel kurul toplantısının kanunda öngörülen sürede yapılmamış ve zorunlu organların oluşturulmamış olması,
- 3- Borç ödemedi acze düşmüş olması,
- 4- Tüzük gereğince yönetim kurulunun oluşturulmasının olanaksız hâle gelmesi,
- 5- Olağan genel kurul toplantısının iki defa üst üste yapılamaması.

Derneğin amacı, kanuna veya ahlâka aykırı hâle gelirse; Cumhuriyet savcısının veya bir ilgilinin istemi üzerine mahkeme, derneğin feshine karar verir. Dolayısıyla bu durum derneğin kendiliğinden sona erme nedeni değildir.

YANIT: C

MEDENİ HUKUK - (KİŞİLER HUKUKU)

105. Özel hukuk tüzel kişileri ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Lehlerine oturma hakkı tesis edilemez.
- B) Lehlerine intifa hakkı en fazla 100 yıllığına kurulabilir.
- C) Vasiyet alacaklısı olabilirler
- D) Kanuni mirasçı olabilir.
- E) Bilirkişi olarak atanabilirler.

Özel hukuk tüzel kişileri, kanuni mirasçı olamaz (devlet kamu tüzel kişisidir). Tüzel kişi lehine oturma hakkı tanınmaz, tüzel kişiler lehine intifa hakkı en çok yüz sene için kurulabilir, hayat ile

YANIT: D

106. Aşağıdakilerden hangisi bir dernek genel kurul karar yeter sayısıdır?

- A) Tüm üyelerin salt çoğunluğu
- B) Toplantıya katılan üyelerin salt çoğunluğu
- C) Tüm üyelerin üçte ikisi
- D) Toplantıya katılan üyelerin üçte ikisi
- E) Toplantıya katılan üyelerin oybirliği

Genel kurul kararları, kural olarak toplantıya katılan üyelerin salt çoğunluğuyla alınır. Ancak, tüzük değişikliği ve derneğin feshi kararları, toplantıya katılan üyelerin üçte iki çoğunluğuyla alınabilir.

YANIT: B

107. Dernek tüzel kişiliğiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Kuruluşu için gerekli belgeler mahallin en büyük mülki amirine verildiği anda dernek, tüzel kişilik kazanmış olur.
- B) Kuruluş bildiriminde belirtilen amaç ahlaka ve adaba aykırı olmamalıdır.
- C) Kuruluş bildirimindeki eksiklikler, derneğin tüzel kişilik kazanmasını engellemez.
- D) Derneğin tüzel kişilik kazanabilmesi için organlarının seçilmiş olması zorunlu değildir.
- E) Derneğin zorunlu organlarından birinin sürekli olarak ortadan kalkması tüzel kişilik kaybına yol açmaz.

Tüzel kişi zorunlu organlarına geçici olarak sahip olmasa da hak süjesi olmaya devam eder. Ancak tüzel kişi zorunlu organlarını sürekli olarak kaybetmişse hak süjeliği sona erer. Dolayısıyla derneğin zorunlu organlarından birinin sürekli olarak ortadan kalkması tüzel kişilik kaybına yol açar.

YANIT: E

108. Vakıflarla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Vakıfta tek zorunlu organ yönetim organıdır.
- B) Vakıf, yerleşim yeri mahkemesi nezdinde tutulan sicile tescil ile tüzel kişilik kazanır.
- C) Vakıf kurma iradesi resmi senetle veya ölüme bağlı tasarrufla açıklanabilir.
- D) Vakfa üyelik yasaktır.
- E) Bir malvarlığının gerçekleşeceği anlaşılan her türlü geliri vakfedilebilir.

TMK'nın 101. maddesinin 3. fıkrasında vakıflara üye olunamayacağı hükme bağlanmıştı. Ancak bu hüküm Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildiğinden vakıflara üye olmanın önünde herhangi bir engel bulunmamaktadır.

YANIT: D

MEDENİ HUKUK - (AİLE HUKUKU)

109. Aile konutu ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Birden fazla taşınmaz aynı anda aile konutu olamaz.
- B) Aile konutu şerhi için merkezi nüfus idaresi sisteminden veya nüfus müdürlüğünden alınan yerleşim yeri belgesi ile medeni hâli gösterir nüfus kayıt örneğinin ibrazı gerekir.
- C) Bir taşınmazın aile konutu niteliğini taşıyabilmesi için mutlaka tapu kütüğüne şerh verilmiş olması şart değildir.
- D) Aile konutunun mülkiyet hakkının devredilebilmesi mümkün değildir.
- E) Sağ kalan eş, miras payına mahsuben aile konutunun mülkiyetinin kendisine verilmesini talep edebilir.

Aile konutu, eşlerin birlikte seçmiş oldukları ve eylemli olarak birlikte yaşadıkları konuttur. Dolayısıyla aynı anda birden fazla taşınmaz aile konutu olamaz. Eşlerden biri, diğer eşin açık rızası bulunmadıkça,

- 1- *Aile konutu ile ilgili kira sözleşmesini feshedemez,*
- 2- *Aile konutunu devredemez,*
- 3- *Aile konutu üzerindeki hakları sınırlayamaz.*

Dolayısıyla aile konutunun devredilememesi diye bir kural yoktur. Kanunda malik olmayan eşe tapu kütüğüne "aile konutu şerhi" verdirme yetkisi tanınmıştır. Eşin aile konutu şerhi koydurabilmesi için merkezi nüfus idaresi sisteminden veya nüfus müdürlüğünden alınan yerleşim yeri belgesi ile medeni hâli gösterir nüfus kayıt örneğini ibrazı yeterlidir.

Yargıtay içtihatlarına göre tapuda aile konutu şerhi olmasa bile diğer eş, konut üzerindeki hakları kısıtlayıcı işlemleri iptal ettirebilir. Yargıtay içtihatlarına göre taşınmazın aile konutu olması, tapuda malik gözüken eşin borcundan dolayı, taşınmazın cebri icra yoluyla satışına engel olmaz. Yine önemle belirtmek gerekir ki sağ kalan eş, eski yaşantısını devam ettirebilmesi için, ölen eşine ait olup birlikte yaşadıkları konut üzerinde kendisine katılma alacağına mahsup edilmek, yetmez ise bedel eklenmek suretiyle intifa veya oturma hakkı tanınmasını isteyebilir; mal rejimi sözleşmesiyle kabul edilen başka düzenlemeler saklıdır. Sağ kalan eş, aynı koşullar altında ev eşyası üzerinde kendisine mülkiyet hakkı tanınmasını isteyebilir. Haklı sebeplerin varlığı hâlinde, sağ kalan eşin veya ölen eşin yasal mirasçılarının istemiyle intifa veya oturma hakkı yerine, konut üzerinde mülkiyet hakkı tanınabilir. Sağ kalan eş, mirasbırakanın bir meslek veya sanat icra ettiği ve alt-soyundan birinin aynı meslek veya sanati icra etmesi için gerekli olan bölümlerde bu hakları kullanamaz. Tarımsal taşınmazlara ilişkin miras hukuku hükümleri saklıdır.

YANIT: D

110. Evlendirme memuru huzurunda yapılmayan evliliğin akıbeti ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Yok hükmündedir.
- B) Kesin olarak hükümsüzdür.
- C) Hâkim kararıyla hükümsüz kılınana kadar geçerli bir evliliğin hüküm ve sonuçlarını doğurur.
- D) İptal edilebilir bir sözleşmedir.
- E) Hâkim kararı ile geçerli olur.

Evliliği yoklukla sakatlayan üç durum bulunmaktadır. Birincisi evlenmenin resmi memur önünde yapılmaması, ikincisi ise resmi memur önünde evlenme iradelerinin açıklanmaması, üçüncüsü ise aynı cinsiyetten iki kişinin evlenmesidir.

YANIT: A

111. Evlenmenin mutlak butlanıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Sona ermiş bir evliliğin mutlak butlanı dava edilemez.
- B) Cumhuriyet savcısı mutlak butlan davası açamaz.
- C) Evlenmenin butlanını dava etme hakkı mirasçılara geçmez. Ancak, mirasçılar açılmış olan davayı sürdürebilirler.
- D) Evlenme töreni sırasında eşlerden biri geçici olarak ayırt etme gücünü kaybı mutlak butlan nedeni değildir.
- E) Evlenirken sürekli biçimde ayırt etme gücünden yoksun olan eş, bu gücünü evlendikten sonra her nasılsa kazanırsa butlan davası, sadece o eş tarafından açılabilir.

Ayırt etme gücünden yoksunluğun mutlak butlan nedeni olabilmesi için sürekli olması gerekir. Bu nedenle evlenme töreni sırasında eşlerden biri geçici olarak ayırt etme gücünü kaybetmişse, bu durum nisbi butlan nedenidir. Mutlak butlan davası, Cumhuriyet savcısı tarafından re'sen açılır. Yine bu davayı eşler ve ilgili herkes açabilir. İlgililer, kapsamına evlenmenin mutlak butlanını istemekte maddi ve manevi menfaati olan herkes girer. Bunları mirasçılarla sınırlı düşünmemek gerekir. Bir evlilik sona ermiş olsa bile mutlak butlanı dava edilebilir. Ancak bu durumda Cumhuriyet savcısı değil, ilgililer dava açabilir. Evlenmenin butlanını dava etme hakkı mirasçılara geçmez. Ancak, mirasçılar açılmış olan davayı sürdürebilirler. Dava sonucunda evlenme sırasında iyiniyetli olmadığı anlaşılan sağ kalan eş, yasal mirasçı olamayacağı gibi, daha önce yapılmış olan ölüme bağlı tasarruflarla kendisine sağlanan hakları da kaybeder.

YANIT: A

MEDENİ HUKUK - (AİLE HUKUKU)

112. Nişanın bozulması hali ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Alışılmışın dışında kalan hediyeler geri istenilebilir.
- B) Nişanın bozulması yüzünden kişilik hakkı saldırıya uğrayan taraf, kusurlu olan diğer taraftan manevî tazminat olarak uygun miktar bir para ödenmesini isteyebilir.
- C) Kıyafet, nişan yemeği, yol masrafı gibi alışılmış masraflar talep edilemez.
- D) Nişanlılığın sona ermesinden doğan dava hakları, nişanın sona ermesinin üzerinden iki yıl geçmekle zamanaşımına uğrar.
- E) Nişanın bozulmasında kusurlu olan taraf tazminat talebinde bulunamaz.

Nişanlılığın sona ermesinin sonuçları, hediyelerin geri verilmesi ve tazminattır. Nişanlılığın sona ermesinden doğan dava hakları (hediyelerin geri verilmesi ve tazminat davası), nişanın sona ermesinin üzerinden bir yıl geçmekle zamanaşımına uğrar.

YANIT: D

113. Ailenin ortak konutu ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Aile konutu üzerinde eşler paylı malik olurlar.
- B) Aile konutu şerhinin olmaması aile konutuna ilişkin hükümlerin uygulanmasına engel teşkil etmez.
- C) Diğer eşin rızası olmadıkça aile konutu ipotek edilemez.
- D) Aile konutunun haczi mümkündür.
- E) Sağ kalan eş, kanunda öngörülen koşulların varlığı halinde aile konutu üzerinde kendisine intifa veya oturma hakkı tanınmasını isteyebilir.

Aile konutu, eşlerin birlikte seçmiş oldukları ve eylemli olarak birlikte yaşadıkları konuttur. Dolayısıyla aynı anda birden fazla taşınmaz aile konutu olamaz.

Eşlerden biri, diğer eşin açık rızası bulunmadıkça,

- 1- Aile konutu ile ilgili kira sözleşmesini feshedemez,
- 2- Aile konutunu devredemez,
- 3- Aile konutu üzerindeki hakları sınırlayamaz. Ancak aile konutu üzerinde eşlerin paylı malik olması diye bir kural yoktur. Zaten aile konutuna ilişkin hükümler, evlilik birliğinin selameti ve tapuda malik gözükmeyen eşi korumak için sevk edilmiştir.

YANIT: A

114. Eşlerin evlilik birliğini temsil yetkisiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Ailenin sürekli ihtiyaçlarına ilişkin işlemleri eşlerden her biri, diğerinin iznine gerek olmaksızın tek başına yapabilir.
- B) Ailenin sürekli olanlar dışındaki ihtiyaçlarına ilişkin işlemleri için bir eş diğerine yetki verebilir.
- C) Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde ailenin olağan dışındaki ihtiyaçlarına ilişkin bir işlemi tek başına yapan eş, bundan tek başına sorumlu tutulur.
- D) Ailenin sürekli olanlar dışındaki ihtiyaçlarına ilişkin işlemleri eşlerin, kural olarak, birlikte yapmaları zorunludur.
- E) Hâkim, eşlerden birini ailenin sürekli olanlar dışında ihtiyaçlarına ilişkin işlemlerini yapmak için yetkili kılabilir.

Eşlerden her biri, ortak yaşamın devamı süresince ailenin sürekli ihtiyaçları için evlilik birliğini temsil eder. Ailenin diğer ihtiyaçları için eşlerden biri, birliği ancak şu hâllerde temsil edebilir:

1. Diğer eş veya haklı sebeplerle hâkim tarafından yetkili kılınmışsa,
2. Birliğin yaran bakımından gecikmede sakınca bulunur ve diğer eşin hastalığı, başka bir yerde olması veya benzeri sebeplerle rızası alınmazsa. Birliği temsil yetkisinin kullanıldığı hâllerde, eşler üçüncü kişilere karşı müteselsilen sorumlu olurlar. Dolayısıyla gecikmesinde sakınca bulunan hallerde, ailenin sürekli olanlar dışındaki ihtiyaçlarına ilişkin işlemleri tek başına yapan eş kişisel olarak değil, eşler müteselsil olarak sorumlu olurlar.

YANIT: C

115. Yasal mal rejimi olan edinilmiş mallara katılma rejiminin devamı süresince aşağıdakilerden hangisi kanun gereği edinilmiş mallar arasında sayılmamıştır?

- A) Kişisel mallarının gelirleri
- B) Bir eşin çalışmasının karşılığı olan edimler
- C) Çalışma gücünün kaybı nedeniyle ödenen tazminatlar
- D) Sosyal güvenlik kurumlarının yaptığı ödemeler
- E) Bir eşin evlendikten sonra miras yoluyla elde ettiği mallar

TMK'da yasal mal rejimi olarak kabul edilmiş olan "edinilmiş mallara katılma rejimi", edinilmiş mallar ile eşlerden her birinin kişisel mallarını kapsar. Dolayısıyla bu rejimde iki tür mal bulunur. Bir malın edinilmiş mal sayılabilmesi için;

- 1) evlilik birliğinin süresi içerisinde edinilmesi,
- 2) emek verilerek edinilmesi gerekir. Kişinin evlilikten önce elde ettiği ve evlilikten sonra elde etmesine rağmen emek karşılığı elde etmediği malları bu kapsama dahil değildir.

TMK m. 219/II'de edinilmiş mallara örnek olarak şunlar gösterilmiştir:

- 1- Eşin çalışmasının karşılığı olan edimler (örneğin maaş, ikramiye),
- 2- Sosyal güvenlik veya sosyal yardım kurum ve kuruluşlarının veya personele yardım amacı ile kurulan sandık ve benzerlerinin yaptığı ödemeler (örneğin SGK tarafından bağlanan emekli aylığı),

MEDENİ HUKUK - (AİLE HUKUKU)

- 3- Çalışma gücünün kaybı nedeniyle ödenen tazminatlar (örneğin iş kazası),
- 4- Kişisel mallarının gelirleri (örneğin faiz geliri),
- 5- Edinilmiş malların yerine geçen değerler (örneğin ücretlerin biriktirilerek alınan daire).

Hükümde edinilmiş mallar sınırlı sayıda belirlenmediği için örneğin edinilmiş malların ürünleri (gelirleri), eşlerin adlarının gaspı, kişilik haklarının ihlal edilmesi nedeniyle ödenen maddi tazminatlar bu kapsama girerler.

TMK m. 220'de kanun gereği kişisel mal sayılan varlıklar şu şekilde sıralanmıştır:

- 1- Eşlerden birinin yalnız kişisel kullanımına yarayan eşya (örneğin giysiler, takılar, traş makinesi),
- 2- Mal rejiminin başlangıcında eşlerden birine ait bulunan veya bir eşin sonradan miras yoluyla ya da herhangi bir şekilde karşılıksız kazanma yoluyla elde ettiği malvarlığı değerleri (örneğin evlenmeden önce alınan araba-ev, evlilikten sonra kalan miras, evlilikten sonra eş lehine yapılan bağış),
- 3- Manevî tazminat alacakları,
- 4- Kişisel mallar yerine geçen değerler (örneğin kişisel malın satılıp, yerine araba alınması).

YANIT: E

116. Aşağıdakilerden hangisi evliliğin mutlak butlanı nedenidir?

- A) Evlenmenin resmi memur önünde yapılmaması
- B) Eşlerden birinin evlenme sırasında evli olması
- C) Evlenme sırasında ayırt etme gücünden geçici yoksunluk
- D) Evlenmenin irade sakatlığı etkisi altında yapılması
- E) Küçük veya kısıtlının yasal temsilcisinin izninin olmaması

Evliliğin mutlak butlan nedenleri şunlardır:

- a- Eşlerden birinin evlenme sırasında evli olması,
- b- Eşlerden birinin evlenme sırasında sürekli bir sebeple ayırt etme gücünden yoksun olması,
- c- Eşlerden birinde evlenmeye engel olacak derecede akıl hastalığı bulunması,
- d- Eşler arasında evlenmeye engel olacak derecede hısımlığın bulunması. A şıkkı, evliliğin yok hükmünde olması nedeni, C, D ve E şıklarındakiler ise nisbi butlan nedenidir.

YANIT: B

117. Edinilmiş mallara katılma rejiminde aşağıdakilerden hangisi tarafların anlaşmasıyla edinilmiş mallar arasından çıkarılabilir?

- A) Kişisel malların gelirleri
- B) Eşlerden birinin yalnız kişisel kullanımına yarayan eşya
- C) Çalışma gücünün kaybı nedeniyle ödenen tazminatlar
- D) Bir eşin çalışmasının karşılığı olarak almış olduğu ücret
- E) Sosyal güvenlik kurumlarının yaptığı ödemeler

Belli durumlarda eşler belli malları edinilmiş mal kapsamından çıkarılabilirler.

Bunlar;

- 1- *Eşler, mal rejimi sözleşmesiyle, bir mesleğin icrası veya işletmenin faaliyeti sebebiyle doğan edinilmiş mallara dahil olması gereken malvarlığı değerlerinin kişisel mal sayılacağını kabul edebilirler. Burada dikkat edilmesi gereken sözleşmeyle kişisel mal sayılabilecek malvarlığı değerleri, bir mesleğin icrası veya işletme faaliyeti için tahsis edilen malvarlığı değerleridir. Örneğin bir doktorun muayenehanesindeki tıbbi aletler, avukatın kitapları, marangozun makineleri.*
- 2- *Eşler, mal rejimi sözleşmesiyle kişisel malların gelirlerinin kısmen veya tamamen edinilmiş mallara dâhil olmayacağını da kararlaştırabilirler.*

YANIT: A

118. Edinilmiş mallara katılma rejiminin tasfiyesiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Eşler, diğer eşin zilyetliğinde bulunan mallarını geri alabilir.
- B) Eşler, diğer eşin mülkiyetinde bulunan mallardaki değer artışını katkısı oranında talep edebilir.
- C) Boşanma halinde eşlerden birinin talebi üzerine hakkaniyet gerektiriyorsa hâkim aile konutunu talep eden eşe bırakabilir.
- D) Eşlerden birinin ölümü üzerine sağ kalan eş, katılma alacağına mahsuben aile konutunun kendisine bırakılmasını isteyebilir.
- E) Paylı mülkiyette mülkiyet üzerinde en fazla menfaati olan taraf diğer tarafın payının karşılığını ödeyerek malın tümünün kendisine verilmesini isteyebilir.

Edinilmiş mallara katılma rejimi sona erdiğinde, her eş, diğer eşte bulunan (diğer eşin zilyetliğinde bulunan) mallarını geri alır. Eşlerden biri diğerine ait bir malın edinilmesine, iyileştirilmesine veya korunmasına hiç ya da uygun bir karşılık almaksızın katkıda bulunmuşsa, tasfiye sırasında bu malda ortaya çıkan değer artışı için katkısı oranında alacak hakkına sahip olur. Tasfiye sırasında, paylı mülkiyete konu bir mal varsa, eşlerden biri kanunda öngörülen diğer olanaklardan yararlanabileceği gibi, daha üstün bir yararı olduğunu ispat etmek ve diğerinin payını ödemek suretiyle o malın bölünmeden kendisine verilmesini isteyebilir. Sağ kalan eş, eski yaşantısını devam ettirebilmesi için, ölen eşine ait olup birlikte yaşadıkları konut üzerinde

MEDENİ HUKUK - (AİLE HUKUKU)

kendisine katılma alacağına mahsup edilmek, yetmez ise bedel eklenmek suretiyle intifa veya oturma hakkı tanınmasını isteyebilir. Ancak mal rejiminin tasfiyesine ölüm dışında bir nedenle gidilmişse eşin aile konutu ve ev eşyası üzerinde aynı bir talep hakkı olamaz.

YANIT: C

119. Boşanma davası açılması ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Şahsa sıkı sıkıya bağlı bir hak olan boşanma, dava açılarak kullanılabilir ve sınırlı ehliyetsizin kanuni temsilcini iznini gerektirmez.
- B) Zina, mutlak bir boşanma sebebidir.
- C) Suç işleme veya haysiyetsiz yaşam sürme mutlak boşanma nedenidir.
- D) Terk nedeniyle boşanma davası açılmadan önce davaya hakkı olan eşin istemi üzerine hâkim veya noter kanalıyla diğer eşe ihtar çekilmesi gerekir.
- E) Terk, mutlak boşanma sebebidir.

Özel boşanma sebeplerinden zina, hayata kast, pek kötü veya onur kırıcı davranış ve terk mutlak boşanma nedenlerinden iken, Suç işleme veya haysiyetsiz yaşam sürme ve akıl hastalığı mutlak boşanma nedeni değildir. Ayrıca terk halinde davaya hakkı olan eşin istemi üzerine hâkim veya noter, esasını incelemeyen yapacağı ihtarda terk eden eşe iki ay içinde ortak konuta dönmesi ge-

rektiği ve dönmemesi hâlinde doğacak sonuçlar hakkında uyarıda bulunur. Bu ihtar gerektiğinde ilân yoluyla yapılır. Ancak, boşanma davası açmak için belirli sürenin dördüncü ayı bitmedikçe ihtar isteminde bulunulamaz ve ihtardan sonra iki ay geçmedikçe dava açılmaz.

YANIT: C

120. Edinilmiş mallara katılma rejimiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Çalışma gücünün kaybı nedeniyle ödenen tazminatlar edinilmiş mal sayılır.
- B) Eşin çalışmasının karşılığı olan edinimler edinilmiş mal sayılır.
- C) Edinilmiş mal rejiminin başlangıcında eşlerden birine ait bulunan malvarlığı değerleri edinilmiş mal sayılır.
- D) Mal rejimi, eşlerden birinin ölümü veya başka bir mal rejiminin kabulüyle sona erer.
- E) Mahkemece evliliğin iptal veya boşanma sebebiyle sona erdirilmesine veya mal ayrılığına geçilmesine karar verilmesi hâllerinde, mal rejimi dava tarihinden geçerli olmak üzere sona erer.

TMK'da yasal mal rejimi olarak kabul edilmiş olan "edinilmiş mallara katılma rejimi", edinilmiş mallar ile eşlerden her birinin kişisel mallarını kapsar. Dolayısıyla bu rejimde iki tür mal bulunur. Bir

malın edinilmiş mal sayılabilmesi için; 1) evlilik birliğinin süresi içerisinde edinilmesi, 2) emek verilerek edinilmesi gerekir. Kişinin evlilikten önce elde ettiği ve evlilikten sonra elde etmesine rağmen emek karşılığı elde etmediği malları bu kapsama dahil değildir.

TMK m. 219/II'de edinilmiş mallara örnek olarak şunlar gösterilmiştir:

- 1- Eşin çalışmasının karşılığı olan edimler (örneğin maaş, ikramiye),
- 2- Sosyal güvenlik veya sosyal yardım kurum ve kuruluşlarının veya personele yardım amacı ile kurulan sandık ve benzerlerinin yaptığı ödemeler (örneğin SGK tarafından bağlanan emekli aylığı),
- 3- Çalışma gücünün kaybı nedeniyle ödenen tazminatlar (örneğin iş kazası),
- 4- Kişisel mallarının gelirleri (örneğin faiz geliri),
- 5- Edinilmiş malların yerine geçen değerler (örneğin ücretlerin biriktirilerek alınan daire).

Hükümde edinilmiş mallar sınırlı sayıda belirlenmediği için örneğin edinilmiş malların ürünleri (gelirleri), eşlerin adlarının gaspı, kişilik haklarının ihlal edilmesi nedeniyle ödenen maddi tazminatlar bu kapsama girerler.

TMK m. 220'de kanun gereği kişisel mal sayılan varlıklar şu şekilde sıralanmıştır:

- 1- Eşlerden birinin yalnız kişisel kullanımına yarayan eşya (örneğin giysiler, takılar, traş makinesi),
- 2- Mal rejiminin başlangıcında eşlerden birine ait bulunan veya bir eşin sonradan miras yoluyla ya da her-

hangi bir şekilde karşılıksız kazanma yoluyla elde ettiği malvarlığı değerleri (örneğin evlenmeden önce alınan araba-ev, evlilikten sonra kalan miras, evlilikten sonra eş lehine yapılan bağış),

- 3- Manevî tazminat alacakları,
- 4- Kişisel mallar yerine geçen değerler (örneğin kişisel malın satılıp, yerine araba alınması).

Ayrıca TMK m. 225'e göre, Mal rejimi, eşlerden birinin ölümü veya başka bir mal rejiminin kabulüyle sona erer. Mahkemece evliliğin iptal veya boşanma sebebiyle sona erdirilmesine veya mal ayrılığına geçilmesine karar verilmesi hâllerinde, mal rejimi dava tarihinden geçerli olmak üzere sona erer.

YANIT: C

121. Boşanma davasıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Mahkemece ayrılık kararı verilmesi halinde eşler ayrı yerleşim yeri edinme hakkına sahip olurlar.
- B) Eşler ayrılık talep etmişlerse, hâkim boşanmaya karar veremez.
- C) Ayrılığa, bir yıldan üç yıla kadar bir süre için karar verilebilir.
- D) Boşanma davası sürerken ölen davacının mirasçıları davaya devam edebilir.
- E) Eşlerden birinin akıl hastası olması halinde diğer eşin açtığı davada mahkeme boşanmaya karar vermek zorundadır.

MEDENİ HUKUK - (AİLE HUKUKU)

Boşanma veya ayrılık davalarında yetkili mahkeme, eşlerden birinin yerleşim yeri veya davadan önce son defa altı aydan beri birlikte oturdukları yer mahkemesidir. Görevli mahkeme aile mahkemeleri, aile mahkemelerinin bulunmadığı yerlerde asliye hukuk mahkemeleridir. Boşanma davası yerine ayrılık davası da açılabilir. Ancak ayrılık davası açıldığında hâkim boşanmaya karar veremez; halbuki boşanma davasında hâkim, ortak hayatın yeniden kurulması olasılığı bulunduğu durumlarda (ve mutlak boşanma nedeni yoksa) boşanma yerine, ayrılığa karar verebilir. Ayrılık ortak hayatın geçici olarak durdurulmasıdır. Bu süreçte eşler ayrı yerleşim yeri edinebilirler. Ayrılığa bir yıldan üç yıla kadar bir süre için karar verilebilir. Bu süre ayrılık kararının kesinleşmesiyle işlemeye başlar. Boşanma davası açma şahsa sıkı şekilde bir hak olmakla beraber, dava devam ederken davacı eş ölürse, mirasçılarını davayı devam ettirebilir. Dava sonunda davalının kusurlu olduğu ispat edilirse, davalı eş, ölen davacı eşin mirasçısı olamayacağı gibi, ölen davacı tarafından boşanmadan önce yapılmış olan ölüme bağlı tasarruflarla kendisine sağlanan hakları, aksi tasarruftan anlaşılmadıkça, kaybeder. Özel boşanma sebeplerinden zina, hayata kast, pek kötü veya onur kırıcı davranış ve terk mutlak boşanma nedenlerinden iken, suç işleme veya haysiyetsiz yaşam sürme ve akıl hastalığı mutlak boşanma nedeni değildir. Akıl hastalığı nedeniyle hakimin boşanmaya karar vermesi için akıl hastalığının ortak hayatın diğer eş için çekilemez hale geldiği kanaatine varmalıdır.

YANIT: E

122. Aşağıdakilerden hangileri arasında kesin evlenme engeli yoktur?

- A) Alt soy-üst soy
- B) Üçüncü dereceye kadar olan yan-soy kan hısımları
- C) Eş ile diğer eşin kardeşi
- D) Evlatlığın eşi ile evlat edinen
- E) Evlat edinenin altsoyu ile evlatlık

Şu hısımlar arasında evlilik yasaktır:

1. Üstsoy ile altsoy arasında; kardeşler arasında; amca, dayı, hala ve teyze ile yeğenleri arasında,
2. Kayın hısımlığı meydana getirmiş olan evlilik sona ermiş olsa bile, eşlerden biri ile diğerinin üstsoyu veya altsoyu arasında,
3. Evlât edinen ile evlâtlığın veya bunlardan biri ile diğerinin altsoyu ve eşi arasında. Kayın hısımlığında sadece alt üst soy hısımlarla evlilik yasaktır.

YANIT: C

123. A'nın evini terk etmesi nedeniyle eşi B, boşanma davası açmak istemektedir.

Bu durumla ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Terkin ve ortak konuta dönmeme- nin haklı bir sebebe dayanmaması gerekir.
- B) Ayrılığın en az altı ay sürmesi ve devam etmesi gerekir.
- C) Hâkim veya noter tarafından yapı- lan ihtarın sonuçsuz kalması gere- kir.
- D) Terkin üzerinden altı ay geçmedik- çe ihtar isteminde bulunulamaz.
- E) Terk nedeniyle boşanma koşulları- nın gerçekleşmesi halinde hakim boşanmaya karar vermek zorunda- dır.

Terk halinde davaya hakkı olan eşin istemi üzerine hâkim veya noter, esasî incelemeden yapacağı ihtarında terk eden eşe iki ay içinde ortak konuta dönmesi gerektiği ve dönmemesi hâlinde doğa- cak sonuçlar hakkında uyarıda bulunur. Bu ihtar gerektiğinde ilân yoluyla yapılır. Ancak, boşanma davası açmak için belirli sürenin dördüncü ayı bitmedikçe ihtar isteminde bulunulamaz ve ihtardan sonra iki ay geçmedikçe dava açılmaz.

YANIT: D

124. Boşanma nedeniyle yoksulluğa düşen eşin durumuyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Hâkim ancak istem üzerine yoksul- luk nafakasına hükmedebilir.
- B) Yoksulluk nafakası talep eden eşin diğer eşten daha ağır şekilde kusur- lu olmaması gerekir.
- C) Boşanmada kusurlu olmayan taraf, nafaka ödemekle yükümlü tutula- maz.
- D) Yoksulluk nafakasına hükmedilmesi için nafaka ödeyecek kadın veya erkeğin refah halinde olması şart değildir.
- E) Yoksulluk nafakası boşanma dava- sı kesinleştikten sonra da istenebi- lir.

Boşanma sebebiyle yoksulluğa düşecek taraf, kusuru daha ağır olmamak koşu- luyla geçimi için diğer taraftan malî gücü oranında süresiz olarak nafaka isteyebi- lir. Nafaka yükümlüsünün kusuru aran- maz. Yoksulluk nafakası, karşı tarafa yükletilen bir ceza veya tazminat değıldir. Zira eş kusurlu olmasa dahi yoksul- luk nafakası ödemesine karar verilebilir. Ancak yoksulluk nafakası talep eden boşanan eşin diğer eşten daha ağır şekilde kusurlu olmaması gerekir. Örne- ğin zina yapan kadın boşanma netice- sinde yoksulluğa düşecek olsa dahi nafakaya hükmedilmez.

YANIT: C

MEDENİ HUKUK - (AİLE HUKUKU)

125. Edinilmiş mallara katılma rejiminde aşağıdakilerden hangisi tarafların anlaşmasıyla edinilmiş mal kapsamından çıkarılabilir?

- A) Eşin çalışmasının karşılığı olarak aldığı ücret
- B) Eşlerden birine ait ticari işletmeden elde edilen kazanç
- C) Eşlerden birine çalışma gücünün kaybı nedeniyle ödenen tazminat
- D) Bir edinilmiş malın zarar uğramasından sigortadan alınan tazminat
- E) Emekli Sandığından eşlerden birine ödenen emekli aylığı

Eşler, belli malları edinilmiş mal kapsamından çıkarılabilirler. Bunlar; 1-Eşler, mal rejimi sözleşmesiyle, bir mesleğin icrası veya işletmenin faaliyeti sebebiyle doğan edinilmiş mallara dahil olması gereken malvarlığı değerlerinin kişisel mal sayılacağını kabul edebilirler. Burada dikkat edilmesi gereken sözleşmeyle kişisel mal sayılabilecek malvarlığı değerleri, bir mesleğin icrası veya işletme faaliyeti için tahsis edilen malvarlığı değerleridir. Örneğin bir doktorun muayenehanesindeki tıbbi aletler, avukatın kitapları, marangozun makineleri. Bu nedenle mesleğin icrası veya işletme faaliyeti neticesinde elde edilen gelirin bir kısmı kişisel mal sayılabilir. 2- Eşler, mal rejimi sözleşmesiyle kişisel malların gelirlerinin kısmen veya tamamen edinilmiş mallara dâhil olmayacağını da kararlaştırabilirler.

YANIT: B

126. Edinilmiş mallara katılma rejiminin uygulandığı bir evlilikte eşlerden birinin ölmesi haliyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Sağ kalan eş, miras payını talep etmeden önce kendi edindiği mal varsa bu malların değerinin yarısı ölen eşin edinilmiş mallarına dahil olur. Sağ kalan eş de ölen eşin edindiği malların değerinin yarısını talep eder.
- B) Sağ kalan eş, kendi malvarlığını muhafaza eder ve ölen eşin edindiği malların ve kişisel malların üzerinden miras payını alır.
- C) Sağ kalan eşin kendi edindiği malı yoksa ölen eşin edindiği malların değerinin yarısının kendisine verilmesini talep edemez.
- D) Sağ kalan eş, ölen eşin edindiği malların tümünün kendisine verilmesini talep eder.
- E) Sağ kalan eş isterse ölen eşin edindiği malların para olarak isterse mal olarak aynen kendisine verilmesini talep edebilir.

Her eş veya mirasçıları, diğer eşe ait artık değer yarısı üzerinde hak sahibi olurlar. Bu nedenle ölüm halinde sağ kalan eş miras payını talep etmeden önce kendi edindiği mallar varsa bunun yarısı ölenin terekesine eklenir. Ancak ölen eşin edinilmiş mallarının (artık değer) yarısı da terekeden çıkartılır. Miras buna göre taksim olunur.

YANIT: A

127. Taşınır davasıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Taşınır davasında üstün hak sahibi olduğu kanıtlanmalıdır.
- B) Kötüniyetli haksız zilyedin taşınır davası açması mümkün değildir.
- C) Kötü niyetli haksız zilyede karşı taşınır davası açma herhangi bir süreye tabi değildir.
- D) Malın zilyetliğini hiçbir zaman kazanamamış olan malik taşınır davası açamaz.
- E) İyiniyetli zilyede karşı taşınır davası açılmaz.

Taşınır davası üstün hak karinesine dayandığından zilyetliği kötüniyetle kazanmış olanların kendilerinden sonraki kötü niyetli zilyetlere karşı taşınır davası açmaları mümkün değildir. Çalınmış, kaybedilmiş de olsa para ve hamile yazılı senetleri iyi niyetle edinenlere karşı taşınır davası açılmaz. Zira bu durumda iyiniyetli kişi bunların mülkiyetini teslimle (anında) kazanır. Taşınır davasını malın zilyetliğini hiçbir zaman kazanamamış olan malik açamaz. Çünkü bu davayı önceki zilyet, hâlihazırdaki zilyede karşı açmaktadır. Taşınır davası kötüniyetlilere karşı herhangi bir süreye bağlı değilken, iyiniyetlilere karşı 5 yıllık hak düşürücü süreye tabidir. Dolayısıyla iyiniyetli haksız zilyede karşı da taşınır davası açılabilir.

YANIT: E

128. İyiniyetli haksız zilyede karşı taşınır davasında hak düşürücü süre aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1 yıl
- B) 3 yıl
- C) 5 yıl
- D) 10 yıl
- E) 20 yıl

Taşınır davası kötüniyetlilere karşı herhangi bir süreye bağlı değilken, iyiniyetlilere karşı 5 yıllık hak düşürücü süreye tabidir.

YANIT: C

129. A, S' den satın aldığı bilgisayarı, kapasitesinin yükseltilmesi için S'de bırakmıştır.

Buna göre, aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) A, bilgisayarın zilyetliğini kazanmadığı için henüz malik değildir.
- B) A, bilgisayarın zilyetliğini kısa elden teslim yoluyla kazanmıştır.
- C) A, bilgisayarın dolaysız zilyetliğini teslimsiz kazanmıştır.
- D) A, bilgisayarın zilyetliğini hükmen teslimle kazanarak malik olmuştur.
- E) A, zilyetliğin havalesi yoluyla bilgisayarın zilyedi ve maliki olmuştur.

Olayda A, bilgisayarın dolaylı zilyetliğini devren ve hükmen teslimle kazanmış ve malik olmuştur. Önceki zilyedin rızasına dayanarak zilyetliğin kazanılmasına devren kazanma denir. Eşya üzerinde

MEDENİ HUKUK - (EŞYA HUKUKU)

filen egemenlik kuran kişi dolaysız, zilyetliğini dolaysız zilyet vasıtasıyla sürdüren kişi ise dolaylı zilyettir. Zilyetliği devreden kişinin bir hukuki sebebe dayanarak dolaysız zilyet olarak kalmasına hükmen teslim denir.

YANIT: D

130. Motosikletini 2 ay süreyle K'ye kiralayan M, henüz kira süresi bitmeden motosikleti A'ya satarsa A, bunun zilyetliğini hangi yolla kazanmış olur?

- A) Eşyanın teslimi yoluyla
- B) Emtiyai temsil eden senetlerin devri yoluyla
- C) Kısa elden teslim yoluyla
- D) Hükmen teslim yoluyla
- E) Zilyetliği havalesi yoluyla

Bir kimsenin dolaylı zilyet iken sözleşme ile dolaylı zilyetliğini başkasına devretmesine zilyetlik havalesi denir. Örneğin rehin olarak bırakılmış bir taşının sahibi, bunu üçüncü şahsa sattığında kendisine ait olan dolaylı asli zilyetliği üçüncü kişiye devretmiş olur. Aynı şekilde kiraya vermiş olduğumuz yani içinde kiracı olan bir evi başkasına sattığımızda satın alan kişi zilyetliği bizden havale yolu ile kazanır. Çünkü satıcı da devir esnasında dolaylı zilyettir. Bu nedenle zilyetlik havalesinde de dolaylı zilyetlik teslimsiz kazanılmış olur. Olayda da bu türden bir teslim söz konusudur.

YANIT: E

131. B, A'dan bir miktar borç almış ve bunun karşılığında baba yadigarı saatini A'ya rehin olarak bırakmıştır.

Buna göre, aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) A, fer'i dolaysız zilyetliği eşyanın teslimi yoluyla kazanmıştır.
- B) A, fer'i dolaylı zilyetliği hükmen teslim yoluyla kazanmıştır.
- C) A, asli dolaysız zilyetliği eşyanın teslimi yoluyla kazanmıştır.
- D) A, fer'i dolaysız zilyetliği havale yoluyla kazanmıştır.
- E) A, başkası için dolaysız zilyetliği eşyanın teslimi yoluyla kazanmıştır.

Bir şeye malik sıfatıyla veya malik olma iradesiyle zilyet olan kişinin zilyetliği asli, sınırlı bir ayni hak veya şahsi hakka dayanarak zilyet olan kişinin zilyetliği ise fer'i zilyetliktir. Örneğin malın sahibi, sahipsiz bir eşyayı bulan, eşyayı çalan veya gasp eden kişi asli zilyettir. Bunun mukabilinde, eşyayı kiralayan, ödünç alan, rehin alan kişi fer'i zilyettir. Eşya üzerinde filen egemenlik kuran kişi dolaysız, zilyetliğini dolaysız zilyet vasıtasıyla sürdüren kişi ise dolaylı zilyettir. Olayda eşyanın fiziki teslimi söz konusu olduğundan A, zilyetliği teslim yoluyla kazanmıştır.

YANIT: A

132. Aşağıdakilerden hangisi taşınır davasının koşullarından biridir?

- A) Davacının malik olması
- B) Davacının önceki zilyet olması
- C) Malın sahibinin elinden rızası dışında çıkmış olması
- D) Malın elinden çıkmasından itibaren en fazla 1 yıl geçmesi
- E) Davalının iyiniyetli olmaması

Asli zilyet, malik sıfatıyla zilyettir. Hâlbuki taşınır davasını eski zilyet hâlihazırdaki zilyede karşı üstün hak karinesine dayanarak açar. Yani davacının mutlaka malik olması ya da eşya üzerinde aynı hakkı bulunması gerekmez. Bazı durumlarda mal, sahibinin elinden rızasıyla çıksa dahi taşınır davası açılabilir. Emanet bırakılan taşınırı alan kişinin bu ilişkiyi inkâr etmesi hali, buna örnek olarak gösterilebilir. Taşınır davası kötünietlilere karşı herhangi bir süreye bağlı değilken, iyiniyetlilere karşı 5 yıllık hak düşürücü süreye tabidir. Taşınır davasının tanımından da anlaşılacağı üzere koşullarından biri önceki zilyet olmaktır.

YANIT: B

133. M, bilgisayarını kullanması için R'ye ödünç olarak vermiştir. Daha sonra M, R'den 2.000 TL ödünç almış ve borcuna teminat olarak bilgisayarın R'de kalmasına muvafakat etmiştir.

Bu durumda R, rehin hakkını aşağıdakilerden hangisi yoluyla elde etmiştir?

- A) Eşyanın teslimi
- B) Hükmen teslim
- C) Zilyetlik havalesi
- D) Kısa elden teslim
- E) Emtiaı temsil eden senedin teslimi

Olayda R hali hazırda ödünç alan olarak dolaysız fer'i zilyettir. Eşya üzerinde R'ye rehin hakkı tanındığında da fiiliyatta bir teslim olmamaktadır. Nitekim kısa elden teslim, eşya üzerinde hali hazırda dolaysız zilyet (veya en azından zilyet yardımcısı) olan kişinin, hukuki bir işlemle zilyetlik sıfatının değişmesidir. R ödünç alan iken, rehin alan sıfatını kazanmıştır.

YANIT: D

MEDENİ HUKUK - (EŞYA HUKUKU)

134. Taşınır davası ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Sahibinin elinden rızasıyla çıkan eşya için taşınır davası açılmaz.
- B) İyiniyetli haksız zilyede karşı zilyetliğin iadesi davası açılmamakla beraber taşınır davası açılabilir.
- C) Asli zilyet olmayan kişi de taşınır davası açabilir ancak malike karşı taşınır davası açılmaz.
- D) Kötüniyetli zilyede karşı taşınır davası açma herhangi bir süreye tabi değildir.
- E) Eşyanın maliki, onun hiçbir zaman zilyedi olmamışsa, taşınır davası açamaz.

Taşınır davası yalnız irade dışı elden çıkan eşya için değil, bazı durumlarda sahibinin elinden iradesiyle (rızasıyla) çıkan eşya için de açılabilir. Şöyle ki eşya, sahibinin elinden rızasıyla çıkmasına rağmen hâlihazırdaki zilyedin eşyayı kötüniyetle iktisap etmesi halinde taşınır davası açılabilir. Ancak şunu unutmamak gerekir; eşyanın sahibinin elinden rızası dışında çıkması ile zilyetliğine rıza dışında son verilmesi aynı anlama gelmemektedir. Örneğin (A)'nın fotokopi makinesini tamir için bıraktığı (B), bunu (C)'ye satsa, bu makine sahibinin rızasıyla elinden çıkmış, ancak zilyetliğine rızası dışında son verilmiştir. Çünkü (A) makineyi kendi arzusu ile (B)'ye teslim etmiştir, ancak (B), (A)'nın rızası olmaksızın onun zilyetliğine son vermiştir. Eşyanın sahibinin elinden rızasıyla çıkmasına rağmen hâlihazırdaki zilyedin eşyayı kötüniyetle iktisap etmesi iki ihtimalde karşımıza çıkar, ya eşyanın teslim edildiği kişi asıl malikin

zilyetliğini inkâr etmektedir (eşyayı sahiplenmektedir) ya da eşyanın teslim edildiği kişiden (emin sıfatıyla zilyetten) eşyayı iktisap eden üçüncü kişi kötü niyetlidir. Nitekim yukarıdaki bölümlerde de belirtildiği üzere emin sıfatıyla zilyetten eşyayı iyiniyetli olarak alan kişi eşyanın mülkiyetini teslimle (anında) iktisap eder. Bu durumda taşınır davası herhangi bir süre kısıtına tabi değildir.

YANIT: A

135. H, A'dan çaldığı tablet bilgisayarı önce arkadaşı B'ye kiralamış, sonra da bilgisayarı C'ye sattığını B'ye bildirerek, kira süresi sonunda C'ye teslim etmesini istemiştir.

Olayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) C, iyiniyetli ise mülkiyeti zilyetlik havallesi yoluyla kazanmış olur.
- B) A, bilgisayarın bedelini ödemediği sürece iyiniyetli C satın almış olduğu bilgisayarı A'ya iade etmekten kaçınabilir.
- C) H, bilgisayarın zilyetliğini havale yoluyla devretmiştir.
- D) C, zilyetliği kazanmadığından, iyiniyetli de olsa zamanaşımı yoluyla mülkiyeti kazanamaz.
- E) Bilgisayar rıza dışı elden çıkmış olduğundan, A'nın, iyiniyetli C'ye karşı açabileceği taşınır davası herhangi bir süreye tabi değildir.

Hırsız hiçbir zaman emin sıfatıyla zilyet olamaz. Dolayısıyla bundan eşyayı iyiniyetli olarak alan kişinin (para ve hamiline yazılı senetler hariç) anında korunması söz konusu olmaz. Bilgisayar açık artırım, pazar veya benzeri eşya satılan yerden alınmadığı için sahibi, bilgisayarı herhangi bir bedel ödemeksizin geri alabilir. Ancak iyiniyetli (haksız) zilyede yani olayda C'ye karşı açılacak taşınır davası 5 yıllık hak düşürücü süreye tabidir. Ayrıca iyiniyetli kişinin hak kazandırıcı süreden yararlanması için davasız ve aralıksız, malik sıfatıyla zilyet olması yeterli olup, doğrudan zilyet olma koşulu bulunmamaktadır. Bilindiği üzere zilyetlik hak ile ilintili bir kavram değildir. Bu nedenle haksız zilyet de zilyetliği devredebilir. Nitekim olayda H, bilgisayarın zilyetliğini C'ye havale yoluyla devretmiştir.

YANIT: C

136. Savurganlığı nedeniyle kısıtlanan ve kısıtlanma kararı ilan edilen A, çocuğu B'nin çok istediği oyun konsolunu elektronik mağazası sahibi E'den satın alır ve bir takım oyunların yüklenmesi için oyun konsolunu M'nin mağazasında bırakır. M, daha sonra mağazaya gelen ve içindeki oyunları çok beğenen iyiniyetli Ü'ye oyun konsolunu satar ve teslim eder.

Bu durumla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Ü ile yapılan satım sözleşmesi kesin olarak hükümsüzdür.
- B) A, bilgisayar konsolunun mülkiyetini kazandığından Ü, mülkiyeti teslimle kazanamaz.
- C) A, Ü'den oyun konsolunu ancak bedelini vererek geri isteyebilir.
- D) A, zilyetliğin havalesi suretiyle oyun konsolunun zilyedi olmuştur.
- E) Oyun konsolunun mülkiyeti teslimle Ü'ye geçmiştir.

Bu sorunun çözümü için zilyetlik ve mülkiyetin nakli konularının bilinmesi gerekir. Normal şartlarda satın alınan ve bir takım işlemlere tabi tutulmak için mağazada bırakılan oyun konsolunun mülkiyeti, zilyetliği hükmen teslimi yoluyla kazanılmış olur. Ancak mağaza sahibi emin sıfatıyla zilyet olarak kalmaya devam eder. Ve de emin sıfatıyla zilyetten iyiniyetli üçüncü kişi eşyayı satın alıp teslim aldığı anda mülkiyeti kazanır. Ancak olayda A sınırlı ehliyetsiz olduğundan, kanuni temsilcisi tarafından işleme henüz icazet verilmeden mülkiyeti kazanmamıştır. Ü ise mülkiyeti kazanmıştır.

YANIT: E

MEDENİ HUKUK - (EŞYA HUKUKU)

137. Zilyetliğin gaspı nedeniyle açılan geri verme davasıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Hâkim hak uyuşmazlığını çözmüş olmaz.
- B) Bu dava gasptan itibaren en geç 2 ay içinde açılmalıdır.
- C) Bu davayı fer'i zilyet asli zilyede karşı açabilir.
- D) Bu davayı açmak için hak sahibi olunması gerekmez.
- E) Davalı üstün hak sahibi olduğunu derhal ispatlarsa eşyayı iade etmekten kaçınabilir.

Taşınırı gasp edilen (rızası dışında elinden alınan) veya taşınmazı işgal edilen kişinin açacağı davaya, zilyetliğin gaspı davası denir. Bu dava hak uyuşmazlığını çözmez; davacının ispat edeceği şey, eski zilyet olduğu ve zilyetliğine kendi rızası olmaksızın son verildiğidir. Bu nedenle bu davayı hırsız malike karşı açabileceği gibi, fer'i zilyet asli zilyede karşı açabilir. Davayı açmak için hak sahibi olmak gerekmediğinden davacının üstün hak sahibi olması da gerekmez. Dolayısıyla bu davada hak uyuşmazlığı çözülmez. Gasp eden kimse (davalı), o şey üzerinde üstün bir hakka sahip olduğunu iddia etse bile eşyayı geri vermekle yükümlüdür. Ancak davalı, o şeyi davacıdan geri almasını gerektirecek üstün bir hakka sahip olduğunu derhâl ispat ederse onu geri vermekten kaçınabilir. Zilyetliği koruyan davalar hak düşürücü süreye tabi olup, süre failin ve failin öğrenilmesi anından itibaren iki ay ve her halükarda gasp veya saldırının yapıldığı tarihten itibaren bir yıldır.

YANIT: B

138. A'nın otlattığı keçilerinden birini çalan B, bunu iyiniyetli C'ye satıp teslim etmiştir. C keçinin sütünden 1.000 TL gelir sağlamış, ancak 250 yem parası ödemiştir.

Bu olayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) C iyiniyetli olduğundan keçinin mülkiyetini teslimle kazanmıştır.
- B) C, keçinin bedelini ödemek koşuluyla mülkiyetini kazanır.
- C) A, C 'ye karşı zilyetliğin iadesi davasının açabilir.
- D) C, keçiyi iade etmek zorunda kaldığında elde ettiği geliri iade etmez ancak, yaptığı giderleri talep edebilir.
- E) Keçinin iadesi esnasında A ve C'nin birbirinden bedel talep hakkı yoktur.

Olayda B keçiyi çalmıştır. B'nin emin sıfatıyla zilyetlik vasfı bulunmamaktadır. Bu nedenle iyiniyetli C'nin teslimle (anında) mülkiyeti kazanması mümkün olmayıp, A, 5 yıllık süre zarfında C'ye karşı taşınır davası veyahut mülkiyet hakkı sona erene kadar istihkak davası açabilir. Eşyayı gasp edenden alan iyiniyetli cüz'i halefe karşı zilyetliğin iadesi davası açılmayacağı gibi, eşyayı gasp eden kişi bunu elden çıkartmışsa ona karşı da zilyetliğin iadesi davası açılmaz; çünkü bu kişi hâlihazırdaki zilyet değildir. B'nin davranışı aynı zamanda bir haksız fiil olduğundan A, C'ye müracaat etmeye gerek duymaksızın B'ye karşı tazminat davası açabilir. TMK m. 993'e göre, eşyayı kullanan veya ondan yararlanan iyiniyetli zilyet, o şeyi geri vermekle yükümlü olduğu kimseye karşı bu yüzden herhangi bir tazminat

ödemek zorunda değildir. Bu nedenle A, keşinin geri verilmesini taşınır davası ile C'den isteyebilir; ancak C'den 1.000 TL'yi istemesi mümkün değildir. Bununla birlikte iyiniyetli zilyedin elde ettiği ürünler, yaptığı giderler sebebiyle doğan alacaklarına mahsup edilir. Olayda C 1.000 TL elde etmiş, 250 TL harcamıştır. Dolayısıyla yapılan mahsup sonucu C'nin de hiçbir alacağı kalmaz.

YANIT: E

139. Zilyetlikle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Haksız zilyet asli zilyet olabilir.
- B) Malike karşı zilyetliğin iadesi davası açılabilir ancak taşınır davası açılmaz.
- C) Sahibinin elinden rızası ile çıkan eşya için taşınır davası açılmaz.
- D) Fer'i zilyet, dolaylı zilyet olabilir.
- E) Sınırlı ehliyetsizden zilyetlik devren kazanılabilir.

Haksız zilyet hiçbir zaman hakka dayanan zilyet olamaz, ancak eşyayı sahiplenmiş haksız zilyet asli zilyettir. Taşınır davası, zilyetliğine rızası dışında son verilen üstün hak sahibi tarafından açılan dava türüdür. Eşya, sahibinin elinden rızası ile çıkmış olsa bile zilyetliğine rızası dışında son verilebilir. Örneğin ödünç verdiğimiz bilgisayar arkadaşımız inkâr ettiğinde zilyetliğimize rızamız dışında son vermiş olur.

YANIT: C

140. Komşunun, tarlasını ekip biçtiğini öğrenen arazi maliki M, ilçe kaymakamlığına başvurmak istemektedir.

Bu olayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Başvuru süresi tecavüz veya saldırının öğrenildiği tarihten itibaren 60 gün ve her halükarda tecavüz veya saldırı tarihinden itibaren bir yıldır.
- B) Kaymakamlık soruşturmayı 15 gün içinde tamamlamalıdır.
- C) Saldırı nedeniyle daha önce açılmış dava veya mahkeme tarafından verilmiş ihtiyati tedbir kararı varsa, bu yola başvurulamaz
- D) İdari yoldan yapılan başvuru üzerine verilen karara karşı adli ve idari yargı yoluna gidilebilir.
- E) İdari yönden karar verildikten sonra başvuru idari yargı yolunda yürütmenin durdurulması kararı verilemez.

İdari yönden karar verildikten sonra, başvuru idari yargı yolunda yürütmenin durdurulması kararı verilemeyeceği yönündeki hüküm, Anayasa Mahkemesinin 03.06.2010 tarih ve 2008/77 Esas, 2010/77 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir. Dolayısıyla bu tür davalarda da yürütmenin durdurulması kararı verilebilir.

YANIT: E

MEDENİ HUKUK - (EŞYA HUKUKU)

141. Zilyetliğin idari yoldan korunması ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Başvuru mercii, taşınmaz mal merkez ilçe sınırları içerisinde ise vali, diğer ilçelerde ise kaymakamdır.
- B) Anlaşmazlık hukuki mahiyette ise bu yola gidilemez.
- C) İdari yoldan yapılan başvuru üzerine verilen karara karşı üst makama başvurulabilir.
- D) Açık olan yazı ve hesap hataları kararı veren makam tarafından kendiliğinden düzeltilebilir.
- E) İdari yönden karar verildikten sonra, başvuru idari yargı yolunda yürütmenin durdurulması kararı verilmesi mümkündür.

İdari yoldan yapılan başvuru üzerine verilen karar idari yönden kesin olup, bu karara karşı idari başvuru yolu (üst makama başvuru) kapalıdır. Örneğin kaymakam tarafından verilen karara karşı valiliğe başvurulamaz. Kararı veren makam kararından dönemez veya İdari Yargılama Usulü Kanununun üst makama başvuruyu düzenleyen hükmü bu kararlara karşı işletilemez. Yani üst makam kararı kaldıramaz, değiştiremez. Tarafların kararın düzeltilmesine ilişkin idari talepleri dikkate alınmaz. Ancak verilen kararın esasına etkisi olmayan açık ve belirgin yazı ve hesap hataları gibi maddi hatalar karar veren makamca düzeltilebilir.

YANIT: C

142. Zilyetliğin devri yollarıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Satım konusu malın satım bedeli ödenene kadar malın satıcıda kalması halinde zilyetlik alıcıya geçmiş olmaz.
- B) A, kiraya verdiği eşyayı başkasına satarsa, alıcı zilyetliği hükmen teslim yoluyla kazanmış olur.
- C) Hırsız çaldığı malın bedelini ödeyerek onu satın alırsa malik sıfatıyla zilyetliği kısa elden teslim yoluyla kazanmış olur.
- D) A, seyahatten dönene kadar satın aldığı yeni bilgisayarının satıcı B'de emanet olarak kalması konusunda B ile anlaşırken, B'deki bilgisayarın zilyetliği A'ya hükmen teslim yoluyla geçmiş olur.
- E) A tarlada yığılı olarak duran buğdayı B'ye satar ve her an gidip alabileceğini B'ye bildirirse B, buğdayın zilyetliğini teslim yoluyla kazanmış olur.

Satım konunu malın satım bedeli ödenene kadar malın satıcıda kalması halinde satıcının zilyetliği ve mülkiyeti devir iradesi olmadığından alıcı zilyetliği kazanmış olmaz. Hırsız çaldığı malın bedelini ödeyerek onu satın alırsa malik sıfatıyla zilyetliği kısa elden teslim yoluyla kazanmış olur. Eşyanın üzerinde zilyetlik kurulacak şekilde bırakılması halinde zilyetlik devren kazanılmış olur. Eşyanın sahibi, kiraladığı eşyayı başkasına satarsa, alıcı zilyetliği havale yoluyla kazanmış olur.

YANIT: B

143. Zilyetliğin idari yoldan korunmasına ilişkin olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Kamu mallarına yapılan tecavüzler süre aşımına tabi olmaksızın korumadan yararlanır.
- B) Sadece taşınmaz zilyetliği idari yoldan korunabilir.
- C) Tecavüz veya müdahalenin önlenmesine karar verecek makam vali veya kaymakamdır.
- D) Anlaşmazlıkla ilgili olarak yargı yoluna gidilmişse, idari yoldan koruma istenemez.
- E) İdari makâmın kararına karşı idari yargıya başvurulamaz.

Zilyetliğin idari yoldan korunması sadece tarla, bağ, bahçe, arsa, orman, ağıl, apartman, dükkân, fabrika, otel gibi arazi bina ve madenler için getirilmiş bir korunma yoludur. Dolayısıyla taşınır zilyetliği bu yolla korunamayacağı gibi yukarıda belirtilen niteliklerde olmayan taşınmazlarda da bu yolla koruma olmaz. Kamu taşınmazları da bu korumanın kapsamına dâhildir. Başvuru mercii, taşınmaz mal merkez ilçe sınırları içerisinde ise vali, diğer ilçelerde ise kaymakamdır. Tecavüz veya saldırı nedeniyle daha önce adli yargıda dava açılmış veya mahkeme tarafından ihtiyati tedbir kararı verilmişse idari yoldan koruma istenemez. İdari yoldan yapılan başvuru üzerine verilen karar idari yönden kesin olup, bu karara karşı idari başvuru yolu yoktur. Örneğin kaymakam tarafından verilen karara karşı valiliğe başvurulamaz. Bununla beraber, idari yoldan yapılan başvuru üzerine verilen karara karşı adli ve idari yargı yoluna gidilebilir, yani idari yargı yolu açıktır.

YANIT: E

144. I. Fıllî hâkimiyeti sağlayacak araçların teslimi

- II. Zilyetliğin havalesi
- III. Hükmen teslim
- IV. Kısa elden teslim
- V. Emtiyâ temsil eden senetlerin teslimi

Yukarıdaki zilyetliğin nakli yollarından hangileriyle eşya üzerinde dolaysız zilyetlik sağlanır?

- A) I, II ve III
- B) I, II ve V
- C) I ve IV
- D) II, III ve V
- E) II, III, IV ve V

Hükmen teslim, zilyetliğin havalesi ve emtiyâ temsil eden senetlerin tesliminde dolaylı zilyetlik kazanılır. Eşyanın teslimi, eşyayı temsil eden şeyin (anahtar gibi) teslimi ve eşyanın üzerinde hâkimiyet kurulacak şekilde bırakılması halinde dolaysız zilyetlik kazanılır.

YANIT: C

145. Haksız zilyedin zilyetliği iadesi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) İyiniyetli zilyet elde ettiği semereleri, yaptığı giderlerden mahsup etmek zorundadır.
- B) İyiniyetli zilyet eşyanın zarara veya hasara uğramasından ötürü sorumlu tutulmaz.
- C) İyiniyetli zilyet lüks masrafları talep edemez.
- D) Kötüniyetli zilyedin eşyayı kullanmaktan ötürü tazminat sorumluluğu doğar.
- E) Kötü niyetli haksız zilyet, mala vermiş olduğu zarar ve hasardan her hal ve şartta kusursuz şekilde sorumludur.

İyiniyetli olmayan zilyet, geri vermekle yükümlü olduğu şeyi haksız alıkoymuş olması yüzünden hak sahibine verdiği zararlar ve elde ettiği veya elde etmeyi ihmal eylediği ürünler karşılığında tazminat ödemek zorundadır. Dolayısıyla kötüniyetli zilyedin üç adet sorumluluğu vardır.

- 1) Eşyayı aynen iade,
- 2) ürünleri tazmin ve
- 3) eşyayı kullanmasına ilişkin tazmin borcu (ecri misil). Kötüniyetli zilyedin eşyayı aynen iade, iade edemiyorsa meydana gelen hasardan sorumluluğu vardır. Bu sorumluluk kusursuz sorumluluktur. Ancak iyiniyetli olmayan zilyet, şeyi kime geri vereceğini bilmediği sürece ancak kusuruyla verdiği zararlardan sorumlu olur. Örneğin başkasına ait bir hayvanın bahçesine girdiğini gö-

ren kişi, bunu sahiplenirse iyiniyetli olmamakla beraber, hayvanı kime iade edeceğini bilmemektedir. İşte bu durumda ancak kusuruyla meydana gelen zararlardan sorumlu olur. Dolayısıyla kusursuz sorumluluk her hal ve şartta söz konusu değildir. TMK m. 993'e göre, iyiniyetle zilyedi bulunduğu şeyi, karineyle mevcut hakkına uygun şekilde kullanan veya ondan yararlanan zilyet, o şeyi geri vermekle yükümlü olduğu kimseye karşı bu yüzden herhangi bir tazminat ödemek zorunda değildir. İyiniyetli zilyet, şeyin kaybedilmesinden, yok olmasından veya hasara uğramasından sorumlu olmaz. Aynı şekilde malik sıfatıyla iyiniyetli zilyet olan haksız zilyet malı bağışlarsa iade yükümlülüğünden kurtulur.

YANIT: E

146. Aşağıdaki irtifak haklarından hangisi sona erdiğinde tapu kütüğündeki buna kaydın şekli bir değeri olmaz?

- A) Geçit irtifakı
- B) Üst hakkı
- C) İntifa hakkı
- D) Kaynak Hakkı
- E) Mecra hakkı

Sadece şahsa bağlı olarak kurulabilen ayni haklar başkalarına devredilemeyeceğinden bu haklar açasından tapu sicili-

ne güven ilkesinin bir işlevi yoktur. Dolayısıyla bu hakların sona ermesine rağmen tapudan terkinin yapılmamış olmasının yani yolsuz kaydın şekli bir değeri dahi olmaz. Bunlar, oturma hakkı ile intifa hakkıdır.

YANIT: C

147. Aşağıdakilerden hangisinin tapu kütüğüne şerhi en çok 10 yıl için etki doğurur?

- A) Taşınmaz satış vaadi sözleşmesi
- B) Kat karşılığı inşaat sözleşmesi
- C) Sözleşmeden doğan alım hakkı
- D) Kira sözleşmesi
- E) Rehinin boşalan rehin dereceye ilerleme hakkı sözleşmesi

Şerh süreye bağlı yapılmışsa sürenin sona ermesi ile birlikte etkisini yitirir. Örneğin kira sözleşmesi 3 yıllığına şerh edilmişse üçüncü yılın sonunda şerh etkisini yitirecektir. Bununla birlikte bir takım haklarda şerhin etki süresi kanunda üst sınır şeklinde belirlenmiştir. Alım, geri alım ve ön alım sözleşmelerinde şerh etkisini en fazla 10 yıl, taşınmaz satış vaadi sözleşmesinde ise 5 yıl sonra yitirir.

YANIT: C

148. Aşağıdakilerden hangisi bir tahsis işlemine gerek olmaksızın kamu malı niteliğini taşır?

- A) Madenler
- B) Adliye sarayı
- C) Otoyol
- D) Hükümet binaları
- E) Devlete ait okul binaları

Ormanlar, kıyılar, madenler, tabii servet ve kaynaklar herhangi bir tahsis işlemine gerek olmaksızın kamu malı niteliğindedir.

YANIT: A

149. Koltuk takımı eşya hukukunda aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilebilir?

- A) Birleşik eşya
- B) Basit eşya
- C) Eklenti
- D) Bütünleyici parça
- E) Eşya birliği

Mobilya takımı, pul koleksiyonu, kütüphane, gibi şeylerde her bir eşya bağımsız varlığını yitirmediklerinden eşya topluluğundan (eşya birliği) söz edilir.

YANIT: E

MEDENİ HUKUK - (EŞYA HUKUKU)

150. Taşınmaz eklentileri, tapu sicilinde nereye kaydedilir?

- A) Beyanlar hanesine yazılır.
- B) Şerh edilir.
- C) Düzeltmeler siciline kaydedilir.
- D) Mal sahipleri siciline kaydedilir.
- E) Aziller siciline kaydedilir.

Tapu kütüğünde yapılan kayıtlardan sonuncusu beyanlardır. Beyanlar tapu kütüğünün diğer sütunlarında yer almayan fakat tapu kütüğüne yazılarak alenileştirilmesinde fayda görülen hukuki ilişki ve fiili durumlardır. Tapuya beyan edilebilecek hususlara örnek olarak şunlar sıralanabilir;

- *Taşınmaz eklentileri (bu konuya ilerideki bölümlerde detaylı şekilde değinilecektir),*
- *Birden fazla taşınmazın ortak kullanımına sunulmuş taşınmazlar (yüzme havuzu, tenis kortu, sosyal tesis gibi),*
- *Eski hukuk zamanında kurulmuş ve ancak yeni hukuka göre kurulması mümkün olmayan aynı haklar,*
- *Malikin vesayet altına alınma kararı,*
- *Taşınmaz mülkiyetine ilişkin kamu hukuku kısıtlamaları.*

Beyanların ortak bir etkisi yoktur. Üçüncü kişilerin iyiniyetini ortadan kaldırmayacağı gibi, bir karine meydana getirebilir veya taşınmaza bağlı bir aynî hakkı açıklama fonksiyonuna da sahip olabilir.

YANIT: A

151. İflas, tapu sicilinde nereye kaydedilir?

- A) Beyanlar hanesine yazılır.
- B) Şerh edilir.
- C) Tescil edilir.
- D) Mal sahipleri siciline kaydedilir.
- E) Aziller siciline kaydedilir.

Tapu kütüğüne yapılan şerhlerin bir kısmı tasarruf yetkisini kısıtlayan niteliktedir. Bunlardan biri de iflas şerhidir. İflas ile ilgili olarak şu hususun da unutulmaması gerekir. İflas kararı ilan edildikten sonra üçüncü kişilerin iyiniyet iddiaları dinlenmez; yani henüz şerh edilmese bile ilan edilmiş iflas kararı üçüncü kişilere karşı ileri sürülebilir. Sınavlar açısından unutulmaması gereken husus, iflas kararının beyan edilmediği, şerh edilmiştir. Yani iflas kararı beyanlar hanesinde gösterilmez.

YANIT: B

152. Tapu sicilinin hatalı tutulmasından dolayı devletin sorumluluğu ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Tapu siciline güven ilkesi gereği gerçek malikin mülkiyet hakkını yitirmesi halinde devletin tazminat sorumluluğu doğmaz.
- B) Gerekli kaydın yapılmasının ihmal edilmesi, devletin sorumluluğuna yol açan nedenlerden biridir.
- C) Tapu sicilindeki yanlış kaydı düzeltmek için dava açma imkânı olduğu sürece bu kaydın düzeltilmesi için yapılan giderler haricinde devletin sorumluluğu yoluna gidilemez.
- D) Doğru tutulan kaydın sonradan meydana gelen bir olay neticesinde gerçeği yansıtmaması halinde devletin sorumluluğu yoluna gidilemez.
- E) Tapu sicilinin tutulmasından dolayı devletin sorumluluğu, kusursuz sorumluluk türlerinden biridir.

Aşağıdaki hallerde sicilin hukuka aykırı tutulduğu ve Devletin sorumluluğunun doğacağı söylenebilir:

- *Kadastro tespitine dayalı sınır ve yüz ölçümlerinin yanlış yazılması. Ancak kadastronun yanlış yapılması TMK m. 1007 anlamında sorumluluk doğurmaz.*
- *Özel mülkiyete tabi olamayacak bir taşınmaz (kamusal taşınmaz) için tapuda yolsuz kayıt yapılması.*
- *Özel vekâletname olmadan veya sahte vekâletle yapılan tesciller.*
- *Sahte veraset ilamına dayanılarak yapılan tesciller. Ancak burada eğer*

veraset ilamı sahte olmayıp da gerçek durumu yansıtmıyorsa, TMK m. 1007 anlamında sorumluluk doğmaz.

- *Çifte tapu kaydı.*
- *Tapu memurunun hayali kayıt yapması veya yapması gereken kaydı yapmaması.*
- *Yolsuz kayıt neticesinde (tapu siciline güven ilkesi gereği) malikin mülkiyet hakkını yitirmesi*

YANIT: A

153. Aşağıdakilerden hangisinin tescilli tapu kütüğüne geçici olarak şerh verilebilir?

- A) Malikin iflası
- B) Taşınmaza ilişkin iştirah hakkı
- C) Aile konutu
- D) Tescil için tasarruf yetkisinin kanıtlanamaması
- E) Paylı mülkiyette paydaşların kullanma, yararlanma ve yönetim şeklinde ilişkin sözleşme

Geçici tescilin şerhi iki durumda karşımıza çıkar. Ya taşınmaz üzerinde bir aynı hak iddiası bulunmaktadır ya da tescil için tasarruf yetkisi ispatlanamamıştır. Asla unutulmamalıdır ki, yolsuz tescilin düzeltilmesi davasında olduğu gibi, taşınmaz üzerinde aynı hak iddiasına dayanan davalarda talep edilecek şerhin türü kısıtlayıcı şerh değil, geçici tescil şerhidir.

YANIT: D

MEDENİ HUKUK - (EŞYA HUKUKU)

154. Aşağıdaki hukuki işlemlerden hangisi resmi yazılı şekilde yapılmak zorundadır?

- A) Taşınır satım sözleşmesi
- B) Taşınmaz satış vaadi sözleşmesi
- C) Taşınmazlara ilişkin önalım sözleşmesi
- D) Kefalet sözleşmesi
- E) Alacağı devri sözleşmesi

Alım, geri alım, kat karşılığı inşaat, taşınmaz satış vaadi sözleşmelerinin resmi yazılı şekilde yapılması gerekir. Ancak unutmayalım ki önalım sözleşmesinin adi yazılı şekilde yapılması yeterlidir.

YANIT: B

155. Devletin tapu sicilinin tutulmasından doğan zararlardan sorumluluğu ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Zarar, idari yargıda tam yargı davası yoluyla talep edilebilir.
- B) Asli sorumluluk hatalı kaydı yapan memurdadır.
- C) Devlet, tapu sicili hukuka uygun tutulsa da sorumludur.
- D) Henüz bir hak kaybı doğmamışsa devlet kaydın düzeltilmesi için yapılan masraflardan ötürü sorumlu tutulabilir.
- E) Haksız fiile ilişkin hükümler kıyas yoluyla uygulanamaz.

Sorumluluk için zararın doğması ve bu zararın tapu sicilinin hukuka aykırı tutulmasından kaynaklanması gerekir. Yani tapu sicilinin düzeltilmesi davası açma imkânına sahip olan bir kimse, sicilin hukuka aykırı tutulması yüzünden aynı hakkını henüz yitirmediğinden devlete karşı tazminat davası açamaz. Örneğin A'ya ait taşınmazı B, sahte vekâlet düzenleyerek C'ye satarsa, A yolsuz kaydın düzeltilmesi davasını açarak tapudaki kaydı düzeltebileceğinden, Devlete karşı tazminat davası açamaz. Ancak Olayda C, taşınmazı iyiniyetli D'ye satarsa tapu siciline güven ilkesi gereği D mülkiyeti kazanacağından, A, mülkiyet hakkını kaybeder ve bu nedenle Devlete karşı tazminat davası açabilir. Henüz hak kaybı doğmadığı takdirde, kaydın düzeltilmesi için gerekli olan masraflar devletten talep edilebilir.

YANIT: D

156. Şerh verilebilecek şahsi haklarla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Şahsi hakkın şerhi eşyaya bağlı borç yaratır.
- B) Hangi hakların şerh edilebileceği kanunda düzenlenmiştir.
- C) Şerh edilen şahsi hak herkese karşı ileri sürülebilir.
- D) Rehinde boş dereceye ilerleme hakkı şerh verilebilir.
- E) Taşınmaz satış vaadi sözleşmesi şerh verilebilir.

Şerh verilmekle şahsi haklar kuvvetlenmiş olur, eşyaya bağlı borç yaratır (şerhin aynı etkisi) ancak aynı hak haline gelmez. Yani herkese karşı ileri sürülemez. Ayrıca her türlü şahsi hak tapuya şerh verilemez. Bunlar kanunda sınırlı sayıda düzenlenmiştir. Bu hakların en güzel örnekleri, alım, geri alım, önalım, taşınmaz satış vaadi, kira, arsa payı karşılığı inşaat, rehnin boş dereceye ilerleme hakkı, bağışlamadan rücu sözleşmeleridir.

YANIT: C

157. Aşağıdakilerden hangisi tapu sicili bulunmayan yerlerde tutulan bir defterdir?

- A) Kat mülkiyeti kütüğü
- B) Planlar
- C) Tapu kütüğü
- D) Düzeltmeler sicili
- E) Zabıt defteri

Kadastro bulunmayan, yani tapu sicili olmayan yerlerde; 1-Zabıt (Kayıt) Defteri (buna taşınmazlar kaydedilir) 2-Kat Mülkiyeti Zabıt Defteri (Kadastro yapılmamış olan yerlerde Kat Mülkiyeti Kütüğü yerine, Kat Mülkiyeti Zabıt Defteri tutulur) 3-İpotek Kayıt Defteri ve 4-Fihrist Defteri (Mal sahipleri sicilinin fonksiyonuna sahiptir) tutulur.

YANIT: E

158. Aşağıdakilerden hangisi tapu sicili bulunmayan yerlerde tapu kütüğünün gördüğü işlevi üstlenir?

- A) Kat mülkiyeti kütüğü
- B) Zabıt defteri
- C) Yevmiye defteri
- D) Düzeltmeler sicili
- E) Fihrist defteri

Kadastro bulunmayan, yani tapu sicili olmayan yerlerde; 1-Zabıt (Kayıt) Defteri (buna taşınmazlar kaydedilir) 2-Kat Mülkiyeti Zabıt Defteri (Kadastro yapılmamış olan yerlerde Kat Mülkiyeti Kütüğü yerine, Kat Mülkiyeti Zabıt Defteri tutulur) 3-İpotek Kayıt Defteri ve 4-Fihrist Defteri (Mal sahipleri sicilinin fonksiyonuna sahiptir) tutulur. Taşınmazın sayfa açılması esasına dayanan tapu sicilleri, kadastro yapılmamış yerlerde tutulmaz. Bunların yerine, buralarda zabıt defteri veya kayıt defteri adı verilen defterler tutulmaktadır. Zabıt defteri tapu kütüğünün gördüğü işlevi üstlenir.

YANIT: B

MEDENİ HUKUK - (EŞYA HUKUKU)

159. Eklenti ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Sadece taşınır mallar eklenti olabilir.
- B) Taraflar aksini kararlaştırmadıkça taşınmaz rehni eklenti de kapsar.
- C) Taşınmazın eklentilerinde tapu kütüğünün beyanlar hanesine kaydı kurucu etki doğurur.
- D) Eklenti asıl şeyden bağımsız olarak tasarrufi işlemlere konu edilebilir.
- E) Bir şeyin eklenti olmasında yerel adetler yanında malikin arzusu da dikkate alınır.

Eklenti, asıl şey malikinin anlaşılabilen arzusuna veya yerel âdetlere göre, işletilmesi, korunması veya yarar sağlaması için asıl şeye sürekli olarak özgülenen ve kullanılmasında birleştirme, takma veya başka bir biçimde asıl şeye bağlı kılınan taşınır maldır. Yani malikin anlaşılabilen arzusuna veya yerel âdetlere göre, işletilmesi, korunması veya yarar sağlaması için asıl şeye sürekli olarak özgülenen ve kullanılmasında birleştirme, takma veya başka bir biçimde asıl şeye bağlı kılınan taşınır mala eklenti denir. Sadece taşınır eklenti olabilir. Bütünleyici parçanın aksine eklenti, asıl şeyden bağımsız bir hukukî işlem konusu olabilir. Dolayısıyla asıl şeyin malikin her durumda eklentinin de maliki olacağı şeklinde bir kural bulunmadığı gibi eklenti asıl şeyden ayrılmadan da aynı bir aynı hakkın konusu olabilir. Taraflar aksini kararlaştırmadıkça, taşınmaz rehni eklenti de kapsar. Nitekim TMK m. 698/2'ye göre bir şeye ilişkin tasarruflar, aksi belirtilmedikçe onun eklentisini de kapsar. Taşınmazın

eklentileri tapu kütüğünün beyanlar hanesine kaydedilir. Ancak eklentinin beyanlar hanesine kaydedilmemiş olması, bu niteliğine engel değildir. Dolayısıyla beyanlar hanesine kayıt kurucu nitelikte değildir.

YANIT: B

160. Bütünleyici parçayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Bütünleyici parça asıl şeyden ayrılmadıkça bağımsız bir eşya niteliği taşımaz.
- B) Bütünleyici parça üzerinde ayrı zilyetlik kurulabilir.
- C) Asıl şeyden ayrılınca kadar bütünleyici parça asıl şeyin malikinin mülkiyetindedir.
- D) Bazı şeyler kanun gereği bütünleyici parçadır.
- E) Bütünleyici parça asıl şeyden ayrılınca, bağımsız eşya iken kimin mülkiyetinde ise onun mülkiyetine geçer.

Yalın eşya, yekpare olduğundan asıl eşya bütünleyici parça ayırımı olmaz (altın külçesi gibi). Bütünleyici parça asıl şeyin hukuki statüsüne tabi olduğundan bağımsız bir varlığı yoktur. Asıl şeyden ayrılmamış bütünleyici parça üzerinde asıl şeyden ayrı olarak aynı haklar kurulamaz, bu nedenle asıl şeyden ayrılınca kadar bütünleyici parça da asıl şeyin malikinin mülkiyetindedir. Ancak bütün-

leyici parça ile ilgili borçlandırıcı işlem yapılabilir. Bir kimseye ait bir eşya, başkasına ait eşyanın bütünleyici parçası haline gelirse, artık sahibinin mülkiyet hakkı sona erer ve asıl eşya kime aitse onun mülkiyetine geçer ve hatta bütünleyici parça asıl şeyden ayrılınca, bağımsız şeyken kimin mülkiyetinde ise, onun mülkiyetine geçmez, asıl şey kime aitse onun olmaya devam eder.

YANIT: E

161. Bütünleyici parçayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Asıl şey üzerinde kurulan aynı haklar onun bütünleyici parçalarını da kapsar.
- B) Bütünleyici parça üzerinde asıl şeyden bağımsız olarak zilyetlik kurulabilir.
- C) Asıl şeyden sürekli biçimde ayrılan bütünleyici parça bağımsız eşya halini alır.
- D) Karışma ve birleşme halinde bütünleyici parçaya ilişkin hükümler uygulanır.
- E) Asıl şeyden ayrılan bütünleyici parça üzerinde asıl şeyin malikinin mülkiyet hakkı doğar.

Birden çok kişinin taşınır malları önemli bir zarara uğratılmadan veya aşırı bir emek ve para harcanmadan ayrılmayacak şekilde birbirleriyle birleşmiş veya karışmışsa o kişiler, yeni şey üzerinde

kendi taşınırlarının birleşme veya karışma zamanındaki değerleri oranında paylı mülkiyete sahip olurlar. Halbuki bir taşınır, diğer bir taşınır ile onun bütünleyici parçası olacak şekilde karışır veya birleşirse eşyanın tamamı, ana parçanın malikine ait olur. Dolayısıyla karışma ve birleşme halinde bütünleyici parçaya ilişkin hükümler uygulanmaz.

YANIT: D

162. Aşağıdakilerden hangisi kanun gereği bütünleyici parça sayılır?

- A) Marketin el arabaları
- B) Kaynaklar
- C) Cansız manken üzerine giydirilen kıyafet
- D) Fabrikanın makineleri
- E) Televizyonun kumandası

Şunlar kanun gereği bütünleyici parçalardır:

- a- Doğal ürünler,
- b- Arazi üzerindeki ağaçlar, binalar ve kaynaklar. Doğal ürünler asıl şeyden ayrılıncaya kadar onun bütünleyici parçasıdır. Meyve bahçesinin ürünleri, ineğin sütü, doğal ürüne örnek olarak gösterilebilir. Doğal ürünün bütünleyici parça sayılması sonucunda, örneğin bir meyve bahçesindeki henüz toplanmamış elmalar, başkasına devredilemez, üzerinde aynı hak kurulamaz. Ancak bunun teslimi borcu al-

MEDENİ HUKUK - (EŞYA HUKUKU)

tına girilebilir. Doğal ürün asıl şeyden ayrılınca bütünleyici parça olmaktan çıkar. TMK m. 718/II uyarınca, bir taşınmaz üzerindeki mülkiyet hakkının kapsamına yasal sınırlamalar saklı kalmak üzere yapılar, bitkiler ve kaynaklar da dâhildir. Örneğin bir ağaç üzerinde, arazinin maliki dışında kimse mülkiyet hakkı kuramaz.

YANIT: B

163. Kanuni önalım hakkı ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Taşınmazın satışı ya da ekonomik bakımdan satışa eşdeğer her türlü işlemin yapılması hâllerinde kullanılabilir.
- B) Payın paydaşlardan birine satılması halinde bu hak kullanılamaz.
- C) Cebri artırmayla yapılan satışlarda bu hak kullanılamaz.
- D) Bu hak, devreden paydaşa karşı dava açılarak kullanılır.
- E) Ön alım hakkı, hak sahibinin satışı öğrendiği tarihten itibaren 3 ay içinde kullanılmalıdır.

Taşınmazın satışı ya da ekonomik bakımdan satışa eşdeğer her türlü işlemin yapılması hâllerinde kullanılabilir. Kanundan doğan önalım hakkının ileri sürülebilmesi için tapu kütüğüne şerh edilmesine gerek yoktur. Yasal önalım hakkı payın üçüncü bir kişiye satılması

halinde kullanılabilir. Cebri artırmayla yapılan satışlarda önalım hakkı kullanılamaz. Önalım hakkı, satışın hak sahibine bildirildiği tarihin üzerinden üç ay ve eğer bildirim yapılmamışsa her hâlde satışın üzerinden iki yıl geçmekle düşer. Önalım hakkı alıcıya (muhataba) dava açılarak kullanır.

YANIT: D

164. A, B ve C bir arsanın paylı malikleridir.

Bu durumda aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) A, kendi payını diğerlerinin izni olmadan satabilir.
- B) A, kendi payı üzerinde diğerlerinin izni olmadan ipotek hakkı kurabilir.
- C) A, kendi payını diğerlerinin izni olmadan kiraya verebilir.
- D) A, kendi payını diğerlerinin izni olmadan bağışlayabilir.
- E) A, kendi payı üzerinde diğerlerinin izni olmadan intifa hakkı kurabilir.

Paylı mülkiyette, paydaşlardan her biri kendi payı bakımından malik hak ve yükümlülüklerine sahip olur. Bu bağlamda;

- Payını devredilebilir (satabilir, bağışlayabilir),
- Payı üzerinde rehin hakkı kurabilir (bir payın rehnedilmesi durumunda taşınmazın tamamı üzerinde rehin kurulamaz ancak bunun tam tersi mümkündür. Yani taşınmazın tamamı rehnedildikten sonra pay üzerinde rehin kurmak mümkündür),
- Payı alacaklıları tarafından haczedilebilir,
- Payı üzerinde intifa hakkı, taşınmaz yükü gibi aynı hakları kurabilir (bir paydaşın kendi payı üzerinde intifa hakkı kurması hâlinde, diğer paydaşlardan biri intifa hakkının kurulduğunun kendisine tebliğinden başlayarak üç ay içinde ortaklığa son verilmesi isteminde bulunabilirler. Ortaklık satış yoluyla sona erdirilirse, intifa hakkı, buna ilişkin paya düşecek bedel üzerinde devam eder),
- Payı ile ilgili olarak alım, ön alım, geri alım hakkı tesis edebilir ve bu haklar tapu kütüğüne şerh edilebilir.

Paydaş diğerlerinin rızası olmadan şu işlemleri yapamaz;

- Payını kiraya veremez,
- Pay üzerinde geçit hakkı, üst hakkı, kaynak hakkı, oturma (sükna) hakkı, eşyaya bağlı irtifakları kuramaz.

Paylı mülkiyette paydaşların yasal ön alım hakları bulunmaktadır. Ancak yasal ön alım hakkının doğabilmesi için pay-

daşın payını üçüncü kişiye satması veya satışa eş değer bir işlemler elinden çıkarması gerekir. Bu nedenle paydaşlardan birine yapılan satışta bu hak doğmayacağı gibi, satış dışında kalan hallerde örneğin bağışlamada, cebri icra yolu ile satışta, mirasçılara geçmede bu hak doğmaz.

Taşınmazın kiraya verilmesi önemli yönetim işlerinden sayıldığından pay ve paydaş çoğunluğu gerekir, ancak otel olarak kiraya verme paylı malın özgü olduğu amacın değiştirilmesi niteliğinde olduğundan oybirliği gerekir.

Paydaşlardan her biri tek başına,

- Eşya başkaları tarafından gasp edilmiş veya tecavüze uğramışsa zilyetlik, taşınır ve istihkak davalarını açabilir.
- Aynı şekilde yolsuz kaydın düzeltilmesi davasını açabilir.
- Zilyetliğin kuvvet kullanarak korunması yoluyla zilyetliği koruyabilir.
- Eşyada meydana gelen zarardan dolayı tazminat davası açabilir. Ancak bu durumda zarardan kendi payına düşen kısmın tazminini isteyebilir.

YANIT: C

MEDENİ HUKUK - (EŞYA HUKUKU)

165. Paylı mülkiyette paydaşların payları üzerinde tasarrufi işlem yapabilmesiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Bir paydaş payını diğerlerinin izni olmadan satabilir ancak bu durumda diğer ortakların yasal önalım hakkı doğar.
- B) Bir paydaşın kendi payı üzerinde intifa hakkı kurması hâlinde, diğer paydaşlardan biri intifa hakkının kurulduğunun kendisine tebliğinden başlayarak üç ay içinde ortaklığa son verilmesi isteminde bulunabilir.
- C) Bir payın rehnedilmesi durumunda taşınmazın tamamı üzerinde rehin kurulamaz; ancak bunun tam tersi mümkündür.
- D) Edinilmiş mallara katılma rejiminde eşlerin paylı mülkiyet üzerinde, diğerinin rızasını almadan tasarrufi işlemde bulunamaz.
- E) Her ortak payı üzerinde diğerlerinin izni olmadan kaynak hakkı kurabilir.

Paydaşlardan birinin payını üçüncü şahsa devretmek istemesi hâlinde diğer paydaşların onayı olmadan devir yapılabılır; ancak bu durumda diğer paydaşların önalım hakkı doğar. Bununla birlikte edinilmiş mallara katılma rejiminde eşlerin paylı mülkiyet üzerinde, diğerinin rızasını almadan tasarrufta bulunması yasaklanmıştır (TMK m. 223/2). Paydaş diğerlerinin rızası olmadan payını kiraya veremez, pay üzerinde geçit hakkı, üst hakkı, kaynak hakkı, oturma (sükna) hakkı, eşyaya bağlı irtifakları kuramaz.

YANIT: E

166. Yasal önalım hakkı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Önalım hakkı, satışın hak sahibine bildirildiği tarihten itibaren 3 ay içinde ve her halükarda satışın yapıldığı tarihten itibaren iki yıl içinde kullanılmalıdır.
- B) Önalım hakkından vazgeçmek mümkün olmakla birlikte bu haktan feragat edilemez.
- C) Önalım hakkı, ortaklık dışından bir kişiye taşınmazın satışı ya da ekonomik bakımdan satışa eşdeğer bir işlem yapılması hâllerinde kullanılabilir.
- D) Önalım hakkının, payı iktisap edenlere karşı ileri sürülebilmesi için tapu kütüğüne şerh edilmesi gerekmez.
- E) Miras yoluyla payın intikalinde yasal önalım hakkı kullanılamaz.

Paydaşlar önalım hakkından feragat edebilecekleri gibi bu hakkı kullanmaktan vazgeçebilirler. Ancak feragatle vazgeçme farklı şeylerdir. Feragatte paydaş o paya ilişkin önalım hakkından topyekûn mahrum kalmaktadır. Örneğin B ve C, A'ya ait pay üzerindeki önalım hakkından feragat ederlerse, A payını D'ye satsa, daha sonra, D de, E'ye satsa bu haklarını kullanamazlar. Çünkü o payla ilgili önalım hakkı sona ermiştir. Hâlbuki vazgeçme bir alıcı lehine yani bir satış işlemi ile sınırlı olarak yapılır. Örneğin A'nın payını D'ye satması halinde B ve C önalım hakkından vazgeçerlerse bundan sadece D yararlanır. Daha sonra D payını E'ye satmaya kalkıştığında E'ye karşı bu haklarını ileri sürebilirler. Çünkü pay üzerindeki önalım hakkı sona ermiş değildir. Önalım hakkından feragatin geçerli olması için resmî şekilde yapılması ve tapu kütüğüne şerh verilmesi gerekir.

Belirli bir satışta önalım hakkını kullanmaktan vazgeçme ise yazılı şekle tâbidir ve satıştan önce veya sonra yapılabilir.

YANIT: B

167. Paylı mülkiyette paylaşma ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Kural olarak her paydaş paylaşma isteminde bulunabilir.
- B) Paylaşmayı isteme hakkı, hukukî bir işlemle en çok on yıllık süre ile sınırlandırılabilir.
- C) Hâkimin paylı malın satışının ortaklar arasında açık artırımla yapılmasına karar verebilmesi için bütün paydaşların buna rıza göstermesi gerekir.
- D) Paylaşma talebinde bulunulabilmesi için haklı bir sebep olmalıdır.
- E) Uygun olamayan zamanda paylaşma isteminde bulunulamaz.

Paydaşlardan her biri malın paylaşılmasını isteyebilir. Bunun için pay oranının önemi olmadığı gibi, haklı sebep aranmaz. Bununla birlikte paylaşma talebini kısıtlayan dört durum bulunmaktadır.

- 1- *Hukukî işlemle paylı mülkiyeti devam ettirme yükümlülüğünün bulunması. Bu durumda ortaklar ortaklığın devamlılığı konusunda anlaşma yapmışlardır. Paylaşmayı isteme hakkı, hukukî bir işlemle en çok on yıllık süre ile sınırlandırılabilir. Taşınmazlarda paylı mülkiyetin devamına ilişkin söz-*

leşmeler, resmî şekle bağlıdır ve tapu kütüğüne şerh verilebilir.

- 2- *Paylı malın sürekli bir amaca özgülennmiş olması. Taşınmazın bir ticaret şirketine tahsis edilmesi, oyun parkı yapılması buna örnek olarak gösterilebilir.*
- 3- *Uygun olmayan zamanda paylaşma isteminde bulunulamaz. Örneğin ekim veya hasat zamanlarında paylaşma talebi dürüstlük kurallarına aykırıdır.*
- 4- *Paylaşmanın kanunla yasaklanması. Kat mülkiyetine tabi taşınmazlarda ortaklığın giderilmesinin istenmemesi buna örnek olarak gösterilebilir. Paylaşma, malın aynen bölüşülmesi veya pazarlık ya da artırımla satılarak bedelinin bölüşülmesi biçiminde gerçekleştirilir. Paylaşma biçiminde uyuşma sağlanamazsa, paydaşlardan birinin istemi üzerine hâkim, malın aynen bölünerek paylaşılmasına, bölünen parçaların değerlerinin birbirine denk düşmemesi hâlinde eksik değerdeki parçaya para eklenerek denkleştirme sağlanmasına karar verir. Bölme istemi durum ve koşullara uygun görülmezse ve özellikle paylı malın önemli bir değer kaybına uğramadan bölünmesine olanak yoksa dileyen herkesin katılabileceği açık artırımla satışa hükmlenir. Ancak satışın paydaşlar arasında artırımla yapılmasına karar verilmesi, bütün paydaşların rızasına bağlıdır. Bununla birlikte hâkimin paylı malın satışının açık artırımla yapılmasına karar verebilmesi için bütün paydaşların buna rıza göstermesi gerekmez.*

YANIT: D

MEDENİ HUKUK - (EŞYA HUKUKU)

168. Paylı mülkiyette ön alım hakkı ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Kanundan kaynaklı bir yenilik doğuran haktır.
- B) Kanuni önalım hakkının doğması için ortaklar arasında bu yönde bir sözleşmenin varlığı gerekmez.
- C) Paydaşlardan biri payını bedelsiz şekilde üçüncü bir kişiye devrederse de bu hak kullanılabilir.
- D) Yasal ön alım hakkı, satışın hak sahibi paydaşa bildirildiği tarihin üzerinden 3 ay ve her hâlde satışın üzerinden 2 yıl geçmekle düşer.
- E) Bu hak dava yoluyla kullanılır.

Önalım hakkı, taşınmazın satışı ya da ekonomik bakımdan satışa eşdeğer her türlü işlemin yapılması hâllerinde kullanılabilir. Satışa eşdeğer işlem örneği olarak bir gayrimenkul yatırım ortaklığına ait hisselerin bütünüyle devri gösterilebilir. Ancak bir taşınmazın anonim veya limited şirkete aynı sermaye olarak konulması halinde satışa eşdeğer işlem den söz edilemez. Paydaşlardan birine yapılan satışta bu hak doğmayacağı gibi, taşınmazın, mirasın paylaşımında mirasçılardan birine özgülenmesi, cebri artırma yoluyla satışı ve kamu hizmetlerinin yerine getirilmesi, bağışlanması ve bunlara benzer amaçlarla edinilmesi hâllerinde önalım hakkı kullanılamaz. Yine payın bedelsiz devrinde de yasal önalım hakkı kullanılamaz.

YANIT: C

169. Birlikte mülkiyet ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) İki taşınmazı birbirinden ayırmaya yarayan duvar üzerinde, kanundan doğan paylı mülkiyet bulunur.
- B) İki kişiye ait eşya ayrılmaz biçimde tek bir eşya haline gelmişse, kişiler birleşen eşya üzerinde paylı mülkiyet kurulur.
- C) Elbirliği mülkiyetine konu olan malın idaresine ilişkin kararlar, kanunda ve sözleşmede açık bir hüküm yoksa ortakların oyçokluğuyla alınır.
- D) Kanunda öngörülmemen bir elbirliği mülkiyeti ilişkisi sözleşmeyle kurulamaz.
- E) Elbirliği ortaklığında, ortaklardan her biri elbirliği mülkiyetine dâhil malın korunması için tek başına dava açabilir.

İki taşınmazı birbirinden ayırmaya yarayan duvar üzerinde, her taşınmazın maliki kanundan doğan paylı mülkiyete sahiptir. İki kişiye ait eşya ayrılmaz biçimde tek bir eşya haline gelmişse, kişiler birleşen eşya üzerinde paylı şekilde malik olurlar. Elbirliği mülkiyetine konu olan malın idaresi, kanunda ve sözleşmede açık bir hüküm yoksa ortakların oybirliği gerekir. Kanunda öngörülmemen bir elbirliği mülkiyeti ilişkisi sözleşmeyle kurulamaz. Elbirliği ortaklığında, ortaklardan her biri elbirliği mülkiyetine dâhil malın korunması için tek başına dava açabilir.

YANIT: C

170. Yasal önalım hakkıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Dava hakkı, satışın veya ekonomik bakımdan satışa eşdeğer başka bir işlemin hak sahibine bildirildiği tarihin üzerinden üç ay ve eğer bildirim yapılmamışsa her hâlde satışın üzerinden iki yıl geçmekle düşer.
- B) Belirli bir satışta önalım hakkını kullanmaktan vazgeçme yazılı şekle tabidir ve satıştan önce veya sonra yapılabilir.
- C) Önalım hakkından feragatin geçerli olması için resmî şekilde yapılması ve tapu kütüğüne şerh verilmesi gerekir.
- D) Önalım hakkından vazgeçildiğinde bir daha o pay üzerinde önalım hakkı kullanılamaz.
- E) Satıştan önce önalım hakkından feragat edilebilir.

Önalım hakkından feragatin geçerli olması için resmî şekilde yapılması ve tapu kütüğüne şerh verilmesi gerekir. Önalım hakkından feragat edildiğinde bir daha o pay üzerinde önalım hakkı kullanılamaz. Ancak belirli bir satışta önalım hakkını kullanmaktan vazgeçme ise yazılı şekle tâbidir ve satıştan önce veya sonra yapılabilir. Vazgeçme sadece bir satışla ilgili olarak önalım hakkının kullanılmayacağı yönündeki beyandır. Yoksa o pay üzerindeki önalım hakkından topyekûn mahrum kalmaz.

YANIT: D

171. A, B ve C üzerinde 3 katlı, her katında bir daire olan, kat mülkiyeti veya kat irtifakına çevrilmemiş ve konut olarak kullanılan bir binanın paydaşlarıdır.

Buna göre aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Akan çatının onarımını her bir paydaş tek başına yaptırmaya yetkilidir.
- B) Bir pay üzerinde hali hazırda ipotek varsa taşınmazın tamamı üzerinde ipotek kurulamaz.
- C) Binanın bir başkasına dershane olarak kiralanabilmesi pay ve paydaş çoğunluğunun rızasını gerektirir.
- D) A, B ve C aralarında anlaşarak her katı bir paydaşın kullanmasına özgüleyebilirler ve bunun geçerli olması için resmi şekilde yapıp tapuya şerhi gerekli değildir.
- E) Binanın tamamı üzerinde intifa hakkı kurulması tüm paydaşların rızasını gerektirir.

Paylı malın yönetim işleri, olağan yönetim işleri, önemli yönetim işleri ve olağan üstü yönetim işleri olmak üzere üçe ayrılmıştır.

TMK m. 690 uyarınca paydaşlardan her biri olağan yönetim işlerini yapmaya yetkilidir. Olağan yönetim işlerine şu örnekler verilebilir;

- Küçük onarımlar (akan çatının, bozulan musluğun, su motorunun onarılması gibi)
- Tarımsal işleri yürütmek (ekim, biçim, biçerdöver kiralama gibi)

MEDENİ HUKUK - (EŞYA HUKUKU)

Yine paydaşlardan her biri tek başına,

- Eşya başkaları tarafından gasp edilmiş veya tecavüze uğramışsa zilyetlik, taşınır ve istihkak davalarını açabilir.
- Yolsuz kaydın düzeltilmesi davasını açabilir.
- Zilyetliğin kuvvet kullanılarak korunması yoluyla zilyetliği koruyabilir.
- Eşyada meydana gelen zarardan dolayı tazminat davası açabilir. Ancak bu durumda zarardan kendi payına düşen kısmın tazminini isteyebilir.

Önemli yönetim işleri için hem pay hem de paydaş çoğunluğuyla karar verilmesi gerekir (TMK m. 691). Örneğin ortak sayısı 7 ise en az 4 ortağın karar vermesi ve bunların pay oranlarının toplamının en az %51 olması gerekir. Bu nedenle ortak sayısının 7 olduğu bir durumda 3 ortak %51 oranında hisseye sahip olsa bile çoğunluk koşulu gerçekleşmez.

Önemli yönetim işlerinin ne olduğu konusunda tanımlanmamış olmakla beraber bunlara örnekler verilmiştir. Aşağıdaki işlemler, önemli yönetim işleridir:

- İşletme usulünün veya tarım türünün değiştirilmesi (kömürden doğal gaz geçişi, kuru tarımdan sulu tarıma geçiş gibi)
- Adî kiraya veya ürün kirasına ilişkin sözleşmelerin yapılması veya feshi
- Toprağın ıslahı
- Olağan yönetim sınırlarını aşan ve paylı malın değerinin veya yarar sağlamaya elverişliliğinin korunması için gerekli bakım, onarım ve ya-

pı işleri gibi işler(büyük onarım işleri, kapı ve pencerelerin değiştirilmesi, elektrik-su tesisatının yenilenmesi, kombi tesisatı takılması gibi)

- Ek kat çıkma

Pay ve paydaşların eşitliği hâlinde hâkim, paydaşlardan birinin istemi üzerine bütün paydaşların menfaatini gözeterek hakkaniyete uygun bir karar verir; gerekli gördüğü işlerin yapılması için paydaşlar arasından veya dışarıdan bir kayyım atayabilir.

Paydaşlar aksini oybirliği ile kararlaştırmadığı takdirde, olağanüstü yönetim işleri oybirliği ile yapılabilir. Aşağıdaki işlemler bu kapsamdadır;

- Paylı malın özgülendiği amacın değiştirilmesi (örneğin tarlanın bahçeye dönüştürülmesi, evin yıkılarak arsanın otopark yapılması)
- Korumanın veya olağan şekilde kullanmanın gerekli kıldığı ölçüyü aşan yapı işlerine girilmesi (örneğin fabrikanın yıkılarak apartman yapılması, yüzme havuzu yapılması gibi)
- Paylı malın tamamı üzerinde tasarruf işlemlerinin yapılması (taşınmazın tamamı üzerinde rehin, intifa veya diğer bir sınırlı ayni hak kurulması)

Normalde kira sözleşmesi önemli yönetim işi kapsamına girmekle beraber, konutun dershaneye çevrilmesi, malın özgülendiği amacın değiştirilmesi anlamına geldiğinden olağanüstü yönetim işi kapsamına girer ve oybirliği şartı aranır.

YANIT: C

172. Paylı malın yönetimi sözleşmesi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Yönetim anlaşmasının geçerli olabilmesi için yazılı şekilde yapılması gerekir.
- B) Paylı malın yönetimi sözleşmesi kural olarak oybirliği ile yapılabilir.
- C) Eşyayı bir zarar tehlikesinden veya zararın artmasından korumak için derhâl alınması gereken önlemleri alma konusunda her bir paydaşın sahip olduğu yetki, yönetim anlaşması ile kaldırılamaz.
- D) Anlaşma, tarafların imzalarının noterlikçe onaylanması koşuluyla ve paydaşlardan birinin başvurusu üzerine, tapu kütüğüne şerh verilebilir.
- E) Tapu siciline şerh edilen anlaşma ortaklığa daha sonra dâhil olanları da bağlayıcı güce sahip olur.

Paydaşlar, kendi aralarında oybirliğiyle anlaşarak yararlanma, kullanma ve yönetime ilişkin konularda kanun hükümlerinden farklı bir düzenleme yapabilirler. Normalde anlaşmanın oybirliği ile olması koşulu aranmakla beraber, olağan yönetim işlerine ilişkin anlaşmanın çoğunlukla yapılması mümkündür. Kanun koyucu yönetim anlaşmasına bir de sınır koymuştur. Buna göre, yönetim anlaşmasıyla paydaşların aşağıdaki hak ve yetkileri kaldırılamaz ve sınırlandırılmaz:

- 1- *Paylı mülkiyet konusu eşyanın kullanılabilirliğinin ve değerinin korunması için zorunlu olan yönetim işlerini yapmak ve gerektiğinde mahkemeden buna ilişkin önlemler*

rin alınmasını istemek. Örneğin tarlaya su veren motorun bozulması halinde, tamiri, zorunlu olağan yönetim işidir.

- 2- *Eşyayı bir zarar tehlikesinden veya zararın artmasından korumak için derhâl alınması gereken önlemleri bütün paydaşlar hesabına almak. Örneğin ürünün soğuğa karşı korunması amacıyla depo kiralınması bu türden iştir.*

Yönetim anlaşması için herhangi bir şekil şartı aranmamıştır. Yani bu anlaşmanın tarafları ve külli halefleri için geçerlilik şekli yoktur. Ancak anlaşma, tarafların imzalarının noterlikçe onaylanması koşuluyla ve paydaşlardan birinin başvurusu üzerine, tapu kütüğüne şerh verilebilir. Yönetim anlaşmasının noterde yapıp şerh ettirilmesinin etkisi, daha sonra paydaş olacak kişilere karşı da anlaşmanın ileri sürülebilmesidir. Yani tapu kütüğüne şerh, aynı etki yaratır.

YANIT: A

173. Aşağıdakilerden hangisinde paylı malın bölüşümü istenebilir?

- A) Paylı malın sürekli bir amaca özgülenmesi halinde
- B) Paylaşmanın uygun olduğu dönemde
- C) Paylı mülkiyetin devamı sözleşmesi yapıldığı hallerde
- D) Kat mülkiyetine tabi taşınmazlarda ortak kullanım alanlarında
- E) Paylaşma halinde malın zarara uğrama ihtimalinin olduğu hallerde

MEDENİ HUKUK - (EŞYA HUKUKU)

Paydaşlardan her biri malın paylaşılmasını isteyebilir. Bunun için pay oranı önemi olmadığı gibi, haklı sebep aranmaz. Bununla birlikte paylaşma talebini kısıtlayan dört durum bulunmaktadır.

- 1- Hukukî işlemle paylı mülkiyeti devam ettirme yükümlülüğünün bulunması. Bu durumda ortaklar ortaklığın devamlılığı konusunda anlaşma yapmışlardır. Paylaşmayı isteme hakkı, hukukî bir işlemle en çok on yıllık süre ile sınırlandırılabilir. Taşınmazlarda paylı mülkiyetin devamına ilişkin sözleşmeler, resmî şekle bağlıdır ve tapu kütüğüne şerh verilebilir.
- 2- Paylı malın sürekli bir amaca özgülenmiş olması. Taşınmazın bir ticaret şirketine tahsis edilmesi, oyun parkı yapılması buna örnek olarak gösterilebilir.
- 3- Uygun olmayan zamanda paylaşma isteminde bulunulamaz. Örneğin ekim veya hasat zamanlarında paylaşma talebi dürüstlük kurallarına aykırıdır.
- 4- Paylaşmanın kanunla yasaklanması. Kat mülkiyetine tabi taşınmazlarda ortaklığın giderilmesinin istenmemesi buna örnek olarak gösterilebilir.

Elbette ki diğer engeller de yoksa uygun olan zamanda paylı malın taksimi istenebilir.

YANIT: B

174. Taşınmazların olağanüstü zamanaşımı yoluyla kazanılabilmesi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Tapu kütüğüne kayıtlı olmayan taşınmazlar olağanüstü zamanaşımı yoluyla kazanılabilir.
- B) Tapu kütüğüne kayıtlı olmakla beraber maliki tapu kütüğünden anlaşılamayan taşınmazlar olağanüstü zamanaşımı yoluyla kazanılabilir.
- C) Tapuda kayıtlı malikinin yirmi yıl önce gaipliğine karar verilmiş taşınmazlar olağanüstü zamanaşımı yoluyla kazanılabilir.
- D) Tapuda kayıtlı maliki yirmi yıl önce ölen taşınmazlar olağanüstü zamanaşımı yoluyla kazanılabilir.
- E) Kamu malı niteliğindeki taşınmazlar olağanüstü zamanaşımı yoluyla kazanılamaz.

Üç çeşit taşınmaz olağan üstü zamanaşımı yolu ile kazanılabilir;

- 1- Tapu kütüğünde kayıtlı olmayan taşınmazlar,
- 2- Tapu kütüğüne kayıtlı olmakla beraber maliki tapu kütüğünden anlaşılamayan (taşınmazın tapu kaydında maliki gözüküyor ancak kim olduğu anlaşılamiyor) taşınmazlar,
- 3- Yirmi yıl önce tapudaki malikinin gaipliğine karar verilmiş taşınmazlar. Bu niteliklere sahip bir taşınmazı davasız ve aralıksız olarak yirmi yıl süreyle ve malik sıfatıyla zilyetliğinde bulunduran kişi, o taşınmazın tamamı, bir parçası veya bir payı üzerindeki mülkiyet hakkının tapu kütüğüne tesciline karar verilmesini

isteyebilir. Dolayısıyla taşınmaz üzerindeki zilyetliğin iyiniyetle sürdürülmesi diye bir koşul da yoktur. TMK 713/2. maddesi hükmüne göre maliki tapu kütüğünden anlaşılama-yan veya yirmi yıl önce ölmüş ya da hakkında gaiplik kararı verilmiş bir kimse adına kayıtlı bulunan taşınmazın da bu yolla iktisap edilebileceği yönündeki hükmün "ölmüş ya da" kelimeleri Anayasa Mahkemesi'nin 17/3/2011 tarihli ve E.: 2009/58, K.: 2011/52 sayılı Kararıyla iptal edilmiştir. Dolayısıyla tapudaki maliki yirmi yıl önce ölen taşınmazların olağanüstü zamanaşımı yoluyla kazanılmasının önü kapatılmıştır.

YANIT: D

175. A'nın taşınmazını M, sahte bir mirasçılık belgesi ile kendi adına tescil ettirmiş ve daha sonra bunu iyiniyetli B'ye satmış ve taşınmazın mülkiyetinin B adına tescilini sağlamıştır.

Bu olayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) M, adına yapılan tescil yolsuzdur.
- B) B tapu siciline güven ilkesi gereği mülkiyeti kazanmıştır.
- C) B, olağan zamanaşımı yoluyla taşınmaz mülkiyetini kazanabilir.
- D) A, tapu sicilinin yolsuz tutulmasından dolayı devletten tazminat talep edebilir.
- E) Tecilden sonra B'nin gerçek durumu öğrenmesinin hukuki bir sonucu yoktur.

Olayda M adına kötüniyetli şekilde yolsuz tescil yapılmıştır. Adına yolsuz tescil yapılan M'den taşınmazı iyiniyetle iktisap eden B, tapu siciline güven gereği taşınmaz mülkiyetini kazanır ve B'nin tescil esnasındaki iyiniyeti yeterlidir, tecilden sonra B'nin gerçek durumu öğrenmesinin hukuki bir sonucu yoktur. Tapu siciline güven ilkesi nedeniyle A, taşınmazın mülkiyetini kaybettiğinden devletten tazminat talep edilecektir. Olayda olağan zaman aşımı yoluyla kazanım söz konusu değildir. Çünkü olağan zamanaşımı yoluyla kazanım, adına iyiniyetli şekilde yolsuz tescil yapılan kişinin sahip olduğu bir olanaktır. Eğer M, taşınmazın sahte bir vekâletname ile B'ye satmış olsaydı B adına iyiniyetli şekilde yolsuz tescil yapılmış olurdu ve bu durumda olağan zamanaşımı yoluyla kazanım gündeme gelebilirdi.

YANIT: C

176. Olağan zamanaşımı yoluyla mülkiyet hakkının kazanılmasıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Tapuda kayıtlı olmayan taşınmazların bu yolla kazanımı mümkün değildir.
- B) Kamu malı niteliğini taşıyan taşınmazların bu yolla kazanımı mümkün değildir.
- C) İrtifak haklarının da bu yolla kazanımı mümkündür.
- D) Adına iyiniyetli şekilde yolsuz tescil yapılan kişi olağan zamanaşımı ile kazanımdan yararlanabilir.
- E) Mahkeme kararı ile taşınmaz mülkiyeti kazanılır.

MEDENİ HUKUK - (EŞYA HUKUKU)

Tapuya kayıtlı olmayan bir taşınmazın olağanüstü zamanaşımı yoluyla kazanılması mümkün iken olağan zamanaşımı yoluyla kazanılması mümkün değildir. Taşınmazı olağan zamanaşımı ile kazanacak kişi adına yolsuz tescil bulunan şahıs ve onun külli halefleri (mirasçıları) olabilir. Üçüncü kişi tapu siciline güven ilkesinden yararlanır. Örneğin A adına yolsuz kayıt yapılsa ve A da bu taşınmazı iyiniyetli B'ye satsa B tapu siciline güven ilkesi gereği mülkiyeti kazanır. Adına yolsuz kayıt yapılan kişinin taşınmaz üzerindeki zilyetliğini davasız ve aralıksız olarak on yıl süreyle ve iyiniyetli olarak sürdürmesi gerekir. Yine tapuya kayıtlı olup da maliki olmayan taşınmaz zamanaşımı yoluyla değil, işgalle kazanılır. Tapu kütüğünde taşınmaz gibi ayrı bir sayfa açılarak kaydedilen bağımsız ve sürekli hakların da zamanaşımı yolu ile kazanılması mümkündür. Zira bunlar da taşınmaz sayılır. Kamu malı niteliğini taşıyan taşınmazların tapu kütüğünde kaydının bulunması halinde dahi, olağan zamanaşımı ile kazanılması mümkün değildir. İrtifak hakkının kazanılmasında ve tescilinde, aksi öngörülmemiş olmadıkça taşınmaz mülkiyetine ilişkin hükümler uygulanır. Dolayısıyla irtifak hakları da zamanaşımı yoluyla kazanılabilir; irtifak haklarının kazanımında da tapu siciline güven ilkesi uygulanır. Olağan zamanaşımı yoluyla kazanım, koşulların gerçekleşmesi ile birlikte kendiliğinden gerçekleşir. Ayrıca dava açılmasına gerek yoktur. Zaten olağan zamanaşımından yararlanan kişi, hâlihazırda tapuda malik gözükenden kişi olduğundan dava açmakta hukuki yarara da olmaz.

YANIT: E

177. A, B'ye ait evi, sahte nüfus cüzdanı düzenleyerek daha önce hakkında iflas kararı verilen ve bu karar ilan edilen C'ya satıp devreder. C de bir ay sonra aynı evi D'ye satıp devreder.

Bu olayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) B, C'ye karşı yolsuz tescilin iptali davası açarak evin tekrar kendi adına tescilini sağlayabilir.
- B) C adına yapılan tescil yolsuzdur.
- C) D adına yapılan tescil yolsuzdur.
- D) D, olağan zamanaşımı yoluyla taşınmaz mülkiyetini kazanabilir.
- E) B, uğradığı hak kaybı nedeniyle devletten tazminat isteyebilir.

Olayda C adına yapılan tescil iki nedenle yolsuzdur. Birincisi A, gerçek malik değildir, ikincisi ise C iflas ettiğinden tasarruf ehliyetini kaybetmiştir. C'nin tasarruf ehliyeti olmadığından D adına yapılan tescil de yolsuzdur. Dolayısıyla B, C'ye karşı yolsuz tescilin iptali davası açarak evin tekrar kendi adına tescilini sağlayabilir. Ancak A, henüz mülkiyet hakkını kaybetmediğinden devletten sadece yolsuz tescilin düzeltilmesi nedeniyle yaptığı giderleri talep edebilir.

YANIT: E

178. S, M'ye ait araziyi, sahte nüfus cüzdanı düzenleyerek iyiniyetli A'ya satar ve tapuda devir işlemi gerçekleştirilir. A da bu arazi üzerinde iyiniyetli B'ye kaynak hakkı tanır ve bu hak tapuya tescil edilir. Akabinde de iyiniyetli C ile ürün kirası sözleşmesi yaparak bu sözleşmeyi tapuya şerh ettirir. M altı ay sonra gittiği tapu müdürlüğünde olayı tesadüfen öğrenir.

Bu olayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) M, yolsuz tescilin iptali (sicilin düzeltilmesi) davası açarak arazinin mülkiyetini tekrar kendi adına tescil ettirebilir.
- B) Sicilin düzeltilmesi davası devam ederken olası hak kayıplarını önlemek için M, tapu siciline geçici tescilin şerhinin verilmesini talep etmesi gerekir.
- C) B, tapu siciline güven ilkesinden yararlanarak kaynak hakkını kazanmıştır.
- D) A, ancak olağan zamanaşımı yoluyla arazinin mülkiyetini kazanabilir.
- E) C, iyiniyetli olduğundan ve ürün kirası sözleşmesi tapuya şerh edildiğinden tapu siciline güven ilkesinden yararlanarak kira hakkını kazanır.

Eşya hukukunda iyiniyet aynı hakların kazanımında rol üstlenir. Şahsi hakların kazanımında iyiniyet korunmaz. Dolayısıyla tapu siciline güven ilkesi sadece aynı haklar için işletilebilecek bir ilkedir. Kira hakkı tapuya şerh edilse dahi aynı hak niteliği taşımaz.

YANIT: E

179. S sahte bir vekâletname ile M'ye ait evi iyiniyetli A'ya satar ve taşınmazın mülkiyetinin A adına tescilini sağlar. Akabinde, A, bu evi iyiniyetli B'ye kiralar, kira sözleşmesi tapu siciline şerh edilir. Bir süre sonra A, evi ayırt etme gücü olmayan C'ye satar ve mülkiyeti C adına tescil ettirir.

Bu olayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) M, sicilin düzeltimi davası açabilir.
- B) Kira sözleşmesi tapu kütüğüne şerh edildiğinden iyiniyetli B, kira sözleşmesini M'ye karşı ileri sürebilir.
- C) C adına yapılan tescil yolsuzdur.
- D) A, elde ettiği kira geliri için M'ye tazminat ödemek zorunda değildir.
- E) M, C aleyhine açtığı sicilin düzeltilmesi davasında, geçici tescilin şerhini isteyebilir.

Olayda A adına yolsuz tescil yapılmıştır. A, taşınmaza 10 yıl davasız ve aralıksız iyiniyetle zilyet olsaydı, taşınmazın mülkiyetini kazanabilirdi. A adına tapu kütüğündeki kayda güvenerek mülkiyet veya bir başka aynı hak kazanan üçüncü kişinin bu kazanımı korunurdu. Ancak B aynı hak değil, şahsi hak olan kira hakkını kazanmıştır. Dolayısıyla B, tapu siciline güven ilkesinden yararlanmaz ve şerh M'ye veya M'den sonra gelecek maliklere karşı etki doğurmaz. Taşınmazı A'dan alan C'nin fiil ehliyeti olsaydı tapu siciline güven ilkesinden yararlanırdı. Ancak ayırt etme gücü olmayan bir kimsenin hukuki işlemleri batıldır. Bu nedenle C adına yapılan kayıt da yolsuzdur; yani C mülkiyeti kazanmamıştır. Ayrıca belirtmek gerekir ki TMK m. 993'e

MEDENİ HUKUK - (EŞYA HUKUKU)

göre iyiniyetle zilyedi bulunduğu şeyi, karineyle mevcut hakkına uygun şekilde kullanan veya ondan yararlanan zilyet, o şeyi geri vermekle yükümlü olduğu kimseye karşı bu yüzden herhangi bir tazminat ödemek zorunda değildir.

YANIT: B

180. S, hazırladığı sahte vekaletname ile M'ye ait arsayı iyi niyetli A'ya satar ve tapuda tescil gerçekleşir. Bu durumu 6 ay sonra öğrenen M, A'ye karşı dava açar.

Bu olay ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) M, A'ya karşı sicilin düzeltilmesi davası açmıştır.
- B) M, aynı hak iddiasına dayanarak bu davayı açmaktadır.
- C) M, dava devam ederken hak kaybına uğramamak için geçici tescil şerhi verilmesini mahkemeden talep edebilir.
- D) Dava neticesinde sicil düzeltilirse A, yapmış olduğu giderleri devletten talep edebilir.
- E) Dava açmadan önce A arsayı iyiniyetli üçüncü şahsa devretseydi M üçüncü şahsa dava açarak sicilin düzeltilmesini sağlayabilirdi.

M, dava devam ederken hak kaybına uğramamak için geçici tescil şerhi verilmesini mahkemeden talep edebilir. Ancak unutmayalım ki buradaki şerh, tasarruf yetkisinin kısıtlanması şerhi niteliğindedir.

de değildir. Eğer A, arsayı iyiniyetli üçüncü şahsa satıp devretseydi bu şahıs tapu siciline güven ilkesi gereği mülkiyet hakkını kazanacağından M'nin bu şahsa karşı sicilin düzeltilmesi davası açması mümkün olmazdı.

YANIT: E

181. Olağanüstü zamanaşımıyla ilgili ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Tapusuz taşınmazların mülkiyeti olağanüstü zamanaşımı ile kazanılabilir.
- B) Taşınmaz mülkiyetinin olağanüstü zamanaşımı yoluyla kazanımı koşulları arasında iyiniyet şartı yer almaz.
- C) Taşınmazların mülkiyetinin bu yolla kazanılabilmesi için, malik sıfatıyla sürdürülen aralıksız zilyetliğin en az 20 yıl olması gerekir.
- D) Kamu malı niteliğindeki taşınmazları da bu yolla kazanılabilir.
- E) Mülkiyeti kazanacak kişinin dava açma zorunluluğu, mülkiyeti davadan önce kazanmış olmasını engellemez.

Tüm koşullar gerçekleşse dahi zilyet tapuya idaresine gidip taşınmazın kendi adına tescilini talep edemez. Bunun için tescil davası açması gerekir. Tescil davası, Hazineye ve ilgili kamu tüzel kişilerine veya varsa tapuda malik gözükken kişinin mirasçılara karşı açılır. Davanın konusu, mahkemece gazeteyle

bir defa ve ayrıca taşınmazın bulunduğu yerde uygun araç ve aralıklarla en az üç defa ilân olunur. Son ilândan başlayarak üç ay içinde yukarıdaki koşulların gerçekleşmediğini ileri sürerek itiraz eden bulunmaz ya da itiraz yerinde görülmez ve davacının iddiası ispatlanmış olursa, hâkim tescile karar verir. Davalılar ve itiraz edenler, aynı davada kendi adlarına tescile karar verilmesini isteyebilirler. Hüküm, koşulların tamamlandığı ana geri yürür. Yani mülkiyet, koşulların gerçekleştiği, yirmi yıllık sürenin dolduğu andan itibaren kazanılmış olur. Sınavlar açısından önemli olan nokta, mülkiyetin ne zilyetliğin başladığı anda ne de mahkeme hükmünden itibaren kazanıldığıdır. Belirtmek gerekir ki, kamu malı niteliğindeki taşınmazlar, tapuya kayıtlı olsalar dahi zamanaşımı yolu ile kazanılamazlar. Ayrıca ormanların ve vakıf mallarının kazandırıcı zamanaşımı yoluyla kazanılması mümkün değildir.

YANIT: D

182. Özel mülkiyete elverişli tapusuz ve sahipsiz bir arazinin mülkiyeti aşağıdakilerden hangisiyle kazanılır?

- A) Olağan zamanaşımıyla
- B) Olağanüstü zamanaşımıyla
- C) İşgalle
- D) İhrazla
- E) Tapu siciline güven ilkesiyle

Özel mülkiyete elverişli tapusuz ve sahipsiz bir arazinin mülkiyeti ancak olağanüstü zamanaşımıyla kazanılabilir. Çünkü tapusuz taşınmazların işgal yoluyla kazanılması mümkün olmadığı gibi tapusu olmayan bir taşınmaz üzerinde yolsuz kayıt olması da mümkün değildir; yani olağan zamanaşımı yoluyla kazanılması söz konusu olamaz.

YANIT: B

183. Taşınmazların olağan zamanaşımı yoluyla kazanımı koşulları ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Mülkiyeti kazanılacak taşınmaz tapulu veya tapusuz olabilir.
- B) Taşınmaz üzerindeki zilyetlik malik sıfatıyla olmalıdır.
- C) Taşınmaz üzerindeki kesintisiz ve çekişmesiz zilyetlik 10 yıl sürmelidir.
- D) Taşınmaz kamu malı niteliğinde olmamalıdır.
- E) Taşınmaz üzerindeki zilyetlik iyiniyetle sürmelidir.

Olağan zamanaşımı yoluyla kazanım sadece adına tapu kütüğüne yolsuz kayıt yapılan için getirilmiş bir yoldur. Bu nedenle tapusuz taşınmazların veya tapulu olup da sahibi olmayan taşınmazların bu yolla kazanımı mümkün değildir.

YANIT: A

MEDENİ HUKUK - (EŞYA HUKUKU)

184. M'ye ait taşınmazın üzerinde S, sahte nüfus cüzdanıyla ile G lehine bir geçit hakkı kurar, sonra da taşınmazı iyiniyetli Ü'ye satıp, mülkiyeti Ü adına tescil ettirir. Bir süre sonra bu taşınmazı Ü, iyiniyetli K'ye devreder.

Bu olayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Ü, taşınmazın mülkiyetini ancak zamanaşımı yoluyla kazanabilirdi.
- B) K, iyiniyetli ise taşınmazın mülkiyetini tescil ile kazanmış olur.
- C) K'nin mülkiyeti kazanmasıyla G lehine mevcut tescil kendiliğinden düzelmiş olur.
- D) M, S'nin yanı sıra devletten de tazminat isteyebilir.
- E) M, taşınmaz henüz K'ye devredilmeden Ü aleyhine açtığı davada geçici tescilin şerhi isteminde bulunabilir.

K'nin mülkiyeti kazanmasıyla, G lehine mevcut tescil kendiliğinden düzelmez. G lehine kurulmuş olan geçit hakkı yolsuz olmaya devam eder. Ancak geçit hakkı iyiniyetli üçüncü şahıs tarafından kazanılırsa, kayıt düzelirdi. Olayda taşınmaz K'ye temlik edilmekle beraber, M'nin mülkiyet hakkı sona ermiştir. Bu durumda ister devletten isterse de S'den tazminat isteyebilir. M, Ü aleyhine açtığı davada geçici tescilin şerhi isteminde bulunabilir. Çünkü aynı hak iddiası olur.

YANIT: C

185. Aşağıdakilerden hangisi taşınmaz mülkiyetinin tescilsiz kazanım hallerinden biri değildir?

- A) Aile malları ortaklığı sözleşmesi
- B) Mahkeme kararı
- C) Cebri icra yoluyla satış
- D) Olağanüstü zamanaşımı
- E) Belli mal vasiyeti

Şu hallerde tescilsiz kazanım söz konusudur;

- 1) miras,
- 2) mahkeme kararı,
- 3) cebri icra,
- 4) işgal,
- 5) kamulaştırma,
- 6) vakfa öngülenen taşınmazların vakfa geçişi,
- 7) aile malları ortaklığı sözleşmesi,
- 8) şirket birleşmeleri,
- 9) yeni arazi oluşumu. Belirli mal vasiyetinde lehine vasiyet yapılan kişi mirasçı değil, miras alacaklıdır. Dolayısıyla onun kazanımı ancak tescille olur. Olağanüstü zamanaşımında da dava açılması gerektiğinden kazanım mahkeme kararı ile olur.

YANIT: E

186. İyiniyetli şekilde adına yolsuz tescil yapılan kişinin taşınmaz üzerinde inşaat yapması ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Taşınmaz mülkiyetini kazanamaz ancak üst hakkını kazanır.
- B) İyiniyetli olduğu için taşınmaz mülkiyetini ve üstündeki yapının mülkiyetini kazanır.
- C) Taşınmaz mülkiyetini kazanamaz ancak bedel karşılığı üstteki yapı için irtifak hakkı kurulmasını isteyebilir.
- D) Yapının mülkiyeti otomatikman taşınmazın gerçek malikine ait olur ve bunun için herhangi bir tazminat ödenmesi gerekmez.
- E) Yapının değerinin taşınmazı değerinden yüksek olması durumunda adına yolsuz tescil yapılan kişi bedel karşılığı taşınmazın mülkiyetini talep edebilir.

Olayda iyiniyetli yolsuz tescil yapılmıştır. Yani tapu siciline güven ilkesi uygulanmaz. Dolayısıyla taşınmaz üzerinde ki yapı, haksız inşaatır. Haksız inşaat, üç ihtimalde karşımız çıkar.

- 1- Ya bir kimse kendi arazisindeki yapıda başkasının malzemesini kullanmıştır,
- 2- Ya başkasının arazisinde kendi malzemesini kullanmıştır,
- 3- Ya da başkasına ait bir arazide yine başkasına ait malzemeyi kullanarak bir yapı tesis etmiştir. Olayımızda ikinci ihtimal söz konusudur. Haksız inşaat halinde kural, yapıda kullanılan malzemenin arazinin bütünleyici parçası haline gelmesidir. Yani yapı-

yı kim tesis ederse etsin kullanılan malzeme arazi mülkiyeti kapsamına girer. Ancak bu durumda malzeme için duruma göre değişen şekillerde tazminat ödemelidir. Bunun yanı sıra meydana gelen yapının değeri açıkça arazinin değerinden fazlaysa, iyiniyetli malzeme sahibi uygun bir bedel karşılığında yapının ve arazinin tamamının veya yeterli bir kısmının mülkiyetinin kendisine verilmesini isteyebilir. Ancak unutmamak gerekir ki, taşkın inşaatın aksine burada sadece mülkiyet talep edilebilir, taşınmaz üzerinde irtifak hakkı kurulması istenemez.

YANIT: E

187. I. Yapının değeri arazinin değerinden fazla olmalıdır.

II. Yapıyı yapan iyiniyetli olmalıdır.

III. Arazi maliki taşmayı öğrendiği tarihten itibaren 15 gün içinde itiraz etmemiş olmalıdır.

IV. Malzeme yapı sahibine ait olmalıdır.

V. Durum ve koşullar taşkın yapının malikini haklı göstermelidir.

Yukarıdakilerden hangilerinin varlığı taşkın yapıya katlanma yükümlülüğünün doğması için gerekli değildir?

- A) I ve IV
- B) II ve V
- C) I,II ve V
- D) I, III ve IV
- E) II, III ve IV

MEDENİ HUKUK - (EŞYA HUKUKU)

Şu koşulların bir arada bulunması halinde yapı sahibi, uygun bir bedel karşılığında, yapısının taşan kısım için taşan arazi üzerinde bir irtifak hakkı kurulmasını veya bu kısmın bulunduğu arazi parçasının mülkiyetinin kendisine devredilmesini isteyebilir;

- 1- Zarar gören malik öğrendiği tarihten itibaren 15 gün içinde itiraz etmeyecek,
- 2- Durum ve koşullar haklı gösterecek,
- 3- Yapı sahibi iyiniyetli olacak.

YANIT: A

188. Aşağıdakilerden hangisinde mülkiyet hakkına ilişkin kısıtlama kanundan kaynaklanır ve herhangi bir talebe gereksinim duymaz?

- A) Üst hakkı irtifakı kurulmasında
- B) Kaynak hakkı irtifakı kurma yükümlülüğünde
- C) Geçit irtifakı kurma yükümlülüğünde
- D) Mülkiyetten doğan yetkilerin taşkın şekilde kullanılmaması yükümlülüğünde
- E) Özel mülkiyete tâbi arazide bulunan dereden komşuların su alma hakkına katlanma yükümlülüğünde

Mülkiyet hakkının kanundan doğan kısıtlamaları, tapuya tescil edilmedikleri halde, iyiniyetli üçüncü kişi tapu kaydına güvenerek taşınmazı edinen kişiye karşı da bu kısıtlamalar ileri sürülebilir. Mülki-

yetten doğan yetkilerin kullanılmasında taşkınlıktan kaçınma yükümlülüğü buna örnek olarak gösterilebilir Bu yükümlülük aynı zamanda dürüstlük kurallarını ilgilendirir.

YANIT: D

189. Aşağıdakilerden hangisi sahipsiz bir taşınının mülkiyetinin aslen kazanılmasına verilen addır?

- A) Karışma ve birleşme
- B) İşgal
- C) İhraz
- D) İşleme
- E) Kazandırıcı zamanaşımı

Sahipsiz eşyanın aslen kazanılmasına ihraz (sahiplenme) denir. Taşınmazlarda işgalin oynadığı rolü, ihraz taşınırlarda oynar. Ormanda avlanan hayvan, denizde tutulan balık ihrazın örnekleridir. Sahipli malın aslen kazanılması halleri ise; lükata (buluntu), define (gömü), işleme (hukuki taşıyır), karışma ve birleşme, zamanaşımı yoluyla kazanım şeklinde sıralanabilir. İşgal ise taşınmazların aslen kazanım türüdür.

YANIT: C

190. A'ya ait 10 ton buğday ile B'ye ait 15 ton arpa, yanlışlıkla C'nin boş deposuna boşaltılmıştır.

Buna göre, aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) 25 ton tahıl üzerinde A ve B'nin paylı mülkiyeti doğar.
- B) 25 ton tahıl üzerinde A, B ve C'nin paylı mülkiyeti doğar.
- C) 25 ton tahıl üzerinde A ve B'nin elbirliği mülkiyeti doğar.
- D) 25 ton tahıl üzerinde A, B ve C'nin elbirliği mülkiyeti doğar.
- E) 25 ton tahılın mülkiyeti C'ye geçer ve C bunun için A ile B'ye uygun bir tazminat öder.

Birden çok kişinin taşınır malları önemli bir zarara uğratılmadan veya aşırı bir emek ve para harcanmadan ayrılmayacak şekilde birbiriyle birleşmiş veya karışmışsa o kişiler, yeni şey üzerinde kendi taşınırlarının birleşme veya karışma zamanındaki değerleri oranında paylı mülkiyete sahip olurlar. Dolayısıyla A ve B 25 ton tahıl üzerinde paylı malik olurlar. C ise ortaklığa dâhil olmaz, çünkü onun taşınır malı karışmamıştır.

YANIT: A

191. Aşağıdaki irtifak haklarından hangisi taşınmaz lehine kurulamaz?

- A) İntifa hakkı
- B) Üst hakkı
- C) Kaynak hakkı
- D) Manzara kapatmama irtifakı
- E) Geçit irtifakı

Düzenli irtifaklar, ancak belli bir kişi lehine kurulabilir. Bunların devri ve mirasçılara intikali mümkün değildir. Bu haklar intifa ve oturma (sükna) haklarıdır.

YANIT: A

192. Üst hakkına ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Başkasına ait bir arazinin altında veya üstünde yapı yapmak veya mevcut bir yapıyı muhafaza etmek yetkisi veren irtifak hakkı türüdür.
- B) Aksi kararlaştırılmamışsa üst hakkı başkasına devir ve temlik edilemez.
- C) Kat mülkiyetine tabi taşınmazlar üzerinde üst hakkı kurulamaz.
- D) Ağaçlar ve ormanlar üst hakkına konu olamaz.
- E) Üst hakkı bağımsız bir hak olarak yüz yıldan fazla süre için kurulamaz.

MEDENİ HUKUK - (EŞYA HUKUKU)

En çok 100 yıl için kurulabilen üst hakkı, bir arazinin altında veya üstünde yapı yapmak veya mevcut bir yapıyı muhafaza etmek yetkisi veren irtifak hakkı türüdür. Üst hakkı tesis edildiğinde, arazi mülkiyeti ile yapının mülkiyeti ise başka kişilere ait olur. Bu nedenle üst hakkı yapının araziye tabi olduğu ilkesinin istisnasıdır. Özel mülkiyete tabi olmayan bir takım kamu arazileri üzerinde de üst hakkı kurulabilir. Ancak bunun için kamu arazisinin öncelikle tapuya tescili gerekir. Aksi belirtilmedikçe üst hakkı devredilebilir ve mirasçılara intikal eder. Dolayısıyla kural, üst hakkının bağımsız nitelikte olmasıdır. Ancak üst hakkı bir taşınmaz lehine kurulursa veyahut şahıs lehine kurulmakla beraber devri yasaklanırsa bağımlı şekilde kurulmuş olur. Bağımsız üst hakkı aynı zamanda en az otuz yıl için kurulmuşsa, yani sürekli nitelikte ise bu hak, üst hakkı sahibinin istemi üzerine tapu kütüğüne taşınmaz olarak kaydedilebilir.

YANIT: B

193. Aşağıdakilerden hangisi üstün arza tabi olduğu ilkesinin istisnalarından biri değildir?

- A) Haksız inşaat
- B) Üst hakkı
- C) Taşkın yapı
- D) Transit mecralar
- E) Taşınır inşaat

Üstün arza tabi olduğu ilkesinin istisnaları ise şunlardır:

- 1) Taşınır inşaat,
- 2) Taşkın inşaat,
- 3) Üst hakkı ve
- 4) Mecralar. Haksız inşaat bu kuralın istisnası değildir.

YANIT: A

194. Henüz imal edilmemiş eşya üzerinde aynı hak kurulamaması aşağıdaki ilkelere hangisinin bir sonucudur?

- A) Aynı hakların belirliliği ilkesi
- B) Taşınmaz üzerindeki aynı hakların tescilli ilkesi
- C) Aynı hakların sınırlı sayı ve tipe bağlı olması ilkesi
- D) Aynı hakların mutlak hak olması ilkesi
- E) Kıdeme öncelik ilkesi

Belirlilik (muayyenlik), aynı hakların ancak önceden mevcut, belirli eşyalar üzerinde kurulabileceği anlamına gelir. Bu nedenle aynı hak, üzerinde kurulmuş olduğu eşyanın bütünü (bütünleyici parçaları ve hariç tutulmamış teferruatını) kapsar.

YANIT: A

195. Üst hakkı ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Üst hakkının kurulmasına ilişkin sözleşme resmi şekle tabidir.
- B) Aksi kararlaştırılmamışsa üst hakkı devredilebilir.
- C) Devir yasağı getirilmiş üst hakkı, tapuda ayrı bir taşınmaz olarak kaydedilebilir.
- D) Kat mülkiyetine tabi bağımsız bölümler üzerinde üst hakkı kurulamaz.
- E) Üst hakkının süresi bitince, aksi kararlaştırılmadıkça taşınmaz maliki kendi mülkiyetine geçen yapılar için tazminat ödemek zorunda değildir.

Bağımsız şekilde kurulan üst hakkı aynı zamanda en az otuz yıl için kurulmuşsa, yani sürekli nitelikte ise bu hak, üst hakkı sahibinin istemi üzerine tapu kütüğüne taşınmaz olarak kaydedilebilir. Bağımsızlıktan kasıt, üst hakkının devrinin mümkün olmasıdır. Nitekim üst hakkını kuran sözleşmede aksi kararlaştırılmamışsa üst hakkı devredilebilir. Dolayısıyla devir yasağı getirilen bir üst hakkı, bağımsız nitelikte olamaz.

YANIT: C

196. Aşağıdaki irtifak haklarından hangisinin bağımsız şekilde kurulması kesin şekilde mümkün değildir?

- A) Alım hakkı
- B) İntifa hakkı
- C) Üst hakkı
- D) Kaynak hakkı
- E) Geçit hakkı

Düzenli irtifaklar olan intifa ve sükna (oturma) hakları sadece şahsa bağlı olarak kurulabileceğinden, bağımsız olamazlar. Zira bağımsızlık hakkın devredilebilirliğidir. Üst hakkı ve kaynak hakkı aksi sözleşmede belirtilmemişse devir ve temlik edilebilir. Diğer irtifak hakları ise sözleşmede açıkça belirtmek kaydıyla devir ve temlik edilebilir.

YANIT: B

197. Bütünleyici parçanın asıl şeyden ayrılmadıkça ayrı bir ayni hak konusu olamaması ve ayni hakkın eşyanın bütününe kapsamaması ayni haklara egemen olan ilkelere hangisinin bir sonucudur?

- A) Sınırlı sayı ve tipe bağlılık
- B) Belirlilik
- C) İyiniyetin korunması
- D) Aleniyet
- E) Tescil ilkesi

MEDENİ HUKUK - (EŞYA HUKUKU)

Belirlilik (muayyenlik), aynı hakların ancak önceden mevcut, belirli eşyalar üzerinde kurulabileceği anlamına gelir. Bu nedenle aynı hak, üzerinde kurulmuş olduğu eşyanın bütünü (bütünleyici parçaları ve hariç tutulmamış teferruatını) kapsar. Bir eşyanın bütünleyici parçası bağımsız varlığı sahip değildir. Dolayısıyla bütünleyici parça asıl şeyden ayrıldıktan sonra üzerinde aynı hak kurulabilecek bir eşyaya dönüşür.

YANIT: B

198. M, A'nın B'ye olan borcu için B lehine kendi taşınmazı üzerinde ipotek kurmuştur. Bu durumla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) M, borcu ödeyerek taşınmazını ipotekten kurtarabilir.
- B) M, borcu ödeyince, B'nin halefi konumuna geçer ve A'nın alacaklısı olur.
- C) M, borcu ödeyince ipotek hakkı kendiliğinden sona erer.
- D) B, ipoteğin para çevrilmesi yoluyla tüm alacağını tahsil edemezse arta kalan tutar için M'ye müracaat edemez.
- E) A ile B arasındaki sözleşme geçersiz ise ipotek kaydı yolsuz olur ve bu durumda tapu siciline güven ilkesi işletilemez.

Bir kimse başkasının borcunu temin için kendi taşınmazı üzerinde ipotek tesis ettirirse ve daha sonra taşınmazının cebri icra ile satışını önlemek alacaklıya kendisi ödeme yapmak durumunda kalırsa, alacaklının halefi yani yeni alacaklı olur ve de taşınmazı üzerindeki ipotek hakkının hükümleri askıda kalır. İpoteğin kaldırılmasını, alacaklı sıfatını kazanan M isteyebilir. Dolayısıyla ipotek kendiliğinden sona ermez.

YANIT: C

199. Tam ehliyetsiz A, B'den % 15 faizle 100.000 TL'lik borç alır ve taşınmazı üzerinde B lehine 100.000 TL'lik ipotek tesis ettirir. Daha sonra B, A'dan olan alacağını C'ye devreder.

Olayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Ödünç alma geçersiz olduğundan ipotek hakkı da geçersizdir.
- B) B lehine anapara ipoteği kurulmuştur.
- C) C, tapu siciline güven ilkesinden yararlandığından ipotek hakkını kazanır.
- D) C, alacağı geçerli olarak kazanmadığından rehin hakkını da kazanamaz.
- E) İpotek geçerli şekilde kurulsaydı ipotek alacağı sadece tapuda yazılı miktarlı sınırlı şekilde teminat altına almazdı.

Olayda B lehine kurulan anapara ipoteği yolsuzdur. İpotek hakkı asıl alacağa bağlı fer'i bir hak olduğundan alacağın temlik ile birlikte ipotek hakkı da temlik edilmiş olur. Bu durumda devreden, ipotek hakkının devralan adına tescilini talep eder. Nitekim ipotek hakkını devralan tapu siciline güvenden yararlanacağından ipotek hakkını kazanır. Ancak eğer alacak geçerli değilse ipotek sadece şekli değer taşır ve bu hak tapu siciline güven ilkesi ile kazanılamaz.

YANIT: C

200. Aşağıdakilerden hangisi taşınır rehnine hakim olan ilkelerden biri değildir?

- A) Fer'i hak olma
- B) Aleniyet
- C) İyiniyetin korunması
- D) Sabit dereceler
- E) Muayyenlik

Sabit dereceler ilkesi taşınmaz rehnine egemen olan bir ilkedir. Taşınır rehninde söz konusu olmaz. Çünkü kural olarak taşınmaz rehni teslimle kurulur ve bir yere kaydedilmez.

YANIT: D

201. İpotekle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Miktarı belli olmayan bir alacak için üst sınır ipoteği kurulabilir.
- B) Şarta bağlı bir alacak ipotek ile temin edilebilir.
- C) İpotek, borcu kişisel olmaktan çıkartıp eşyaya bağlı borç doğurur.
- D) Kural olarak ipotek Türk Lirası üzerinden kurulur.
- E) İpotekte kідeme öncelik ilkesi uygulanmaz.

İpotek alacaklının alacağını teminat altına alır, ancak ipoteğin kurulmasıyla borçlunun kişisel sorumluluğu sona ermez.

YANIT: C

202. M, B'nin A'ya olan 50.000 TL'lik borcu için taşınmazı üzerinde A lehine 25.000 TL'lik ipotek hakkı kurdu. B, borcunu vadesinde ödemeyince A taşınmazın satışını istemiş ve taşınmaz icrada 75.000 TL'ye satılmıştır. A'nın ise yan alacaklarla birlikte alacak miktarı 70.000 TL'yi bulmuştur.

Buna göre A, taşınmazın satış bedelinden ne kadar talep edebilir?

- A) 25.000 TL
- B) 35.000 TL
- C) 50.000 TL
- D) 70.000 TL
- E) 75.000 TL

Olayda alacak miktarı belli olduğundan anapara ipoteği kurulmuştur. Anapara ipoteğinin kapsamına şunlar dahildir:

- 1- Anapara,
- 2- Takip giderleri ve gecikme faizi,
- 3- İflâsın açıldığı veya rehnin paraya çevrilmesinin istendiği tarihe kadar muaccel olmuş üç yıllık faiz ile son vadeden başlayarak işleyen faiz,
- 4- Zorunlu masraflar,
- 5- Sigorta bedeli (sigorta primleri).

Olayda ipotek alacağın tamamı için değil yarısı için kurulduğundan yan alacaklarla birlikte ulaşılan miktarın yarısı ipoteğin kapsamına dahil olur. Dolayısıyla A, satıştan 35.00 TL alabilir.

YANIT: B

MEDENİ HUKUK - (EŞYA HUKUKU)

203. Aşağıdakilerden hangisinde rehlin kurulması için taraflar arasında adi yazılı bir sözleşmenin yapılması gerekli ve yeterli olup teslimine gerek yoktur?

- A) Yapı ipoteği
- B) Senede bağlanmamış alacakların rehni
- C) Taşınır rehni
- D) Gemi rehni
- E) Hapis hakkı

Hapis hakkında herhangi bir anlaşma yoktur. Gemi rehni noterce onaylanmış bir sözleşme gerektirir, teslimine gerek yoktur. Yapı ipoteği tapuda kurulur, teslimine gerek yoktur. Başkasına devri mümkün olan ve de paraya çevrilebilen hak ve alacaklar üzerinde rehlin hakkı kurulabilir. Bu rehlin türü, aynı hakların sadece eşyalar üzerinde kurulacağı ilkesinin bir istisnasıdır.

- 1- *Eğer alacak senede bağlı değilse rehlin sözleşmesi yazılı şekilde yapılmalı ve rehlin senedi alacaklıya teslim edilmelidir.*
- 2- *Alacak senede bağlanmışsa yine yazılı sözleşme yapılmalı ve ayrıca senet alacak senedi rehlin alana teslim edilmelidir.*

Rehlin borçluya bildirim zorunlu olmamakla beraber, iyiniyetli ödemelerin önüne geçmek için bildirilmesinde fayda bulunmaktadır. Borçluya bildirimden sonra, borçlu birbirlerinin izni olmadan ne asıl alacaklıya ne de alacak üzerinde rehlin hakkı kurulmuş kişiye ödeme yapamaz. Borçlunun tevdi yoluyla borçtan kurtulması ise mümkündür.

- 3- *Eğer alacak kıymetli evraka bağlanmışsa;*
 - *Hamiline yazılı kıymetli evrakın rehlin alana teslimi yeterlidir.*
 - *Emre yazılı kıymetli evrakta, rehlin cirosu yapılmalı ve senet teslim edilmelidir.*
 - *Nama yazılı kıymetli evrakta ise rehlin amacıyla alacağın temlik ve senedin teslimi gerekir.*

YANIT: B

204. Başkasının borcu için taşınmazı üzerinde ipotek tesis ettirenin durumu ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Borcun tamamını ödeyerek taşınmazını ipotekten kurtarabilir.
- B) Borçtan ötürü sadece taşınmazın satış bedeli ile sınırlı sorumluluğu doğar.
- C) Borcu ödeyince borç sona ereceğinden ipoteğin terkinin isteyebilir.
- D) Borcun ödenmesine rağmen ipotek terkin edilmezse, hükümleri askıda kalır.
- E) Borcu ödemesi halinde ipoteği terkin ettirme yetkisi kendisinde olur.

Kural olarak bir aynı hak kime aitse onun terkinini de o talep edebilir. Ancak başkasının borcu için taşınmazı üzerinde ipotek tesis ettiren kişi, taşınmazın satışını engellemek için borcu öderse ala-

caklının halefi olur, yani alacaklı yerine geçer. Bu nedenle hükümleri askıda kalan ipoteği terkin ettirmek yetkisi de kendisine ait olur, terkin için dava açmasına gerek olmaz. Dolayısıyla unutmayalım ki bu durumda borç sona ermez, taşınmaz maliki ilk alacaklının yerine geçer (onun halefi olur).

YANIT: C

205. Aşağıdakilerden hangisi taşınır rehlinin özelliklerinden biri değildir?

- A) Kural olarak teslimine bağlı olarak kurulabilmesi
- B) Rehin konusunun belirli olması
- C) Rehin haklarının kurulduğu tarihe göre sıra alması
- D) Bir alacak için rehin verilmesinin, zamanaşımını kesmesi
- E) Rehinle temin edilen alacak için zamanaşımının işlememesi

Taşınır rehni ile teminat altına alınan alacak için zamanaşımı süresi kesilir, ancak işlemeye devam eder. Ayrıca belirtmek gerekir ki, derece sistemi taşınmaz rehni için geçerlidir. Taşınır rehniinde öncelik kurulduğu ana göre belirlenir.

YANIT: E

206. A bankası ile B arasındaki kredi sözleşmesine göre B, cari hesap şeklinde 1.500.000 TL'ye kadar kredi kullanabilecektir. Ancak bunun için A bankası B'nin taşınmazı üzerinde 1.250.000 USD'lik ipotek kurmak istemektedirler.

Bu olayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) A'nın borcu yabancı para borcu olmadığından A yabancı para üzerinden ipotek kuramaz.
- B) A'nın borcu yabancı kredi kurumundan kaynaklı olmadığından, A, yabancı para üzerinden ipotek kuramaz.
- C) İpotek sözleşmesi kredi sözleşmesinin tabi olduğu şekle riayet edilecek yapılmalıdır.
- D) A, alacağını ancak üst sınır ipoteğiyle teminat altına alabilir.
- E) İpoteğin tesisi halinde B'nin kullandığı kredilerden ötürü şahsi sorumluluğu kalkar.

Kural olarak taşınmaz rehni Türk parası üzerinden kurulur. Ancak yurt içinde veya dışında faaliyette bulunan kredi kuruluşlarınca yabancı para üzerinden veya yabancı para ölçüsü ile verilen kredileri güvence altına almak için yabancı para üzerinden taşınmaz rehni kurulabilir. Olayda yabancı para ölçüsünden bir kredi kuruluşu (kredi kuruluşunun Türk veya yabancı olması fark etmez) lehine kurulan ipotek geçerlidir. Olayda üst sınır ipoteği kurulmuştur. Çünkü kredi kuruluşu lehine kurulan bu ipotek de alacak miktarı net olarak belli değildir. İpotek sözleşmesi asıl alacağın tabi olduğu şekle değil, tapuda resmi şekle tabi tutulmuştur. Ayrıca ipotek şahsi sorumluluğu sona erdirmez.

YANIT: D

MEDENİ HUKUK - (EŞYA HUKUKU)

207. A, B bankasından %15 faizle ödünç aldığı 50.000 TL için taşınmazı üzerinde B lehine 70.000 TL'lik bir ipotek kurmuştur.

Olayla ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Bu bir anapara ipoteğidir.
- B) Bu ipotek anapara ve yan alacakları ancak 70.000 TL'ye kadar temin eder.
- C) İpoteğin paraya çevrilmesi sonucu B'nin alacağı tam olarak karşılanamazsa B, A'nın diğer malvarlığına başvurabilir.
- D) Alacak ödenince bu ipotek B'nin beyanı üzerine terkin edilebilir.
- E) İpoteğin kurulmasıyla birlikte alacak bakımından zamanaşımı süresi kesilmiş olur.

Olayda üst sınır ipoteği kurulmuştur. Zira borç alınan para ile ipotek miktarı eşit değildir, bu da alacak miktarının belli olmadığı anlamına gelir. Bu ipotek anapara ve yan alacakları ancak 70.000 TL'ye kadar temin eder. İpotek paraya çevrilince getirisi ile B'nin alacağı tam olarak karşılanamazsa, B, A'ya başvurabilir. Zira ipotek şahsi sorumluluğu kaldırmaz. Alacak ödenince bu ipotek alacaklının, yani B'nin beyanı üzerine terkin edilebilir. İpoteğin kurulmasıyla birlikte alacak bakımından zamanaşımı kesilmiş olur ve ipotek devam ettiği müddetçe zamanaşımı süresi işlemez.

YANIT: A

208. Bir taşınmaz üzerinde kurulan rehnin kapsamına aşağıdakilerden hangisi dâhil değildir?

- A) Ana taşınmaz
- B) Tapuda beyanlar hanesinde gösterilmeyen taşınmaz eklentileri
- C) Taşınmazın bütünleyici parçaları
- D) Taşınmaz üzerinde rehnin kurulmasından önce işleyen kiralar
- E) Muaccel olmuş sigorta tazminatı

İpotek tesis edilen taşınmazın kapsamına;

- 1- Taşınmazın kendisi,
- 2- Bütünleyici parçaları,
- 3- Eklentileri,
- 4- Kira alacakları,
- 5- Sigorta tazminatı ve
- 6- Kamulaştırma bedeli, dâhildir. Bununla birlikte TMK m. 863 uyarınca, kiraya verilmiş taşınmaz üzerindeki rehnin kapsamına, borçluya karşı rehnin paraya çevrilmesi yoluyla takibe başlanmasından veya borçlunun iflâsının ilânından başlayarak rehnin paraya çevrilmesi anına kadar işleyen kira bedelleri girer. Dolayısıyla taşınmaz üzerinde rehnin kurulmasından önce işleyen kiralar bu kapsama dahil değildir. Ayrıca belirtmek gerekir ki bir şeyin taşınmaz eklentisi olması için beyanlar hanesine yazılması şart değildir. Ancak beyanlar hanesine kayıt malikin açık iradesini ortaya koyar.

YANIT: D

209. Saklı payla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Alt soyun saklı payı, kanuni miras paylarının yarısıdır.
- B) Ana-babanın saklı payı, kanuni miras paylarının 1/4'üdür.
- C) Birinci ve ikinci zümreyle birlikte mirasçı olan eşin saklı payı, kanuni miras payının tamamıdır.
- D) Üçüncü zümreyle birlikte mirasçı olan eşin saklı payı, kanuni miras payının 3/4'ü dür.
- E) Mirastan mahrumiyet halinde saklı paylı mirasçı sadece saklı payını alabilir.

Kanuni miras payları, miras bırakanın eşinin olup olmadığına göre belirlenir. Eş yoksa miras kalan zümre, bunu kendi içinde eşit şekilde paylaşır. Örneğin çocuklar hayatta ise bunlar tüm mirası eşit olarak paylaşır. Eşin mirasçılığı miras paylarının belirlenmesinde önem taşır. Eşin miras payı dışında kalan pay, birlikte mirasçı olduğu zümreye ait olur. Eş; birinci zümre ile birlikte mirasçı olmuşsa, mirasın 1/4'ünü, ikinci zümre ile birlikte mirasçı olmuşsa, mirasın 1/2'sini, üçüncü zümre ile birlikte mirasçı olmuşsa, mirasın 3/4'ünü alır. Önemle belirtmek gerekir ki eşin üçüncü zümre ile mirasçı olması halinde sadece zümre başları, bunlar yoksa zümre başlarının çocukları mirasçı olabilir. Üçüncü zümre başlarının torunları (kuzenler) ise eş ile birlikte mirasçı olamaz. Dolayısıyla eş ile birlikte sadece büyük ana, büyük baba, bunlar daha önce ölmüşse amca, hala, dayı, teyze mirasçı olabilir. Murisin kuzenleri eş ile birlikte mirasçı olamaz. Örneğin A öldüğünde eşi B, çocuğu C,

diğer çocuğunun oğlu D ve annesi E hayattadır. Mirasın 1/4'ü eşe, 3/8'i C'ye 3/8'i ise D'ye kalır. E ise mirastan pay alamaz. Çünkü birinci zümre (alt soy zümresi) varken ikinci zümre (annebaba zümresi) mirasçı olamaz. Örneğin A öldüğünde, eşi B, babası C ve kardeşi D hayattadır. Bu durumda B mirasın 1/2'sini, C 1/4'ünü, E de 1/4'ünü alır (E annesinin payının halefidir). Örneğin A öldüğünde eşi B, amcası C ve diğer amcasının oğlu D hayattadır. B mirasın 3/4'ünü, B 1/8'ini, D de 1/8'ini alır. Miras bırakanın terekesi üzerinde dilediği şekilde tasarrufta bulunması belli yakınları lehine kanunla sınırlanmıştır. Bu nedenle miras bırakan saklı paylar oranında tasarrufta bulunamaz. Saklı pay, saklı paylı mirasçılara herhangi bir sınırlama olmaksızın intikal eder. Bu nedenle bu pay üzerinde üçüncü şahıs lehine sınırlama öngörülemez, saklı payın kazanılması şarta bağlanamaz, saklı pay, art mirasçı atama yoluyla yükümlü kılınmaz, saklı pay yükleme altına sokulamaz.

Saklı paylı mirasçılar, mirasbırakanın alt soyu (çocuk, torun vs.), anne-babası (üst soyun tümü değil) ve eşidir. Alt soyun saklı payı, kanuni miras paylarının yarısıdır. Yani kanun gereği onlara düşecek pay ne ise onun yarısıdır. Örneğin miras bırakanın eşi ile birlikte mirasçı olurlarsa, kanuni miras payları 3/4 olduğundan bunun yarısı yani 3/8 saklı paydır. Eş yoksa tüm miras alt soya kalacağından saklı payları, mirasın 1/2'si olur. Ana-babanın saklı payı, kanuni miras paylarının 1/4'üdür. Örneğin eş ile birlikte mirasçı olurlarsa annenin saklı payı 1/16, babanın saklı payı 1/16'dır. Eşin saklı payı ise hangi zümreyle mirasçı olduğuna göre değişir. Birinci (alt

MEDENİ HUKUK - (MİRAS HUKUKU)

soy) ve ikinci zümreyle (ana baba zümresi) birlikte mirasçı olması halinde kanuni miras payının tamamı, üçüncü zümreyle (büyük ana büyük baba zümresi) birlikte veya tek başına mirasçı olması halinde kanuni miras payının 3/4'üdür.

Mirastan mahrum kalan mirasçı saklı payı da alamaz.

YANIT: E

210. Mirasbırakanın normal koşullarda kanuni mirasçılarını mahrum bırakamayacağı miras payı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kanuni pay
- B) Saklı pay
- C) Atanmış pay
- D) Ayrılmış pay
- E) Bırakılmış pay

Mirasbırakanın herhangi bir ölüme bağlı tasarruf (vasiyetname veya miras sözleşmesi) yapmadığı takdirde kanuni mirasçılara kalacak paya, kanuni pay; Mirasbırakanın terekesinde tasarruf yetkisinin olmadığı miras hissesine saklı pay denir.

YANIT: B

211. Bir kimsenin mirasçı olduğunu gösteren mirasçılık belgesi (veraset ilamını) nereden alabilir?

- A) Sulh hukuk mahkemesi veya noter
- B) Asliye hukuk mahkemesi veya noter
- C) Yalnızca sulh hukuk mahkemesi
- D) Yalnızca noter
- E) Yalnızca asliye hukuk mahkemesi

Nüfus kaydından yasal mirasçı oldukları tespit edilenlere, sulh hukuk (asliye hukuk değil) mahkemesince veya noterlikçe mirasçılık belgesi verilir.

YANIT: A

212. Kemal'in öldüğü tarihte annesi Ayşe, eşi Gülsüm, torunu Rıza ve erkek kardeşi İhsan hayattadır. Kemal'in net terekesi 360.000 TL bakiyeli bir banka hesabıdır. Buna göre Kemal'in mirasçılarının yasal miras payları ve saklı payları ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Gülsüm'ün miras payı 90.000 TL'dir.
- B) Gülsüm'ün saklı payı 90.000 TL'dir.
- C) Rıza'nın saklı payı 135.000 TL'dir.
- D) Kemal'in üzerinde tasarrufta bulunabileceği miktar 135.000 TL'dir.
- E) Ayşe ile İhsan'ın miras payı 180.000 TL'dir.

Murisin ölümü anında birinci zümreden (altsoy) mirasçısı varsa ikinci zümre (ana-baba ve bunların alt soyu) mirasçı olamaz. Dolayısıyla Ayşe ile İhsan'a isabet eden bir miras payı yoktur. Eş; birinci zümre ile birlikte mirasçı olmuşsa, mirasın 1/4'ünü eş, 3/4'ünü alt soy alır. Dolayısıyla Gülsüm'ün miras payı 90.000 TL, Rıza'nınki ise 270.000 TL'dir. Saklı paylı mirasçılar, mirasbırakanın alt soyu (çocuk, torun vs.), anne-babası (üst soyun tümü değil) ve eşidir. Alt soyun saklı payı, kanuni miras paylarının yarısıdır. Eşin saklı payı ise hangi zümreyle mirasçı olduğuna göre değişir. Birinci (alt soy) ve ikinci zümreyle (ana baba zümresi) birlikte mirasçı olması halinde kanuni miras payının tamamı, üçüncü zümreyle (büyük ana büyük baba zümresi) birlikte veya tek başına mirasçı olması halinde kanuni miras payının 3/4'üdür. Dolayısıyla Rıza'nın saklı payı 135.000 TL iken Gülsüm'ünki 90.000 TL'dir.

YANIT: E

213. Mirasbırakan M öldüğünde, geride eşi E, annesi A, kardeşi K ve teyzesi T hayattadır.

Buna göre kimler hangi oranda mirasçısıdır?

- A) E 1/2, A 1/4 ve K 1/4
- B) E 1/2, A 1/2
- C) E 3/4 ve A 1/4
- D) E 1/4, A 3/8, K 2/8 ve T 1/8
- E) Tüm miras E'ye kalır.

Eş ile birlikte ikinci zümre mirasçı olarsa bunlar mirası eşit şekilde paylaşır. Teyze üçüncü zümre mirasçısıdır. İkinci zümrede mirasçı varken üçüncü zümre mirasçı olamaz. Dolayısıyla teyzeye mirastan pay kalmaz. Murisin babasının miras payı halefiyet ilkesi gereği kardeşine kalır.

YANIT: A

215. Evlatlığın mirasçılığıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Evlatlık ancak ölüme bağlı tasarrufla mirasçı olarak atanabilir.
- B) Evlatlık saklı paylı mirasçı değildir.
- C) Evlatlığın mirasçılığı kayın hısımlığına dayanan mirasçılıktır.
- D) Evlatlık ilişkisi, sözleşmeye dayanan mirasçılığın doğmasına neden olur.
- E) Evlatlık gerek kendi ailesinin gerekse mirasbırakanın mirasçısı olma hakkına sahiptir.

Evlatlık tıpkı çocuk gibi birinci dereceden mirasçısıdır ve elbette saklı paylı mirasçısıdır. Evlatlığın mirasçılığı kan bağına değil, suni hısımlığa dayanır. Evlatlık ilişkisi sözleşmeye dayanan değil, kanuna dayanan mirasçılığın doğmasına neden olur. Evlatlık gerek kendi ailesinin (kan bağı nedeniyle) gerekse mirasbırakanın mirasçısı olma hakkına sahiptir.

YANIT: E

MEDENİ HUKUK - (MİRAS HUKUKU)

216. Evlilikleri devam ederken A, B lehine vasiyet yapmıştır. Fakat daha sonra A, B'nin zina yaptığını tespit etmiş ve boşanma davası açmıştır. Dava devam ederken A, yaşadıklarının getirdiği strese dayanamayıp kalp krizinden ölmüştür.

Bu durumla ilgili olarak aşağıdaki-lerden hangisi söylenebilir?

- A) A'nın mirasçılarının talebi üzerine, vasiyetname derhal iptal edilir.
- B) Ölüm anında evlilik devam ettiğinden vasiyetname iptal edilemez.
- C) A'nın mirasçıları, vasiyetnamenin geçersizliğinin tespiti davası açabilirler.
- D) A'nın mirasçılarından birisinin davaya devam etmesi ve B'nin kusurunun ispatlanması hâlinde B, mirasçılıktan çıkar.
- E) A'nın mirasçılarından birisinin davaya devam etmesi ve B'nin kusurunun ispatlanması hâlinde vasiyetname iptal edilir ancak B, kanuni miras payını alır.

Boşanan eşler, bu sıfatla birbirlerinin yasal mirasçısı olamazlar ve boşanmadan önce yapılmış olan ölüme bağlı tasarruflarla kendilerine sağlanan hakları, aksi tasarruftan anlaşılmadıkça, kaybederler. Bu durumda mirasçılar, eş lehine yapılmış vasiyet veya miras sözleşmesinin geçersizliğinin tespiti davası açabilirler. Ancak boşanma davası mirasçılık ehliyetini kendiliğinden sona erdirmez. Dolayısıyla dava devam ederken ölüm meydana gelirse diğer eş mirasçı olmaya devam eder. Bununla birlikte ölenin mirasçılarından birisinin davaya devam etmesi ve sağ kalan tarafın (eşin) kusurunun ispatlanması hâlinde bu eş mirasçılıktan çıkar. Yani sadece vasiyetname geçersiz kılınmaz, eş mirasçılıktan çıkar.

YANIT: D

217. Mirasbırakan Mehmet'in ölümü anında kızı Zeynep ve oğlu Cevdet hayattadır. Mehmet'in terekesi açıldığında banka da bulunan 120.000 TL haricinde başka bir hak ve borcun bulunmadığı görülür. Ancak Cevdet, babasının ölümünden 3 ay önce yeğeni Umut'a 240.000 TL bağışladığını tespit eder.

Bu olay ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Bağışlama Mehmet'in ölümünden önceki bir yıl içinde yapıldığından tenkise tabidir.
- B) Zeynep ile Cevdet'in almaları gereken saklı pay toplamı 180.000 TL'dir.
- C) Zeynep ile Cevdet tenkis davası açarsa Umut, her birine 90.000 TL ödemek zorunda kalır.
- D) Mehmet'in net terekesi 360.000 TL'dir.
- E) Umut, aldığı bağış karşılığında bir edimde bulunmuşsa tenkis oranında ediminin iadesini talep edebilir.

Saklı payı ihlal edilen, saklı paylı mirasçının ölüme bağlı veya sağlararası tasarrufa karşı açtığı davadır. İptal davasından farklı olarak tasarruf geçersiz hale gelmez, saklı paylar alınincaya kadar tenkis edilir (kısırlır). Davayı sadece altsoy, anne baba ve eş açabilir. Saklı payı ihlal edilen mirasçı tenkis davasını açtıktan sonra ölmüşse, ölenin mirasçılarının davaya devam etme hakları vardır. Tenkis sadece ölüme bağlı tasarruflardan yapılmaz. Aşağıda belirtilen sağlararası tasarruflar da ölüme bağlı tasarruflar gibi tenkise tabidir:

- 1- Mirasbırakanın, mirasçılık sıfatını kaybeden yasal mirasçıya miras payına mahsuben yapmış olduğu sağlararası kazandırmalar, geri verilmemek kaydıyla altsoyuna malvarlığı devri veya borçtan kurtarma

yoluyla yaptığı kazandırmalar ya da alışılmışın dışında verilen çeyiz ve kuruluş sermayesi

- 2- Miras haklarının ölümden önce tasfiyesi maksadıyla yapılan kazandırmalar
- 3- Mirasbırakanın serbestçe dönme hakkını saklı tutarak yaptığı bağışlamalar ve ölümünden önceki bir yıl içinde âdet üzere verilen hediyeler dışında yapmış olduğu bağışlamalar
- 4- Mirasbırakanın saklı pay kurallarını etkisiz kılmak amacıyla yaptığı açık olan kazandırmalar

Tenkis davası da hak düşürücü süreye tabidir. Dava hakkı, mirasçılarının saklı paylarının zedelendiğini öğrendikleri tarihten başlayarak bir yıl ve her hâlde vasiyetnamelerde açılma tarihinin, diğer tasarruflarda mirasın açılması tarihinin üzerinden on yıl geçmekle düşer. Bir tasarrufun iptali bir öncekinin yürürlüğe girmesini sağlarsa, süreler iptal kararının kesinleşmesi tarihinde işlemeye başlar. Tenkis iddiası, def'i yoluyla her zaman ileri sürülebilir.

Yararına ölüme bağlı tasarruf yapılan kişiye yükümlülükler de getirilmişse, kazandırmalar tenkis edildiğinde, bu kimse yükümlülüklerin de tenkisini talep edebilir. Örneğin kendisine yapılan kazandırmaların %50'si tenkis edilecek atanmış mirasçı aynı zamanda 100.000 TL birisine bağışta bulunmakla yükümlü tutulmuşsa, miras payının tenkisi karşılığında yüklülüğün %50'sinin tenkisini talep edebilir.

Zeynep ile Cevdet'in saklı payı kalan para ile yapılan bağış toplamına göre belirlenir ve dolayısıyla bu rakam 360.000 TL'dir. Saklı payları toplamı da 180.000 TL'dir. 120.000 zaten ellerine geçtiğinden Umut, toplam 60.000 TL'yi açtıkları dava neticesinde onlara iade etmelidir.

YANIT: C

218. Miras sözleşmesiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Eşler arasındaki miras sözleşmesi boşanma halinde geçersiz hale gelir.
- B) Olumlu miras sözleşmesinde karşı tarafın mirasbırakandan önce ölmesi sözleşmenin kendiliğinden geçersiz hale gelmesi nedenidir.
- C) Mirasçılıktan yoksunluk sebeplerinin varlığı halinde miras sözleşmesi kendiliğinden geçersiz hale gelir.
- D) Miras sözleşmesinin, tarafların adı yazılı şekilde yapacakları bir sözleşmeyle ortadan kaldırılması mümkündür.
- E) Miras sözleşmesi ile lehine tasarrufta bulunulan kişi mirasçılıktan çıkarılma sebebini oluşturan bir davranışta bulunursa miras sözleşmesi kendiliğinden geçersiz hale gelir.

Geçerli bir miras sözleşmesi yapabilmek için tam ehliyetli olmak gerekir. Miras sözleşmesinin geçerli olması için resmi şekil öngörülmüşse de sözleşme tarafların adı yazılı şekilde yapacakları bir sözleşmeyle ortadan kaldırılabilir. İstisnai olarak miras sözleşmesinden mirasbırakanın tek taraflı irade beyanı ile dönülebilir. Bu haller şu şekilde sıralanabilir;

- 1- Miras sözleşmesinde açık hüküm bulunması,
- 2- Mirasçı atanan veya kendisine belirli mal bırakılan kişinin, mirasbırakana karşı miras sözleşmesinin yapılmasından sonra mirasçılıktan çıkarma sebebi oluşturan davranışta bulunması,
- 3- Miras sözleşmesi gereğince yüklenilen sağlar arası edimlerin yerine getirilmemesi. Dolayısıyla mirasçılıktan çıkarılma nedenleri miras sözleşmesinin kendiliğinden geçersiz hale gelme sebebi değildir.

YANIT: E

MEDENİ HUKUK - (MİRAS HUKUKU)

219. Aşağıdakilerden hangisi miras sözleşmesinin konusu olamaz?

- A) Belirli mal vasiyeti
- B) Vakıf kurma
- C) Mirasçı atama
- D) Ön vasiyet
- E) Miras taksim kuralı

Maddi anlamda ölüme bağlı tasarrufların hangi şekilde bağlı ölüme bağlı tasarrufla yapılabileceği konusunda üçlü ayırım yapmak gerekir.

- 1- Sadece miras sözleşmesiyle yapılabilen maddi anlamda ölüme bağlı tasarruf, mirastan feragattir. Zira mirastan feragatin vasiyetname yoluyla yapılması mümkün değildir.
- 2- Hem vasiyetname hem miras sözleşmesi ile yapılabilenler;
 - a- mirasçı atama,
 - b- belirli mal bırakma (vasiyet alacaklısı atama),
 - c- yükleme ve koşullar,
 - d- yedek ve art mirasçı atama şeklinde sıralanabilir.
- 3- Sadece vasiyetname ile yapılabilenler ise
 - a- vakıf kurma,
 - b- mirasçılıktan çıkarma,
 - c- vasiyeti yerine getirme görevlisi atama, şeklinde sıralanabilir.

YANIT: B

220. Terekenin resmî tasfiyesiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Resmî tasfiyeyi mirasçılar talep edebileceği gibi kendilerine güvence verilmeyen mirasbırakanın alacaklıları talep edebilir.
- B) Mirasçının alacaklıları ve vasiyet alacaklısı da resmi tasfiyeyi talep edebilir.
- C) Mirasçılardan biri resmi defterin tutulmasını talep etmiş veya mirası kabul etmişse, resmi tasfiye talebinde bulunulamaz.
- D) Resmî tasfiye, sulh mahkemesince veya atayacağı tasfiye memuru tarafından yapılır.
- E) Terekedeki taşınmazlar, açık artırma veya bütün mirasçılarının kabulü hâlinde pazarlık yoluyla satılır.

Resmi tasfiye borçla yüklü bir terekede mirasbırakanın alacaklılarını korumak için getirilmiş bir kurumdur. Resmi tasfiye terekenin aktiflerinin borçlarını karşılayamaması halinde karşımıza çıkar. Resmi tasfiyeyi mirasçılar isteyebileceği gibi, mirasbırakanın alacaklıları da talep edebilir. Şöyle ki, alacaklılarını elde edemeyeceklerinden inandırıcı sebeplerle kuşku duyan mirasbırakanın alacaklılarının resmi tasfiyeyi talep edebilmesi için, istedikleri hâlde alacaklılarının ödenmemesi veya kendilerine güvence verilmemesi gerekir. Talep süresi mirasbırakanın ölümünden ya da vasiyetnamenin açılmasından başlayarak üç aydır. Talepte bulunmak için alacağın ispatlanmış olması gerekmez. Mirasçının alacaklılarının ve de vasiyet alacaklısının resmi tasfiyeyi talep hakkı yoktur. Her mirasçı, mirası ret veya resmî deftere göre kabul edeceği yerde terekenin resmî tasfiyesini isteyebilir.

Mirasçılardan biri resmi defterin tutulmasını talep etmiş veya mirası kabul etmişse, resmi tasfiye talebinde bulunulamaz. Ancak diğer mirasçıların mirası ret etmiş olması talep hakkına engel olmaz. Resmî tasfiye, sulh mahkemesince veya atayacağı bir ya da birkaç tasfiye memuru tarafından yapılır. Tasfiye iki şekilde yürütülür. Eğer terekenin aktif pasifinden fazla ise olağan tasfiye usulü uygulanır. Terekedeki taşınmazlar, açık artırma veya bütün mirasçıların kabulü hâlinde pazarlık yoluyla satılır. Terekenin pasifi aktifinden fazla ise iflas usulü uygulanır. Resmî tasfiye hâlinde mirasçılar, terekenin borçlarından hiçbir şekilde sorumlu olmazlar. Bu nedenle resmi defterin tutulmasına göre daha korunaklı bir yoldur. Diğer bir ifade ile mirasbırakan ile mirasçının malları birbirine karışmaz. Dolayısıyla mirasın bir bütün olarak geçişinin istisnasını oluşturur.

YANIT: B

221. Aşağıdaki maddi anlamda ölüme bağlı tasarruflardan hangisi vasiyetname yoluyla yapılamaz?

- A) Mirastan feragat
- B) Vakıf kurma
- C) Belirli mal vasiyeti
- D) Yedek mirasçı atama
- E) Mirasçılıktan çıkarma

Maddi anlamda ölüme bağlı tasarrufların hangi şekle bağlı ölüme bağlı tasarrufla yapılabileceği konusunda üçlü ayırım yapmak gerekir. 1-Sadece miras sözleşmesiyle yapılabilen maddi anlamda ölüme bağlı tasarruf mirastan feragattir.

Zira mirastan feragatin vasiyetname yoluyla yapılması mümkün değildir. 2-Hem vasiyetname hem miras sözleşmesi ile yapılabilenler; a-mirasçı atama, b-belirli mal bırakma (vasiyet alacaklısı atama), c-yükleme ve koşullar, d-yedek ve art mirasçı atama şeklinde sıralanabilir. 3-Sadece vasiyetname ile yapılabilenler ise a-vakıf kurma, b-mirasçılıktan çıkarma, c-vasiyeti yerine getirme görevlisi atama, şeklinde sıralanabilir.

YANIT: A

222. Mirasın reddiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Mirası ret süresi üç aydır, ancak önemli sebeplerin varlığı hâlinde sulh hukuk hâkimi ret süresini uzatabilir veya yeni bir süre tanıyabilir.
- B) Mirasın reddi, mirasçılar tarafından sulh mahkemesine sözlü veya yazılı beyanla yapılır.
- C) Yasal mirasçılardan biri mirası reddederse onun payı, miras açıldığı zaman kendisi sağ değilmiş gibi, hak sahiplerine geçer.
- D) Altsoyun tamamının mirası reddetmesi hâlinde, bunların payı anababa zümresine geçer.
- E) En yakın yasal mirasçıların tamamı tarafından reddolunan miras, sulh mahkemesince iflâs hükümlerine göre tasfiye edilir.

Kural olarak kanuni veya atanmış mirasçı, mirası reddetmediği takdirde kabul etmiş sayılır. Dolayısıyla mirasçılığa susma kabul anlamına gelir. Ancak ölümü tarihinde mirasbırakanın ödemediği aczi açıkça belli veya resmen tespit edilmiş ise, miras

MEDENİ HUKUK - (MİRAS HUKUKU)

reddedilmiş sayılır. Bu durumda kabulün açıkça yapılması gerekir. Mirası ret süresi üç aydır. Önemli sebeplerin varlığı hâlinde sulh hâkimi, yasal ve atanmış mirasçılara tanınmış olan ret süresini uzatabilir veya yeni bir süre tanıyabilir. Bozucu yenilik doğuran hak olan mirasın reddi, mirasçılar tarafından sulh mahkemesine sözlü veya yazılı beyanla yapılır. Reddin kayıtsız ve şartsız olması gerekir. Yasal süre içinde mirası reddetmeyen mirasçı, mirası kayıtsız şartsız kazanmış olur.

Mirasın reddiyle ilgili bir takım özellikli durumlar şu şekilde belirtilebilir:

- 1- Yasal mirasçılardan biri mirası reddederse onun payı, miras açıldığı zaman kendisi sağ değilmiş gibi, hak sahiplerine geçer. Bu nedenle alt soyu varsa miras onlara, yoksa mirasbırakanın diğer mirasçılarna geçer.
- 2- Mirası reddeden atanmış mirasçının payı, mirasbırakanın ölüme bağlı tasarrufundan arzusunun başka türlü olduğu anlaşılmadıkça, mirasbırakanın en yakın yasal mirasçılarna kalır. Yani miras, reddeden atanmış mirasçının alt soyuna kalmaz.
- 3- En yakın yasal mirasçılardan tamamı tarafından reddolunan miras, sulh mahkemesince iflâs hükümlerine göre tasfiye edilir. Yani miras, mirasbırakanın diğer mirasçılarna geçmez. Tasfiye sonunda arta kalan değerler, mirası reddetmemişler gibi hak sahiplerine verilir. Örneğin bir kişi öldüğünde üç çocuğu ve iki kardeşi hayatta ise ve tüm çocukları mirası reddederse, miras kardeşlere geçmeyip, iflas hükümlerine göre tasfiye edilir. Eğer tasfiye sonunda arta kalan

değer kalırsa bu, mirası reddetmemiş gibi reddeden mirasçılara kalır.

- 4- Altsoyun tamamının mirası reddetmesi hâlinde, bunların payı sağ kalan eşe geçer. Örneğin mirasbırakanın iki çocuğu, eşi, anne- babası hayatta ise ve de çocuklar mirası reddederse, tüm miras eşin olacaktır.
- 5- Mirasçılar, mirası reddederken, kendilerinden sonra gelen mirasçılardan mirası kabul edip etmeyeceklerinin sorulmasını tasfiyeden önce isteyebilirler. Bu takdirde ret, sulh hâkimi tarafından daha sonra gelen mirasçılara bildirilir; bunlar bir ay içinde mirası kabul etmezlerse reddetmiş sayılırlar. Bunun üzerine miras, iflâs hükümlerine göre tasfiye edilir ve tasfiye sonunda arta kalan değerler, önce gelen mirasçılara verilir.
- 6- Mirası reddetmeden ölen mirasçının ret hakkı kendi mirasçılarna geçer.
- 7- Malvarlığı borcuna yetmeyen mirasçı, alacaklılarına zarar vermek amacıyla mirası reddederse; alacaklıları veya iflâs idaresi, kendilerine yeterli bir güvence verilmediği takdirde, ret tarihinden başlayarak altı ay içinde reddin iptali hakkında dava açabilirler. Reddin iptaline karar verilirse, miras resmen tasfiye edilir. Bu suretle tasfiye edilen mirastan reddeden mirasçının payına bir şey düşerse bundan, önce itiraz eden alacaklıların, daha sonra diğer alacaklıların alacakları ödenir. Arta kalan değerler ise, ret geçerli olsa idi bundan yararlanacak olan mirasçılara verilir.

8- Borç ödemedenden aciz halde bulunan mirasbırakanın, mirasını reddeden mirasçılarını, mirasbırakanın alacaklılarına karşı, ölümünden önceki beş yıl içinde ondan almış oldukları ve mirasın paylaşılmasında geri vermekle yükümlü olacakları değer ölçüsünde sorumlu olurlar. Olağan eğitim ve öğrenim giderleriyle âdet üzere verilen çeyiz, bu sorumluluğun dışındadır. İyiniyetli mirasçılar, ancak geri verme zamanındaki zenginleşmeleri ölçüsünde sorumlu olurlar. Ayrıca tereke alacaklılarına zarar vermek amacıyla mirasın reddi halinde, reddin iptali davası neticesinde mirasın resmen tasfiyesine gidilir.

YANIT: D

223. Aşağıdaki sözleşmelerden hangisi bir taşınmaz üzerindeki aynı haklara ilişkin olsa dahi resmi şekle tabi değildir?

- A) Miras paylaşma sözleşmesi
- B) Ölünceye kadar bakma sözleşmesi
- C) Alım hakkı sözleşmesi
- D) Vakıf senedi
- E) Rehin sözleşmesi

Miras paylaşma sözleşmesi taşınmaza ilişkin olsa bile adi yazılı şekle tabidir. Miras hukukuyla ilgili olmamakla beraber hatırlatmak gerekir ki, önalım sözleşmesi de taşınmaza ilişkin olsa dahi adi yazılı şekle tabidir.

YANIT: A

224. Mirasın reddi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Mirasın reddi kayıtsız ve şartsız olmalıdır.
- B) Yasal mirasçılardan biri mirası reddederse onun payı, miras açıldığı zaman kendisi sağ değilmiş gibi hak sahiplerine geçer.
- C) Mirası reddetmiş atanmış mirasçının payı kendi alt soyuna kalır.
- D) Mirası reddetmeden ölen mirasçının ret hakkı kendi mirasçılarına geçer.
- E) Mirası reddeden mirasçının alacaklıları reddin iptali davası açabilirler.

Mirası reddeden atanmış mirasçının payı, mirasbırakanın ölüme bağlı tasarrufundan arzusunun başka türlü olduğu anlaşılmadıkça, mirasbırakanın en yakın yasal mirasçılarına kalır. Yani miras, reddeden atanmış mirasçının alt soyuna kalmaz.

YANIT: C

225. Aşağıdakilerden hangisinin mirasçılık sıfatı başka bir işleme gerek kalmaksızın sona erer?

- A) Mirasbırakanın ölüme bağlı bir tasarruf yapmasını korkutma yoluyla sağlayan mirasçı
- B) Mirasbırakanı dolandıran mirasçı
- C) Mirasbırakanın çocuğunu kasten öldüren mirasçı
- D) Mirasbırakana karşı ağır suç işleyen mirasçı
- E) Mirasbırakanın iflasına neden olan mirasçı

MEDENİ HUKUK - (MİRAS HUKUKU)

Mirastan yoksunluk halinde, mirasçının bu sıfatı başka bir işleme gerek olmaksızın sona erer. Yoksunluk sebepleri şunlardır:

- 1- Mirasbırakanı kasten ve hukuka aykırı olarak öldürmek veya öldürmeye teşebbüs etmek,
- 2- Mirasbırakanı kasten ve hukuka aykırı olarak sürekli şekilde ölüme bağlı tasarruf yapamayacak duruma getirmek,
- 3- Mirasbırakanın ölüme bağlı bir tasarruf yapmasını veya böyle bir tasarruftan dönmesini aldatma (hile), zorlama veya korkutma yoluyla sağlamak ve engellemek,
- 4- Mirasbırakanın artık yeniden yapamayacağı bir durumda ve zamanda ölüme bağlı bir tasarrufu kasten ve hukuka aykırı olarak ortadan kaldırmak veya bozmak.

YANIT: A

227. I. Kanuni mirasçılar
II. Atanmış mirasçılar
III. Mirasbırakanın alacaklıları
IV. Mirasçının alacaklıları
Yukarıda belirtilenlerden hangileri menfaatlerini etkilese bile ölüme bağlı tasarrufun iptali davasını açamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız IV
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) III ve IV

Kanun, doktrin ve yargı kararlarına göre şunların iptal davası açma hakkı vardır;

- 1- Yasal ve atanmış mirasçılar,
- 2- Yedek ve art mirasçılar,
- 3- Önceki tasarrufta vasiyet (muayyen mal vasiyeti) alacaklısı olarak belirlenen kişiler,
- 4- Yüklemeden yararlananlar,
- 5- Önceki tasarrufta vasiyeti yerine getirme görevlisi olarak atananlar. Unutmamak gerekir ki, tereke alacaklılarının, mirasçının alacaklılarının, mirasçının mirasçısı olacak kişilerin, terekenin muaccel alacağıının borçlusunun, terekeyi resmen yönetmek için tayin edilmiş kişilerin dava açma hakkı yoktur.

YANIT: E

226. Aşağıdakilerden hangisi kanuni veya atanmış mirasçının kendiliğinden mirasçı olmaktan çıkmasına yol açan bir neden değildir?

- A) Mirasbırakanı kasten ve hukuka aykırı olarak öldürmek veya öldürmeye teşebbüs etmek
- B) Mirasbırakanın artık yeniden yapamayacağı bir durumda ve zamanda ölüme bağlı bir tasarrufu kasten ve hukuka aykırı olarak ortadan kaldırmak veya bozmak
- C) Mirasçı atanan kişinin mirasbırakandan önce ölümü
- D) Eşe yapılan ölüme bağlı tasarruflarda lehine ölüme bağlı tasarruf yapılan kusurlu eşe karşı boşanma davası açılması
- E) Bozucu şartla ölüme bağlı tasarruflarda bozucu şartın gerçekleşmesi

Boşanan eşler, bu sıfatla birbirlerinin yasal mirasçısı olamazlar ve boşanmadan önce yapılmış olan ölüme bağlı tasarruflarla kendilerine sağlanan hakları, aksi tasarruftan anlaşılmadıkça, kaybederler. Bu durumda mirasçılar, eş lehine yapılmış vasiyet veya miras sözleşmesinin geçersizliğinin tespiti davası açabilirler. Ancak boşanma davası mirasçılık ehliyetini kendiliğinden sona erdirmez. Dolayısıyla dava devam ederken ölüm meydana gelirse diğer eş mirasçı olmaya devam eder. Bununla birlikte ölenin mirasçılarında birisinin davaya devam etmesi ve sağ kalan tarafın (eşin) kusurunun ispatlanması hâlinde bu eş mirasçılıktan çıkar.

YANIT: D

228. Ayırt etme gücüne sahip 16 yaşındaki A, yapmış olduğu vasiyetname ile vakıf kurma yönünde iradesini açıklamıştır.

Bu durumla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Vasiyetname geçerlidir.
- B) Vasiyetname geçerli olmamakla birlikte iptal edilmedikçe hüküm ifade eder.
- C) Küçüğün kazai rüştüne karar verilirse vasiyetname geçerli hale gelir.
- D) Vasiyetname ancak kanuni temsilcinin onayı ile geçerli hale gelir.
- E) Sınırlı ehliyetliler için vakıf kurma yasak işlem niteliğinde olduğundan kanuni temsilcisinin izni olsa dahi vasiyetname geçersizdir.

15 yaşını tamamlamış ve ayırt etme gücüne sahip kişiler tarafından geçerli şekilde vasiyet yapılabilir. Hatta sınırlı ehliyetlilerin yasak işlemlerinden birinin vakıf kurma olmasına rağmen vasiyetname bunun bir istisnasıdır. Ayrıca belirtmek gerekir ki vasiyetname yapma ehliyetinin olmaması, kendiliğinden geçersizlik sonucu doğurmaz. Örneğin 15 yaşından küçüğün yaptığı vasiyetin geçersiz kılınması için ilgililerin iptal davası açması gerekir. Ayrıca unutmamak gerekir ki, vasiyet şahsa sıkı şekilde bağlı hakkın kullanımudur; yani kanuni temsilcinin izni veya icazeti gerekmez.

YANIT: A

229. Mirasın tenkisi davasıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Tenkis davasını saklı payı olmayan kanuni mirasçılar açamaz.
- B) Sadece ölüme bağlı tasarruflar değil, sağlar arası işlemler de tenkis davasına konu olabilir.
- C) Ölüme bağlı tasarruflarla sağlar arası işlemler eşit oranda tenkise tabi tutulur.
- D) Dava hakkı, mirasçıların saklı paylarının zedelendiğini öğrendikleri tarihten başlayarak bir yıl ve her hâlde vasiyetnamelerde açılma tarihinin, diğer tasarruflarda mirasın açılması tarihinin üzerinden on yıl geçmekle düşer.
- E) Kamu tüzel kişileri ile kamuya yararlı dernek ve vakıflara yapılan ölüme bağlı tasarruflar ve sağlararası kazanımlar en son sırada tenkis edilir.

MEDENİ HUKUK - (MİRAS HUKUKU)

Tenkis davasını saklı paylı kanuni mirasçılar açabilir. Ancak saklı paylı mirasçılar tenkis davası açmadıkları takdirde, iflas masası ve ellerinde borç ödemekten aciz vesikası bulunan saklı paylı mirasçının alacaklıları da tenkis davasını açabilirler. Bunun amacı saklı paylı mirasçının alacaklılarının korunmasıdır. Tenkis davasında ölüme bağlı tasarruflar yanında bir takım sağlar arası kazandırmalar da tenkise tabi tutulur. Dolayısıyla tenkis davası, lehine vasiyet yapılan vasiyet alacaklısına karşı da açılabilir. Birden fazla kişinin saklı payı ihlal edilmişse her biri bağımsız dava açabilir. Tenkis davası da hak düşürücü süreye tabidir. Dava hakkı, mirasçılarının saklı paylarının zedelediğini öğrendikleri tarihten başlayarak bir yıl ve her hâlde vasiyetnamelerde açılma tarihinin, diğer tasarruflarda mirasın açılması tarihinin üzerinden on yıl geçmekle düşer. Tenkis davası açma hakkı kişiye sıkı sıkıya bağlı bir haktır. Bu nedenle dava açma hakkı devredilemez. Ancak saklı paylı mirasçı dava açmadan ölmüşse ve dava süresi sona ermemişse halefiyet yoluyla onun mirasçıları bu davayı açabilir, bunun yanında elbette saklı payı ihlal edilen mirasçı tenkis davasını açtıktan sonra ölmüşse, ölenin mirasçılarının davaya devam etme hakları bulunmaktadır. Tenkiste sıra önemli bir konudur. Tenkis yapılırken öncelikle ölüme bağlı tasarruflardan başlanır. Ve de bu tasarrufların tümü eşit şekilde tenkis edilir. Yani ölüme bağlı tasarruflardan hangisinin önce veya sonra olduğu tenkis açısından önemli değildir. Ölüme bağlı tasarrufların tenkisi saklı payı karşılamaya yetmezse en yeni tarihlişinden en eskisine doğru geriye gidilmek üzere, yukarıda belirtilen sağlar arası kazandırmalardan tenkis yapılır. Kamu tüzel kişileri ile kamuya yararlı dernek ve vakıflara

yapılan ölüme bağlı tasarruflar ve sağlararası kazandırmalar en son sırada tenkis edilir.

YANIT: C

230. Miras sebebiyle istihkak davasıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Tereke malına zilyet bulunan üçüncü şahıslara karşı açılan bir davadır.
- B) Miras sebebiyle istihkak davası aynı nitelikte bir eda davasıdır.
- C) İyiniyetlilere karşı dava açma süresi daha kısadır.
- D) Miras sebebiyle istihkak davası hak düşürücü süreye tabidir.
- E) Bu dava mirasçılıktaki üstün hak iddiasına dayanır.

Miras sebebiyle istihkak davası aynı nitelikte bir eda davasıdır. Davalı, tereke malına zilyet bulunan üçüncü şahıslardır. Miras sebebiyle istihkak davası, davacının kendisinin mirasçı olduğunu ve iyiniyetli davalının terekeyi veya tereke malını elinde bulundurduğunu öğrendiği tarihten başlayarak bir yıl ve her hâlde mirasbırakanın ölümünün veya vasiyetnamenin açılmasının üzerinden on yıl geçmekle zamanaşımına uğrar. İyiniyetli olmayanlara karşı zamanaşımı süresi yirmi yıldır. Bu sürelerin hak düşürücü süre olmadığını ve bu nedenle hâkim tarafından re'sen dikkate alınmayacağını, zamanaşımının def'i olarak ileri sürülmesi gerektiğini unutmamak gerekir.

YANIT: D

231. Ağır hastalığı olan ve aylarca hastanede bilinci kapalı şekilde yatan A'nın kendisine gelmesinden sonra diğer çocukları, aynı şehirde yaşayan kardeşleri B'nin kendisini hiç ziyaret etmediğini ve hastane masraflarına hiçbir katkı sunmadığını söylerler. Bunun üzerine çok içeren A, B'yi mirasçılıktan çıkartır ve iki gün sonra ölür. Halbuki B, neredeyse her gün babasını ziyarete gelmiş ve masrafların önemli bir bölümünü karşılamıştır. Ancak birkaç gün önce zorunlu olarak yurt dışına iş seyahatine çıkmıştır.

Bu durumla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) B, ancak tenkis davası açarak saklı miras payını alabilir.
- B) B, açacağı dava ile tüm kanuni miras payını alabilir.
- C) B'nin açacağı dava neticesinde gerçek dışı beyanda bulunan mirasçılar, mirastan yoksun kalır.
- D) A, açık bir yanılığa düşerek B'yi mirasçılıktan çıkartmıştır.
- E) İddialar gerçek olsaydı dahi bu kendiliğinden mirastan mahrumiyet nedeni olmazdı.

Mirasçılıktan çıkarmada sebep gösterilmemişse veya gösterilen sebebin gerçeği yansıtmadığı mirasçı tarafından ileri sürülüyorsa tenkis davası açabilir. Ancak mirasbırakan, mirasçiyi açık bir yanılma yüzünden mirasçılıktan çıkarmışsa, ölüme bağlı tasarrufun iptali, yani çıkarmanın iptali davası açılır. Bu durum ispatlanırsa çıkarma geçersiz olur ve mirasçılıktan çıkartılan mirasçı sadece saklı payını değil, tüm kanuni payını alır.

Ayrıca mirasbırakanın ölüme bağlı bir tasarruf yapmasını veya böyle bir tasarruftan dönmesini aldatma (hile), zorlama veya korkutma yoluyla sağlamak ve engellemek mirastan mahrumiyet nedenidir. Dolayısıyla açılan dava neticesinde mirasbırakanın aldatıldığı anlaşılırsa onu aldatan diğer mirasçılar mirastan yoksun kalır.

YANIT: A